W. JUNK
VERLAG U. BUCHHANDL.
F.

QK295

.R4

v.1-2

GOTTFRIED REYGER
SOC. PHYS. GED. SECRETARI
TENTAMEN
FLORAE
GEDANENSIS
METHODO SEXUALI
ADCOMMODATAE.

DANTISCI
APUD DANIEL LUDWIG WEDEL,
MDCCLXIV.

+ QK 295

1. R4

V.1-2

THE

STANDARD

OF THE

AMERICAN

THE
OF THE
AMERICAN

LECTURIS.

Herbas Prussiae enumeraverunt *Joh. Wigandus* 1590 & *Joh. Loeselius* 1654. Hujus Catalogus Plantarum cura *Joh. Gottsched* ex manuscriptis Loeselianis & propriis animadversionibus auctus, figuris quoque adjectis, sub titulo *Florae Prussicae* denuo prodiit 1703. Continentur in eo potissimum plantae regionis montanae, quare *Georg. Andr. Helwing*

in Flora Quasimodogenita 1712 & in ejus Supplemento 1726 plures circa Angerburgum detectas subjunxit.

De plantis gedanensibus primus & solus fere egit *Nic. Oelhafius*, Civitatis Physicus, in Elencho 1643 impresso, in quo tamen plurimae & vulgatissimae praetermissae, ut facile fuerit *Christ. Menzelio* adpendicis loco Centuriam addere 1650, qui libellus admodum rarus, nec a me nisi Tentamine hoc jam absoluto visus. Oelhafio, ipso adhuc publicati Elenchi anno, fatis functo, successor in officio & simul Athenaei Ged. Prof. Med. *Laur. Eichstadius* novam Elenchi editionem 1656 adornavit, locupletio-rem quidem, quae tamen ingentem adhuc indigenarum numerum fileret. Neque postea Florae nostrae aliquid adcessit, nisi quod *Jac. Breynius*, botanicus celeberrimus, in Centuria Exoticarum

1678 & in Prodromo I fascic. rar. plant.
1680 quasdam rarissimas in montibus
Castubiae Gedano vicinis detectas publi-
cavit. Optandum sane, ut lucem vidif-
set Viridarium Prussiae occidentalis Cas-
subiaeque, cuius spem fecerat, sed vale-
tudo, qua minus prospera utebatur, con-
siliu intervertit. Et licet postea Viri-
darium Pomerelliae denuo promissum a
filio D. Jo. Phil. Breynio, Viro non minus
in botanicis quam in omnibus historiae
naturalis scientiis consummatissimo, qui
jam octogenario major placida & tran-
quilla fruitur senectute, impedimenta ta-
men, nescio quae, operis desiderati obsti-
terunt absolutioni. Interim Vir Celeb.
rem herbariam gedanensem in eo auxit,
quod plures graminum indigenorum
species cum Joh. Scheuchzero communi-
cavit, ab illo Agrostographiae suae in-
sertas.

Coeterum & Loefelius & Oelhausius plantas nullo nisi alphabetico digesserunt ordine. Neque aliter seculo elapso fieri poterat, cum systemata nondum excogitata, nec genera, nedum species, satis distincta essent. Methodus haec vero plantis dignoscendis parum inferviebat, quia nuda nomina nullos subministrabant characteres, ex quibus herba, cui imponebantur, ab aliis distingui poterat. Ut igitur paulo uberiores indigenarum catalogum exhiberem, & simul notas ad cognitionem earum aptas traderem, *Tentamen hoc Florae Gedanensis methodo sexuali adcommodatae* in gratiam eorum saltim suscepi, qui hic vel in vicinis locis plantas nosse cupiunt. Neque methodum aut faciliorem aut tutiorem inter haecenus publicatas inveniri ratus sum. Sexus enim plantarum diu conjectatus, diu impugnatus, tandem ab immortali

Linnaeo solidissimis argumentis confirmatus, qui & inde characteres fallere necios elicit, quibus numerosam vegetabilium gregem in Classes & Genera distribuit, ut cuique attentius plantam in flore consideranti facile sit eandem ad genus suum revocare, quo facto ex reliquis notis & species patebit. Hanc ergo methodo usus sum, & ne ejus ignaris aliunde explicationem petere necesse esset, terminos artis cum eorum brevi expositione, ad mentem *Linnaei*, hic subjunxi. Plantas culturam hominum in hortis vel agris requirentes praeterii, Floram indigenam exhibiturus, quae tantum sponte nascentes comprehendit.

Nomina herbarum paucissima adposui, ne multis synonymis opusculum prolixum redderem. Primum semper *Linnaei* nomen specificum ex *Spec. Plant.* desumptum, aut si in Genere ex unica

specie constante nullum erat, triviale ejusdem, littera L designatum; in paucis, ubi dubium suboriebatur, omissum. Secundum est *Casp. Bauhini* ex Pinace Theatr. Botan. littera B notatum, cujus denominationes ab omnibus fere recentioribus adhuc servantur, adeoque genuinae speciei dignoscendae multum inserviunt. In paucis, ubi e re visum, aliorum adpellationes additae. Impri-
mis Loeselius in his citatur: quas tamquam Prussiae peculiare aut nondum descriptas icone illustraverat, licet pleraeque Bauhino aut aliis jam innotuerint. In pluribus etiam nomina germanica, praesertim nobis usitata, adposui, quibus tamen non multum tribuendum, cum non modo in quovis fere loco varient, sed & idem nomen diversissimis saepe plantis imponatur. Sequuntur plurimarum delineationes brevissimae, colorem magni-

magnitudinem, folia, habitum aut alia referentes, ut ex his & specifico Linnaei nomine facilius & citius planta dignosci queat. Locus & tempus florendi descriptionem absolvunt.

Locos natales paucos saltim indicavi, ut sine multo labore & longis viarum spatiis herbae reperiri possint. Inter hos inprimis mihi nominandus fuit Fons sic dictus Sacer cum vicina Aula Viridi & collibus adjacentibus, in quo loco olim amoenissimo, nunc jam fere neglecto, antiquo splendore & umbra orbato, imo nomine ipso pene obsoleto, fertilissimo tamen solo omnis fere generis plantae laetissime virescunt. Coeterum loca plantarum minus fixa & variationi foepius obnoxia. Licet enim in incultis diutissime species conserventur & multiplicentur, in terris tamen ab hominibus frequentatis & laboratis soepe exulare ju-

bentur indigenae. Quare non mirum, plurimas in locis ab Oelhafio indicatis non amplius reperiri. Testis est Juniperus ab illo in sylva vicina visa, ubi hodie frustra quaeritur, licet in remotioribus adhuc frequentius adsit.

Continentur hoc Tentamine & Appendice Genera plantarum 346, Species 732, inter quas 360 ab Oelhafio & Eichstadio omissae & signo † notatae. Plures procul dubio apud nos crescunt, sed nolui incerta proferre, contentus his quae ipse vidi & distincte cognovi.

Plures enim reperi olim species, quas tum ad certa genera referre minus potui, cum nondum Tournefortius ad manus esset, nec Linnaei opera huic scientiae lucem adfudissent. Interim ex Generibus pauca desiderabuntur, ex Speciebus forte plures, imprimis ex graminibus.

minibus & maritimis, quibus unicam tantum aestatem impendi.

Nonnullas tamen Florae inferui, quas nondum vidi, sed ex Oelhafio, Menzelio, Jac. & Jo. Phil. Breyniis indigenas didici, quos Auctores sollicitè citavi, ne mihi aliena vindicarem, & ne mihi imputaretur, si forte hodie nusquam reperirentur, cujus causam jam indicavi.

Sic ex Oelhafio species 50, ex Menzelii Pugillo rar. plant. unicam Monorchidem seu Ophrydem Linnai, ex Jac. Breynio 8 species five varietates, ex Jo. Phil. Breynii graminibus Scheuchzero missis 14 potissimum varietates mutuatus sum. Tandem etiam in rarissima Menzelii Centuria plantarum gedanensium, quam 1650 edidit, 32 species, & inter has 9 genera in Tentamine nondum prolata reperi, quae, cum opusculum jam absolutum esset, per Adpendicem adhuc sub-

subjunxi. Reliqua omnia ipse vidi, decerpsi, & pleraque siccata adservo.

Utinam hoc Tentamine reviviscat amor studii jucundissimi, apud nos quodam modo sopitus. Licet enim non desint Viri, qui propria experientia Floram Gedanensem multo perfectiorem reddere possint, cujus saltem Tentamen proferre mihi licuit, optandum tamen, ut plures, quidni dicam omnes, qui studiis animum imbuunt, sapientiam & omnipotentiam Creatoris ex formosissimo Vegetabilium regno propius intueri fatagant. Scrib. Gedani. Ao. MDCCLXIII. V. Kalend. Mart.

EXPLICATIO

TERMINORUM FRUCTIFICATIONIS

IN METHODO SEXUALI.

Fructificatio est actio plantae, per quam aliam sibi similem producit.

Flos & *Fructus* sunt partes plantae huic actioni destinatae. Constant septem partibus: Calyce, Corolla, Stamine, Pistillo, Pericarpio, Semine, & Receptaculo. Quatuor priores Florem, tres posteriores Fructum constituunt.

1. *Calyx* est pars exterior floris, quae reliquas ante earum evolutionem includit, coloris plerumque viridis; hinc calyx coloratus dicitur, qui alio colore imbutus. Secundum situm & figuram distinguitur in Perianthium, Involucrum, Amentum, Spatham, Glumam. Plurimi dantur flores calyce destituti, ut Tulipa, Lilium.

Perianthium est calyx fructificationi contiguus, ut in Rosa; estque vel monophyllus vel polyphyllus, hoc est, unico vel pluribus foliolis constans.

Involucrum est calyx a flore remotus, ut in umbellatis. Constat plerumque aliquot foliolis angustis, acutis, ut in Apio.

Amen-

Amentum est calyx ex squamis pluribus imbricatim positus, corpus oblongum cylindricum formantibus, constans, ut in floribus masculis Coryli.

Spatha est calyx ab uno latere longitudinaliter ruptus, ut in Narcisso.

Gluma est calyx duabus plerumque valvis seu squamulis se mutuo amplexantibus constans, ut in Avena & Graminibus.

2. *Corolla* est pars floris figurae variae, pulcherrimis saepe coloribus superbiens, quae ab imperitis pro flore ipso aut saltem ejus parte essentiali accipitur, cum nil nisi integumentum essentialium partium sit, quas ante maturitatem includit. Dantur flores corolla destituti, ut Chenopodium.

Petala sunt partes corollae, quae hinc vel monopetala vel polypetala dicitur, id est unico vel pluribus petalis instructa. Monopetala constat Tubo & Limbo, polypetala Unguibus & Laminis.

Tubus est pars inferior corollae monopetalae. Hic in campanulatis & rotatis deficit.

Limbus pars ejusdem superior dilatata. Limbus dicitur *Campanulatus*, si ventricosus est sine tubo, ut Convallaria; *Infundibuliformis*, si conicus est, tubo impositus, ut Hyoscyamus; *Hypocrateriformis*, si planus, tubo impositus, ut Primula; *Rotatus*, si planus, sine tubo ut Anagallis; *Ringens*, si in duo labia inaequalia dividitur, ut Lamium.

Unguis

Unguis est corollae polypetalae pars inferior petali, mediante qua basi adfigitur, ut in Diantho.

Lamina pars ejusdem superior dilatata, ut in Diantho.

Nectarium pars corollae mellifera, variae figurae; vel a petalis separata ut in Parnassia, vel ipsis impressa, ut in Ranunculo.

3. *Stamen*. Hoc nomine partes floris masculinae comprehenduntur, quae in generatione idem praestant quod masculi in animalibus, Cuique qui florem, v. c. Lilium, semel inspexit, notissimum erit in medio sex reperiri pedicellos, in apice corpora gestantes oblonga, pulvere luteo instructa. Hic pulvis, qui *Pollen* dicitur, genitura est masculina, constatque ex corpusculis organicis, variae in variis plantis figurae, quae, ubi matura & humectata, rumpuntur, halitumque spargunt subtilissimum & foecundantem. Negotium hoc nudo oculo invisibile, nec armato satis adhuc cognitum. Stamina haec in diversis plantis numero valde differunt, dum quaedam unico tantum, aliae duobus aut triplicibus, aliae pluribus, aliae denique copiosis instructae. Ex numero itaque, situ & proportionem Staminum Linnaeus plantas omnes in certas Classes redegit, Monandria, Diandria, &c. Stamen constat Filamento & Anthera.

Filamentum est pars inferior staminis, tenuis plerumque & longa, antheram gestans.

Anthe-

Anthera est pars superior, filamentum adnexa, polline foecundante repleta, quod ubi maturum dimittitur, & madefactum rumpitur, materiam explodens imperceptibilem & prolificam.

4. *Pistillum* comprehendit partes floris femininas, quae in propagatione vicem gerunt feminarum in regno animali. Tribus constat partibus, Germine, Stylo & Stigmate, quae in Lilio distinctissime videntur.

Germen est pars inferior pistilli, in centro floris sita, figurae plerumque subrotundae vel oblongae, continens semina quamquam adhuc minutissima, per quae planta propagari debet.

Stylus est pars media pistilli, germi inposita, plerumque teres, longa, erecta, stigma in apice gerens. Ex numero stylosum, aut, si defunt, ex numero stigmatum Linnaeus ordines Classium seu subdivisiones in Monogynia, Digynia &c. petiit.

Stigma est apex styli, plerumque crassiusculus, & tempore conceptionis humore viscido madidus. Pollen ergo, ubi maturum, vel sponte, aut vento, aut ab insectis flores perreptantibus ab antheris in stigma defertur, ubi humore viscido madefactum rumpitur, & materiam subtilissimam per stylum usque in germen demittit, qua ovula vel semina illic inclusa foecundantur, & ad plantam parenti similem proferendam apta redduntur. Licet enim styli meatus, seu via per quam

mate-

materia pollinis transit, non ita evidenter adpareat, quamquam D. Hill eam detexisse adfirmet, considerandum tamen, materiam subtilissimam, instar halitus fere incorporei, aditum invenire, licet sensibus nostris minime patentem.

5. *Pericarpium* est pars plantae, quae vulgo Fructus nomine venit, & semina continet, quae matura dimittuntur. Pericarpium oritur ex germine ampliato, & in variis plantis diversissimae est figurae & consistenteriae, hinc diversis etiam nominibus Capsulae, Siliquae, Leguminis, Drupae, Pomi, Baccae, Strobili insignitur. Dantur plantae pericarpio destitutae, seminibus nudis, vel calyce involutis.

Capsula est pericarpium cavum, certo & determinato modo dehiscens, ut in Lilio. Parietes externi capsulae, siliquae & leguminis *Valvulae* dicuntur, paries internus vero, qui loculamenta distinguit, *Dissepimentum*.

Siligua est pericarpium bivalve, in quo semina secundum utramque futuram adfiguntur, ut in Brassica.

Legumen est pericarpium bivalve, in quo semina secundum futuram alteram tantum adfixa, ut in Piso.

Drupa est pericarpium evalve, farctum, nucem continens, ut Prunus.

Pomum est pericarpium evalve, farctum, capsulam continens, ut Pyrus.

Bacca est pericarpium evalve, farctum, semina nuda continens, ut *Ribes*.

Strobilus est pericarpium ex squamis amenti factum, ut in *Carpino*.

6. *Semen* est pars plantae decidua, polline foecundante vivificata, plantam novam & parenti similem proferens, si locum aptum nata, figurae variae.

7. *Receptaculum* est basis, qua partes fructificationis connectuntur, estque vel commune vel proprium. Receptaculum commune flosculos plurimos connectit, ut in *Bellide*. Receptaculum proprium vel florem cum fructu continet, vel florem aut fructum aut semina tantum.

Umbella est receptaculum elongatum, ex eodem centro pedunculos plures proportionatos producens, ut in *Apio*.

Cyma est receptaculum elongatum, ex eodem centro pedunculos plures vagos producens, ut in *Sambuco*.

TERMINORUM RELIQUORUM

EXPLICATIO.

Androgyna planta, quae flores masculos & femininos distinctos quidem, super eandem tamen radicem gerit, ut *Cucumis*.

Amplexicaulia folia, quae basi undique latera caulis ambiunt, ut *Papaver*.

Auctus

Auctus calyx, ubi series foliorum brevior diversa-
saque basin exterius cingit, ut Chondrilla.

Bipinnatum folium, cum petioli lateribus folia
pinnata adhærent, ut in Polypodii specie
prima.

Bractea est folium florale sive flori admotum, a
reliquis figura & colore diversum, ut Tilia.

Carinatum folium, si a latere exteriori in medio
secundum longitudinem prominet, ut Caricis
species aliquot.

Cernuus flos, quando ob curvaturam pedunculi
versus terram respicit, ut Convallaria.

Ciliatum folium, cujus margo setis parallelis
longitudinaliter circumvallatur, ut foliola
calycis in Centaureae specie 2 & 3.

Cirrhus est vinculum filiforme spirale, quo planta
alii corpori adligatur, ut Pisum.

Compositum folium, quando plura foliola uno
petiolo connectuntur, ut Vicia.

Crenatum folium, cujus margo angulis, neutram
extremitatem respicientibus, acute vel obtuse
secatur, ut Viola.

Decurrens folium, cujus basis deorsum per caulem
extenditur, ut Carduus.

Dentatum folium, quod acumina horizontalia,
instar dentium, lateribus exserit, ut plurima
Hieracia.

Dichotomus caulis, qui bifariam, & ramuli rursus
bifariam semper divisi, ut Valerianae
species.

Dioici flores, quando masculi & feminei in distincta
planta crescunt, ut Cannabis.

Disticha spica, cujus flores ad utrumque latus spectant, ut *Hordei* species.

Divaricati ramuli, qui angulis majoribus a caule vel stipite distant, & hinc patuli fiunt, ut *Poa*.

Emarginatum folium sive petalum, cujus apex crena terminatur, ut flores *Menthae*.

Faux in corolla monopetala, ubi tubus desinit & ampliatur, est itaque pars floris inter tubum & limbum sita, ut in *Lamio* videndum.

Femineus flos, qui pistillo tantum instructus, sed staminibus caret, ut in *Monoeciis* & *Dioeciis*.

Foliolum est pars folii compositi.

Hermaphroditus flos, qui partes masculinas & femininas sive stamina & pistilla gerit, ut plurimi flores.

Imbricatus calyx, qui squamis pluribus constat, quarum una alteri superimposita, ut *Leonodon*.

Incisum folium, quod in partes varias scinditur.

Lanceolatum folium est oblongum, utrinque versus extremitatem sensim attenuatum, ut *Trientalis*.

Lyratum folium, in lacinias transversales seu pinnas divisum, superioribus majoribus, inferioribus remotioribus, ut *Raphanus*.

Masculus flos, qui staminibus tantum gaudet, pistillo destitutus, ut in *Monoeciis* & *Dioeciis*.

Mutica spica, quae aristis caret, ut *Poa*.

Nutans

Nutans flos, qui pedunculo incurvato terram respicit, ut Campanula.

Panicula, quando flores in pedunculis diverse subdivisis sparsi, ut in Festuca & aliis graminibus.

Pappus est corona pilosa vel plumosa femini imposita, mediante qua illud per auram fertur, & longius a planta matre removeretur, ad propagandam latius speciem, ut Carduus.

Pedunculus, caulis florem gerens.

Peltatum folium, si petiolus disco folii inferitur, ut in Nymphaea.

Petiolus, caulis folium gerens.

Pinnatum folium, cum petioli lateribus plura foliola adhaerent, ut in Vicia.

Racemus constat pedunculo, qui brevibus & plurimis ramis lateralibus instructus, quibus flores & fructus adhaerent, ut Vitis.

Scabrum folium, cum tubercula rigidiuscula per discum folii sparsa, ut in Bryonia.

Scapus est caulis fructificationem sine foliis proferens, ut Narcissus.

Secunda panicula, cum flores versus unum latus spectant, ut Festucae species. Scheuchzerus heteromallam dicit.

Serratum folium, quod angulis acutis imbricatis extremitatem respicientibus notatur, ut Urtica.

Sessile folium, quod petiolo destitutum, cauli immediate adhaeret, ut Buglossum.

Sinuatum folium, cujus latera sinubus dilatatis intercipiuntur.

Spica, quando flores in pedunculo simplici sparsi, sessiles, ut *Hordeum*.

Squarrosus calyx, constans squamis undique divaricatis patentissimis, ut *Carduus*.

Stipulae sunt squamae, quae basi pedunculorum aut petiolorum utrinque adstant, ut in *Vicia*.

Strictus caulis, qui erectus, & quidem rectissimus, rigidus, ut *Senecionis* species septima.

Subulatum folium, quod inferius lineare seu lateribus parallelis, apice vero acuminatum, ut *Tragopogon*.

Supra decompositum folium, cum petiolus aliquoties divisus plurima foliola adnectit, ut *Polypodii* species tertia.

Thyrsus est panicula in formam ovalem coarctata, ut *Petasites*.

Tripinnatum folium, cum petiolus adfigit plura foliola bipinnata, ut *Filix femina*.

Verticillati flores, qui caulem per series undique ambiunt, ut *Galeopsis*.

TABULA SYNOPTICA

CLASSIUM ET ORDINUM.

Monandria	{ Monogynia. 1.
	{ Digynia. 2.
Diandria	{ Monogynia, corolla { monopetala. 3 - 7.
	{ Digynia. 9. { dipetala. 8.
	{ Monogynia. 10 - 13.
Triandria	{ Digynia, calyce { unifloro. 14. - 20.
	{ bifloro. 21. 22.
	{ multifloro. 23. - 32.
	{ Trigynia. 33.
Tetrandria	{ Monogynia, floribus { aggregatis. 34 - 36.
	{ spicatis. 37.
	{ pedunculatis. 38 - 42.
	{ Digynia. 43. adpend.
	{ Tetragynia. 44. 45.
	{ Monogynia, floribus { monopetalis { quadrispermis. 46 - 55.
	{ angiospermis. 56 - 69. adp.
	{ pentapetalis. 70 - 73.
	{ Digynia, floribus { sparsis. 74 - 78.
	{ capitatis. 79. { compositis, involucro { univers. & partiali 80 - 91.
Pentandria	{ umbellatis. { partiali 92 - 97.
	{ nullo 98 - 101.
	{ simplicibus. 102.
	{ Trigynia. 103 - 105.
	{ Tetragynia. 106.
	{ Pentagynia. 107 - 109.
	{ Polygynia. 110.

Hexandria { Monogynia. 111-119.
Trigynia. 120. 121.
Polygynia. 122.

Heptandria, Monogynia. 123.

Octandria { Monogynia. 124-128.
Trigynia. 129.
Tetragynia. 130. 131.

Enneandria, Hexagynia. 132.

Decandria { Monogynia. 133. 134. adp.
Digynia. 135-139.
Trigynia. 140-143.
Pentagynia. 144-149.

Dodecandria { Monogynia. 150. 151.
Digynia. 152.
Trigynia. 153. 154.
Polygynia. 155.

Icofandria { Monogynia. 156.
Digynia. 157.
Trigynia. 158.
Pentagynia. 159.
Polygynia. 160-166.

Polyandria { Monogynia. 167-171. adp.
Trigynia. 172. 173.
Pentagynia. 174.
Hexagynia. 175.
Polygynia. 176-180.

- Didynamia** { gymnospermia, calyce { subquinquedo 181 - 193.
bilabiato. 194 - 198 adp.
argiospermia. 199 - 206.
- Tetradynamia** { filiculosa. 207 - 212.
filiquosa. 213 - 218. adp.
- Monadelphia** { Decandria. 219.
Polyandria. 220.
- Diadelphia** { Hexandria. 221.
Octandria. 222.
Decandria, staminibus { connatis. 223 - 225.
diadelphis. 226 - 235.
- Polyadelphia, Polyandria.** 236.
- Syngenesia** { **Polygamia** { aequali, corolla { ligulata. 237 - 249.
tubulata. 250 - 257.
superflua, corolla { tubulata. 258 - 261.
radiata. 262 - 270.
frustranea. 271. 272.
Monogamia. 273. 274.
- Gynandria** { Diandria. 275 - 278.
Polyandria. 279.
- Menoccia** { Diandria. 280.
Triandria. 281 - 283.
Tetrandria. 284. 285.
Pentandria. 286.
Polyandria. 287 - 292.
Monadelphia. 293.
Syngenesia. 294.

Dioecia

- Diandria. 295. 301 - 381.
- Triandria. adp. 301 - 401.
- Tetrandria. 296.
- Pentandria. 297. 298.
- Octandria. 299.
- Enneandria. 300. 301.
- Monadelphina. 302.

Polygamia

- Hermaphroditus & mas. 303. 304.
- Hermaphroditus & femina. 305 - 307.

Cryptogamia

- Fitices, fructificatione in caule. 308 - 310.
- Fitices, fructificatione in foliis. 311. 312.
- Musci { non calyptrati. 313 - 315.
- { calyptrati. 316 - 320.
- Algae. 321 - 328.
- Fungi. 329 - 337.

FLORAE GEDANENSIS

Classis I.

MONANDRIA.

Flores hujus Classis stamine tantum unico donantur, & sunt vel Monogynii, vel Digynii, quorum illi stylo unico, hi duobus stylis praediti. Ex utroque Ordine Genus unum nobis familiare.

A. Monogynia.

Monogynia.

I. HIPPURIS.

Calyx nullus. *Corolla* nulla. *Stamen* receptaculo floris insidet. *Pistillum* germen oblongum infra receptaculum; Stylus subulatus in-

Mono- tra stamen, longior stamine. *Pericarpium* nul-
gymia. lum. *Semen* unicum, subrotundum.

1. *Hippuris vulgaris*. L. Equisetum palustre, brevioribus foliis, polyspermum. B. Folia verticillata, linearia, conferta, brevia. Fructificatio patens plantam ab Equisetis distinguit, in quibus latet, quare inter Cryptogamia locum habent; in fossis bey der Mottlau, & alibi.

Digynia.

B. Digynia.

2. C A L L I T R I C H E.

Cal. nullus. *Cor.* Petala duo incurva, canaliculata. *Stam.* longum, recurvum. *Pist.* germen subrotundum; Styli capillares, recurvi. *Pericarp.* capsula quadrangularis, compressa, bilocularis. *Sem.* solitaria, oblonga.

- † 1. *Callitriche minima*. L. Lenticula palustris bifolia, fructu tetragono. B. Stellaria foliis omnibus subrotundis. Haller. helv. Est planta pusilla in paludibus aestate exsiccatis crescens. Julio.

- † 2. *Callitriche bifida*. L. Stellaria foliis omnibus angustis, apice resecto. Haller. Lenticula palustris angustifolia, folio in apice dissecto. Loesel.

- † 3. *Callitriche natans*. L. Stellaria aquatica. B. Stellaria foliis ad caulem angustis, in summitate subrotundis. Haller. In fossis & aquis stagnantibus April & Maj. adparet, & foliis summis aquae innatantibus stellam refert.

Callitrichen Linnaeus in Spec. Plant. Monoeiis adnumeravit, sed in Generib. & in edit. novissima System. Nat. huc eam retulit, & nomen specificum imposuit; Callitriche foliis superioribus ovalibus, floribus androgynis.

Clas-

Classis II.

DIANDRIA.

Staminibus duobus; suntque vel Monogynia vel Digynia.

A. Monogynia.

Mono-
gynia.

Florum hujus Ordinis corolla vel est monopetala; Ligustrum. Veronica. Verbena. Lycopus. Salvia; vel dipetala: Circaea.

a. Corolla monopetala.

3. LIGUSTRUM.

Cal. monophyllus minimus, quadridentatus. *Cor.* tubus calyce longior, limbo quadripartito. *Pist.* germen subrotundum; Stylus brevissimus. Stigma bifidum. *Péricarp.* bacca unilocularis. *Sem.* quatuor.

- † 1. *Ligustrum vulgare.* L. Ligustrum germanicum. B. Planta in hortis nota, sed licet nec Oelhasius nec Loefelius ejusdem meminerit, apud nos tamen sponte crescit, & in collibus hinter dem Grünenhose inter virgulta floret Junio.

4. VERONICA.

Cal. quadripartitus, persistens. *Cor.* tubus longitudine fere calycis, limbus quadripartitus, lacinia infima angustiore, opposita latiore. *Pist.*

Mono- germen compressum. Styl. filiformis, declinatus.
gynia. *Pericarp.* capsula obcordata, bilocularis, quadri-
 valvis. *Sem.* plurima.

† 1. *Veronica spicis terminalibus, foliis ternis, inaequa-*
liter serratis. L. bey Karlkau, Junio. Spicae
 laxiores.

† 2. *Veronica spicis terminalibus, foliis oppositis lanceola-*
tilis serratis acuminatis. L. *Veronica spicata lati-*
folia. B. auf der Saspe, August. Spicae lon-
 gae, densae.

† 3. *Veronica spica terminali, foliis oppositis crenatis ob-*
tusis, caule adscendente simplicissimo. L. *Veronica*
spicata minor. B. hinter dem grünen Hofe, Junio.
 Spicae breviores, floribus majoribus.

4. *Veronica spicis lateralibus pedunculatis, foliis oppo-*
sitis, caule procumbente. L. *Veronica mas supina*
& vulgarissima. B. Ehrenpreis. Parcus in sylvis
 nostris, im Jaschkenthal semel vidi, Junio.

5. *Veronica mas erecta.* B. Oelhausius invenit, Ju-
 lio; forte Varietas quaedam.

† 6. *Veronica racemo terminali subspicato, foliis ovatis*
glabris crenatis. L. *Veronica pratensis serpylli*
folia. B. im Herbergischen Walde, Junio.

7. *Veronica racemis lateralibus, foliis ovatis planis, cau-*
le repente. L. *Anagallis aquatica major,* folio
 subrotundo. B. in omnibus fere rivulis, im
 Jaschkenthal, im Herbergischen Walde, bey Emaus,
 & alibi, Junio.

8. *Veronica racemis lateralibus, foliis lanceolatis serra-*
tis, caule erecto. L. *Anagallis aquatica major,*
 folio oblongo. B. haec & praecedens species
 Bachungen vocantur, sed ultima apud nos par-
 cius reperitur.

9. *Veronica racemis lateralibus, foliis ovatis rugosis*
dentatis, caule debili. L. *Chamaedrys spuria ro-*
tundifolia minor. B. copiose in sylvis & pratis,
 Majo & Junio.

† 10.

- † 10. *Veronica floribus solitariis, foliis cordatis incisfis Mono-*
pedunculo brevioribus. L. Alsine chamaedryfolia, Gynia.
 flosculis pediculis oblongis insidentibus. B. im
 heiligen Brunnen.
11. *Veronica floribus solitariis, foliis cordatis planis quin-*
quelobis. L. Alsine hederulae folio. B. in arvis
 & hortis sponte crescit, April & Maj.
- † 12. *Veronica floribus solitariis, foliis digitato-parti-*
tis pedunculo brevioribus, L. Alsine triphyllus
 coerulea. B. Folia inferiora in quinque, supe-
 riora in tres lacinias dividuntur, flores speciei 9
 simillimi; ad viam bey Emaus, Majo. Flores
 Veronicarum omnes nunc intensius nunc dilu-
 tius coerulei, sed speciem 10, seu ejus Varieta-
 tem floribus perfecte albis reperi.

5. VERBENA.

Cal. monophyllus, quinquedentatus, denticulo
 quinto truncato. *Cor.* tubus dilatatus, incurva-
 tus, limbus quinquefidus. *Stam.* quatuor bre-
 vissima, *Pist.* germen tetragonum. *Styl.* fili-
 formis. *Pericarp.* fere nullum. *Sem.* quatuor.

1. *Verbena tetrandra, spicis filiformibus paniculatis,*
foliis multifido-laciniatis, caule solitario. L. Ver-
bena communis flore coeruleo. B. Eisenkraut,
 parcius apud nos floret, im heiligen Brunnen,
 Stries, & aliis locis, August. Licet haec &
 aliae species stamina gerant quatuor, adeoque ad
 Class. 4. pertineant, tamen plures aliae stamini-
 bus duobus inveniuntur, ergo inter Diandria re-
 latum Verbenae genus, Quodvis Systema suas
 patitur exceptiones.

6. LYCOPUS.

Cal. monophyllus, semiquinquefidus. *Cor.*
 tubus cylindraceus, limbus quadrifidus, obtusus,
 laci-

*Mono-
gynia.*

lacinia superiore emarginata latiore, inferiore minore. *Stam.* ad laciniam superiorem inclinata. *Pist.* germen quadrifidum. *Styl.* filiformis; *Stigma* bifidum, reflexum. *Pericarp.* nullum. *Sem.* quatuor.

- I. *Lycopus foliis sinuato - serratis.* L. Marrubium palustre glabrum. B. Flores parvi, verticillares, albi, maculis rubris adspersi. Folia bina ad quodvis verticillum; ad ripas aquarum bey Emaus, heiligen Brunnen, & alibi. Jul. Aug.

7. S A L V I A.

Cal. striatus, superne ampliatus, compressus, bilabiatus, labio inferiore bidentato. *Cor.* tubus superne compressus & ampliatus, bilabiatus, labium superius concavum, inferius trifidum, lacinia media majori. *Stam.* Filamenta brevissima, quibus duo alia transversim adfixa, quorum extremitati superiori Anthera infidet. *Pist.* germen quadrifidum; *Stylus* longissimus; *Stigma* bifidum. *Pericarp.* nullum. *Sem.* quatuor.

- I. *Salvia foliis cordato - oblongis crenatis, summis amplexicaulibus, verticillis subnudis, corollis galea glutinosi.* L. Horminum pratense foliis serratis. B. Planta ingrati odoris, floribus coeruleis vel purpureis, foliis ex atro rubentibus. Oelhasius zum Bringenju invenit, Julio, qui locus hodie vix notus.
2. *Salvia foliis rugosis oblongo - cordatis serratis, floralibus calyce longioribus concavis acuminatis.* L. Horminum Sclarea dictum. B. Floribus coeruleis. Oelhasius zur guten Herberge invenit, Junio.

b. Co-

b. *Corolla dipetala.*Mono-
gynia.

8. CIRCAEA.

Cal. diphyllus, foliolis concavis, deflexis, deciduis. *Cor.* Petala cordata, patentia *Pist.* germen turbinatum, sub receptaculo, stylus filiformis. *Pericarp.* capsula ovata, hispida, bilocularis, bivalvis. *Sem.* solitaria, oblonga.

1. *Circaea caule erecto, racemis pluribus.* L. Solanifolia *Circaea* dicta major. B. Oelhasius am frischen Has bey Tiegenhof invenit, Julio.
- † 2. *Circaea caule adscendente, racemo unico,* L. Solanifolia *Circaea alpina.* B. Calyx coloratus intensius rubet quam petala; im Wald hinter Karlshau, Julio.

B. *Digynia.*

Digynia.

9. ANTHOXANTHUM.

Cal. uniflorus, bivalvis, valvulis inaequalibus. *Cor.* Gluma bivalvis, valvula utraque aristam e dorso emittente. *Stam.* capillaria, longissima; *Antherae* oblongae bifurcatae. *Pist.* Styli filiformes, *Stigm.* simplicia. *Sem.* unicum.

- † 1. *Anthoxanthum spica ovato-oblonga, flosculis subpendunculatis arista longioribus.* L. Gramen pratense spica flavescente. B. Gramen montanum odoratum spicatum. Loesel, & Gramen arvense odoratum spicatum. Ejusd. Aristae breves vix ultra calycem protenduntur. Spica soepe fusca vel purpurea evadit; in montibus & campis vixit. Dem Olinischenthor copiosissime floret, Majo. Hoc Genus unicum inter Gramina staminibus duobus praeditum; reliqua fere omnia in sequ. Classe locum habent.

Clas-

Classis III.

TRIANDRIA.

Staminibus tribus ; secundum numerum Stylo-
rum subdividuntur in Monogynia, Digynia &
Trigynia.

*Mono-
gynia.*

A. Monogynia.

Valeriana. Iris. Scirpus. Eriophorum.

10. VALERIANA.

Cal. vix ullus. *Cor.* tubus gibbus, limbus
quinquefidus. *Stam.* subulata. *Pist.* germen
infra receptaculum, Stylus filiformis. *Pericarp.*
capsula decidua, pappo coronata. *Sem.* oblonga.

1. *Valeriana floribus triandris, foliis omnibus pinnatis.*
L. Valeriana sylvestris major, B. Baldrian. E
longinquo florem umbellatum fere refert, a quo
tamen pedunculis florum non ex eodem centro
productis differt; flores albi vel paulum rutili;
in locis humidis im heiligen Brunnen, Junio.
2. *Valeriana floribus triandris dioicis, foliis pinnatis.*
L. Valeriana palustris minor. B. Folia radica-
lia ovata petiolata, caulina pinnata; flores mas-
culini & feminini in distincta planta; in udis
passim, im Ellernwald auf der Gaspe, Juni. Jul.
- † 3. *Valeriana floribus triandris, caule dichotomo, foliis
linearibus.* L. Valeriana campestris inodora ma-
jor. B. Valeriana caule dichotomo, foliis lan-
ceolatis integris, fructu simplici. L. hort. Clif-
fort. Folia radicalia per hyemem virent, & inter

acetaria mensis adponuntur, quae tunc apud nos *Mono-*
singulari prorsus nomine *Gettlausch* adpellantur; *gynia*.
 in agris & campis floret Junio. Semina com-
 pressa, nec pappo coronata, hinc ab aliis peculia-
 re genus *Valerianellae* formatur. Coeterum *Lin-*
naeus has species floribus triandris adpellat, quia
 dantur aliae floribus monandris, diandris & te-
 trandris.

II. I R I S.

Cal. Spathae, flores distinguentes. *Cor.* Pe-
 тала sex, tria exteriora reflexa, tria interiora ere-
 cta, omnia unguibus connata. *Stam.* subulata,
 petalis reflexis incumbentia. Antherae oblongae,
 depressae. *Pist.* germen infra receptaculum,
 Stylus brevissimus, Stigma maximum tripartitum,
 laciniis reflexis, stamina tegentibus. *Pericarp.*
 Capsula trilocularis. *Sem.* magna.

1. *Iris corollis imberbibus, petalis interioribus stigmatibus minoribus, foliis ensiformibus.* L. *Acorus adulterinus.* B. *Iris palustris lutea.* Tabern. *Wasserli-*
lien. Flos notissimus; in fossis, paludibus &
 stagnis, Junio.
- † 2. *Iris corollis imberbibus, petalis internis longitudine stigmatibus, foliis ensiformibus.* L. *Gladiolus foetidus.* B. In aquis stagnantibus; rarius quam
 praecedens; inveni in *Bauamt.* Petala fusca,
 venis purpureis picta. Capsula seminalis dehis-
 cens semina ostendit matura, quae intense
 rubent.

Vocantur corollis imberbibus, quia aliae spe-
 cies petala reflexa barbata seu villosa gerunt,
 quae barbae *Nectarium* constituunt.

Mono-
gynia.

12. SCIRPUS.

Cal. Spica imbricata, squamis ovatis. *Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum. *Styl.* longus. *Stigmata* tria capillaria. *Pericarp.* nullum. *Sem.* unicum triquetrum, villis instructum.

- † 1. *Scirpus culmo tereti nudo, spica subovata imbricata.* L. *Juncus palustris capitulo equiseti major.* B. Spica unica, brevis in quovis culmo; ad paludes floret, Junio.
- † 2. *Scirpus culmo tereti nudo setiformi, spica ovata bivalvi, seminibus nudis.* L. *Scirpus minimus, culmo tenuissimo vix duplum setae equinae crassitie adaequante, duas aut tres uncias longo; spica tres lineas longa, in qua tantum duae squamae exteriores bene conspicuae; reliquae, si adsunt, obscurius imbricatae & absconditae.* Brey-nius misit Scheuchzero, cui audit: *Scirpus minimus spica brevior squamosa spadicea.*
- † 3. *Scirpus culmo tereti nudo, spicis ovatis pluribus peduncularis terminalibus.* L. *Juncus maximus seu Scirpus major.* B. Binsén, in aquis stagnantibus, im Saschkenthal, & alibi, Jul. Aug. Spicae fuscae.
- 4. *Scirpus culmo triquetro, panicula congesta foliacea, spicularum squamis trifidis, intermedia subulata.* L. *Gramen cyperoides panicula sparsa majus.* B. Cypergras. Oelhasius vidit, an der Mott-lau, Zempelburg, Junio.
- † 5. *Scirpus culmo triquetro folioso, umbella foliacea, pedunculis nudis supra decompositis, spicis confertis.* L. *Gramen cyperoides miliaceum.* B. *Gramen arundinaceum foliis acutissimis, panicula multiplici, cyperi facie.* Loesel. Panicula sparsa, spicae parvae, numerosae, virides; in fossis bey Schellmühl, hinter Neuschottland, & alibi copiose.

13. E R I O P H O R U M.

Mono-
gynia.*Cal.* Spica imbricata, squamis ovatis, laxis.*Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum. *Styl.* longitudine squamae, Stigmata tria longiora reflexa.*Pericarp.* nullum. *Sem.* triquetrum, villis longissimis.

1. *Eriophorum culmis teretibus, foliis planis, spicis pedunculatis.* L. Gramen pratense tomentosum, panicula sparsa. B. Gladsgras. Spicae breves, pedunculis longis insidentes. Pappus seu villi feminum longi, densi, albi, splendentes, & longinquo flores albos referunt; in pratis humidis bey Karlsau, Zoppoth, copiose floret Majo, pappus vero ex spicis pendet Jun. & Julio.

B. Digynia.

Digynia.

Huc fere omnia Graminum genera, Holco excepto, pertinent, quae in plurimis fructificationis partibus multum conveniunt, ut sufficiat hic in limine eas describere, & postea differentias tantum cujusvis generis indicare. Calyx duabus glumis constat, qui ideo bivalvis dicitur; in harum sinu flores, vel unicus, vel plures, quorum quilibet itidem duabus glumis, seu valvis, petalorum vicem sustinentibus, instructus. Staminum filamenta capillaria. Antherae oblongae. Germen subrotundum. Styli reflexi. Stigmata oblonga. Pericarpium nullum, quia corolla plerumque arte clausa femini, quod in quovis flore unicum, adnascitur, & cum illo, ubi maturum, decidit. Secundum numerum Florum commode subdividuntur in Gramina, a. calyce unifloro: Phalaris. Panicum. Phléum. Alopecurus. Agrostis.

Digynia

stis. Lagurus. Arundo. b. calyce bifloro: Aira.
Melica. c. calyce multifloro: Poa. Briza. Dac-
tylis. Cynosurus. Hordeum. Triticum. Avena.
Lolium. Bromus. Festuca.

a. calyce unifloro.

14. P H A L A R I S.

Cal. Glumae compressae, carinatae. *Cor.*
Calyce minor, valvula exterior convoluta majore. *Stigmata* villosa.

† 1. *Phalaris panicula cylindrica spiciformi.* L. Gramen typhoides asperum primum. B. Spica longa Phleo quodammodo similis, sed gracilior, neque ut illa aristis armata. im Herbergischen Walde, Junio.

† 2. *Phalaris panicula oblonga ventricosa.* L. Gramen arundinaceum spicatum. B. Panicula nunc contracta, ut spicam fere mentiatur, nunc magis expansa ramulos suos floribus dense congestis onustos ostendit; calyces virides aut albidi, saepe etiam purpurei; corolla glabra, splendens, ad basin brevi pappo hirsuta; locis humidis, an der Weichsel, in Schellmühl, & alibi, Junio.

15. P A N I C U M.

Cal. Valvulae tres, tertia minima. *Cor.*
Valvulae inaequales. *Stigmata* plumosa.

† 1. *Panicum spica teneri, involuclis bifloris fasciculatopilosis.* L. Gramen paniceum, seu Panicum sylvestre simplici spica. B. Calycis glumae pilis calyce longioribus undique cinctae, qui involuclla Linnaei; vaginae foliorum, quae in aliis graminibus membrana albida ad internam foliorum basin terminantur; hic etiam pilos subtilissimos ostendunt;

dunt; locis siccis, am Minkauischen Berge, Junio, *Digynia.*
Jul.

16. P H L E U M.

Cal. Valvulae aequales, aristatae, apice bicuspidato. *Cor.* calyce brevior, valvula exteriori amplexante interiori. *Filam.* calyce longiora. *Antherae* bifurcatae. *Stigmata* plumosa.

† 1. *Phleum spica cylindrica longissima.* L. Gramen typhoides maximum, spica longissima. B. Spicae Phleorum densae, teretes, longae; aristae piliformes, ut villosae videantur; calycis glumae per dorsum pilis tenuissimis veluti ciliatae; hinc Joh. Bauhino Gramina cum cauda muris dicuntur. Aristae in hac specie prae coeteris longiores; in pratis fertilibus communissimum, Majo.

† 2. *Phleum spica ovato-oblonga, basi sterili, culmo subrepente, radice bulbosa.* L. *Syst. Nat.* Gramen typhoides asperum alterum. B. Spica brevior, gracilior, densissime imbricata; calycis glumae minores, aristis brevissimis, pilis rarioribus & brevioribus ciliatae; locis arenosis ad viam nach dem heiligen Brunnen, Junio.

† 3. *Phleum spica foliacea.* Gramen typhoides spica purpurascente foliacea. Scheuchz. Spica brevis, angusta; aristae brevissimae aut fere nullae; glumae parum ciliatae aut glabrae. Singulare est, quod hinc inde glumae calycis & floris multo reliquis majores & crassiores prorumpunt, quae spicam inaequalem reddunt; in montibus nostris, speciatim in illo qui ad viam vom Grönenhof nach Diwelsau situs, & ab uno latere fruticetis vestitus, Junio.

† 4. *Phleum spica oblonga.* Species haec cum Phleo spica ovato-cylindracea Linn. seu Gramine typhoide alpino spica brevi densa & veluti villosa Scheuchz. in eo convenit, quod folii supremi vagina

Digynia.

ventricosa, folia brevia, spica apice rotundior, aristae breves, & flosculi plures uni brevissimo pedicello insident, sed differt vaginae foliorum membrana non brevissima sed unam aut duas lineas longa, itemque pilis ciliaribus calycem tantum, non vero aristam ipsam obsidentibus; in pratis hinter dem Grünenhose, Junio.

17. ALOPECURUS.

Cal. Valvulae compressae, aequales. *Cor.* univalvis, aristata. *Antherae* bifurcatae. *Stigmata* simplicia.

- † 1. *Alopecurus culmo spicato, erecto, calycibus villosis, aristis paulum ultra calycem productis.* Gramen myurum spica molli, candicante, villosa. Scheuchz. Differt ab *Alopecuro culmo spicato erecto*. Linn. aristis brevioribus & calyce villoso. Breynius Scheuchzero misit.

18. AGROSTIS.

Cal. Valvae acuminatae. *Cor.* valvae inaequales, major interdum aristata. *Filam.* corolla longiora. *Styli & Stigmata* villosa.

- † 1. *Agrostis petalo exteriori exserente aristam rectam strictam longissimam.* L. Gramen segetum altissimum panicula sparsa. B. Ackerstraussgras. Panicula laxa ramis seu pedunculis longis, flosculis parvis, copiosis, sparsis, viridibus aut rubentibus; inter segetes, Junio.

- † 2. *Agrostis panicula tenui, valvulis calycinis inaequalibus, petalorum arista dorsali recurva minima.* an Gramen parvum paniculatum alpinum, panicula spadicea aristatum. Scheuchz? bey Karlsau, Junio.

- † 3. *Agrostis panicula angusta densiuscula, valvulis calycinis aequalibus, petalorum arista dorsali recurva minima.*

nima. Gramen a gramine pratensi spica fere arundinacea, glumis parum aristatis differens. Scheuchz. Panicula spadicei coloris; in montibus, Junio.

- † 4. *Agrostis panicula capillari patente, calycibus subulatis aequalibus hispidiusculis coloratis, flosculis muticis.* L. Gramen montanum, panicula spadicea delicatior. B. Ramuli tenuissimi, capillares, interdum paulo crassiores; in montibus Junio. Varietatem calycibus glabris ibidem inveni, Julio.
- † 5. *Agrostis panicula laxa, calycibus muticis aequalibus.* L. Calyces ovati, virides, flosculi mutici; in sylva bey dem heiligen Brunnen, Junio.
- † 6. *Agrostis panicula densa coarctata mutica, calycibus angustis.* an. Gramen alpinum panicula fere arundinacea spadiceo-viridi, locustis muticis. Scheuchz. huic enim valde similis; neque locus, qui illi Alpes, obstat; invenit plantam in udis, ego ad Vistulam, Junio. Plura Gramina alpina nominat, quae tamen etiam a Breynio circa Gedanum collecta & sibi missa fatetur.
- † 7. *Agrostis panicula sparsa, mutica, calycum valvulis aequalibus, angustis, longiusculis.* Panicula longa, ramuli plures eodem loco erumpentes, tenuissimi, sparsi, calyces virides, splendentes; im Ellernwald auf der Gasse, Julio.
- † 8. *Agrostis panicula mutica, flosculis solitariis.* Culmo tenui pauci ramuli insident capillares fere, vel solitarii vel bini eodem loco, qui plerumque non subdividuntur, sed unicum gerunt flosculum, cujus calyx angustus, viridis; corolla ubi clausa ovata, calyce tantillum longior; in sylvis, Junio.

19. LAGURUS.

Cal. Valvae lineares in setam pennatam deficientes. *Cor.* valvula major tribus aristis armata. *Stigm.* villosa.

Digynia.

1. *Lagurus spica ovata*. L. Gramen alopecuroides spica rotundiore. B. Oelhasius in pratis & secus margines agrorum vidisse adfirmat, nisi forte aliud Gramen intellexit, & nomina minus convenientia adposuit; Linnaeus certe regiones Europae meridionales ei adsignat, neque Loefelius hujus mentionem facit.

20. A R U N D O.

Cal. Valvulae inaequales. *Cor.* valvae lanugine cinctae e basi erumpente. *Antherae* bifurcatae. *Styli* villosi. *Stigm.* simplicia. *Sem.* basi pappo longo instructum. Species ultima calyce multifloro est.

† 1. *Arundo calycibus unifloris, panicula erecta, foliis subtus glabris*. L. Gramen arundinaceum paniculatum montanum, panicula spadiceo-viridi, semine papposo. Scheuchz. Panicula densa, angusta, longa; crescit locis siccis, in montibus, & ad viam nach dem heiligen Brunnen, Julio.

† 2. *Arundo calycibus unifloris, culmo ramoso*. L. Gramen arundinaceum, panicula molli spadicea majus. B. Panicula aliquantum sparsa, & pappo quasi sericeo splendens; glumae calycis virides & spadiceae aequales; in humidis, im Jaschenthal, Junio. Aliam speciem minorem, vel varietatem calycis glumis inaequalibus Breynius misit Scheuchzero.

† 3. *Arundo calycibus unifloris, foliis involutis mucronato-pungentibus*. L. Gramen sparteum spicatum, foliis mucronatis longioribus, B. Folia convoluta superficie interiore striata aut sulcata, exteriori glabra & nitida, glauci fere coloris; licet in sicca planta arcte involvantur, in viva tamen interdum expansa & rigida sunt. Panicula spicata fere, densa, pappo brevi; in littore maris, Junio.

4. *Arundo*

4. *Arundo calycibus quinquefloris, panicula laxa.* L. *Digymia.*
Arundo vulgaris seu phragmites Dioscoridis. B.
 Moehr. Folia subtilissime ferrata; vagina folio-
 rum non in membranam sed in pilos desinit; pa-
 nicula longa, sparsa, obscure spadicea; pappus
 longus splendens; in paludibus & aquis stagnan-
 tibus, Julio.

b. calyce bifloro.

21. A I R A.

Cal. Valvulae aequales. *Cor.* valvulae fimi-
 les, altera interdum aristata. *Styl.* setacei.
Stigm. pubescentia.

- † 1. *Aira foliis planis, panicula patente, petalis basi vil-
 losis aristatisque, arista recta brevi.* L. Gramen se-
 getum panicula arundinacea. B. Folia superne
 aspera; panicula longa, antequam penitus expli-
 cata, pulcherrime variis coloribus resplendet, si
 radiis solaribus exposita & ventis agitata; glumae
 calycis spadiceae aut virides, flosculorum virides
 aut albae, parvae, angustae; in pratis humidis
 & ad Vistulam, Junio.
- † 2. *Aira foliis subulatis, panicula densa, flosculis basi pi-
 losis aristatis, arista brevi.* L. Gramen avenaceum
 capillaceum, minoribus glumis argenteis vix ari-
 statis, foliis longioribus. Scheuchz. Panicula
 sparsa, quia ramuli, bini plerumque eodem loco
 erumpentes, ad aliquod spatium nudi, postea sub-
 dividuntur, & floribus dilute fuscis & albidis ve-
 stiuntur; in sylva horti Groddeckiani in der Ohra,
 August.
- † 3. *Aira foliis setaceis, summo paniculam inferne obvol-
 vente.* L. Gramen foliis junceis, radice jubata. B.
 Panicula angusta, ramulis binis capillaceis eodem
 loco erumpentibus, moxque subdivisis; glumae
 calycis

Digynia.

calycis & flosculorum virides & albidæ, paucospadiceo admixto; antherae rubrae; florum gluma exterior e basi aristam tenuissimam emittit, vix ultra florem productam, apice crassescentem. Planta humilis, locis sterilibus copiose crescit, in montibus & ad vias nach der Oltwa, Junio.

† 4. *Aira foliis setaceis, panicula divaricata, floribus aristatis distantibus.* L. Caryophyllus arvensis glaber minimus. B. Panicula sparsa, ramulis binis capillaribus eodem loco provenientes; glumae purpureae splendentes, margine & apice albidæ; flosculi ex dorso glumae alterius aristam tenuem recurvam emittunt. Breynius circa Gedanum collectam Scheuchzero misit.

† 5. *Aira panicula spicata, floribus muticis, pedunculo longioribus, glumis acuminatis inaequalibus.* L. Gramen spica cristata subhirsutum. B. Panicula angusta, interrupta, ramulis brevibus, quibus flosculi dense insident; calycis glumae fuscae; flosculi viridantes; antherae purpureae; auf der Saase, August; aliis in locis citius floret. Hujus Varietates a) Gramen pumilum, hirsutum, spica purpureo-argentea molli. Scheuchz. Panicula aequae angusta & interrupta, sed densior, & longior, speciosa purpura & argento, ubi vero effloruit, penitus albescit; im Wald bey Brentau, Junio. b) Gramen spicatum secalinum, foliis angustissimis, brevissimis, mucronatis, glaucis, spica divulsa. Scheuchz. Panicula prioribus similis, aliquantum tenuior, splendens, viridis & purpurea, bey Karlsau, Junio.

† 6. *Aira foliis planis, panicula coarctata, floribus pedunculatis muticis convoluto-subularis.* L. Gramen arundinaceum enode minus sylvaticum. B. Hoc Gramen arundinis vulgaris faciem e longinquo visum refert; vagina foliorum in pilos sicut in arundine terminatur; panicula aequae densa, spadicea,

Digynia.

dicea, angusta; flores calyce longiores arctissime convoluti & subulati, ut ante florescentiam difficillime separari queant; in fossis & paludibus auf der Saspe, August. Sept.

- † 7. *Aira foliis planis, panicula patente, floribus muticis laevibus, calyce longioribus.* L. Gramen caninum supinum paniculatum dulce. B. Panicula laxa, sparsa, ex spadiceo, fusco, viridi & albo variegata. Breynius Scheuchzero misit.

22. M E L I C A.

Cal. Valvae ovatae, concavae. *Cor.* valva altera concava, altera plana; inter binos flores adhuc rudimentum quasi floris tertii peculiari pedunculo suffultum apparet. *Antherae* bifurcatae. *Stigm.* villosa.

- † 1. *Melica petalis imberbibus, panicula mutante simplici.* L. Gramen montanum avenaceum, locustis rubris. B. Culmo tenui & humili breves insident pedicelli solitarii aut quandoque bini eodem loco, quorum quilibet unico flore tumidiusculo terminatur; glumae calycis purpureae, florum virides, versus unum latus plerumque spectantes. His notis facillime ab omnibus graminibus distinguitur; im Herbergischen Walde, im heiligen Brunnen, Majo.

c. *calyce multifloro.*

23. P O A.

Cal. Valvae ovatae, muticae, spica florum ovato-oblonga, disticha. *Cor.* valvae compressae, calyce paulo longiores. *Anth.* bifurcatae. *Styl. & Stigm.* villosa.

- † 1. *Poa panicula diffusa, spiculis sexfloris linearibus.* L. Gramen palustre paniculatum altissimum. B. Vaginae

Digynia.

ginae foliorum ad eorum originem duabus maculis fuscis triangularibus notatae; folia longa ut & panicula, quae pluribus ramulis eodem loco erumpentibus, varie subdivisis, & numerosis spiculis vestitis instructa; quaevis spicula in calyce suo communiter sex flosculos, interdum plures aut pauciores ostendit, coloris fuscii; ad fossias & paludes, Junio.

† 2. *Poa panicula diffusa, spiculis quinquefloris basi pubescentibus, culmo erecto tereti. L.* Gramen pratense paniculatum medium. B. Spiculae communiter flores quinque saepe tamen pauciores continent, quibus alba & subtilis quaedam lanugo adhaeret; ramuli duo vel tres uni culmi loco insident; color paniculae viridis; in pratis, & auf dem Wall, Jun. Jul.

† 3. *Poa panicula diffusa, spiculis quadrifloris pubescentibus, culmo erecto tereti. L.* Gramen pratense paniculatum majus, angustiore folio. B. Ramuli plures eodem loco erumpunt, panicula expansa; flosculi quatuor aut tres, coloris viridis, interdum spadiceo admixto; in pratis & ad vias, Majo. Hujus Varietates a) Gramen pratense paniculatum majus, foliis praeter culmum angustioribus, in culmo latioribus. Scheuchz. Panicula angusta, sparsa, pyramidata; varietas potissimum in foliis consistit, quae & quodam modo hirsuta; in pratis, Junio. b) Gramen pratense paniculatum medium, angustiore folio. Scheuchz. hoc tantum radice magis repente, & flosculis communiter tribus a prioribus differt. Breynius circa Gedanum collegit. Difficile est species hujus Graminis, nedum varietates satis distinguere. Numerus flosculorum si constans esset, optimam notam ministraret, sed saepe variat; plurimae ergo spiculae examinandae, ut numerus potior innotescat.

† 4. *Poa panicula diffusa, spiculis trifloris glabris, culmo erecto tereti. L.* Gramen pratense paniculatum majus

majus, latiore folio. B. Panicula laxior, ramuli plures, flosculi tres, frequenter duo, hinc spicularum latitudo soepe longitudini aequalis, color viridis aut spadiceus; in omnibus pratis, Junio. Digynia.

- † 5. *Poa panicula diffusa, angulis rectis, spiculis obtusis, culmo obliquo compresso.* L. Gramen pratense paniculatum minus album. B. Haec species non solum magnitudine a prioribus differt, sed etiam ramulis ad angulos rectos ex culmo, binis eodem loco oriundis; spiculae flosculos quatuor aut quinque communiter continent; ubique ad vias & in hortis per totum annum floret, quia planta annua, quae brevissimo tempore crescit & maturascit. Hujus Varietas; Gramen pratense paniculatum minus rubrum. B. quod non solum colore paniculae rubro, qui in priore viridis vel albescent, sed etiam ramulis solitariis differt, quae nota, si constans esset, condendae novae speciei sufficeret; vidi tamen etiam ramulos binos in panicula rubra, licet rarius; iisdem locis cum priore, Majo potissimum & Junio.

- † 6. *Poa panicula attenuata, spiculis subbifloris mucronatis scabris, culmo incurvo.* L. Gramen paniculatum angustifolium alpinum, locustis rarioribus & angustioribus non aristatis. Scheuchz. Panicula longa, angusta, laxa, ramulis binis vel pluribus, erectis, parum subdivisis, calycibus angustis bi-vel trifloris, viridibus aut fuscis; in sylvis, Junio. Hujus Varietas: Gramen cirrosa & villosa spongia ad singula genicula donatum, paniculatum alpinum. Scheuchz. quae spongia glomerulo filamentorum fusciorum vel radicularum capillarium constat. Breynius misit Scheuchzero, qui idem in Alpibus observavit. Dantur & aliae Varietates, calycibus angustissimis, aut spiculis confertis numerosis, aut ramulis culmo adproximatis, spiculis paucis differentes.

Ramuli

Digynia.

Ramuli semper in inferiore paniculae parte numerandi, nam superiore minuuntur, & ex pluribus bini, demum solitarii evadunt.

24. B R I Z A.

Cal. Valvulae aequales, concavae, obtusae, spica florum cordata, disticha. *Cor.* valvula inferior magnitudine calycis, superior plana, minima. *Stigm.* plumosa.

1. *Briza spiculis ovatis, calyce flosculis brevior.* L. Gramen tremulum majus. B. Glittergras. Culmo tenui insident ramuli tenuissimi longi, nunc plures, nunc bini eodem loco, parum subdivisi, quibus spiculae breves, tumidae, pulchrae adpendent; flosculis communiter septem; valvae calycis & major florum amplae, concavae, purpureae, margine viridi aut albido; spiculae quia longiusculis & valde tenuibus pedunculis suffultae, levis aerae agitatione moventur, hinc Gramen tremulum; in collibus hinter dem Grönenhose, Junio.

25. D A C T Y L I S.

Cal. Valvae compressae, carinatae, inaequales. *Cor.* glumae, compressae, oblongae, inaequales. *Styl.* villosi. *Stigm.* simplicia.

- † 1. *Dactylis panicula secunda glomerata.* L. Gramen spicatum folio aspero. B. Ramuli paniculae solitarii, erecti, longi, superne breviter subdivisi, hinc spiculae, densae, glomeratae, versus unum latus spectantes, glauco-virides, interdum purpura admixta. Flosculi communiter quatuor, quorum glumae, ut & calycis, ita acuminatae, ut breviter aristatae videantur; in pratis & ad vias, Junio.

26. CYNOSURUS.

Cal. Involucrum laterale pinnatifidum, valvulae lineares, acuminatae, aequales. *Cor.* valva exterior longior, brevissime aristata. *Styl.* villosi. *Stigm.* simplicia.

- † 1. *Cynosurus bracteis pinnatifidis.* L. Gramen pratense cristatum, seu spica cristata laevi. B. Spica angusta, flosculis versus unum latus spectantibus, viridibus, antheris purpureis. Calyx ab uno latere tegitur folio pinnato seu cristato, quod involucrum dicitur; flosculos continet quatuor aut quinque breves, compressos; in pratis, Junio.

27. HORDEUM.

Cal. Triflorus, loco glumarum sex foliis linearibus in aristas desinentibus constans, duobus cuivis flori subjectis. *Cor.* valva inferior seu exterior ventricosa, angulata, aristata, interior plana, minor. *Styl.* & *Stigm.* villosa.

- † 1. *Hordeum flosculis lateralibus masculis aristatis.* L. Gramen hordeaceum minus & vulgare. B. Flores laterales masculi tantum, adeoque steriles, flos medius hermaphroditus semen continet. Gramen hoc, Hordei sativi faciem e longinquo aristis longis referens, nobis notissimum & vulgatissimum, ad vias & sepes, auf dem Wall, vor dem Hobenthor, floret Junio.

28. TRITICUM.

Cal. Valvae ovatae, obtusae. *Cor.* valva exterior ventricosa, interior plana. *Antherae* bifurcatae. *Stigm.* plumosa.

1. *Triticum calycibus subulatis trifloris acuminatis.* L. Gramen caninum arvense, seu Gramen Dioscoridis.

Dignya.

dis. B. *Queckgras*. Spica longa, angusta disticha. Valvae calycis & exterior florum, licet obrusae sint, tamen acumine donatae, quod arista brevissima dici posset, ubique ad vias, Junio.

- † 2. *Triticum calycibus subularis quadrifloris aristatis*. L. Graminis spica triticea repentis vulgaris varietas cum spica aristata. Scheuchz. Spica priori similis, nisi quod acumina longiora in breves aristas abeunt; iisdem locis cum priori, sed parcius, Junio.

29. A V E N A.

Cal. Valvae lanceolatae, acutae, ventricosae.

Cor. valvula exterior durior, ventricosa, acuminata, e dorso aristam articulatam intortam emittens, interior membranacea mutica. *Anther.* bifurcatae. *Styl.* pilosi. *Stigm.* simplicia.

- † 1. *Avena calycibus quinquesfloris, panicula spicata*. L. Gramen avenaceum panicula purpuro-argentea splendente. Scheuchz. Panicula spicata dicitur, quia ramuli seu pedunculi erecti parum a culmo recedunt, & hinc spicam laxam referunt, quae tamen saepe magis diffunditur. Ramuli pauci, saepe bini aut solitarii, parum aut non subdivisi, spiculae oblongae, magnae. Aristae longae, incurvae. Flosculorum numerus saepe variat, qui ex purpura & argento pulchre splendent; in montibus vor dem Olmischenthor, hinter dem Grünenhose, Majo. Varietatem panicula argentea splendente Breynius invenit.

- † 2. *Avena panicula laxa, calycibus bifloris, flosculis basi pilosis*. Gramen avenaceum paniculatum alpinum, foliis capillaceis brevibus, locustis purpureo-argenteis splendentibus & aristatis. Scheuchz. Ramuli plerumque duo ex eodem loco, longi, crispatis, tenues. Spiculae parvae, aristis brevibus. Differt ab *Avena fatua* Linn. quod in hac calyces

triflori,

triflori, spiculae magnae, aristae longae; itemque ab Avena elatiore Linn. quod in hac flos alter masculus aristatus, alter hermaphroditus muticus; in sylvis, Junio.

30. LOLIUM.

Cal. Univalvis, gluma acuminata, rigidiuscula, flores distiche spicatos cauli adprimens. *Cor.* valva inferior, lanceolata, convoluta, acuminata, superior paulo brevior. *Stigm.* plumosa.

† 1. *Lolium spica mutica.* L. Gramen loliaceum angustiore folio & spica. B. Spica longa, compressa, constans spiculis plurimis alternatim & dense culmo sine ullo pedunculo adnatis, imo arctissime adpressis, flosculos plures continentibus, virides, aut ex spadiceo & viridi variegatos. Spica quandoque ramos emittit spiculis pari modo instructos; ad vias & agros copiose, Julio.

2. *Lolium spica aristata.* L. Gramen loliaceum spica longiore, seu Lolium Dioscoridis. B. Gluma calycis longior, & flosculi aristati. Hoc Gramen in Saxonia & Borussia Drespe vocatur, teste Loezelio; Helwingius in Suppl. Flor. Pruss. alii Gramini loliaceo spica multiplici, seu Phoenici Park. hoc nomen tribuit; nobis vero species quaedam Bromi sub hoc nomine nota; denominationes ergo germanicae incertae & ambiguae. Oelhasius hoc Lolium inter segetes, praecipue triticum, Jul. & Aug. invenit.

Lolium ab omnibus graminibus differt, quod spicae sessiles in eodem plano cum culmo sitae, & sulco quodam ipsius adeo arcte adplicatae, ut hinc culmus vicem alterius glumae calycinae deficientis praestet.

Digynia.

31. BROMUS.

Cal. Valvae inaequales, patentes, ovato-oblongae, spicam flosculorum continentes. *Cor.* valvulae inaequales, major infra apicem bifidum aristam rectam emittit. *Styl.* villosi. *Stigm.* simplicia.

- † 1. *Bromus panicula patente, spiculis ovatis, aristis rectis.* L. Festuca graminea glumis glabris. B. *Drespe* nobis. Panicula sparsa, pedunculis pluribus eodem loco, plerumque non subdivisis, spiculis magnis, tumidis, distichis, flosculis a quatuor ad duodecim, aristis brevibus; inter segetes, Jul. Hic Bromus Varietas est Festucae gramineae glumis hirsutis. B. Aliam Varietatem aristis carentem Breynius invenit & Scheuchzero misit.
- † 2. *Bromus panicula nutante, spiculis ovato-oblongis.* L. Panicula angustior, sparsa tamen, pedunculis pluribus, brevibus, interdum subdivisis, spiculis longis angustioribus, aristis longioribus. Flosculorum numerus variat; ad vias & agros, Majo.
- † 3. *Bromus panicula nutante, spiculis linearibus.* L. Gramen avenaceum locustis villosis, angustis, candidantibus & aristatis. Scheuchz. Panicula contracta, pedunculis duobus aut tribus uno loco, tenuibus & flexuosis, spiculis angustis, flosculis paucioribus, aristis longis. Culmus cum pedunculis, calycibus & aristis interdum purpurei coloris; in montibus vor dem Olmischenthor, Majo.
- † 4. *Bromus panicula erecta coarctata.* L. Gramen avenaceum villosum locustis amplioribus viridantibus, margine argenteo cinctis. Scheuchz. Pedunculi breves, erecti, pauci, spiculae ovatae, flosculi quinque ad septem, aristae breves; ad vias, item auf dem Wall, Majo.

† 5. *Bre-*

- † 5. *Bromus panicula nutante, spiculis quadrifloris, aristis brevioribus.* L. Gramen bromoides aquaticum latifolium, panicula sparsa tenuissime aristata. Scheuchz. Panicula valde laxa, pedunculi bini aut solitarii, longo satis spatio nudi, postea pluribus spiculis instructi angustis. Flosculi soepe plures quatuor. Aristae tenues flexiles. Panicula dilute viridis, albo admixto; bey dem Grönenhose, August.

Bromus & Festuca sunt genera affinia, quorum maxima differentia in arista consistit, quae in illo infra apicem valvae bifidum, in hac vero ex ipso apice prodit, hinc non mirum quod quaedam species nunc Bromo nunc Festucae adnumerentur, & Synonyma Auctorum quandoque minus certa sint. Sic speciei Bromi 2dae nostrae Festuca graminea juba effusa Bauh. & speciei 4tae Festuca avenacea sterilis humilior Bauh. tanquam synonyma a Linnaeo adjunguntur, de quibus tamen Scheuchzerus affirmat, aristas ex ipso apice erigi. Forte etiam locus originis aristarum variabilis.

32. FESTUCA.

Cal. Valvae inaequales, subulatae, erectae.

Cor. valvae inaequales, major ex apice aristam rectam emittit. *Styl.* villosi. *Stigm.* simplicia.

- † 1. *Festuca panicula secunda coarctata aristata, culmo retragone nudiusculo, foliis setaceis.* L. Gramen, foliolis junceis brevibus, majus, radice nigra. B. Panicula fere spicata, pedunculis solitariis brevibus, parum subdivisis; spiculae flosculos quatuor aut quinque continent, aristis brevibus. Color ex spadiceo & viridi mixtus; in montibus nostris copiose, Junio. Varietates hujus Festucae plures. a) Gramen fo-

Digynia.

liolis junceis, brevibus, majus, radice nigra, panicula delicatiore. Scheuchz. Differt pedunculis longioribus & hinc panicula laxiore, spiculis tenuioribus, foliis tenuissimis filiformibus; im *Herzbergischen Wald*, Junio. b) Gramen foliolis junceis brevibus minus. B. Gramen cristatum radiculis nigricantibus. Loefel. glumis hirsutis potissimum differt. Breynius hanc & sequentes Varietates invenit, & cum Scheuchzero communicavit. c) Gramen foliolis junceis brevibus minus, panicula delicatiore, flosculis purpurascens. Scheuchz. pedunculi interdum bini. d) Gramen foliolis junceis brevibus glaucis, radice nigra, panicula purpurascens. Scheuchz.

† 2. *Festuca panicula secunda scabra, spiculis sexfloris aristatis, flosculo ultimo mutico, culmo semitereti.* L. Gramen alpinum pratense, panicula duriori laxa spadicea, locustis majoribus. Scheuchz. Pedunculi bini aut solitarii; in arenosis ad vias, im *Olivischen Fichtenwald*, Junio.

† 3. *Festuca panicula longa coarctata, spiculis ovato-oblongis, glumis lanuginosis & ciliatis.* Festuca pratensis lanuginosa. B. Faciem Bromi praefert, hinc etiam Scheuchzero Gramen bromoides audit, sed aristae ex glumarum apice exeuntes Festucis adfociant. Pedunculi pauci, longi, erecti paniculam angustam reddunt, ob gravitatem spicularum tantam; quae grandes, oblongae, angustae, virides, villosae aut lanuginosae; villi etiam glumarum marginem soepe ciliatum faciunt; aristae tennes; in sylva, Junio.

† 4. *Festuca panicula longa angusta, spiculis ovatis, glumis striatis, foliis villosis.* Gramen bromoides montanum hirsutum; panicula minus sparsa corniculata. Scheuchz. Haec species etiam Bromo habitu quodam similis. Pedunculi plures uno loco, tennes, longi, erecti; spiculae ovatae, mucronatae, angu-

angustae, breviores, flosculis quinque; glumae ^{Digynia.} glabrae, virides margine albido, striatae; panicula erecta; in montibus, Junio.

† 5. *Festuca panicula laxa, spiculis septemfloris distichis, glumis villosis.* Gramen pratense paniculatum clatius, panicula laxa, heteromalla, locustis villosis. Scheuchz. Pedunculi plerumque bini ex uno loco, quorum alter longior quatuor aut quinque spiculis instructus, alter brevis unicam gerit. Glumae calycis angustae, glabrae, virides, flosculorum majores villis longiusculis hirsutae, dilute-virides, calyce longiores, minores angustae, membranaceae, glabrae, albiae. Panicula non perfecte heteromalla aut secunda; in sylva, Junio.

† 6. *Festuca panicula sparsa, spiculis angustis, teretibus, foliis hirsutis.* Gramen bromoides, panicula sparsa, locustis minoribus aristatis. Scheuchz. Pedunculi plures, tenuissimi; panicula longa, ramosa; spiculae utrinque mucronatae, viridantes, glabrae, flosculis quinque aut sex; aristae tenuissimae, quas interdum paulo infra sinuatum glumae mucronem exire, per lentem observavit Scheuchzerus, hinc etiam inter Bromos referri potuisset. Breynius hanc & simul Varietatem spiculis muticis ad Scheuchzerum misit, quae flosculos minores & pauciores continebant.

† 7. *Festuca panicula ramosa erecta, spiculis subsessilibus teretibus muticis.* L. Gramen aquaticum fluitans multiplici spica. B. Panicula longissima; pedunculi pauci, longi; spiculae longae, angustae, teretes, flosculis ad decem usque; glumae virides, striatae, mucrone obtuso, albido; in aquis & locis humidis, Junio. Varierates a) Gramen loliaceum panicula multiplici & spicata. Scheuchz. Panicula longa, ramulis binis aut solitariis longis; spiculae paulo breviores flosculis septem aut octo communiter; glumae glabrae, acuminatae, spa-

Digynia.

diceae & virides; in pratis ad Vistulam sitis hinter der Siegelscheune, Junio. b) Festuca paniculata-ramosa, erecta, diffusa, angulis rectis. Culmus erectus, strictus, cavus, crassus, fragilis. Folia, quorum vagina culmum sat longo spatio amplectitur, striata, ab utraque parte aspera. Pedunculi solitarii, breves, ad angulos rectos cum culmo, & unciali, aut biunciali spatio ab invicem remoti, spiculis duobus aut tribus pariter remotis; flosculi in inferioribus septem ad octo, in superioribus pauci; ad alas ramorum adhuc aliae spicae sessiles; color viridis aut albescens; in paludosis des Ellernwaldes auf der Saspe, Julio. c) Gramen Mannae esculentum Prutenicum. Loesel. Schwaben. Panicula longa, spicata. Spiculae sessiles, aut brevibus pedunculis culmo approximatis fultae, ante florescentiam angustae, post distichae, flosculis septem, pluribus aut paucioribus, viridibus margine albido, interdum versus apicem fuscis. Icon Loeselii bene plantam exprimit, nisi quod spiculae breviores naturalibus. Gramen hoc, ut recte monet Bergen in Flor. Francos. a paucis botanicis descriptum, sed si idem est cum Gramine Mannae Francofurtano, sicuti asserit, Gramen dactylon esculentum Bauh. non ei tanquam synonymum competit. Hoc enim, quod cum Gramine dactylo latiore folio Bauh. idem est, tantum cultura diversum, testante Bauhino & Scheuchzero, spicas in summitate culmi aggregatas gerit, & ad Panica Linnaei pertinet, a nostro gramine Mannae diversissimum, quod omnibus modis Festuca est, & in pratis humidis im Bauamt & alibi sponte crescit, Junio; semina ejus cortice extimo liberata in usum mensarum cedunt. An vero Gramen dactylon folio latiore Bauh. seu ejus Varietas: Gramen dactylon esculentum B. circa urbem nostram crescat, nondum certo comperi, licet semel Graminis genus huic, appropinquans viderim.

rim, tunc non satis examinatum. Loeselius in Prussia sponte crescere affirmat, Helwingius vero in Suppl. Flor. Pruss. ibidem seri, ad testimonium Wigandi perhibet. *Digynia.*

C. Trigynia.

Trigynia.

33. HOLOSTEUM.

Cal. pentaphyllus, foliolis ovatis. *Cor.* petala quinque bipartita, obtusa. *Stam.* corolla breviora, antheris subrotundis. *Germ.* subrotundum. *Styli* filiformes. *Pericarp.* capsula ovata, unilocularis, trivalvis. *Sem.* plura, rotunda.

† I. *Holosteum floribus umbellatis.* L. Caryophyllus arvensis umbellatus, folio glabro. B. Caules ex una radice plures, tribus aut quatuor geniculis distincti; quovis geniculo bina inhaerent folia sessilia, oblonga. Pedunculi umbellam constituentes pauci, soepe reclinati, flores gerunt solitarios, albos; in agris & campis bey Langesuhr & alibi, April. & Maj.

Classis IV.

T E T R A N D R I A.

Staminibus quatuor, quae vel Monogynia, vel Digynia, vel Tetragynia.

*Mono-
gynia.*

A. Monogynia.

Flores hujus Ordinis sponte apud nos nascentes sunt vel aggregati sive in capitulum collecti: Globularia. Scabiosa. Dipsacus. vel spicati: Plantago. vel pedunculis insidentes varie dispositi: Asperula. Galium. Cornus. Alchemilla. Trapa.

a. floribus aggregatis.

34. G L O B U L A R I A.

Cal. communis imbricatus, proprius tubularus quinquedentatus. *Cor.* propria tubulata, limbo quadripartito, lacinia superiore minima reflexa, reliquis aequalibus. *Germ.* ovatum. *Stigm.* obtusum. *Pericarp.* nullum, calyx proprius connivens. *Receptac.* commune paleis distinctum. *Sem.* solitaria, ovata,

- I. *Globularia caule herbaceo, foliis radicalibus dentatis, caulinis lanceolatis, L.* Bellis coerulea caule folioso.
- B. in montibus, & pratis siccioribus, hinc dem Grönen Hofe & alibi, Junio.

Flores aggregati, sive sint umbellati, sive cymosi, sive capitati, compositi, aut alio modo uniti, pro

Mono-
gynia.

pro uno flore habentur, ex plurimis floribus partialibus seu flosculis constante; hinc eis calyx duplex, communis qui flosculos omnes continet, & proprius flosculum partialem amplectens; hinc & corolla duplex, universalis floris aggregati, & propria cujusvis flosculi; hinc & receptaculum commune, cui semina omnia insident. In nostro flore corolla universalis subrotunda est, & globulum repraesentat, hinc nomen Globulariae.

35. SCABIOSA.

Cal. communis patens, polyphyllus, pluribus seriebus, interioribus minoribus; proprius duplex, germiini insidens, exterior brevior, membranaceus, plicatus, interior quinquepartitus. *Cor.* propria tubulata, semi quadri- vel quinquefida, laciniis exterioribus majoribus. *Stam.* filamenta debilia, antherae incumbentes. *Pist.* germen infra receptaculum proprium flosculi, stylus filiformis, stigma obtusum. *Pericarp.* nullum. *Receptac.* commune convexum. *Sem.* solitaria, oblonga, calycibus propriis coronata.

1. *Scabiosa corollulis quadrifidis radiantibus, caule hispido.* L. *Scabiosa pratensis hirsuta*, quae officinarum. B. *Scabiose*. Folia laciniata, laciniis dentatis, flores pallide rubri; ad margines agrorum, praesertim in montibus quandoque copiose, Junio.
2. *Scabiosa corollulis quadrifidis aequalibus, caule simplici, ramis approximatis, foliis lanceolato-ovatis.* L. *Succisa glabra* B. *Scusels Abbiß*. Flores coerulei vel purpurei; auf der Saspe ad viam inter fruticeta, im Jäschenthal etiam inveni sed unico tantum loco, August.

*Mono-
gynia.*

3. *Scabiosa corollulis quinquefidis, foliis radicalibus ovatis crenatis, caulinis pinnatis setaceis.* L. *Scabiosa capitulo globofo major.* B. Flores ex coerulco purpurei; hinter dem Grünen Hofe, Julio.

36. DIPSACUS.

Cal. communis polyphyllus, foliolis tenuibus, laxis, flosculo longioribus; proprius vix ullus. *Cor.* propria tubulosa, limbo erecto quadrifido, lacinia exteriori majore, acutiore. *Stam.* corolla longiora, antheris incumbentibus. *Pist.* stylus filiformis, stigma simplex. *Pericarp.* nullum, receptaculum commune conicum, paleis longioribus distinctum. *Sem.* columnaria, margine calycino coronata.

1. *Dipsacus foliis sessilibus serratis.* L. *Dipsacus sylvestris* aut *Virga pastoris* major. B. *Kartendistel.* Folia calycis communis floribus intermixta, axi medio affixa, canaliculata, rigida, apice aculeato, e quorum alis flosculi purpurei surgunt. Corolla universalis cingitur aliquot foliis linearibus, incurvis, aculeatis. Folia caulina opposita, carinata, margine & carina aculeata, inferiora serrata. Caulis aculeatus. Crescit ad fossas bey der Ziegelscheune, Schellmühl, an der alten Rodaune, floret Augusto.

b. floribus spicatis.

37. PLANTAGO.

Cal. quadripartitus brevissimus. *Cor.* tubulato-globosa, limbo quadripartito. *Stam.* filamenta longissima, antheris incumbentibus. *Pist.* germen ovatum, stylus brevis, stigma simplex. *Peri-*

Pericarp. capsula ovata, bilocularis. *Sem.* plu-^{Mono-}
 rima, oblonga. ^{gynia.}

1. *Plantago foliis ovatis glabris, nudo scapo tereti, spica flosculis imbricatis.* L. *Plantago latifolia sinuata.* B. *Wegerich.* Folia septem venis seu nervis striata; ad vias & sepes per totam aestatem. Hujus Varietas: *Plantago latifolia glabra minor.* B. Folia ovata, sed parva, & tribus tantum nervis distincta. Rarius occurrit.
2. *Plantago foliis lanceolatis, spica subovata nuda, scapo angulato.* L. *Plantago angustifolia major.* B. *Spigwegerich.* Folia quinquenervia. Stamina longissima, & cum antheris carnei coloris; in pratis & montibus, Majo & Junio. Hujus etiam datur Varietas, quae *Plantago trinervia*, folio angustissimo. B. iisdem locis.

c. *floribus pedunculatis.*

38. ASPERULA.

Cal. quadridentatus, parvus, germi-
 nis insidens. *Cor.* tubulata, longa, limbo quadripartito,
 laciniis reflexis. *Stam.* ad apicem tubi, antherae
 simplices, *Pist.* germen didymum infra recep-
 taculum, stylus superne bifidus, stigmatibus capi-
 tatis. *Pericarp.* baccae duae, siccae, coalitae.
Sem. magna, rotunda, solitaria.

1. *Asperula foliis octonis lanceolatis, florum fasciculis pedunculatis.* L. *Asperula sive Rubeola montana odora.* B. *Waldmeister.* Folia stellata seu verticillata. Flores parvi, albi, odoriferi. Baccae villis rigidis hirsutae, hinc nomen *Asperulae*; in *Herbergischen Wald*, Junio.

Mono-
gynia.

39. GALIUM.

Cal. minimus, quadridentatus, germini insidens. *Cor.* petalum quadripartitum, tubo nullo. *Stam.* subulata, antherae simplices. *Pist.* germin didymum infra receptaculum, stylus femibifidus, stigmata globosa. *Pericarp.* baccae duae siccae, coalitae. *Sem.* solitaria, reniformia.

1. *Galium foliis quaternis obovatis inaequalibus, caulis diffusis.* L. Gallium palustre album. B. Baccae glabrae, folia in hac & sequentibus speciebus stellata; in fossis & rivulis, Junio & Julio. Varietatem foliis quinis & senis obtusis in loco uliginoso, im Wald bey Langesuhre vidi.
2. *Galium foliis octonis linearibus sulcatis, ramis floriferis brevibus.* L. Gallium luteum. B. in montibus, Julio.
3. *Galium foliis octonis ovatis linearibus subserratis patentissimis mucronatis, caule flaccido, ramis patentibus.* L. Mollugo montana latifolia ramosa. B. Flores albi; planta procerior praecedente & copiosior, iisdem locis floret Junio.
4. *Galium foliis octonis lanceolatis carinatis scabris retrorsum aculeatis, geniculis villosis, fructu hispido.* L. Aparine vulgaris. B. Klebfraut. Flores albi; folia aculeis praetereuntium vestibis & ipsis manibus facillime adhaerent; passim in sylvis & ad sepes, Junio.

40. CORNUS.

Cal. involucri commune tetraphyllum, foliolis ovatis, coloratis, deciduis; calyx proprius minimus, quadridentatus, germini insidens, deciduus. *Cor.* petala quatuor, oblonga, acuta. *Stam.* subulata, longa, antheris incumbentibus. *Pist.*

Pist. germen infra receptaculum, stylus filiformis, stigma obtusum. *Pericap.* drupa umbilicata. *Sem.* nux bilocularis, nucleo oblongo. *Mono-*
gynia.

- I. *Cornus arborea cymis nudis.* L. *Cornus femina.* B. *Cornelbaum.* Flores albi, cymosi, pedunculis involuero multo longioribus insident. Folia opposita, ovata, acuta, venis distincta. Fructus nigri. Arbor humilis inter virgulta crescit in collibus hinter dem Grünen Hofe, & im Heil. Brunnen, floret Junio.

41. ALCHEMILLA.

Cal. tubulatus, octopartitus, laciniis alternis minoribus. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta minima, ori calycis imposita, antheris subrotundis. *Pist.* germen ovatum, stylus minimus, stigma globosum. *Pericarp.* nullum. *Sem.* solitarium, calyce inclusum.

- I. *Alchemilla foliis lobatis.* L. *Alchimilla vulgaris.* B. *Sinnau.* Folia villosa, lobis crenatis, caules dichotomi, flores parvi quodam modo cymosi, ex luteo virides; im Heiligen Brunnen, Majo.

42. TRAPA.

Cal. quadripartitus, acutus. *Cor.* petala quatuor ovata. *Stam.* longitudine calycis, antherae simplices. *Pist.* germen ovatum, stylus simplex, stigma capitatum. *Pericarp.* capsula ovata, ossea, unilocularis, armata quatuor spinis oppositis, acutis crassis, quae calycis folia fuerunt. *Sem.* nucleus ovatus.

- I. *Trapa natans.* L. *Tribulus aquaticus.* B. *Stachel-*
nuss. Folia aquis innatant, petiolis ventricosus. Oelhausius reperit.

B. Di-

Digynia.

B. Digynia.

43. CUSCUTA.

Cal. cyathiformis semiquadrifidus. *Cor.* petalum unicum ovatum ore quadrifido. *Stam.* subulata antheris subrotundis. *Pist* germen subrotundum, styli breves, stigmata simplicia. *Pericarp.* carnosum, subrotundum, biloculare. *Sem.* duo.

- I. *Cuscuta floribus sessilibus.* L. *Cuscuta* major & minor. B. *Glachsseiden.* Planta parasitica aliis plantis innascens, sine ullis foliis, caulibus filiformibus rubris vel albis, peculiaribus uncis, binis plerumque uno loco instructis per intervalla, quibus alias herbas amplectitur. Parcius apud nos crescit; vidi tamen *Cuscutam* minorem caulibus rubris *Sisymbrio* seu *Sophiae Chirurgorum* adnatam, eamque penitus involventem, bey *Ziegenort*, Julio.

Tetragynia.

C. Tetragynia.

Potamogeton. Sagina.

44. POTAMOGETON.

Cal. nullus. *Cor.* petala quatuor subrotunda, concava, unguiculata. *Stam.* filamenta brevissima, antheris didymis. *Pist.* germina quatuor ovata, styli nulli, stigmata quatuor obtusa. *Pericarp.* nullum. *Sem.* quatuor, acuminata, angulata.

- I. *Potamogeton foliis oblongo-ovatis petiolatis natantibus.* L. *Potamogeton* rotundifolium. B. *Samfraut.* Folia venis distincta aquis innatant, flores spicati

spicati carnei; in stagnis, fluviis & fossis latioribus, Julio.

- † 2. *Potamogeton foliis cordatis amplexicaulibus*. L.
Potamogeton rotundifolium alterum. Loesel. bey
 Ziegenort, Julio.

45. S A G I N A .

Cal. folia quatuor ovata, concava, patentia.

Cor. petala quatuor ovata, obtusa, calyce breviora. *Stam.* filam. capillaria, antherae subrotundae.

Pist. germen globosum, styli recurvi pubescentes. *Pericarp.* capsula ovata quadrilocularis. *Sem.* numerosa minima.

- † 1. *Sagina ramis procumbentibus*. L. Herba pusilla, caules multi tenuissimi, parum subdivisi, cuilibet flos solitarius albidus insidet, folia brevina, linearia, graminea; in hortis, locis umbrosis & humidis sponte crescit, floret aestate.

Classis V.

P E N T A N D R I A.

Staminibus quinque; haec Classis omnium numerosissima est, & subdividitur in Monogynia, Digynia, Trigynia, Tetragynia, Pentagynia & Polygynia, five in Plantas uno, duobus, tribus, quatuor, quinque aut pluribus stylis instructas. Priores duo Ordines plurima Genera comprehendunt.

Monogynia.

A. Monogynia.

Flores hujus ordinis vel unico donantur petalo, vel quinque distinctis petalis gaudent; priores seu monopetali vel carent pericarpio & semina quatuor in fundo calycis nuda plerumque gestant, vel pericarpio instructa semina includente; hinc commode subdividuntur, a. in flores monopetalos tetraspermos, b. flores monopetalos angiospermos, c. flores pentapetalos.

a. Flores monopetali tetraspermi.

Echium. Pulmonaria. Lithospermum. Symphytum. Borago. Lycopsis. Asperugo. Cynoglossum. Anchusa. Myosotis. Flores harum plantarum in plurimis partibus conveniunt. Calyx oblongus tubulosus, & vel quinquepartitus, vel semiquinquesidus, vel ore tantum quinquefidus. Corolla constat ex tubo & limbo in quinque lacinias diviso, faux tubi vel libera vel quinque

que squamulis clausa. Stamina filamenta in plerisque brevissima, ad faucem tubi posita. Germina quatuor in fundo calycis, e quorum medio surgit stylus filiformis. Calyx qui locum pericarpium tenet, vel immutatus manet, vel major evadit, & in sinu semina fovet.

46. ECHIU M.

Cal. quinquepartitus, laciniis subulatis. *Cor.* tubus brevissimus, limbus erectus ampliat, laciniis duabus superioribus longioribus, infima minore reflexa. *Stam.* filamenta subulata longitudine corollae, antherae incumbentes. *Styl.* longitudine staminum, stigmate bifido. *Sem.* oblique acuminata, in calyce rigidiores posita.

- I. *Echium caule simplici erecto, foliis caulinis lanceolatis hispidis, floribus spicatis lateralibus.* L. *Echium vulgare.* B. Planta procera, corollae inaequali facile a reliquis tetraspermis distinguitur. Folia cum caule & calyce villosa, hispida. Flos dum clausus rubet, explicatus coeruleus, stamina rubra. Variat quandoque flore albo, aut dilute violaceo; ad margines agrorum praecipue montanorum, & in campis, Junio.

47. PULMONARIA.

Cal. pentagonus, quinquedentatus. *Cor.* tubus longitudine calycis, fauce libera. *Stam.* in fauce, antheris conniventibus. *Styl.* calyce brevior, stigmate emarginato. *Sem.* obtusa in calyce immutato.

- I. *Pulmonaria foliis radicalibus ovato-cordatis scabris.*
L. *Symphytum maculosum seu Pulmonaria latifolia.*

*Monogy-
nia.*

folia. B. Zungenkraut. Planta humilis, villosa, variat foliis latioribus & angustioribus, maculosis & non maculosis. Flores primum rubri, post coerulescunt; im Herbergischen Walde, April. & Maj.

48. LITHOSPERMUM.

Cal. quinquepartitus, laciniis subulatis carinatis. *Cor.* longitudine calycis, fauce libera. *Stam.* in fauce, antheris oblongis. *Styl.* longitudine tubi corollae, stigmatae bifido. *Sem.* dura ovato-acuminata in calyce patulo.

1. *Lithospermum seminibus laevibus, corollis calycem vix superantibus, foliis lanceolatis.* L. *Lithospermum* majus erectum. B. Semina glabra, alba, nitida. Oelhausius invenit bey der Oliva und Hohen Wasser.

† 2. *Lithospermum seminibus rugosis, corollis vix calycem superantibus.* L. *Lithospermum* arvense, radice rubra. B. Folia lanceolata & cum calycibus villosa; flores albi; semina nigra; inter segetes vor dem Olivischen Thor copiose, Majo.

49. SYMPHYTUM.

Cal. quinquepartitus pentagonus. *Cor.* tubus brevissimus, limbus tubulato-ventricosus tubo crassior, ore quinquedentato reflexo; faux radiis subulatis conniventibus munita. *Stam.* cum radiis faucis alterna, antheris acutis. *Styl.* longitudine corollae. *Sem.* acuminata, gibba, in calyce ampliato.

1. *Symphytum foliis ovato-lanceolatis decurrentibus.* L. *Symphytum* consolida major. B. Folia atro-viridia, cum caule & calyce villosa; flores purpurei; locis

locis humidis & ad fossas, am Ruyperdam, Majo
& per totam aestatem.

*Mon-
Lynia.*

50. B O R A G O.

Cal. quinquepartitus, patens. *Cor.* tubus brevissimus, limbus planus, laciniis ovatis, acutis, faux squamis erectis obtusis munita. *Stam.* subulata conniventia supra squamas elevata; antherae lateri filamentorum interiori in medio affixae conniventes. *Styl.* staminibus longior. *Sem.* subrotunda, apice extrorsum carinata, in calyce majore inflato.

- I. *Borago foliis omnibus alternis, calycibus patentibus.*
L. Buglossum latifolium Borrigo. B. Planta hispida floribus coeruleis. Oelhaus vidit ad sepes hortorum, quod in plantis quae facile propagantur saepe accidit, idcirco non indigenis; ego Boraginem non nisi in hortis vidi.

51. L Y C O P S I S.

Cal. quinquepartitus, laciniis acutis, patulis. *Cor.* tubus curvato-flexus, fauce clausa. *Stam.* ad flexuram tubi corollae. *Styl.* longitudine staminum, stigmate bifido. *Sem.* sublonga in calyce maximo, inflato.

- I. *Lycopsis foliis lanceolaris hispidis, calycibus florescentibus erectis.* *L.* Buglossum sylvestre minus. B. Planta tota hispida, flores parvi dilute coerulei; ad segetes in montibus, Junio.

52. A S P E R U G O.

Cal. quinquefidus, singulae lacinae duobus denticulis interpositis. *Cor.* tubus brevissimus,
E faux

Mona-
gynia.

faux clausa, limbus parvus, obtusus. *Stam.* in fauce. *Styl.* brevis. *Sem.* oblonga in calyce maximo compresso, ut duo plana parallela exhibeat.

† I. *Asperugo procumbens.* L. Buglossum sylvestre caulibus procumbentibus. B. Klebkraut. Folia lanceolato-ovata, scabra, villosa; caules hispidi unguiculis recurvis undique adhaerent; flores parvi coerulei; ad agros vor dem Olmischen Thor, Majo.

53. CYNOGLOSSUM.

Cal. quinquepartitus acutus. *Cor.* longitudine calycis, tubus limbo brevior, faux clausa. *Stam.* in fauce. *Styl.* subulatus stigmate emarginato. *Sem.* gibba, glabra, tecta & inclusa quatuor capsulis scabris, stylo affixis, in sinu calycis.

I. *Cynoglossum staminibus corolla brevioribus, foliis lato-lanceolatis tomentosis sessilibus.* L. Cynoglossum majus vulgare. B. Hundszunge. Capsulis seminalibus ab aliis Generibus distinguitur. Flores obsolete rubri; ad vias, sepes, agros, & in locis incultis, Majo & Junio.

54. ANCHUSA.

Cal. quinquepartitus oblongus. *Cor.* tubus longitudine calycis, faux clausa. *Stam.* in fauce. *Styl.* longitudine staminum, stigmate emarginato. *Sem.* gibba, oblonga.

I. *Anchusa foliis lanceolatis, spicis imbricatis secundis.* L. Buglossum angustifolium majus. B. Ochsenzunge. Planta villosa, hispida, flores intense coerulei; locis siccis, ad vias, agros, Junio.

55. MYOSOTIS.

Mono-
gynia.

Cal. femiquinquefidus. *Cor.* tubus brevis, laciniae limbi emarginatae, faux clausa. *Stam.* in collo tubi, antheris minimis. *Styl.* longitudine tubi corollae. *Sem.* ovata, glabra, in calyce majore.

1. *Myosotis feminibus nudis, foliorum apicibus callosis.* L. *Echium scorpioides arvense.* B. Folia hirsuta, flores parvi, pallide coerulei, squamulae faucis luteae; ad vias & agros siccos, Junio. Hujus Varietas: *Echium scorpioides palustre.* B. *Bergiß mein nicht.* Folia glabra, flores majores, pulchre coerulei, squamulis luteis; in sylvis & pratis humidis, ad rivulos, Majo & Junio.

- † 2. *Myosotis feminibus aculeatis glochidibus, foliis lanceolatis pilosis.* L. *Cynoglossum minus.* B. Flores coerulei, parvi; semina echinata; tota planta hispida est, sicut fere omnes monopetalae tetraspermae; in montibus passim ad vias & sepes, Junio.

b. flores monopetali angiospermi.

Horum femina pericarpio seu capsula inclusa: *Lysimachia.* *Anagallis.* *Primula.* *Hottonia.* *Menyanthes.* *Convolvulus.* *Datura.* *Hyoscyamus.* *Verbascum.* *Vinca.* *Solanum.* *Phyteuma.* *Campanula.* *Glaux.*

56. LYSIMACHIA.

Cal. erectus, quinquepartitus. *Cor.* monopetala, tubo nullo, limbo plano quinquepartito. *Stam.* subulata, corolla breviora, antheris acuminatis. *Pist.* germen subrotundum, stylus longitudine,

Monogynia.

tudine, stigma obtusum. *Pericarp.* capsula globosa, unilocularis, decemvalvis. *Sem.* plurima, angulata; receptaculum globosum.

1. *Lyfimachia paniculata, racemis terminalibus.* L. *Lyfimachia lutea major.* B. Gelber Weiderich. Planta procera, foliis oblongis, oppositis; locis humidis, im Heiligen Brunnen, im Jaschkenthal, Julio.
2. *Lyfimachia racemis lateralibus pedunculatis.* L. *Lyfimachia bifolia, flore globofo luteo.* B. Oelhafius invenit ad fossas molendini Haveradiani, nunc penitus ignoti, Julio.
3. *Lyfimachia foliis subcordatis, floribus solitariis, caule repente.* L. *Nummularia major lutea.* B. Pfennigkraut. Planta repens, floribus majusculis. Folia opposita, brevibus petiolis fulta, rotunda fere, nummulorum figuram quodammodo referunt; locis humidis, im Heil. Brunnen, Julio.

57. ANAGALLIS.

Cal. quinquepartitus, acutus. *Cor.* monopetala, tubo nullo, limbo plano quinquepartito. *Stam.* erecta, corolla breviora, inferne hirsuta. *Pist.* germen globosum, stylus inclinatus, stigma capitatum. *Pericarp.* capsula globosa, unilocularis, horizontaliter dehiscens. *Sem.* plurima, receptaculum globosum.

1. *Anagallis foliis indivisis, caule procumbente.* L. *Anagallis phoeniceo flore.* B. Gauchheil. Planta humilis, caulibus tetragonis repentibus, foliis ovatis, oppositis, ex quorum alis flores solitarii, longis pedunculis insidentes, speciosi, coloris rubri; in agris siccis, Jul. Aug.

58. PRIMULA.

Cal. Involucrum polyphyllum, multiflorum, minimum. Perianthium tubulatum, pentagonum, quinquedentatum. *Cor.* tubus longitudine calycis, limbus semiquinquefidus, laciniis obtusis. *Stam.* brevissima ad orificium tubi, antheris conniventibus. *Pist.* germen globosum, stylus longitudine calycis, stigma globosum. *Pericarp.* capsula teres, unilocularis, apice decemdentato. *Sem.* plurima, receptaculum oblongum.

1. *Primula foliis dentatis rugosis.* L. *Primula* veris odorata, flore luteo simplici. B. Schlüsselblum. Hujus Varietas: *Primula* veris, pallido flore, elatior. B. Differt a priore, flore pallide luteo, & limbo corollae planiore. Ambo in pratis bey dem Heilg. Brunnen, & alibi florent Majo.

59. HOTTONIA.

Cal. quinquepartitus, laciniis linearibus. *Cor.* tubus longitudine calycis, limbus quinquefidus, laciniis oblongis emarginatis. *Stam.* subulata, brevia, tubo corollae super imposita, antheris oblongis. *Pist.* germen acuminatum, stylus brevis, stigma globosum. *Pericarp.* capsula globosa, unilocularis, calyci imposita. *Sem.* plurima, receptaculum globosum.

1. *Hottonia palustris.* L. Millefolium aquaticum, seu *Viola* aquatica caule nudo. B. Wasserviol. Folia bipinnata, pinnis linearibus. Caulis erectus, procerus, canaliculatus, cui flores albi verticillatim pedunculis longis insident; in fossis & stagnis, Majo. & Junio.

60. MENYANTHES.

Cal. quinquepartitus. *Cor.* tubus brevis, limbus quinquefidus, laciniis reflexis, hirsutis. *Stam.* subulata, brevia, antheris basi bifidis. *Pist.* germen conicum, stylus cylindraceus, stigma bifidum. *Pericarp.* capsula ovata, unilocularis. *Sem.* plurima, exigua.

† 1. *Menyanthes foliis cordatis integerrimis, corollis ciliatis.* L. *Nymphaea lutea minor*, flore fimbriato. B. Folia aquis innatant, flores lutei majusculi, pulchre fimbriati, & admodum teneri, pedunculis supra aquam elewantur; in der Mottlau vor dem legen Thor, Julio.

2. *Menyanthes foliis ternatis.* L. *Trifolium palustre*. B. *Viberflee*. Folia glabra trifolii more disposita, Flores venusti, albi, paucio roseo admixto; in fossis & paludosis, hinter Neuschottland, & alibi, April. & Majo.

61. CONVOLVULUS.

Cal. quinquepartitus. *Cor.* campanulata, magna, plicata. *Stam.* subulata, antheris compressis. *Pist.* germen rotundum, stylus filiformis, stigmata duo. *Pericarp.* capsula rotunda. *Sem.* bina.

1. *Convolvulus foliis sagittatis postice truncatis, pedunculis unifloris.* L. *Convolvulus major albus*. B. *Grosse Winde*. in dumetis & sepibus vivis frutices ascendit & floribus magnis candidis ornat, im H. Brunnen, Julio.

2. *Convolvulus foliis sagittatis utrinque acutis, pedunculis unifloris.* L. *Convolvulus minor arvensis*. B. *Kleine Winde*. Flores minores, rosei aut albi; inter

inter segetes culmis se implicat, eosque interdum deprimit; ad vias etiam pedunculis repit & late se diffundit, Junio & Julio. Monogynia.

62. D A T U R A .

Cal. tubulatus, quinquangularis, quinque-dentatus, parte superiore horizontaliter decidua. *Cor.* infundibuliformis, limbo quinqueangulati. *Stam.* subulata, antheris obtusis. *Pist.* germen ovatum, stylus filiformis, stigma bilamellatum. *Pericarp.* capsula bilocularis, quadrivalvis, aculeata. *Sem.* plurima reniformia.

† I. *Datura pericarpis spinosis erectis ovatis.* L. Solanum foetidum, pomo spinoso oblongo, flore albo. B. Stramonium fructu spinoso oblongo, flore albo simplici. Tournef. Planta ex America allata, nunc jam passim sponte apud nos crescit, in der Nebring, im Strieß, & alibi, Julio.

63. H Y O S C Y A M U S .

Cal. ventricosus, ore quinquefido. *Cor.* infundibuliformis, limbo quinquefido, laciniis obtusis. *Stam.* subulata, antheris rotundis. *Pist.* germen rotundum, stylus filiformis, stigma capitatum. *Peric.* capsula ovata, bilocularis, horizontaliter dehiscens. *Sem.* numerosa.

I. *Hyoscyamus foliis amplexicaulibus.* L. Hyoscyamus vulgaris vel niger. B. Bilsenkraut. Folia longa, dentata, flores pallide lutei, venis purpureis reticulati, in fundo purpurei; ad vias, sepes, & locis incultis, Junio. Oelhasius & Loefelius loco hujus speciei Hyoscyamum album B. indicant, qui tamen hic non sponte crescit, neque a Ruppio, diligentissimo specierum indagatore, in

*Mono-
gynia.*

Germania detectus; distinguitur is a nostra specie foliis petiolatis.

64. VERBASCUM.

Cal. quinquepartitus acutus. *Cor.* tubus brevissimus, limbus patens, laciniis quinque obtusis. *Stam.* subulata, antheris erectis. *Pist.* germen rotundum, stylus inclinatus, stigma obtusis. *Peric.* capsula bilocularis. *Sem.* angulata.

1. *Verbascum foliis decurrentibus utrinque tomentosis.*

L. Verbascum mas latifolium luteum. *B.* Rerzen-
fraut. Caulis procerus floribus sessilibus, in spi-
cam dispositis, majoribus aut minoribus, pallidio-
ribus aut intensioribus, densius aut laxius vestitus.
Staminum filamenta villis aurantiis hirsuta; in
montibus nostris quandoque copiose, Jul. Aug.

2. *Verbascum foliis cordato-oblongis petiolatis.* *L.* Ver-
bascum nigrum flore ex luteo purpurascente. *B.*
Flores lutei minores, stamina villis purpureis mu-
nita, spica laxa; parcius apud nos crescit, im
Strieß, Piskerdorf, & alibi, Julio.

65. VINCA.

Cal. quinquepartitus. *Cor.* tubus ore pen-
tagono, limbus quinquepartitus. *Stam.* brevissi-
ma, reflexa, antheris incurvis, membranaceis.
Pist. germina duo, stylus unicus, stigmata duo.
Peric. folliculi duo. *Sem.* numerosa.

1. *Vinca caulibus procumbentibus, foliis lanceolato-ova-
ris.* *L.* Clematis daphnoides minor. *B.* Sinngrün.
Flores coerulei. Oelhausius vidit bey Mickau. Jul.
hodie vix ibi reperietur. Jac. Breynius Varieta-
tem, foliis ex albo variegatis detexit.

66. SOLANUM.

Cal. semiquinquefidus, acutus. *Cor.* tubus brevissimus, limbus quinquefidus reflexus. *Stam.* filamenta minima, antherae oblongae, conniventes. *Pist.* stylus staminibus longior, stigma obtusum. *Peric.* bacca bilocularis, carnosa, glabra. *Sem.* rotunda.

1. *Solanum caule inermi herbaceo, foliis ovatis dentato-angulatis, umbellis nutantibus.* L. *Solanum officinarum.* B. Nachtschatten. Flores albi, baccae nigrae; ad vias, sepes, & in ruderatis, Jul. Aug.
2. *Solanum caule inermi, frutescente, flexuoso, foliis superioribus hastatis, racemis cymosis.* L. *Solanum scandens seu Dulcamara.* B. Je länger je lieber. Flores coerulei; locis umbrosis & humidis, sepius & dumetis, im H. Brunnen, Julio.

67. PHYTEUMA.

Cal. quinquepartitus, acutus, germiini impositus. *Cor.* quinquepartita, laciniis linearibus recurvis. *Stam.* corolla breviora, antheris oblongis. *Pist.* germen sub receptaculo, stylus longus, stigma bipartitum, revolutum. *Peric.* capsula bilocularis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Phyteuma spica oblonga, capsulis bilocularibus, foliis radicalibus cordatis.* L. *Rapunculus spicatus.* B. Flores albi in spicam densam congesti, & laciniis recurvis implicati, ut difficile cum staminibus numerentur; in collibus hinter dem Grünen Hofe, Junio.
2. *Phyteuma capitulo subrotundo, foliis serratis, radicalibus cordatis.* L. *Rapunculus sylvestris folio ob-*
E 5 longo,

*Mono-
gynia.*

longo, spica orbiculari. B. Stigma in hac specie tripartitum, & capsula trilocularis. Oelhasius vidit bey Schönsfeld, Junio.

68. CAMPANULA.

Cal. quinquepartitus, germini impositus. *Cor.* campanulata, semiquinquefida, in fundo valvulae quinque conniventes. *Stam.* brevissima, valvularum apicibus inserta, antherae longiores, compressae. *Pist.* germen infra receptaculum, stylus longus, stigma tripartitum, revolutum. *Peric.* capsula angulata, tri-vel quinquelocularis. *Sem.* numerosa, parva.

† 1. *Campanula foliis radicalibus reniformibus, caulinis linearibus.* L. *Campanula minor rotundifolia vulgaris.* B. Flores solitarii coerulei pedunculis longis.

2. *Campanula foliis undulatis, radicalibus lanceolato-ovalibus, panicula coarctata.* L. *Rapunculus esculentus.* B. Flores purpureo-coerulei, pedunculi breves.

3. *Campanula foliis radicalibus obovatis, caulinis lanceolato-linearibus subserratis sessilibus remotis.* L. *Rapunculus persicifolius* magno flore. B. Flores coerulei. Hujus Varietas: *Rapunculus nemorosus angustifolius* magno & parvo flore. B.

4. *Campanula caule angulato, foliis petiolatis, calycibus ciliatis, pedunculis trifidis.* L. *Campanula foliis urticae* vulgatior vel major & asperior. B. Folia cum caulibus scabra, flores purpurei.

5. *Campanula caule angulato simplici, floribus sessilibus, capitulo terminali.* L. *Campanula pratensis* flore conglomerato. B. *Cervicaria tertia* five minor. Dodon. Folia oblonga, hirsuta; sessilia, aut brevibus

vibus petiolis instructa; flores purpureo-coerulei, *Mono-*
erecti, in capitulum collecti. *gynia.*

6. *Campanula latifolia flore subcoeruleo.* Oelhasius vidit. an *Campanula maxima* foliis latissimis. B? quae *Campanula* foliis ovato-lanceolatis, caule simplicissimo tereti, floribus solitariis pedunculatis, fructibus cernuis. L. an Varietas speciei quartae? quod probabilius.

Omnes Campanularum species in pratis, montibus & sylvis florent Junio, & sequentibus mensibus.

69. GLAUX.

Cal. nullus. *Cor.* campanulata, quinquepartita, laciniis revolutis. *Stam.* subulata, antheris subrotundis. *Pist.* germen ovatum, stylus filiformis, stigma capitatum. *Peric.* capsula unilocularis, quinquevalvis. *Sem.* quinque in receptaculo globoso excavato.

- † I. *Glaux maritima.* L. & B. Alsine bifolia, fructu coriandri, radice geniculata. Loefel. Planta humilis; caulis & ramuli geniculati, ut & radix; folia conferta elliptico-oblonga; corolla alba, persistens, hinc & pro calyce haberi posset; flores laterales, sessiles; capsulae seminales magnae, globosae, acuminatae; in littore maris, Augusto.

c. flores pentapetali.

Rhamnus. Evonymus. Ribes. Hedera.

70. RHAMNUS.

Cal. nullus. *Cor.* petala quinque, parva, squamulis minimis, conniventibus, ad basin. *Stam.* sub squamulis inserta, antheris parvis. *Pist.* Stylus

*Mono-
gynia.*

lus filiformis, stigma emarginatum. *Pericarp.* bacca disperma. *Sem.* gibba, compressa.

- I. *Rhamnus inermis*, floribus monogynis hermaphroditis, foliis integerrimis. L. *Alnus nigra* baccifera. B. *Frangula*. Dodon. *Faulbaum*. Folia opposita, rotunda, acuminata, venosa. Flores albi. Fructus rubri primum, maturi nigri. Aliae *Rhamni* species monopetalae sunt; quidam & *Frangulam* pro monopetala habent. Petala a nonnullis calyx, & squamulae petala adpellantur. Floret Junio, in collibus hinter dem Grünen Hofe, & im Ellerwald auf der Saspe.

71. E V O N Y M U S.

Cal. quinquepartitus, laciniis concavis. *Cor.* petala ovata, patentia. *Stam.* subulata, germini imposita, antheris didymis. *Pist.* germen acuminatum, stylus brevis, stigma obtusum. *Peric.* capsula tetragona, tetralocularis. *Sem.* solitaria, ovata.

- I. *Evonymus floribus plerisque quadrifidis*. L. *Evonymus vulgaris* granis rubentibus. B. *Spindelbaum*. Haec arbor ad Classem praecedentem pertineret, dum plerique flores & fructus quadrifariam dividuntur; sed flos primarius quinquesidus, & species Americana fructibus omnibus pentagonis *Evonymum* huc referunt. Folia ovato-oblonga, serrata. Flores ex albo virides. Fructus rubri; semina alba, cuticula aurantii coloris vestita. im Herbergischen Wald, Junio.

72. R I B E S.

Cal. semiquinquesidus, ventricosus, laciniis reflexis. *Cor.* petala parva, margini calycis innata. *Stam.*

Stam. calyci inserta, antheris compressis. *Pist.* germen infra receptaculum, stylus bifidus, stigma obtusa. *Peric.* bacca globosa, unilocularis. *Sem.* plurima.

† 1. *Ribes inerme*, racemis glabris pendulis, floribus planiusculis. L. *Ribes vulgare acidum*. B. Rothe Johannisstrauben. April. im Ellerwald auf der Caspe.

2. *Ribes inerme*, racemis pilosis, floribus oblongis. L. *Grossularia non spinosa* fructu nigro. B. Schwarze Johannisstrauben. ibidem. Baccae majores; folia gravem spirant odorem.

73. H E D E R A.

Cal. minimus, quinquedentatus, germini insidens. *Cor.* petala oblonga, apicibus incurvis. *Stam.* subulata, antheris incumbentibus. *Pist.* germen receptaculo cinctum, stylus brevissimus. *Peric.* bacca globosa. *Sem.* quinque angulata.

1. *Hedera foliis ovatis lobatisque*. L. *Hedera arborea*. B. *Hedera major sterilis*. B. Epheu. Planta, dum adhuc tenera est, caules flexiles, humi repentes, aut aliis corporibus adhaerentes, & folia lobata atro-viridia venis albicantibus gerit, tuncque sterilis a Bauhino vocatur, quia nondum floret. Ast ubi adolevit, arboreae nomen nata, folia profert ovata, dilutiora, floresque virides umbellatos & fructus nigricantes; in sylvis remotioribus.

B. *Digynia*.*Digynia*.

Plantae hujus Ordinis aequae numerosae subdividuntur in herbas floribus sparsis, capitatis & umbellatis.

a. flo-

Digynia.

a. flores sparsi.

Herniaria. Chenopodium. Salsola. Ulmus.
Gentiana.

74. HERNIARIA.

Cal. quinquepartitus, acutus, coloratus. *Cor.* nulla. *Stam.* intra calycis lacinias, antheris simplicibus, filamenta quinque alia sterilia. *Pist.* Germen ovatum, stigmata acuminata sine ullo fere stylo. *Peric.* capsula parva. *Sem.* unicum.

- I. *Herniaria glabra*. L. Polygonum minus seu Millegrana major. B. Herba floribus numerosissimis, minimis, luteis, instar granulorum ex alis foliorum glomeratim nascentium, undique tecta; in aridis campis & montibus per aestatem.

75. CHENOPODIUM.

Cal. pentaphyllus, concavus. *Cor.* nulla. *Stam.* foliis calycis opposita, antheris didymis. *Pist.* germen orbiculatum, styli breves, stigmata obtusa. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum, in calyce clauso, quinqueangulari, deciduo.

- I. *Chenopodium foliis triangulari - sagittatis integerri-
mis*. L. Lapathum unguosum folio triangulo. B. Guter Henrich. Folia subtus farinacea. Caulis pedunculos agit, floribus glomeratis undique vestitos; crescit in solo pinguiori, & ad sepes, Majo, & per totam aestatem.
- † 2. *Chenopodium foliis cordato - triangularibus obtu-
susculis dentatis, racemis erectis compositis subnudis
caule brevioribus*. L. Atriplex sylvestris latifolia. B. Folia inferiora antice sive versus apicem sinuato-
dentata, superiora lanceolata, summa linearia.
Florum

Digynia.

Florum glomeruli laxius dispositi, rubri; passim ad sepes, aut locis incultis, Jul. Aug.

- † 3. *Chenopodium foliis rhomboideo-triangularibus eros, postice integris, summis oblongis, racemis erectis.* L. Flores ex albo virides; inter segetes & ad margines agrorum copiose, per aestatem.
4. *Chenopodium foliis ovato-oblongis repandis, racemis nudis simplicibus glomeratis.* L. *Atriplex sylvestris folio sinuato candicante.* B. *Mismelte.* Flores luteo-virides; in fimetis, per aestatem.
5. *Chenopodium foliis integerrimis rhombeo-ovatis, floribus conglomeratis.* L. *Atriplex foetida.* B. *Vulvaria.* Tabern. *Sundsmelte.* parcius crescit in fimetis, & oleraceis.

Plures forte hic dantur *Chenopodii* species.

76. S A L S O L A .

Cal. pentaphyllus, laciniis ovatis. *Cor.* nulla. *Stam.* brevissima laciniis calycis inserta. *Pist.* germen globosum, styli breves, stigmata recurva. *Peric.* capsula globosa, unilocularis. *Sem.* unicum, spirale cochleae instar.

1. *Salsola herbacea, foliis subulatis mucronatis, calycibus ovatis axillaribus.* L. *Kali spinosum cochlearum.* B. *Planta foliis & calycibus spinosis; in littore maris, Julio.*

77. U L M U S .

Cal. monophyllus, turbinatus, rugosus, limbo quinquefido. *Cor.* nulla. *Stam.* calyce longiora, antheris erectis quadrifidis. *Pist.* germen orbiculatum, styli reflexi, staminibus breviores, stigmata pubescentia. *Peric.* drupa ovalis, magna, exsucca, compressa. *Sem.* unicum.

† 1. *Ul.*

Digynia.

- † 1. *Ulmus foliis duplicato-ferratis basi inaequalibus*. L. *Ulmus campestris* & Theophrasti. B. Ullnbaum. Röster. Folia venis distincta. Calyces florum rubro-virides; in sylvis parcius, Martio.

78. G E N T I A N A.

Cal. quinquepartitus, laciniis oblongis. *Cor.* tubulata, superne quinquefida vel quadrifida. *Stam.* tubulata, antheris simplicibus. *Pist.* germen cylindraceum longitudine staminum, styli nulli, stigmata ovata. *Peric.* capsula oblonga, unilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Gentiana corollis quinquefidis infundibuliformibus, caule dichotomo*. L. *Centaurium minus*. B. Tausendguldenkraut. Caulis humilis, paucis ramulis, folia lanceolata, flores fasciculati rubri; im Taschkenthal, hinter Neuschottland, auf der Caspe, passim floret Jul. Aug.

- † 2. *Gentiana corollis quadrifidis fauce barbatis*. L. *Gentianella alpina verna minor*. B. Flores purpurei. im Langesuberschen Walde, August.

3. *Gentiana corollis quadrifidis imberbibus verticillatis sessilibus*. L. *Gentiana cruciata*. B. Oelhausen vidit, auf dem Holm, August.

Species corollis quadrifidis etiam stamina non nisi quatuor habent.

b. flores capitati.

79. E R Y N G I U M.

Cal. communis, receptaculum conicum, paleis flosculos sessiles distinguens; proprius pentaphyllus germini insidens. *Cor.* propria, petala quinque apicibus reflexis. *Stam.* recta, flosculis longiora,

giora, antherae oblongae. *Pist.* germen hispidum sub calyce proprio, styli longitudine staminum, stigmata simplicia. *Peric.* fructus ovatus bipartitus. *Sem.* oblonga. *Digynia.*

† 1. *Eryngium foliis radicalibus ovalibus planis crenatis, capitulis pedunculatis.* L. *Eryngium latifolium planum.* B. Folia radicalia petiolata, magna, laevia; ad divisuras caulis folia parva sessilia, spinosa, plerumque trifida. Capitulum parvum, rotundum, flosculis numerosis, cingitur involucro polyphylo lineari, aculeis munito. Tota planta coloris coerulei, exceptis foliis radicalibus; ad margines sylvarum Olivensum, Julio.

† 2. *Eryngium foliis radicalibus subrotundis, plicatis, spinosis, capitulis, pedunculatis.* L. *Eryngium maritimum.* B. Folia radicalia petiolata, caulina amplexicaulia, utraque spinosa & venosa. Capitula majora, foliis sex latis spinosis cincta. Calyx proprius, qui flosculo longior, in quinque spinas definit. Paleae ipsae, flosculos distinguentes, in tres spinas abeunt. Tota planta coerulea est, & multum praecedente major. Crescit in littore maris, & floret Augusto.

c. flores umbellati.

Umbella dicitur quando ex eodem centro plures pedunculi elewantur proportionati divergentes, quibus flores insident. Umbella composita, si pedunculus quilibet apice pari modo subdividitur, umbellulas partiales gerens. Flores huc pertinentes plura Genera constituunt, in plerisque fructificationis partibus convenientia, adeoque difficilius discernenda. Omnia umbellas gerunt compositas, ultima excepta. Calyx proprius flosculorum

F culorum

Digynia.

culorum minimus & vix notabilis aut plane nullus. Petala corollae in pluribus similia, coloris plerumque albi. Stamina filamenta capillaria, antheris simplicibus subrotundis. Germen infra receptaculum proprium, styli reflexi, stigmata obtusa. Pericarpium nullum. Fructus bipartibilis. Semina duo, quorum figura interdum differentias subministrat; hinc Morisonus & Tournefortius secundum haec Umbellatas disposuerunt. Artedus vero & Linnaeus ex involucri divisiones petunt. In quibusdam enim umbella universalis cingitur aliquot foliolis plerumque linearibus, quae eam ante explicationem quodammodo involvunt, hinc involucri nomen; umbellae partiales pariter involucri cinctae. In aliis umbella universalis caret involucri, sed partiales eo donantur. Denique nonnullae involucri plane destituantur. Hinc divisio in plantas 1. involucri universali & partiali, 2. involucri partiali tantum, 3. involucri nullo, 4. umbella simplici.

1. *involucri universali & partiali.*

Sanicula. Bupleurum. Tordylium. Daucus. Conium. Selinum. Athamanta. Lasepitium. Heracleum. Angelica. Sium. Ligusticum.

80. SANICULA.

Cal. Umbella universalis radiis quatuor aut quinque, partialis plurimis confertis. Involucrum universale foliolum divisum, extrorsum situm, parziale ambiens pariter divisum. *Cor.* petala inflexa, bifida. *Stam.* corollis longiora.

Pist.

Pist. germen hispidum, stigmata acuta. *Sem.* ^{Digynia.} scabra, extrorsum convexa.

1. *Sanicula foliis radicalibus simplicibus, flosculis omnibus sessilibus.* L. *Sanicula officinarum.* B. *Sanickel.* Folia radicalia palmata quinqueloba, caulina in quinque lacinias profundius divisa. Flosculi minuti, conferti, sordide albi. im heiligen Brunnen, & alibi in sylvis, parcius floret Junio.

81. BUPLEURUM.

Cal. Umbella universalis radiis paucioribus quam decem, partialis consimilis. Involucrum universale diphyllum, parziale pentaphyllum. *Cor.* petala inflexo-cordata. *Sem.* oblonga, extrorsum convexa, striata.

1. *Bupleurum involucellis pentaphyllis acutis, universali diphylo, foliis lanceolatis obtusis petiolatis.* L. *Bupleurum folio subrotundo sive vulgatissimum.* B. Oelhasius detexit bey der Oliva, Julio.

82. TORDYLIUM.

Cal. Umbella universalis radiis pluribus inaequalibus, partialis consimilis. Involucrum universale foliolis tenuibus, paucis; parziale dimidiatum. *Cor.* Petala inflexo-cordata, in disco aequalia, in radio seu in flosculis exterioribus, petalum extimum majus bipartitum. *Sem.* subrotunda, denticulis aspera.

- † 1. *Tordylium umbella conferta, foliolis ovato-lanceolatis pinnatifidis.* L. *Caucalis semine asperò, flosculis rubentibus.* B. Semina aspera & flores rubentes plantam ab aliis umbellatis facile distinguunt. Crescit in montibus & convallibus vor dem Olivi-schen Thor, floret Julio.

Digynia.

In quibusdam speciebus petalum extimum flosculorum in radio sitorum maximum est, & corollam valde inaequalem reddit, sed in nostra parum a reliquis differt.

83. DAUCUS.

Cal. Umbella universalis & partialis multiplex, Involucrum universale polyphyllum, pinnatifidum; parziale simplicius. *Cor.* petala inflexo-cordata, exteriora majora. *Sem.* ovata, extrorsum convexa, pilis rigidis hirsuta.

1. *Daucus seminibus hispidis.* L. Pastinaca tenuifolia sylvestris Dioscoridis vel Daucus officinarum. B. Bogelnest. In medio umbellae plerumque punctum aliquod rubens, instar flosculi nondum explicati cernitur. Umbella dum floret plana est, post florescentiam una cum involucrio universali contrahitur, & in medio fit concava, ut nidum quodammodo referat, hinc nomen germanicum. Copiose floret in collibus hinter dem Grünen Hofe, Julio.

84. CONIUM.

Cal. Umbella universalis & partialis radiis pluribus. Involucrum universale & parziale polyphyllum, breve. *Cor.* Petala inflexo-cordata, inaequalia. *Sem.* fere hemisphaerica, striata.

- † 1. *Conium seminibus striatis.* L. Cicuta major. B. Schierling. Folia tripinnata. Diversis locis crescit; vidi eam im Jaschenthäl, prope stagnum, vor dem Lege Thor, item bey der Schießbude am Stadtgraben, floret Julio.

85. SELINUM.

Cal. Umbella universalis radiis pluribus, longis, patentibus; partialis radiis pluribus. Involucrum

Digynia.

lucrum universale polyphyllum reflexum; partialiale polyphyllum, patens. *Cor.* petala inflexo-cordata inaequalia. *Sem.* elliptica, plana, medio striata, lateribus membranaceis.

† *Selinum radice fusiformi multiplici.* L. Apium sylvestre lacteo succo turgens. B. Folia bipinnata, foliolis oblongis. Caules canaliculati. Floret in collibus hinter dem Grünen Hofe, Julio.

86. A T H A M A N T A.

Cal. Umbella universalis multiplex; partialis parcior. Involucrum universale & partialiale polyphyllum lineare. *Cor.* petala inflexo-cordata, fere aequalia. *Sem.* ovata, extrorsum convexa, striata.

† 1. *Athamanta foliis bipinnatis planis, umbella hemisphaerica, seminibus hirsutis.* L. Libanotis minor apii folio. B. Ramuli petiolorum ad angulos rectos discedunt, quibus foliola laciniata adfiguntur; hinter dem Grünen Hofe, Jul. Aug.

2. *Athamanta foliolis divaricatis.* L. Apium montanum folio ampliore. B. Oreoselinum primum Tabern. Petiola foliorum angulata, & ramuli soepe angulos obtusos cum petiolo faciunt, hisque foliola breviora laciniata insident; in collibus hinter dem Grünen Hofe, August. Flosculi in utraque specie sordide albi; caules canaliculati.

87. L A S E R P I T I U M.

Cal. Umbella magna radiis numerosis, partialis plana radiis pluribus. Involucrum universale & partialiale polyphyllum, parvum. *Cor.* petala inflexo-cordata. *Sem.* maxima oblonga, quorum quodvis quatuor alis membranaceis, duobus in dorso, & totidem in marginibus instructum.

† 1. La-

Digynia.

- † I. *LasERPitium foliolis lanceolatis integerrimis, extimis coalitis.* L. *LasERPitium daucoides prutenicum viscoso semine.* B. Breyn. centur. Caulis & folia hirsuta. Semina odoris & saporis aromatici. Jac. Breynius plantam detexit, descripsit & figurâ illustravit. Floruit bey Zoppoth, und bey der Rolbude, Julio.

88. HERACLEUM.

Cal. Umbella magna multiplex, partialis plana. Involucrum universale polyphyllum, caducum; parziale dimidiatum, foliolis tribus ad septem. *Cor.* petala disci aequalia inflexo-uncinata, radii inaequalia, exteriora majora, bifida. *Sem.* ovata compressa foliacea striata.

- I. *Heracleum foliolis pinnatifidis.* L. *Sphondylium vulgare hirsutum.* B. Bärenklau. Folia magna, lata, pinnata, pinnis lobatis. Involocrum universale soepissime decidit antequam umbella defloruit. auf der Wiese bey Langesühr, item zwischen dem heiligen Brunnen und Grünen Hofe, Junio.

89. ANGELICA.

Cal. Umbella universalis multiplex rotunda, partialis globosa. Involucrum universale tri-vel pentaphyllum parvum, parziale octophyllum. *Cor.* petala leviter incurva. *Sem.* ovata, margine cincta, extrorsum convexa, tribus lineis longitudinalibus elevatis notata.

- I. *Angelica foliis aequalibus ovato-lanceolatis serratis.* L. *Angelica sylvestris major.* B. Flores sordide albi; in collibus hinter dem Grünen Hofe inter fruticeta, Jul. Aug.
2. *Angelica foliorum impari lobato.* L. *Angelica aquatica.* B. Archangelica. Tabern. Planta procera, foliis

foliis magnis; vor dem Regen Thor; & alibi in humidis, Jul. Aug.

90. SIUM.

Cal. Umbella universalis radiis pluribus, partialis plana. Involucrum universale polyphyllum, foliolis lanceolatis reflexis; parziale polyphyllum lineare. *Cor.* petala inflexa. *Sem.* subrotunda, extrorsum convexa striata.

† 1. *Sium foliis pinnatis, umbella terminali.* L. *Sium latifolium.* B. Foliola magna oblonga, cum impari; ad fossas auf dem Runperdamm & alibi, Julio.

† 2. *Sium sive Apium palustre foliis oblongis.* B. Folia pinnata, foliolis longis angustis argute serratis; ibidem.

† 3. *Sium foliis pinnatis, umbellis axillaribus sessilibus.* L. Folia pinnata, foliolis pluribus brevibus denticulatis, basi plerumque auriculatis. Umbellae ex alis foliorum erumpunt, & rami caulis umbellis terminantur. Flosculi minuti. Crescit ad fossas, soepe in ipsis aquis, hinter Neuschottland & alibi, August.

91. LIGUSTICUM.

Cal. Umbella universalis & partialis multiplex. Involucrum universale heptaphyllum, parziale vix quadriphyllum, *Cor.* petala inflexa, introrsum carinata. *Sem.* quinque striis elevatis notata.

1. *Ligusticum foliis multiplicato-pinnatis, foliolis pinnatim incis.* L. *Cicutaria latifolia foetida.* B. Oelhasius plantam vidisse adfirmat, hinter dem Stries, Julio; nisi forte Cicutam majorem Bauh. aut aliam herbam pro Cicutaria foetida habuit.

*Digynia.*2. *involucro partiali tantum.*

Phellandrium. Cicuta. Æthusa. Chaerophyllum. Sefeli. Scandix.

92. PHELLANDRIUM.

Cal. Umbella universalis & partialis multiplex. Involucrum heptaphyllum, foliolis acutis. *Cor.* petala acuminata cordato-inflexa. *Sem.* ovata, glabra.

- † 1. *Phellandrium foliorum ramificationibus divaricatis.* L. Cicutaria palustris tenuifolia. B. Wassertschierling. Calyx proprius flosculorum in hac planta aliquantum major est quam in reliquis umbellatis, nec cum flore marcescit, sed una cum pistillis in fructu persistit, qui hinc facile dignoscitur. Crescit ad fossas & in aquis ipsis, am Ruyperdamm, im Taschenthal & alibi, Julio.

93. CICUTA.

Cal. Umbella universalis & partialis radiis pluribus. Involucrum polyphyllum, foliolis brevibus setosis. *Cor.* petala ovata inflexa. *Sem.* subrotunda, extrorsum convexa, striata.

- † 1. *Cicuta umbellis folio oppositis, petiolis marginatis obtusis.* L. Sium erucæ folio. B. Folia pinnata, pinnulis plerisque ternatis; in fossis & aquis, am Ruyperdamm & alibi, Julio.

94. ÆTHUSA.

Cal. Umbella universalis radiis pluribus, interioribus brevioribus; partialis parva. Involucrum foliolis tribus vel quinque longis linearibus pendulis extrorsum positis. *Cor.* petala inflexo-cordata inaequalia. *Sem.* rotunda, striata.

- † 1. *Æthu-*

- † 1. *Aethusa Cynapium*. L. *Cicuta minor petroselinifolia*. B. *Herba fati* nota, foliis apii, in hortis & oleraceis sponte nascens, floret Junio, Julio. *Digynia.*

95. CHÆROPHYLLUM.

Cal. Umbella universalis & partialis radiis fere aequalibus. Involucrum foliola lanceolata concava reflexa quinque ad decem. *Cor.* petala inflexo-cordata, exteriora paulum majora. *Sem.* oblonga, superne attenuata, extrorsum convexa.

- † 1. *Chaerophyllum flosculis omnibus fertilibus, caule aequali*. L. *Myrrhis sylvestris*, feminibus laevibus. B. Folia bipinnata; ad sepes, & auf dem Walle, Maio & Junio.

- † 2. *Chaerophyllum caule scabro, geniculis tumidis*. L. *Chaerophyllum sylvestre*. B. Foliola majora, iisdem locis & mensibus.

96. SESELI.

Cal. Umbella universalis & partialis multiplex. Involucrum polyphyllum lineare. *Cor.* petala inflexo-cordata, leviter inaequalia. *Sem.* ovata, extrorsum convexa, striata.

- † 1. *Seseli foliis bipinnatis sublinearibus, petiolis basi membranaceis, seminibus ovalibus*. L. *Carvifolia*. B. Folia longa, ramulis brevibus, foliolis tenuibus incisus plantam ornant; in collibus hinter dem Grünen Hofe, Julio.

97. SCANDIX.

Cal. Umbella universalis radiis paucis, partialis pluribus. Involucrum pentaphyllum. *Cor.* flosculi in disco masculi, in radio hermaphroditi, petala cordato-inflexa inaequalia. *Sem.* longissima subulata fulcata.

Digynia.

1. *Scandix feminibus sulcatis angularis, umbellarum disco masculo.* L. Myrrhis major vel Cicutaria odorata. B. Oelhafius detexit im Bärenwinkel, & im heiligen Brunnen, umbella rubente, Junio. Hodie in dem h. Brunnen non reperitur.

3. *involucro nullo.*

Pastinaca. Pimpinella. Apium. Ægopodium.

98. PASTINACA.

Cal. Umbella universalis & partialis multiplex. *Cor.* petala lanceolata incurva. *Sem.* elliptica, margine cincta.

1. *Pastinaca foliis simpliciter pinnatis.* L. Pastinaca sylvestris latifolia. B. Wilde Pastinack. Flosculi lutei. hinter dem Grünen Hofe, & hinter der Ohra, Jul. August.

99. PIMPINELLA.

Cal. Umbella universalis radiis pluribus, partialis adhuc pluribus. *Cor.* petala inflexo-cordata. *Sem.* oblonga, versus apicem angustiora, extrorsum convexa striata.

1. *Pimpinella foliis pinnatis, foliolis radicalibus subrotundis, summis linearibus.* L. Pimpinella saxifraga. B. Bibernell. Folia hujus plantae varie formata, radicalia enim & caulina inferiora foliolis fere rotundis magnis profunde incisus aut denticulatis instructa, superiora minora pinnae gerunt linearis, apice latiores, pinnulis lateralibus ornatas, summa tandem minima linearia pinnata; in montibus nostris; Junio & Julio.

100. A P I U M .

Cal. Umbella universalis radiis paucioribus, partialis pluribus. *Cor.* petala subrotunda inflexa. *Sem.* ovata striata.

- I. *Apium foliolis caulinis cuneiformibus.* L. *Apium* palustre & *Apium officinarum.* B. Foliorum radicalium pinnae lobatae, acute dentatae. Flores lutei. Oelhausius reperit bey der Oliva & auf dem Holm, August.

101. A E G O P O D I U M .

Cal. Umbella univ. & part. multiplex. *Cor.* petala ovata, concava. *Sem.* oblonga, extrorsum convexa, striata.

- I. *Aegopodium foliis caulicis summis ternatis.* L. *Angelica sylvestris minor* seu *erratica.* B. Giersch. Folia inferiora biternata; ad sepes & in hortis sponte floret Junio.

4. umbella simplici.

102. H Y D R O C O T Y L E .

Cal. involucrum tetraphyllum, parvum. *Cor.* petala ovato - acuta patentia. *Sem.* compressa, semi orbiculata.

- I. *Hydrocotyle foliis peltatis, umbellis quinquefloris.* L. *Ranunculus aquaticus cotyledonis folio.* B. Oelhausius sub nomine *Umbilici Veneris* protulit, & reperit auf dem Holm in paludibus & piscinis.

C. Trigynia.

Viburnum. Sambucus. Alfine.

Trigynia.

Trigyna.

103. VIBURNUM.

Cal. minimus, quinquedentatus. *Cor.* campanulata semiquinquefida, laciniis obtusis reflexis. *Stam.* subulata, antheris rotundis. *Pist.* germen infra receptaculum, styli nulli, stigmata obtusa in glandula turbinata. *Pericarp.* bacca unilocularis. *Sem.* unicum, osseum.

1. *Viburnum foliis lobatis petiolis glandulosis.* L. Sambucus aquatica flore simplici. B. Ballrosen. Flores hujus arboris seu fruticis albi, umbellati, laterales seu radii majores, masculi, adeoque steriles; disci minores, hermaphroditi, baccas rubras gerunt; in collibus hinter dem Grünen Hofe inter virgulta, Junio.

104. SAMBUCUS.

Cal. minimus quinquepartitus. *Cor.* petalum semiquinquefidum, laciniis reflexis obtusis. *Stam.* subulata antheris rotundis. *Pist.* germen infra receptaculum, styli nulli, stigmata obtusa in glandula ventricosa. *Pericarp.* bacca unilocularis. *Sem.* tria angulata.

1. *Sambucus cymis quinquepartitis, caule arboreo.* L. Sambucus fructu in umbella nigro. B. Glieder. Arbor notissima & vulgatissima, ad pagos & sepes, Junio.
2. *Sambucus cymis tripartitis, stipulis foliaceis.* L. Sambucus humilis seu Ebulus. B. Folia priori similia sed tetri odoris, flores albi interdum rubei bene olere dicuntur, baccae rufae. Oelhasius in vicinis agris deprehendit, Jul. August. ubi hodie vix reperietur.

105. A L S I N E .

Trigynia.

Cal. pentaphyllus, foliolis concavis acuminatis. *Cor.* petala quinque. *Stam.* capillaria, antherae rotundae. *Pist.* germen ovatum, styli filiformes, stigmata obtusa. *Pericarp.* capsula ovata, unilocularis. *Sem.* plurima, subrotunda.

1. *Alsine petalis bipartitis*, foliis ovato-cordatis. L. *Alsine media*. B. Mire. Planta vulgaris, notissima, repens, ubique in hortis & campis se diffundens; flosculi albi jam Martio adparent, imo per totum annum tempestate miti florent.

D. *Tetragnia*.

Tetragnia.

106. P A R N A S S I A .

Cal. quinquepartitus, laciniis oblongis acutis. *Cor.* petala quinque subrotunda concava striata; in medio quinque squamulae, singulae in margine stylis tredecim gradatim altioribus instructae, quibus totidem globuli insident, nectarium constituentes. *Stam.* subulata, antheris incumbentibus. *Pist.* germen magnum ovatum, styli nulli, stigmata obtusa. *Pericarp.* capsula tetragona, quadri-
valvis, unilocularis. *Sem.* plurima.

1. *Parnassia palustris*. L. Gramen parnassi albo simpliciter flore. B. Folia radicalia petiolata ovata, caulinum unicum amplexicaule. Flores albi, globulis luteis nectarii ornati, venusti; in pratis hinter Neuschottland, auf der Gasse, bey Karlsau, Aug. Sept.

E. *Pentagnia*.

Pentagnia.

Statice. Linum. Drosera.

107. STA-

*Penta-
gynia.*

107. S T A T I C E.

Cal. communis polyphyllus, squamis membranaceis imbricatis coloratis; proprius infundibuliformis limbo plicato. *Cor.* petala quinque inferne angustata, superne latiora obtusa. *Stam.* subulata, unguibus corollae inserta, antheris incumbens. *Pist.* styli filiformes, stigmata acuta. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum, minimum, calyce proprio coronatum.

- I. *Statice caule nudo simplici capitato.* L. Caryophyllus montanus flore globoso. B. Folia graminea. Flores in capitulum collecti, coloris rosei aut dilute rubri, squamae calycis in medio pariter coloratae; ad viam nach Sangesfuhr, & in montibus copiose, Majo & per totam aestatem.

108. L I N U M.

Cal. pentaphyllus, parvus, acutus. *Cor.* infundibuliformis petalis quinque oblongis, superne latioribus obtusis. *Stam.* subulata antheris sagittatis. *Pist.* styli filiformes, stigmata reflexa. *Peric.* capsula globosa, decem locularis, quinquevalvis. *Sem.* solitaria, acuminata.

- † I. *Linum foliis oppositis ovato-lanceolatis, caule dichotomo, corollis acutis.* L. Linum pratense flosculis exiguis. B. Spargula bifolia, lini capitulis. Loefel. Folia erecta cauli approximata eum vestiant; ubi folia desinunt dividitur in pedunculos dichotomos, quibus flosculi parvi albi insident; in montibus hinter dem Herbergischen Walde, & auf der Saspe, Julio.

109. D R O S E R A.

Penta-
gynia.

Cal. quinquefidus acutus. *Cor.* infundibuliformis petalis quinque ovatis obtusis. *Stam.* subulata, antherae parvae. *Pist.* styli & stigmata simplicia. *Pericarp.* capsula unilocularis, quinquevalvis. *Sem.* plurima, minima.

1. *Drosera scapis radicatis, foliis orbiculatis.* L. Ros folis folio rotundo. B. *Sonnenthau.*

2. *Drosera scapis radicatis, foliis oblongis.* L. Ros folis folio oblongo. B. Herba pusilla, foliis villosis rubicundis, flosculis albis. Oelhasius ambas species inter muscorum genera, locis udis detexit, Jul. Ang.

F. *Polygynia.*Polygy-
nia.

110. M Y O S U R U S.

Cal. pentaphyllus, foliolis obtusis, reflexis, coloratis, deciduis. *Cor.* petala quinque minutissima, calyce breviora. *Stam.* longitudine calycis, antherae oblongae. *Pist.* germina numerosa; styli nulli, stigmata simplicia. *Peric.* nullum; receptaculum longissimum spicaeforme, seminibus imbricatim dispositis tectum. *Sem.* numerosa oblonga.

† 1. *Myosurus minimus.* L. Holosteio affinis Cauda muris. B. Folia graminea, flosculi albidus, in quibus singulare, quod receptaculum, cui germina insident, post florescentiam in spicam seu stylum longissimum excrescit, seminibus arcte undique tectum; in campis & pratis, etiam in hortis sponte crescit, Majo & Junio.

Classis VI.

H E X A N D R I A.

Staminibus sex, quae vel Monogynia, vel Trigynia, vel Polygynia.

Mono-
gynia.

A. Monogynia.

Allium. Lilium. Ornithogalum. Anthericum. Asparagus. Convallaria. Acorus. Juncus. Berberis.

III. A L L I U M.

Cal. Spatha communis, flosculos ante florescentiam includens. *Cor.* petala oblonga concavo-erecta. *Stam.* subulata, antherae erectae. *Pist.* germen breve, subtrigonum, stylus simplex, stigma acutum. *Peric.* capsula trilocularis trivalvis. *Sem.* plura.

† 1. *Allium caule planifolio bulbifero, staminibus subulatis.* L. Allium montanum bicornis angustifolium flore dilute purpurascens. B. Spatha, dum flosculi explicantur, in duo cornua longissima reflexa abit. Flosculi umbellati albidis fere, lineam purpurascens per medium petalorum ducta. Inter flores simul bulbi aliquot crescunt, qui flosculis priores adparent; bey dem Grünen Hofe, August.

2. *Allium caule teretifolio bulbifero, staminibus tricuspis.* L. Allium campestre juncifolium capitatum purpurascens majus. B. Akerknoblauch. Flosculi purpu-

purpurei seu violacei. Stamina singularia, tria enim alterna subulata, tria reliqua lata, in tres cuspides desinentia, quarum mediae anthera insidet; in pratis aut agris passim, & in sylvis, sed ubique parcius, in hortis soepe sponte crescit, floretque Julio, August. Oelhausius hanc speciem etiam detexit, sicut synonymum Bauhini adductum probat, sed dum in fine addit, eam Aprili flore luteo prodire, difficile dictu quid velit, nisi forte Ornithogalum cum Allio confudit, quod tamen postea separatim profert.

112. L I L I U M .

Cal. nullus. *Cor.* campanulata, petalis sex reflexis. *Stam.* subulata, antheris incumbentibus. *Pist.* germen cylindraceum, stylus teres, stigma triangulare. *Peric.* capsula sex sulcis exarata, trilocularis. *Sem.* plurima, plana.

1. *Lilium foliis verticillatis, floribus reflexis, corollis revolutis.* L. *Lilium floribus reflexis montanum.* B. Türkischer Bund. Flos in hortis notus. Oelhausius zwischen dem Stries und Bärenwinkel vidit florentem Junio; hodie ibi frustra quaeritur.

113. O R N I T H O G A L U M .

Cal. nullus. *Cor.* petala sex lanceolata, erecto-patentia, persistentia. *Stam.* erecta, antherae simplices. *Pist.* stylus subulatus, stigma obtusum. *Peric.* capsula angulata trilocularis. *Sem.* subrotunda.

1. *Ornithogalum scapo anguloso diphylo, pedunculis umbellatis simplicibus.* L. *Ornithogalum luteum.* B. Ackerzwiebel. Flores lutei, a parte exteriori petalorum linea lata viridis longitudinalis. bey dem
Heil

Mono-
gynia.

Heiligen Brunnen, und im Herbergischen Walde, in hortis quoque sponte crescit, & difficillime extirpatur, floret Aprili & Majo.

114. ANTHERICUM.

Cal. nullus. *Cor.* petala sex oblonga, obtusa, *Stam.* subulata, antherae incumbentes quadrifurcae. *Pist.* stylus simplex, stigma trigonum. *Peric.* capsula trifurca, trilocularis. *Sem.* plurima angulata.

1. *Anthericum foliis planis, scapo ramoso, corollis planis.* L. Phalangium parvo flore ramosum. B. Oelhasius reperit in montibus bey der Oliva, Majo & Junio.

† 2. *Anthericum foliis planis, scapo simplicissimo.* L. Phalangium parvo flore non ramosum. B. Erdspinnenkraut. Flores albi, satis magni, speciosi, pedunculis simplicibus scapo adfinguntur. Folia longa, angusta, linearia. bey Karlsau, Julio.

115. ASPARAGUS.

Cal. nullus. *Cor.* campanulata, petalis sex, tribus alternis interioribus. *Stam.* filiformia petalis inserta, antherae subrotundae. *Pist.* germen trigonum, stylus brevissimus, stigma punctum prominens. *Peric.* bacca globosa trilocularis. *Sem.* bina.

† 1. *Asparagus caule herbaceo erecto, foliis setaceis, stipulis paribus.* Asparagus sylvestris, tenuissimo folio. B. hinter dem Grünen Hofe, Junio.

116. CONVALLARIA.

Cal. nullus. *Cor.* campanulata, limbo sexfido reflexo. *Stam.* subulata, petalo inserta, antheris erectis.

erectis oblongis. *Pist.* germen globosum stylus filiformis, stigma trigonum. *Peric.* bacca globosa, trilocularis. *Sem.* solitaria.

1. *Convallaria scapo nudo.* L. Liliū convallium album. B. Elfen Convallien. in collibus hinter dem Grünen Hofe inter virgulta, Majo.

2. *Convallaria foliis alternis amplexicaulibus; caule ar-
cipiti, pedunculis axillaribus unifloris.* L. Polygo-
natum latifolium vulgare. B. Sigillum Salomonis. Trag. Folia ovata, venis seu striis distincta, inferiora amplexicaulia, superiora saepe sessilia aut brevissimis petiolis fulta; ex alis foliorum pedunculi breves, quibus adhaerent flores, non ut in priori specie globosi, sed angusti, longi, campanulati, albi, apicibus limbi plerumque viridibus; loco eodem, Junio.

3. *Convallaria foliis cordatis.* L. Liliū convallium minus. B. Unifolium. Brunf. Planta non nisi unicum folium satis magnum, glabrum, venosum ostendit; caulis, ubi flores profert, alterum addit. Flores parvi, albi, odorati, corolla non campanulata sed rotata; petala & stamina tantum quatuor, bacca bilocularis; im Jäschenthal, & in aliis sylvis, Junio.

Bacca in omnibus speciebus ante maturitatem maculata, postea rubra aut in specie secunda nigra.

117. ACORUS.

Cal. nullus. Spadix cylindricus flosculis testus. *Cor.* petala sex obtusa, concava, superne crassiora. *Stam.* crassiuscula, antherae didymae. *Pist.* germen oblongum, corolla longius, stylus nullus, stigma punctum prominens. *Pericarp.* capsula brevis, triangula, trilocularis. *Sem.* oblonga.

*Mono-
gynia.*

- † 1. *Acorus vulgaris.* L. *Acorus* verus seu *Calamus aromaticus officinarum.* B. *Ralmus.* in aquis stagnantibus, Majo & Junio.

118. IUNCUS.

Cal. communis gluma bivalvis, proprius hexaphyllus, foliolis acuminatis, persistentibus, coloratis. *Cor.* nulla. *Stam.* brevissima, antherae longae erectae. *Pist.* germen acuminatum, stylus brevis, stigmata tria, longa, villosa, inflexa. *Peric.* capsula triquetra, trivalvis, unilocularis. *Sem.* subrotunda.

- † 1. *Juncus culmo nudo stricto, capitulo laterali.* L. *Juncus laevis*, panicula non sparsa. B. Planta sine foliis, culmos junceos tantum producens, e quorum latere aliquantum infra apicem erumpit florum panicula dense conglomerata, coloris fusci aut rufescentis; sicut fere omnes Juncorum species; in paludibus, Junio.
- † 2. *Juncus culmo nudo stricto, panicula laterali.* L. *Juncus laevis*, panicula sparsa major. B. Planta priori similis, sed culmi longiores, & panicula pedunculis longioribus magis sparsa & effusa; iisdem locis, Junio, Julio.
- † 3. *Juncus culmo nudo filiformi nutante, panicula laterali.* L. *Juncus laevis*, panicula sparsa minor. B. Culmi tenues, e quorum medio fere erumpit panicula pedunculis paucis, tribus circiter, flosculis aequae paucis. auf der Gasse, August.
- † 4. *Juncus culmo nudo, foliis setateis, capitulis glomeratis aphyllis.* L. Gramen junceum, foliis & spica Junci. B. Gramen junceum semine acuminato. Loesel. Haec planta foliis radicalibus canaliculatis instructa; culmorum summitati insidet panicula e vagina lata prorumpens, pedunculis tribus parum

parum ramosis, floribus onustis. Breynius cum Scheuchzero communicavit.

† 5. *Juncus foliis nodoso-articularis*. L. Gramen junceum folio articulato aquaticum. B. Culmigeniculis aliquot praediti, e quorum singulis oritur folium tubulare, strictum dum viret, ast ubi siccum in plures articulos divisum. In summo culmi panicula pedunculis constans pluribus, brevioribus & longioribus subdivisis; in palude haud procul a littore maris reperi Augusto.

† 6. *Juncus foliis linearibus canalicularis, capsulis obtusis*. L. Folia e radice fasciculatim, caulina e vagina lata prodeunt, satis longa. Panicula in summo culmo ramosa, parum sparsa; flosculis minoribus; an der Weichsel & in Neuschottland, Junio.

7. *Juncus culmo dichotomo, foliis angulatis, floribus solitariis sessilibus*. L. Gramen nemorosum calyculis paleaceis. B. Folia radicalia & caulina in minoribus fere capillaria, in majoribus angusta, flores partim in divisuris caulis dichotomi, partim ad latera & apices ramulorum; in humidis copiosissime, im Jäschenthal, bey Karlkau, & in convallibus montium, Junio, Julio.

† 8. *Juncus foliis planis pilosis, corymbo ramoso*. L. Gramen nemorosum hirsutum latifolium. B. Corymbus pedunculis constat plurimis longis, apice in ramulos breviores subdivisis, quibus flores solitarii, majores; rufescentes insident; im Walde bey Langesufz, & in aliis sylvis, Aprili. Hujus Varietas: Gramen hirsutum nemorosum angustifolium alpinum, paniculis obscure rufescentibus. Scheuchz. ad alas foliorum erumpit fasciculus pilorum; in sylvis.

† 9. *Juncus foliis planis sub-pilosis, spicis sessili peduncularisque*. L. Gramen hirsutum capitulis psyllii.

Mono-
gynia.

B. In summo culmo capitula florum conglomerata pedunculata, unum vero sessile; in montibus & campis arenosis copiose, Majo.

119. B E R B E R I S.

Cal. hexaphyllus, foliolis concavis, ovatis, coloratis, alternis minoribus. *Cor.* petala sex subrotunda, concava, patentia; basi singuli petali duo corpuscula rotunda adnata, nectarium constituentia. *Stam.* obtusa, compressa, antherae binae, apici utrinque adnatae. *Pist.* germen cylindraceum, stylus nullus, stigma orbiculatum. *Peric.* bacca oblonga, unilocularis. *Sem.* duo, cylindracea.

- † 1. *Berberis pedunculis racemosis.* L. *Berberis dumerorum.* B. *Rebarberbeeren* nobis. Arbor spinis triplicibus munita. Folia oblonga apice obtusiore, margine minutis denticulis fere ciliato. Flores cum calycibus lutei. Baccae rubrae; im *Herbergischen Walde*, im *Taschkenthal*, Majo, Junio.

Trigynia.

B. *Trigynia.*

Rumex. *Triglochin.*

120. R U M E X.

Cal. triphyllus, foliolis obtusis reflexis. *Cor.* petala tria ovata, conniventia, persistencia. *Stam.* brevissima, antherae didymae, erectae. *Pist.* germen triquetrum, styli capillares, reflexi, inter rimas petalorum exserti, stigmata magna, laciniata. *Pericarp.* nullum. *Sem.* unicum triquetrum, corolla connivente inclusum.

- † 1. *Rumex floribus hermaphroditis, valvulis integris graniferis, foliis lanceolatis undulatis acutis.* L. *Lapathum*

Trigyna.

pathum folio acuto crispo. B. Caulis altus, in ramulos subdivisus, quibus flores copiosi brevibus pedunculis fulti glomeratim insident; am Ruyperdamm, Julio.

† 2. *Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis graniferis, foliis cordato-oblongis.* L. *Lapathum acutum* seu *Oxylapathum*. B. Folia magna, flores verticillati; im Zäschenthal, bey Karlkau, & alibi in udis, Julio.

† 3. *Rumex floribus hermaphroditis, valvulis dentatis, foliis cordato-oblongis obtusiusculis crenulatis.* L. *Lapathum* folio minus acuto. B. ad margines agrorum, Junio.

4. *Rumex floribus hermaphroditis, valvulis integerimis nudis, foliis cordatis.* L. *Lapathum aquaticum* folio cubitali. B. Folia longissima, angustiora plerumque specie praecedente; ad fossas & aquas, im Zäschenthal, auf dem Ruyperdamm, & alibi, Julio.

5. *Rumex floribus dioicis, foliis oblongis sagittatis.* L. *Acetosa pratensis*. B. *Sauerampf*. Flore rubro & albo. In hac & sequente specie flores masculi & feminei in distincta planta; in pratis & campis, Majo & Junio.

6. *Rumex floribus dioicis, foliis lanceolato-hastatis.* L. *Acetosa arvensis lanceolata*. B. Planta minor praecedente, floribus rubris; in sylvis, montibus & pratis, Junio. Hujus Varietas: *Acetosa arvensis minima non lanceolata*. B. Foliis caulinis linearibus; cum praecedente.

121. TRIGLOCHIN.

Cal. triphyllus, foliolis concavis, deciduis.

Cor. petala tria, ovata, concava, obtusa, calyci similia. *Stam.* filamenta vix notabilia, antherae

Trigynia.

corolla breviores. *Pist.* germen magnum, styli nulli, stigmata reflexa, plumosa. *Pericarp.* capsula oblonga. *Sem.* solitaria.

† 1. *Triglochin capsulis trilocularibus sublinearibus.* L. Gramen junceum spicatum seu Triglochin. B. Folia graminea, angusta, longissima. Caulis procerus, cui flosculi longa serie brevibus pedunculis adhaerent. Calyces & corollae petala, utraque parum colorata, adhuc persistunt, dum capsula feminalis in longitudinem extenditur, tandem defluunt, bey Karlshau in humidis, Julio.

† 2. *Triglochin capsulis sexlocularibus ovatis.* L. Gramen spicatum alterum. B. Planta praecedenti similis, sed capsulae breviores, crassiores, stigmata sex, quot loculi in capsula; an der Gasper See, Junio.

C. *Polygynia.*

122. ALISMA.

Cal. triphyllus, foliolis ovatis concavis. *Cor.* petala tria subrotunda, plana. *Stam.* subulata, antherae rotundae. *Pist.* germina plura, styli simplices, stigmata obtusa. *Peric.* capsulae plures compressae. *Sem.* solitaria, parva.

1. *Alisma foliis ovatis acutis, fructibus obtuse trigonis.* L. Plantago aquatica latifolia. B. Folia magna, venosa, foliis plantaginis fere similia. Caulis altus in multos ramulos late diffusus, quibus flores albi numerosi adhaerent; in fossis & aquis stagnantibus, Julio.

Classis VII.

Mono-
gynia.

HEPTANDRIA.

Staminibus septem.

123. TRIENTALIS.

Cal. foliolis septem angustis, acuminatis. *Cor.* petala septem ovato-lanceolata, basi leviter cohaerentia. *Stam.* filamenta capillaria, antherae simplices. *Pist.* germen globosum, stylus filiformis, stigma capitatum. *Pericarp.* capsula globosa unilocularis. *Sem.* angulata.

1. *Trientalis foliis lanceolatis integerrimis.* L. *Pyrola* alfines flore Europaea. B. *Alfinanthemon.* Thal. Caulis unicus foliis sex aut pluribus vestitus, inter quae pedunculi pauci, saepe bini, longi prominent, quilibet flore unico albo terminatur; numerus staminum interdum variat. in *Jaschenthal*, Junio.

Ad hanc Classem pertinet *Aesculus* floribus heptandris. L. *wilder Kastanienbaum.* Arbor jam nobis vulgaris, licet nondum indigena.

Classis VIII.

OCTANDRIA.

Staminibus octo, que vel Monogynia, vel Trigynia, vel Tetragynia.

*Mono-
gynia.*

A. Monogynia.

Oenothera. Epilobium. Vaccinium. Erica.
Daphne.

124. OENOTHERA.

Cal. tubus longus, limbo quadripartito, laciniis longis, deflexis. *Cor.* petala quatuor obcordata, plana. *Stam.* subulata, incurva, tubo calycis inserta, antherae incumbentes. *Pist.* germen sub tubo calycis, stylus filiformis, stigma quadridum reflexum. *Pericarp.* capsula tetragona, quadrilocularis. *Sem.* plurima, angulata.

† I. *Oenothera foliis ovato-lanceolatis planis.* L. *Lythmachia lutea corniculata.* B. *Onagra latifolia.* Tourn. Planta procera, flores magni in summo caulis; ex America in Europam venit, & adhuc in hortis colitur, tamen variis jam locis sponte crescit, bey Conradshammer, Karlsruhe, in campis & ad vias copiose, an der alten Rodaune, Jul, August,

125. EPILOBIUM.

Cal. tetraphyllus, foliolis oblongis, acuminatis, coloratis. *Cor.* petala quatuor patentia. *Stam.*

Stam. subulata, alterna breviora, antherae ovales, compressae. *Pist.* germen longissimum infra receptaculum, stylus filiformis, stigma quadrifidum, revolutum. *Peric.* capsula longissima, striata, quadrilocularis, quadrivalvis. *Sem.* numerosa, pappo coronata.

- † 1. *Epilobium foliis sparsis linearis-lanceolatis*. L. *Lyfimachia Chamaenerion dicta angustifolia*. B. Planta hominis altitudinem adaequans; folia glabra saturate viridia, nervo albo per medium ducto. Petala subrotunda, patentia, inaequalia, unguibus longis angustis, purpurea; stamina cum pistillo declinata; pericarpium & calyx purpurea; ad marginem sylvae neben dem Heil. Brunnen in solo argilloso, Julio.
2. *Epilobium foliis oppositis lanceolatis serratis*. L. *Lyfimachia filiquosa hirsuta magno flore*. B. *Weiderich*. Petala in hac & sequentibus bifida, purpurea aut pallide rubra. Varietas: *Lyfimachia filiquosa hirsuta parvo flore*. B.
3. *Epilobium foliis oppositis ovatis dentatis*. L. *Lyfimachia filiquosa glabra major*. B.
4. *Epilobium foliis lanceolato-linearibus denticulatis, imis oppositis, caule tetragono*. L. *Lyfimachia filiquosa glabra minor*. B.

Hae tres species stamina & pistillum erecta habent; loca amant humida, & florent im heiligen Brunnen, Julio.

126. VACCINIUM.

Cal. minimus, germiui insidens, persistens.
Cor. monopetala, quadrifida, laciniis revolutis.
Stam. simplicia, antherae bicornes, dorso aristis duabus instructae. *Pist.* germen infra receptaculum,

Monogy-
mia.

culum, stylus staminibus longior, stigma obtusum. *Pericarp.* bacca globosa, umbilicata, quadrilocularis. *Sem.* parva.

1. *Vaccinium pedunculis unifloris, foliis serratis ovatis deciduis, caule angulato.* L. *Vitis idaea* foliis oblongis crenatis, fructu nigricante. B. Myrtillus. Lon. Blaubeeren. im Jaschkenthal und Langesubrischen Walde copiose, florent Majo.
2. *Vaccinium racemis terminalibus nutantibus, foliis obovatis revolutis integerrimis, subtus punctatis.* L. *Vitis idaea* foliis subrotundis non crenatis, baccis rubris. B. Preusselbeeren. Folia per hyemem durant, ut & in sequente; flores carnei; iisdem locis, Majo, Junio.
3. *Vaccinium foliis integerimis, revolutis, ovatis, caulis repentibus filiformibus nudis.* L. *Vitis idaea* palustris. B. Oxycoccus. Tourn. Moßbeeren. Folia angusta, a parte averfa albicantia, sicut in praecedente specie. Flores rubri, petala penitus revoluta, ut corolla vix monopetala videatur. Baccae rubrae. bey Karlau, Junio.

127. ERICA.

Cal. tetraphyllus, foliolis ovatis. *Cor.* monopetala, quadrifida, ventricosa. *Stam.* capillaria, antherae bifidae. *Pist.* stylus declinatus, stigma quadrifidum. *Pericarp.* capsula subrotunda, quadrilocularis. *Sem.* plurima, minima.

1. *Erica antheris bicornibus inclusis, corollis inaequalibus campanulatis mediocribus, foliis oppositis sagittatis.* L. *Erica vulgaris* glabra. B. Heidekraut. Flore rubro & albo; in sylvis, & campis sterilibus copiose, Augusto.

128. DAPHNE.

Mono-
gynia.

Cal. nullus. *Cor.* tubus cylindraceus, limbo quadrifido, laciniis ovatis, planis. *Stam.* brevia, tubo inserta, altera inferiora, antherae biloculares. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus, stigma capitatum. *Peric.* bacca subrotunda. *Sem.* unicum, carnosum.

1. *Daphne floribus sessilibus ternis caulinis, foliis lanceolatis deciduis.* L. Laureola folio deciduo, flore purpureo, officinis Laureola femina B. Kellerhals, Pfefferbaum, Wolfsbast nobis. in sylvis Olivensibus & remotioribus. Flores ante folia primo vere, Martio plerumque, adparent, & quia odoratissimi copiose urbem adportantur, quare frutex lentissime crescens brevi rarius reperietur. Baccae rubrae. In hortis etiam colitur.

B. *Trigynia.*

Trigynia.

129. POLYGONUM.

Cal. nullus. *Cor.* petalum unicum basi angustius, limbo quinquepartito, laciniis ovatis. *Stam.* brevissima, interdum pauciora, antherae incumbentes. *Pist.* germen triquetrum, styli brevissimi, stigmata simplicia. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum triquetrum, corolla involutum.

1. *Polygonum caule simplicissimo monostachyo, foliis ovatis in petiolum decurrentibus.* L. Bistorta major, radice minus intorta. B. Ratterwurzel. Flores carnei aut rosei in spicam densam congregati; in pratis hinter Neuschottland, Junio, Jul.

2. *Polygonum floribus pentandris semidigynis, staminibus corolla longioribus.* L. Potamogeton salicis folio. B. Folia longa, angusta, venosa, in aquis natant-

Trigynia.

- natantia. Flores spicati carnei; staminibus quinque, pistillo bifido. in stagnis & fossis, August.
3. *Polygonum floribus hexandris semidigynis, foliis lanceolatis, stipulis submuticis.* L. *Perficaria urens* seu *Hydropiper*. B. *Wasserpfeffer*. Flores spicati purpurei copiosi; in humidis, im Ellernwalde auf der Saspe abundat, August.
4. *Polygonum floribus hexandris digynis, spicis ovatis oblongis, foliis lanceolatis, stipulis ciliatis.* L. *Perficaria mitis maculosa* & non maculosa. B. *Folia macula fusca notata*, in quibusdam ea carent. Spicae florum in quibusdam purpureae, in aliis albae; stamina in hac & praecedente sex, styli duo; ad vias vulgaris, Julio.
5. *Polygonum floribus octandris trigynis axillaribus, foliis lanceolatis, caule procumbente herbaceo.* L. *Polygonum latifolium*. B. *Begtritt*. Flores parvi ad alas foliorum sessiles; solitarii, rubri, interdum albi; ubique ad vias & semitas terram contegit, Jul. Aug.
- † 6. *Polygonum foliis cordatis, caule volubili, floribus planiusculis.* L. *Convolvulus minor* semine triangulo. B. *Volubilis nigra*. Tabern. *Buchwinde*. Caules volubiles alte adscendunt, si occasionem nacti, plantas debiliores, sicut cereales in agris circumvolvendo deprimunt & contegunt; ex alis foliorum pedunculi floriferi, quibus verticillatim & versus apicem spicatim insident; flores majusculi, laxi, albi; semina nigra; in hortis soepe sponte crescit, & per aestatem floret.

Tetragynia.

C. *Tetragynia.*

Paris. Adoxa.

140. PARIS.

Cal. tetraphyllus, foliolis lanceolatis, acutis, patentibus. *Cor.* petala quatuor subulata, patentia,

tia, calyci similia, persistentia. *Stam.* subulata, ^{Tetragy-}
 antherae longae, medio filamentorum utrinque ^{nia.}
 adnatae. *Pist.* germen tetragonum, styli paten-
 tes, stigmata simplicia. *Peric.* bacca tetragona,
 quadrilocularis. *Sem.* plura.

1. *Paris quadrifolia*. L. Solanum quadrifolium bacci-
 ferum. B. Caulis in medio foliis quatuor ovatis
 ornatus, in summitate flos solitarius, cujus calyx
 & petala viridia aut albida, germeni purpureum,
 bacca nigrescit; im Wald bey Karlshau, Junio.

131. ADOXA.

Cal. bifidus, planus, infra germen. *Cor.* mo-
 nopetala plana, quadrifida, laciniis ovatis, acutis.
Stam. subulata, antherae rotundae. *Pist.* styli
 erecti, stigmata simplicia. *Peric.* bacca globosa,
 quadrilocularis, inter calycem & corollam. *Sem.*
 solitaria.

1. *Adoxa Moschatellina*. L. Ranunculus nemorosus
 Moschatellina dictus. B. Planta humilis, folia
 plerumque ternata, lobata, flores parvi, virides.
 Flos terminalis descriptioni respondet, laterales
 vero corollam quinquesfidam, stamina decem,
 stylos quinque gerunt; im Herbergischen Walde,
 Majo.

Classis IX.

Hexagynia.

E N N E A N D R I A.S^taminibus novem.

132. BUTOMUS.

Cal. Involucrum commune triphyllum; umbella simplex; calyx proprius nullus. *Cor.* petala sex concava; altera minora, exteriora, acuta. *Stam.* subulata, antherae bilamellatae. *Pist.* germina sex acuminata, in stylos desinentia, stigmata simplicia. *Peric.* capsulae sex oblongae, sensim attenuatae. *Sem.* plurima.

1. *Butomus umbellatus*. L. Juncus floridus major. B. Folia longa, triquetra, flores speciosi, rosei coloris; in fossis & aquis, am Ruyperdamm & alibi, Julio.

Classis X.

DECANDRIA.

Staminibus decem, quae vel Monogynia, vel Digynia, vel Trigynia, vel Pentagynia.

A. Monogynia.

Monogynia.

Ledum, Pyrola.

133. LEDUM.

Cal. quinquedentatus, minimus. *Cor.* petala quinque ovata, concava. *Stam.* filiformia, patentia, antherae oblongae. *Pist.* stylus filiformis, stigma obtusum. *Peric.* capsula subrotunda, quinquelocularis, basi dehiscens. *Sem.* numerosa, tenuissima.

1. *Ledum palustre*. L. Cistus Ledon foliis rosmarini ferrugineis. B. Rosmarinum sylvestre. Cam. Porsch. Frutex humilis, ramuli primo anno ferruginei, hirsuti, postea cortice cinereo velati; folia linearia rosmarino similia, in ramulis novis pariter ferruginea; flores albidii vel lutei, brevibus pedunculis suspensi; capsulae feminales rutilae; in der Mehring, im Wald bey der Münde, Jun. Jul.

134. PYROLA.

Cal. quinquepartitus, minimus. *Cor.* petala quinque subrotunda, concava. *Stam.* subulata, antherae magnae, nutantes, bicornes. *Pist.* ger-

H

men

Monogynia.

men angulatum, stylus filiformis, stigma crassiusculum. *Pericarp.* capsula pentagona, depressa, quinquelocularis. *Sem.* plurima, paleacea.

1. *Pyrola staminibus adscendentibus, pistillo declinato. L.* *Pyrola rotundifolia major. B.* Wintergrün. Planta aliquot folia, sex plerumque profert, foliis pyrorum similia, per hyemem durantia; inter haec caulis eminet unicus, floribus albis odoratis vestitus; im Herbergischen Walde, Junio.

- † 2. *Pyrola racemo unilateri. L.* *Pyrola folio mucronato ferrato. B.* Flores omnes secundi, seu versus unum latus spectantes, pistillum fere erectum, im Wald bey Karlsau, Julio.

Digynia.

B. Digynia.

Chrysofplenium. Saxifraga. Scleranthus. Saponaria. Dianthus.

135. CHRYSOSPLENIUM.

Cal. quadri- seu quinquepartitus, patens, coloratus, laciniis ovatis. *Cor.* nulla. *Stam.* octo seu decem brevissima, antherae simplices. *Pist.* germen receptaculo immersum, styli breves, stigmata obtusa. *Pericarp.* capsula bipartita, unilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, minima.

- † 1. *Chrysofplenium foliis alternis. L.* Folia rotunda, crenata, petiolis longis; calyces luteo-virides. im Herbergischen Wald, im heiligen Brunn, April. Maj.
2. *Chrysofplenium foliis oppositis. L.* *Saxifraga rotundifolia aurea. B.* priori similis, sed folia opposita, petiolis brevioribus; locis & mensibus iisdem.

Linnaeus florem primarium decandrum, reliquos octandros deprehendit; mihi decandros videre raro obtrigit, licet plures examinaverim; flos terminalis cum lateralibus plerumque octandri & calyces quadripartiti erant; ergo florem primum non semper decandrum conjicio.

136. SAXIFRAGA.

Cal. quinquepartitus, laciniis oblongis. *Cor.* petala quinque plana, basi angusta. *Stam.* subulata, antherae rotundae. *Pist.* germen acuminatum, styli breves, stigmata obtusa. *Peric.* capsula ovata, birostris, unilocularis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Saxifraga foliis ciliatis reniformibus lobatis, caule ramoso, radice granulata.* L. *Saxifraga rotundifolia alba.* B. *Steinbrech.* Caules hirsuti, folia parva, rotunda fere, margine in lobos diviso, flores albi, calyce longiores; in montibus vor dem Olt zwischen Thor, Majo.

137. SCLERANTHUS.

Cal. tubulatus, femiquinquefidus, acutus. *Cor.* nulla. *Stam.* minima, antherae subrotundae. *Pist.* styli capillares, stigmata simplicia. *Peric.* capsula ovata, tenuissima, in fundo calycis. *Sem.* duo, extrorsum convexa.

1. *Scleranthus calycibus fructus patulis.* L. *Polygonum angustissimum & acuto vel gramineo folio minus repens.* B. *Planta annua; repens, foliis rariobus, viridibus, flosculis parvis, calycibus acutis viridibus; in campis sterilibus, arenosis, & ad vias, hinter Tempelburg, per aestatem.*

Digynia.

2. *Scleranthus calycibus fructus clausis*. L. Polygonum cocciferum. B. Planta perennis, erecta, foliis crebrioribus incanis, flosculis majoribus, calycibus obtusioribus albescentibus; in montibus & campis sterilibus, Julio.

138. S A P O N A R I A.

Cal. tubulatus, quinquedentatus. *Cor.* petala quinque, unguibus angustis longitudine calycis, laminis obtusis. *Stam.* subulata, alterna feriora, antherae incumbentes. *Pist.* germen teres, styli recti, stigmata acuta. *Pericarp.* capsula longitudine calycis, unilocularis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Saponaria calycibus cylindricis, foliis ovato-lanceolatis*. L. Saponaria major laevis. B. *Geisenkraut*. Folia opposita, lanceolata, tribus nervis distincta; ex alis foliorum pedunculi floriferi; flores albi; petala, ubi unguis in laminas abeunt, squamulam bifidam gerunt, quae nectarium est; bey Brentau, & aliis locis humidis, Julio,

139. D I A N T H U S.

Cal. cylindraceus, longus, striatus, ore quinquedentato, basi quatuor squamulis cinctus. *Cor.* petala quinque, unguis angusti longitudine calycis, limbus planus, laminis obtusis, crenatis. *Stam.* longitudine calycis, antherae incumbentes. *Pist.* germen ovatum, styli subulati, stigmata recurva. *Peric.* capsula cylindrica, unilocularis. *Sem.* plurima.

1. *Dianthus floribus aggregatis fascicularis, squamis calycinis lanceolatis villosis, tubum aequantibus*. L. *Caryophyllus barbatus sylvestris*. B. *Oelhasius* in collibus zu Piskerdorf, Julio; detexit; hanc cartusianorum speciem non nisi in hortis vidi.

2. Di-

Digynia.

2. *Dianthus floribus aggregatis capitatis, squamis calycinis ovatis obtusis muticis, tubum superantibus. L.* Caryophyllus sylvestris prolifer. B. wilde Nellen. Squamae ad basin calycis magnae, cavae, calyce majores, ipsum laxè involvunt; flores parvi, rutili; in montibus passim, Julio. Licet flores aggregati capitati plerumque sint, ego soepissime florem modo unicum in quovis capitulo reperi, quod & Rupp. tanquam Varietatem notavit; Bauhinus speciem peculiarem exinde fecit, quam adpellat: Caryophyllo prolifero affinem, unico ex quolibet capitulo flore.

† 3. *Dianthus floribus solitariis, squamis calycinis lanceolatis binis, corollis crenatis. L.* Caryophyllus sylvestris vulgaris latifolius & angustifolius. B. flore rubro, & pallido; in montibus, Julio. Hujus Varietas: Caryophyllus simplex minor, flore punctato. B. Flores rubri maculis albis guttati; in collibus hinter dem grünen Hofe.

Oelhausius addit Caryophyllum flore tenuissime dissecto. B. & Caryophyllum saxifragum strigosius. B. tanquam synonyma, cum hae verò distinctissimae sint species, quarum prior, Federnel fen nobis, hic non sponte crescit, nec posterior, cujus calyces quinquangulati & flores minimi, a me hactenus reperta, in dubio relinquendum, quid per has intellexerit.

C. *Trigynia.*

Trigynia.

Cucubalus. Silene. Stellaria. Arenaria.

140. CUCUBALUS.

Cal. globosus, quinquedentatus. *Cor.* petala quinque, unguibus longitudine calycis, laminis

Trigyna.

emarginatis. *Stam.* subulata, alterna seriora, antherae oblongae. *Pist.* germen oblongum, styli longi subulati, stigmata oblonga, pubescentia. *Pericarp.* capsula acuminata, trilocularis. *Sem.* plurima.

1. *Cucubalus calycibus subglobosis glabris reticulato-venosis, capsulis trilocularibus, corollis subnudis.* L. *Lychnis sylvestris* que Behen album vulgo. B. Folia opposita, ovato-lanceolata, amplexicaulia. Calyces turgidi, subpurpurei, venis copiosis reticulati. Petalorum laminae apice bifidae, & ubi unguibus cohaerent, duobus auriculis auctae. Flores albi; in montibus passim & ad margines agrorum, Julio.

141. S I L E N E.

Cal. clavatus, quinquedentatus. *Cor.* petala quinque, unguibus longitudine calycis, limbo obtuso emarginato; squama bifida in fauce cujusvis petali. *Stam.* subulata, alterna seriora; antherae oblongae. *Pist.* germen cylindraceum, styli longi, simplices. *Pericarp.* capsula cylindrica, trilocularis. *Sem.* plura, reniformia.

- † 1. *Silene petalis bifidis, floribus lateralibus secundis cernuis, caule recurvato.* L. *Lychnis montana viscosa alba latifolia.* B. Planta hirsuta; folia longa ad basin angusta, apice obtusiore; calyces purpurei, striati; flores albi, versus unum latus spectantes; im Herbergischen Walde & alibi, Junio.

2. *Silene calycibus fructus globosis acuminatis, striis triginta, foliis glabris.* L. *Lychnis sylvestris latifolia, calycibus turgidis striatis.* B. Flores rubri. Oelhausius reperit bey der Oliva, Julio.

Silene a *Cucubalo* vix differt, nisi squamulis in fauce corollae.

142. STELLARIA.

Cal. pentaphyllus, foliolis acutis, concavis, patentibus. *Cor.* petala quinque bipartita, oblonga, plana. *Stam.* filiformia, alterna breviora, antherae subrotundae. *Pist.* styli capillares, stigmata obtusa. *Peric.* capsula ovata, unilocularis, sexvalvis. *Sem.* plurima.

1. *Stellaria foliis cordatis petiolatis, pedunculis ramosis. L.* Alsine altissima nemorum. B. Folia opposita, brevibus petiolis; flores albi, solitarii, longis pedunculis ex alis foliorum; in sylvis, & im heiligen Brunnen, Junio.

2. *Stellaria foliis lanceolatis serrulatis, petalis bifidis. L.* Caryophyllus arvensis glaber, flore majore. B. Gramen floridum. Tabern. Blumengras. Folia opposita vix serrulata; flores albi in summitate caulis, pedunculis longis; im Herbergischen Walde, Majo.

3. *Stellaria foliis linearibus integerrimis, floribus paniculatis. L.* Caryophyllus arvensis glaber, flore minore. B. Folia opposita, longa, sessilia, uti in praecedente; in minoribus interdum breviora, tenuia; flores albi; im Jaschenthal, & aliis sylvis, Majo.

143. ARENARIA.

Cal. pentaphyllus, foliolis oblongis, patentibus. *Cor.* petala quinque ovata. *Stam.* subulata, alterna interiora, antherae subrotundae. *Pist.* germen ovatum, styli reflexi, stigmata crassiuscula. *Pericarp.* capsula ovata, unilocularis. *Sem.* plurima, reniformia.

† 1. *Arenaria foliis ovatis acutis carnosiss. L.* Alsine littoralis foliis portulacae. B. Alsine marina foliis

Trigyna.

portulacae. Loesel. Planta radicibus late terram perreptans, ex qua multi surgunt caules humiles, foliis decussatis vestiti, ut, si planta desuper inspicatur, tetragona appareat, quia apices foliorum quadrifariam vergunt. Flores in summo caulis albi, satis magni, quidam etiam laterales; in litore maris, August.

† 2. *Arenaria foliis ovatis acutis petiolatis nervosis. L.* Alfine plantaginis folio B. Planta humilis, folia tribus venis distincta, flores albi; im Herbergischen Walde, Junio.

† 3. *Arenaria foliis subovatis acutis sessilibus, corollis calyce brevioribus. L.* Alfine minor multicaulis. B. Folia opposita, minuta, erecta, aequalibus spatiis per caulem distributa, in summo flores aliquot albi pedunculati; in montibus vor dem Olivischen Thor, Majo.

Pentagynia.

D. Pentagynia.

Sedum. Oxalis. Agrostemma. Lychnis. Cerastrum. Spargula.

144. SEDUM.

Cal. quinquepartitus, acutus. *Cor.* petala quinque lanceolata, patentia. *Stam.* subulata, antheris subrotundis. *Pist.* germina quinque oblonga, desinentia in stylos, stigmata obtusa. *Pericarp.* capsulae quinque acuminatae, compressae. *Sem.* plurima, minima.

1. *Sedum foliis planiusculis serratis, corymbo folioso, caule erecto. L.* Telephium vulgare. B. Caules erecti; folia ovata, sessilia, alterna, succulenta; ex apice caulis flores corymbosi, ex viridi albicantes; in montibus bey der Ohra, Jun. Jul.

2. *Sedum*

2. *Sedum foliis subovatis adnato-fessilibus gibbis erectiusculis alternis, cyma trifida.* L. Semper vivum minus vermiculatum acre. B. Folia carnosae, parva, flores lutei majores; passim in montibus, Junio. Penna-gymia.
3. *Sedum foliis subovatis adnato-fessilibus gibbis erectiusculis sexfariam imbricatis.* L. Semper vivum minus vermiculatum insipidum. B. copiosius praecedente, cui simillimum, praeter foliorum dispositionem, in montibus vor dem Olmischen Thor, Junio. Oelliasius aliam speciem, sc. *Sedum minus* luteum folio acuto. B. indicavit, sed forte hanc & praecedentem intellexit, uti ex subdivisione in acre & insipidum adpareret.

145. O X A L I S.

Cal. quinquepartitus, acutus, parvus. *Cor.* petala quinque obtusa, emarginata, unguibus cohaerentia. *Stam.* capillaria, exteriora breviora, antherae fulcatae. *Pist.* germen quinquangulare, styli filiformes, stigmata obtusa. *Pericarp.* capsula pentagona, quinquelocularis. *Sem.* subrotunda.

1. *Oxalis scapo unifloro, foliis ternatis, radice squamoso-articulata.* L. Trifolium acetosum vulgare. B. Acetosella vulgaris & officinarum. Rupp Sauerflee. Ex radice plures longi petioli; singulis folium ternatum, cordiforme, pilosum adnatum; inter hos pedunculi longiores, pariter unico flore albo, venis purpureis picto, terminati; im Herbergischen Walde, im heiligen Brunnen, & in aliis sylvis, Majo.

146. A G R O S T E M M A.

Cal. tubulatus, limbo quinquefido, laciniis longis, acutis. *Cor.* petala quinque, unguibus
H 5 longi-

*Penta-
gynia.*

longitudine tubi calycis, limbo obtuso. *Stam.* subulata, alterna seriora, antherae simplices. *Pist.* germen ovatum, styli filiformes, stigmata simplicia. *Pericarp.* capsula ovata, unilocularis, quinquevalvis. *Sem.* plurima, reniformia.

1. *Agrostemma hirsuta*, calycibus corollam aequantibus, petalis integris nudis. L. *Lychnis segetum* major. B. Raden. Folia opposita, lineari-lanceolata, hirsuta; caules alti, erecti; calycis laciniae corolla longiores, flores rubri, inter segetes, Julio.

147. LYCHNIS.

Cal. subrotundus, inflatus, quinquedentatus. *Cor.* petala quinque, unguis longitudine calycis, limbus planus. *Stam.* calyce longiora, alterna seriora, antherae incumbentes. *Pist.* germen ovatum, styli subulati, stigmata reflexa, pubescentia. *Peric.* capsula ovata, unilocularis, quinquevalvis. *Sem.* plura.

1. *Lychnis petalis quadrifidis*, fructu subrotundo. L. *Caryophyllus pratensis* flore laciniato simplici, seu Flos cuculi. B. Folia opposita, oblonga, flores rubri, limbus cujusvis petali in quatuor lacinias tenues sectus; in pratis, Junio.
2. *Lychnis petalis integris*. L. *Lychnis sylvestris viscosa rubra angustifolia*. B. Theernelfen. Folia fere graminea, caules sub quovis geniculo nigricantes viscosi; im Herbergischen Walde, & in pratis, Junio.
3. *Lychnis floribus dioicis*. L. *Lychnis sylvestris alba simplex*. B. Folia opposita, villosa, ovato-oblonga, calyces rubri, flores albi, masculini & feminini in distincta planta, quare ad dioecia pertineret, nisi *Lychnidis* notae eam hic collocarent; variis locis,
in

in montibus, agris, sylvis, Majo, & seq. mensibus.

148. CERASTIUM.

Cal. pentaphyllus, foliolis lanceolaris, patentibus. *Cor.* petala quinque bifida, obtusa. *Stam.* alterna breviora, antherae subrotundae. *Pist.* germen ovatum, styli capillares, stigmata obtusa. *Peric.* capsula obtusa, unilocularis. *Sem.* plura.

- † 1. *Cerastium erectum villoso-viscosum.* L. Alsine hirsuta altera viscosa. B. Folia opposita, sessilia, ovata, acuta; caules hirsuti, viscosi; flores albi, solitarii; corolla calyci aequalis; in fruticetis, hinter dem grünen Hofe, bey Brentau, August.
- † 2. *Cerastium floribus pentandris, petalis emarginatis.* L. Alsine hirsuta minor. B. Planta humilis, foliis oppositis, ovatis; flores albi, corolla calyce brevior; stamina decem quidem adsunt, sed quinque tantum antheris instructa; ad viam, bey Emaus, Majo.
- † 3. *Cerastium foliis lineari-lanceolatis, obtusis, glabris, corollis calyce majoribus.* L. Caryophyllus arvensis hirsutus, flore majore. B. Folia non perfecte glabra, sed parum hirsuta; ex alis foliorum ramuli surgunt, foliis angustis linearibus acutis vestiti; caules hirsuti, versus apicem squamulis donati, inde in paucos pedunculos divisi, quibus flores solitarii, albi, majores insident. Calycis foliola in hac & praecedente specie viridia, marginibus albis splendentibus; vor dem Olmischen Thor copiose, Majo.
- † 4. *Cerastium foliis cordatis sessilibus, floribus solitariis, fructibus pendulis.* L. Alsine aquatica major. B. Folia inferiora fere ovata, magna, superiora angustiora, acutiora; caules hirsuti; flores albi; pericarpia seu capsulae seminales rotundae, cum in praeced-

Pentagynia.

praecedentibus sint ovatae; am Runperdamma, & alibi ad fossas, Julio.

149. SPERGULA.

Cal. pentaphyllus, foliolis ovatis, obtusis, concavis. *Cor.* petala quinque ovata, concava. *Stam.* subulata, antherae rotundae. *Pist.* styli erecto-reflexi, stigmata crassiuscula. *Peric.* capsula ovata, unilocularis, quinquevalvis. *Sem.* plurima, margine cincta.

† 1. *Spergula foliis verticillatis, floribus decandris. L.* Alsine *Spergula* dicta major. B. Folia filiformia, caules ramosi in plures pedunculos divisi, floribus albis majusculis terminatos; in pratis hinter Neuschottland, August.

† 2. *Spergula foliis oppositis subulatis laevibus, caulibus simplicibus. L.* Alsine nodosa germanica. B. Polygonum foliis germinae alterum. Loesel. Planta pusilla, folia inferiora graminea, angusta, longiora; caulina vero minutissima, brevissima; flosculi in apice caulium solitarii, nivei; in capis humidis auf der Saspe, August.

Classis XI.

D O D E C A N D R I A.

Staminibus ab undecim usque ad novendecim, quae subdividuntur in Monogynia, Digynia, Trigynia, & Polygynia.

A. Monogynia.

Asarum. Lythrum.

Mono-
gynia.

150. A S A R U M.

Cal. campanulatus, semitrifidus, coloratus.
Cor. nulla. *Stam.* duodecim subulata, antherae filamentorum parieti adnatae. *Pist.* stylus cylindraceus, stigma sexpartitum reflexum. *Peric.* capsula sexocularis. *Sem.* ovata.

1. *Asarum foliis reniformibus obtusis binis.* L. Asarum.

B. *Haselwur.* Calyces purpurei brevibus pedunculis fulti, folia longioribus petiolis insident. Oelhasius in sylvis sub corylis invenit, Majo.

151. L Y T H R U M.

Cal. cylindraceus, striatus, denticulis duodecim, alternis minoribus. *Cor.* petala sex oblonga, obtusa, patentia, incisuris calycis inserta. *Stam.* duodecim, superiora breviora, antherae simplices. *Pist.* stylus subulatus, declinatus, stigma orbiculatum. *Peric.* capsula oblonga, bilocularis. *Sem.* numerosa, parva.

1. *Ly-*

*Mono-
gynia.*

1. *Lythrum foliis oppositis cordato-lanceolatis, floribus spicatis dodecandris.* L. *Lythrum spicata* purpurea. B. Flores in longam spicam rubram, speciosam congesti; im heiligen Brunnen, im Taschkenthal, & alibi ad aquas, Julio.

Digynia.

B. *Digynia.*

152. AGRIMONIA.

Cal. duplex, interior quinquefidus, parvus, germiini insidens, exterior duobus foliis mucronatis. *Cor.* petala quinque, emarginata, unguibus angustis. *Stam.* plurima, capillaria, antherae didymae. *Pist.* germen infra receptaculum, styli simplices, stigmata obtusa. *Peric.* fructus echinatus, bilocularis. *Sem.* bina, subrotunda.

1. *Agrimonia foliis caulinis pinnatis, fructibus hispidis.* L. *Eupatorium veterum*, sive *Agrimonia*. B. *Odermennig*. Folia pinnata, foliolis ovatis, profunde denticulatis, inter quae foliola alia parva costae mediae hirsutae adhaerent. Flores lutei alte spicati; hinter dem Grünen Hofe, & alibi in siccis arenosis, Julio.

Trigynia.

C. *Trigynia.*

Reseda. *Euphorbia.*

153. R E S E D A.

Cal. quadrifidus, vel sexfidus, laciniis angustis. *Cor.* tetrapetala, anomala, petalis nonnullis trifidis, in supremo nectarium. *Stam.* plurima, antherae erectae, oblongae. *Pist.* germen gibbum in stylos desinens brevissimos. *Peric.* capsula gibba,

gibba, angulata, tricuspidata, unilocularis. *Sem.* *Trigy.*
nia. plurima, reniformia.

† 1. *Reseda foliis lanceolatis integris, calycibus quadrifidis.* L. Luteola herba salicis folio. B. Caules longi, floribus numerosis luteis dense spicati; bey Ziegenort, Julio.

2. *Reseda foliis omnibus trifidis, inferioribus pinnatis.* L. Reseda vulgaris. B. Flores lutei. Oelhausius reperit ad Vistulam & Rhodanum, Julio.

154. EUPHORBIA.

Cal. ventricosus, rugosus, coloratus, ore quadri-vel quinquedentato. *Cor.* petala quatuor aut quinque, gibba, truncata, crassa. *Stam.* plura, filiformia, antherae didymae, *Pist.* germen triquetrum, pedicellatum, styli bifidi, stigmata obtusa. *Peric.* capsula subrotunda, trilocularis, stylo elongato pendens. *Sem.* solitaria subrotunda.

† 1. *Euphorbia umbella trifida, dichotoma, involucellis ovatis, foliis integerrimis, obovatis, petiolatis.* L. Peplus seu Esula rotunda. B. Runde Wollsmilch. Flores parvi, lutei; inter olera & in hortis per totam aestatem sponte crescit.

2. *Euphorbia umbella quinquefida, trifida, dichotoma, involucellis obovatis, foliis cuneiformibus serratis.* L. Tithymalus helioscopius. B. Folia e basi angusta in figuram fere rotundam abeunte. Involucra magna; flores lutei; passim inter olera, segetes & in campis, Julio.

† 3. *Euphorbia umbella multifida dichotoma, involucellis subcordatis, petalis subbicornibus, ramis sterilibus, foliis uniformibus.* L. an Tithymalus amygdaloides angustifolius. B? Folia lanceolato-lincaria, alterna, longa, patula; ex alis foliorum pedunculi umbell-
 lis

Trigyna.

lis lateralibus dichotomis; ad umbellam universalem folia quina ovato-acuta; flores lutei, petala bicornia, lunata; zwischen Langesfuhr und Neuschottland; Majo.

- † 4. *Euphorbia umbella multifida dichotoma, involuclis persiliatis orbicularis, foliis obtusis.* L. *Tithymalus characias amygdaloides.* B. Folia lanceolata. Flores lutei. im Christen Niedersfeld, Junio.

Polygynia.

D. *Polygynia.*

155. SEMPERVIVUM.

Cal. duodecimpartitus; concavus, acutus.
Cor. petala duodecim, lanceolata, concava, acuta.
Stam. subulata, antherae subrotundae. *Pist.* germina duodecim in stylos desinentia, stigmata acuta. *Peric.* capsulae duodecim compressae, breves.
Sem. plura, parva.

1. *Sempervivum foliis ciliatis, propaginibus patentibus.*
 L. *Sedum majus* vulgare. B. *Hauslauch* vel potius *Hauslaub*. Dubium, an revera sit indigena, licet in tectis tuguriorum crescat; floret Julio.

Classis XII.

ICOSANDRIA.

Staminibus viginti & pluribus, ergo a Polyandria sequente non differt, nisi calyce semper monophyllo, petalis & staminibus parieti interno calycis insertis. Subdividitur in Monogynia, Digynia, Trigynia, Pentagynia, & Polygynia.

A. Monogynia.

Monogynia.

156. PRUNUS.

Cal. quinquefidus, laciniis concavis, obtusis.
Cor. petala quinque subrotunda, concava, patentia. *Stam.* plurima, subulata, antheris didymis.
Pist. stylus filiformis, stigma orbiculatum. *Pericarp.* drupa subrotunda. *Sem.* nux compressa.

† 1. *Prunus floribus racemosis, foliis deciduis basi subtrus biglandulosis.* L. *Cerasus racemosa sylvestris*, fructu non eduli. B. Flores cerasis hortensibus fere similes, nisi quod ex longis pendent racemis, & odorati sunt, qui odor non omnibus acceptus, & in cubiculo clauso gravis. Fructus plerumque nigri, aut rubri; in sylvis remotioribus, unde flores Majo urbem adportantur.

2. *Prunus spinosa, foliis lanceolatis.* L. *Prunus sylvestris.* B. *Schleedorn.* Arbor nota; im Herbergischen Walde, im heiligen Brunnen, & alibi in dumetis, Majo.

Digynia.

B. *Digynia*.

157. CRATAEGUS.

Cal. quinquedentatus, concavus, patens. *Cor.* petala quinque subrotunda, concava. *Stam.* viginti, subulata, antherae subrotundae. *Pist.* germen infra receptaculum, styli filiformes, stigmata capitata. *Pericarp.* bacca carnosa, subrotunda, umbilicata. *Sem.* bina, oblonga.

1. *Crataegus foliis obtusis bitrifidis serratis.* L. Mespilus apii folio sylvestris spinosa, five Oxyacantha. B. Hagedorn. Flores albi, antherae purpureae, baccae rubrae Mehlbeeren vocantur; in sylvis & dumetis, Junio.
2. *Crataegus foliis cordatis septangulis, lobis infimis divaricatis.* L. Mespilus apii folio sylvestris non spinosa, five Sorbus torminalis. B. Elsbeeren. Oelhafius in fruticetis bey Wischerdorf reperit, floret Junio; hodie vix ibi videbitur.

Trigynia.

C. *Trigynia*.

158. SORBUS.

Calyx, *Corolla*, *Stamina*, *Pistilla*, *Fructus* & *Semina* in omnibus fere cum Crataego conveniunt, nisi quod Sorbus stylos tres, & totidem semina continet.

1. *Sorbus foliis pinnatis utrinque glabris.* L. Sorbus sylvestris foliis domesticae similis. B. Quitschen. Arbor nota, in sylvis passim, Majo, Junio.

Pentagynia.

D. *Pentagynia*.

159. SPIREA.

Cal. femiquinquefidus, laciniis acutis. *Cor.* petala quinque subrotunda. *Stam.* plurima, antheris

theris subrotundis. *Pist.* styli quinque aut plures, ^{Pentagynia.} stigmata capitata. *Peric.* capsulae oblongae, acuminatae, bivalves. *Sem.* pauca, parva.

1. *Spiraea foliis pinnatis, impari majore lobato, floribus cymosis.* L. Barba caprae floribus compactis. B. Geisbart. Folia a parte averſa alba, inter foliola majora quaedam minora petiolis adnata; caules rubri, erecti; flores albi, copiosi, cymosi; ad fossas, via qua itur von der Weichsel nach der Saspe, in sylva horti Groddeckiani in der Ohta, Jul. Aug.
- † 2. *Spiraea foliis pinnatis, foliolis uniformibus serratis, caule herbaceo, floribus cymosis.* L. Filipendula vulgaris. B. Planta praecedenti fere similis, sed minor; folia ab averſa parte viridiora; petiolis rubris foliola minuta denticulata inter majora adhaerent; im Taschenthal in loco uliginoso, Julio.

E. *Polygynia.*

^{Poly}
^{nia.}

Rosa. Rubus. Fragaria. Potentilla. Geum.
Comarum.

160. ROSA.

Cal. globosus, quinque laciniis longis appendiculatis. *Cor.* petala quinque obcordata. *Stam.* plurima, brevia, antherae trigonae. *Pist.* germina numerosa, totidem stylis villosis brevissimis, stigmatibus obtusis. *Pericarp.* calycis basis colorata, collo coarctata, unilocularis. *Sem.* numerosa, hirta.

1. *Rosa caule aculeato, petiolis inermibus, calycibus semi pinnatis.* L. Rosa sylvestris vulgaris, flore odorato incarnato. B. wilde Rosen. Flores interdum fere albi, plerumque pallide rubri. Fructus rubri Haubutten vocantur; in montibus inter fruticosa passim, Junio.

Polygy-
nia.

161. RUBUS.

Cal. quinquepartitus, laciniis oblongis, patentibus. *Cor.* petala quinque subrotunda. *Stam.* numerosa, antheris compressis. *Pist.* germina numerosa, styli parvi, e latere germinis, stigmata simplicia. *Peric.* bacca composita acinis subrotundis; unilocularibus, in capitulum collectis, *Sem.* solitaria.

1. *Rubus foliis quinato-pinnatis ternatisque, caule aculeato, petiolis canaliculatis.* L. *Rubus idaeus spinosus.* B. Himbeeren. in sylvis remotioribus, floret Majo, maturescit Julio. Hujus Varietas: *Rubus idaeus levis.* B. Bocksheeren. ab Oelhafio bey Wigferdorf repertus.

2. *Rubus foliis quinato-digitalis ternatisque, caule petiolisque aculeatis.* L. *Rubus vulgaris* sive *Rubus fructu nigro.* B. Brombeeren. in sylvis & dumetis, in collibus hinter dem grünen Hofe copiose, floret Junio, fructus Augusto maturi.

† 3. *Rubus foliis ternatis nudis, caule aculeato.* L. *Rubus repens* fructu caesio. B. in montibus cis Wigferdorf, Jäschenthal & heiligen Brunnen fitis; caules late agros & inculta perreptant, fructus Septemb. maturi.

162. FRAGARIA.

Cal. semidecemfidus, laciniis alternis angustioribus. *Cor.* petala quinque subrotunda. *Stam.* viginti subulata, antherae lunulares. *Pist.* germina numerosa in capitulum collecta; styli simplices e latere germinis, stigmata simplicia. *Peric.* nullum. Receptaculum ovarum, pulposum, coloratum, deciduum. *Sem.* numerosa, minima, per superficiem receptaculi sparsa, non decidua.

I. Fra-

1. *Fragaria flagellis reptans*. L. *Fragaria vulgaris*. B. ^{Polygynia.}
Erdbeeren. in sylvis vicinis, & in montibus vor
dem Olmischen Thor, Majo flores, Junio fructus
fert.

163. P O T E N T I L L A.

Cal. semidecemfidus, laciniis alternis minori-
bus, reflexis. *Cor.* petala quinque subrotunda.
Stam. viginti subulata, antherae lunulatae. *Pist.*
germina, numerosa, minima, in capitulum colle-
cta, styli filiformes, lateri germinis inserti, stigma-
ta obtusa. *Pericarp.* nullum. Receptaculum sub-
rotundum, minimum, seminibus tectum. *Sem.*
numerosa, acuminata.

1. *Potentilla foliis pinnatis serratis, caule repente*. L.
Potentilla. B. Anserina. Tabern. Gänserich. Plan-
ta humilis, repens. Folia subtus alba, foliola ser-
rata sive profunde denticulata, inter majora quae-
dam minima petiolo adhaerent; ad vias & semitas,
in campis, Junio, & sequ. mensibus.
- † 2. *Potentilla foliis pinnatis, caule dichotomo decumben-
te*. L. Quinquefolio fragifero affinis. B. Folia
viridia, foliola dentata; flores parvi, petalis distan-
tibus; planta late diffunditur, & in hortis olera-
ceis sponte crescit, Julio.
3. *Potentilla foliis quinatis cuneiformibus incis, subtus
tomentosis, caule erecto*. B. Quinquefolium folio
argenteo. B. Fünffingerkraut. Folia incana, sub-
tus argentea; pedunculi albi tomentosi; flores
maiores praecedente specie; in montibus, ad
agrorum margines, Junio.
4. *Potentilla foliis radicalibus quinatis acute serratis, cau-
linis ternatis, caule declinato*. L. Quinquefolium
minus repens luteum. B. Folia subtus albida, to-
mentosa, flores lutei, sicut & priorum specierum.

*Polyg-
nia.*

Planta humilis; in montibus incultis vor dem Oll-
wischen Thor, & ad viam nach Langesfahr, copiose
flore, Aprili.

164. T O R M E N T I L L A.

Cal. semioctofidus. *Cor.* petala quatuor.
Stam. sedecim. *Pist.* germina octo. *Sem.* octo.
Reliqua cum *Potentilla* conveniunt.

1. *Tormentilla caule erecto.* L. *Tormentilla sylvestris.*
B. *Tormentill.* Folia quinata seu in quinque lo-
bos oblongos denticulatos divisa, lobis inferiori-
bus minoribus; caulis pedunculos longos emittit,
quibus flores lutei solitarii insident; im Jaschken-
thal, Junio.

165. G E U M.

Cal. semidecemfidus, laciniis alternis minimis.
Cor. petala quinque rotundata, unguibus angustis.
Stam. numerosa, subulata, antherae obtusae. *Pist.*
germina numerosa, in capitulum collecta, styli
longi, pilosi, stigmata simplicia. *Peric.* nullum.
Receptaculum oblongum, hirsutum. *Sem.* nume-
rosa, hispida, stylo longo geniculato instructa.

1. *Geum floribus erectis, fructu globoso, aristis uncinatis*
nudis, foliis lyratis. L. *Caryophyllata vulgaris.* B.
Foliorum lacinae dentatae; flores lutei *Potentil-*
lae fere similes. Styli in feminibus persistentes,
& apice inflexi seu uncinati fructum reddunt his-
pidum; im Herbergischen Wald, Junio.
2. *Geum floribus nutantibus, fructu oblongo, aristis plu-*
mosis. L. *Caryophyllata aquatica; nutante flore.*
B. Folia radicalia lyrata, laciniis lateralibus parvis,
rotundis, denticulatis, suprema maxima; caulina
quinata aut ternata fere; flores praecedentibus
multo

multo majores pallidi aut rutili, styli feminum villosi, medio inflexi; vor den Dlitwischen Thor ad fossas versus Vistulam, Junio. Hujus Varietatem, sed in montanis natam, Jac. Breynius observavit, foliis heredae terrestres, flore pleno & prolifico sanguineo, seu cinnabaris fulgore ardentissimo,

166. COMARUM.

Cal. semidecemfidus, magnus, coloratus, laciniis alternis minoribus. *Cor.* petala quinque oblonga, acuminata, calyce minora. *Stam.* viginti subulata, antherae lunulares. *Pist.* germina numerosa, minima, in capitulum collecta, styli breves e latere germinis, stigmata simplicia. *Peric.* nullum. Receptaculum carnosum, maximum. *Sem.* numerosa, acuminata, receptaculum tegentia.

- I. *Comarum palustre.* L. Quinquefolium palustre rubrum. B. Folia pinnata, foliolis oblongis serratis. Flores majores, speciosi, calyces cum petalis intense purpurei; bey der Gasper See, Junio.

Classis XIII.

P O L Y A N D R I A .

Staminibus numerosis, quae vel Monogynia, vel Trigynia, vel Pentagynia, vel Hexagynia, vel Polygynia,

*Mono-
gynia.*

A. Monogynia.

Actaea. Chelidonium. Papaver. Nymphaea. Tilia.

167. A C T A E A.

Cal. tetraphyllus, foliolis obtusis, concavis, caducis. *Cor.* petala quatuor acuminata, caduca. *Stam.* capillaria, superne latiora, antherae erectae, didymae. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus, stigma crassiusculum. *Pericarp.* bacca globosa, ovalis, unilocularis, fulcata. *Sem.* plurima, semicircularia.

1. *Actaea racemo ovato, fructibusque baccatis.* L. Aconitum racemosum. B. Christophoriana. Tabern. Folia plerumque biternata, foliolis lobatis. Flores albidus, parvi, petalis crenatis, calyce colorato; bacca nigra. Calyx & petala fugacissima post explicationem mox defluunt, stamina diutius persistunt, hinc saepe sola deprehenduntur; in sylva horti Grodeckiani in der Ohra, Junio.

168. C H E L I D O N I U M.

Cal. diphyllus, foliolis ovatis, concavis, deciduis, *Cor.* petala quatuor subrotunda, patentia. *Stam.*

Stam. plana, superne latiora, antherae didymae. *Pist.* germen cylindraceum, longum, stylus nullus, stigma bifidum. *Peric.* filiqua unilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, ovata, nitida.

1. *Chelidonium pedunculis umbellatis.* L. Chelidonium majus vulgare. B. Schwalbenkraut. Folia pinnata, foliolis lyratis, laesa succum fundunt croceum. Flores lutei; passim ad sepes, auf dem Ball, Majo.

169. P A P A V E R.

Cal. diphyllus, foliolis ovatis, concavis, caducis. *Cor.* petala quatuor plana, magna, patentia. *Stam.* capillaria, brevia, antherae compressae, obtusae. *Pist.* germen magnum, stylus nullus, stigma peltatum, planum, radiatum. *Peric.* capsula unilocularis, coronata stigmate. *Sem.* numerosa, minima.

1. *Papaver capsulis glabris globosis, caule piloso multifloro, foliis pinnatifidis incis.* L. Papaver erraticum majus & minus. B. wilder Mohr. Flores rubri; inter segetes, Junio.
- † 2. *Papaver capsulis clavatis hispidis, caule folioso multifloro.* L. Argemone capitulo longiore. B. Folia pinnata, pinnis linearibus dentatis. Flores minores, pallide rubri; pericarpium oblongum, basi angustius. Rarius occurrit, inter segetes, & ad sepes bey Wisgerdorf, Junio.

170. N Y M P H A E A.

Cal. pentaphyllus, vel tetraphyllus, magnus, coloratus. *Cor.* petala numerosa, calyce minora, serie plusquam simplici. *Stam.* brevia, plana, incurva, antherae oblongae, margini filamentorum

Mono-
gynia.

rum adnatae. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus, stigma orbiculatum, planum, crenatum. *Peric.* bacca ovata, carnosae, multilocularis, apice coronata. *Sem.* plurima, subrotunda.

1. *Nymphaea calyce magno pentaphyllo.* L. *Nymphaea lutea* major. B. Mümmeln. Folia magna aquis innatant, flores prominent; in fossis majoribus & aquis stagnantibus, Junio. Hujus Varietas: *Nymphaea lutea* minor parvo flore. B. quam Oel-hafius bey Siegenhof vidit, Julio.
2. *Nymphaea foliis cordatis integerrimis, calyce quadridido.* L. *Nymphaea alba* major. B. Seeblumen, in aquis, Junio, Julio.

171. TILIA.

Cal. quinquepartitus, concavus, coloratus, *Cor.* petala quinque oblonga. *Stam.* subulata, antherae simplices. *Pist.* stylus filiformis, stigma obtusum. *Peric.* capsula globosa, quinquelocularis, quinquevalvis. *Sem.* solitaria.

1. *Tilia floribus nectario destitutis.* L. *Tilia femina* folio majore. B. Linde. passim in sylvis, Julio.

Huc referendus esset *Cistus suffruticosus* procumbens, stipulis lanceolatis, foliis oblongis revolutis subpilosis. L. *Chamaecistus vulgaris*, flore luteo. B. *Helianthemum*. Lobel. Planta, quam in Prussia crescere, testatur Loeselius, & olim apud nos repertam esse ad viam, am Minkauischen Berge, inveni notatum ad figuram Lobelii, sed quia eam haecenus non vidi, hinc tantum meminisse sufficiat.

B. *Trigynia.*

Delphinium, Aconitum.

172. DELPHINIUM.

Trigynia.

Cal. nullus. *Cor.* petala quinque inaequalia, quorum supremum postice in cornu extenditur. Nectarium bifidum, intra orbem petalorum positum. *Stam.* minima, inclinata, antherae erectae. *Pist.* germina tria, vel unum, in stylos desinentia, stigmata reflexa. *Peric.* capsulae totidem subulatae, univalves. *Sem.* plura, angulata.

1. *Delphinium nectariis monophyllis, caule subdiviso.* L. Consolida regalis arvensis. B. Nittersporn. Flores coerulei. Huic speciei germen, stylus & capsula seminalis modo unica, quare inter monogynia referenda esset, nisi aliae species tricapsulares hunc locum poscerent; inter segetes, Junio, Julio.

173. ACONITUM.

Cal. nullus. *Cor.* petala quinque inaequalia, quorum supremum galeatum, & duo nectaria figurae singularis sub eo recondita, quae pedunculis longis insident. *Stam.* minima, inclinata, antherae erectae. *Pist.* germina oblonga, in stylos desinentia, stigmata reflexa. *Perica.* capsulae ovato-subulatae, univalves. *Sem.* plura angulata.

1. *Aconitum foliorum laciniis linearibus superne latioribus, linea exaratis.* L. Aconitum coeruleum seu Napellus primus. B. Eisenhütlein. Oelhasius in Herbergischen Walde reperit Julio. Hodie vix nisi in hortis videtur.

C. Pentagynia.

Pentagynia.

174. AQUILEGIA.

Cal. nullus. *Cor.* petala quinque lanceolato-ovata, plana; nectaria quinque corniculata, cum petalis

Pentagynia.

petalis alterna. *Stam.* subulata, antherae oblongae erectae. *Pist.* germina oblonga in stylos definientia, stigmata erecta, simplicia. *Peric.* capsulae quinque cylindraceae, acuminatae, univalves. *Sem.* plurima, ovata.

- † 1. *Aquilegia nectaris incurvis.* L. *Aquilegia sylvestris.* B. *Ucfelen.* Flos in hortis vulgaris; sylvestrem speciem floribus coeruleis reperi im Wald hinter Brentau, Majo.

Hexagynia.

D. *Hexagynia.*

175. STRATIOTES.

Cal. Spatha dyphylla, uniflora, compressa, carinata. Perianthium monophyllum, trifidum, deciduum, *Cor.* petala tria, obcordata. *Stam.* receptaculo inserta, antherae simplices. *Pist.* germen infra receptaculum perianthii, styli bipartiti, stigmata simplicia. *Peric.* bacca ovalis, sexlocularis, utrinque attenuata. *Sem.* plurima, incurva, fere alata.

1. *Stratiotes foliis ensiformi-triangularis ciliato-aculeatis.* L. *Aloë palustris* B. Folia erecta, flores majusculi albescentes; in aquis stagnantibus & fossis majoribus, bey Ziegenort & alibi, Julio.

Polygynia.

E. *Polygynia.*

Anemone. Thalictrum. Ranunculus. Trollius. Caltha.

176. ANEMONE.

Cal. nullus. *Cor.* petala duorum triumve ordinum, in singula serie tria, oblonga. *Stam.* capillaria,

laria, antherae didymae. *Pist.* germina numerosa <sup>Polygy-
nia.</sup> in capitulum collecta, styli acuminati, stigmata obtusa. *Pericarp.* nullum. Receptaculum globosum, sive oblongum. *Sem.* plurima, acuminata, stylum retinentia.

1. *Anemone foliis trilobis integerrimis.* L. Trifolium hepaticum flore simplici. B. *Leberblumen.* Haec species calyce triphylo instructa, sed quia vix satis a corolla remotus, & reliquae eo earent in caractere generali non attenditur. Flores coerulei, petalis sex duplici ordine positis; in sylvis, Mart. April.
- † 2. *Anemone pedunculo involucrato, foliis digitatis multifidis.* L. Pulsatilla folio anemones secundae sive subrotundo. B. Pulsatilla polyanthos violacea, anemones folio. J. Breyn. Cent. Folia inferne & per marginem lanuginosa, in lacinias tres latas, & hae in alias tri-vel bifidas, divisa. Loco calycis involucrum foliaceum, multifidum, villosum, a flore remotum, Caulis & flores hirsuti. Breynius circa Gedanum detexit.
- † 3. *Anemone pedunculo involucrato, foliis pinnatis, flore erecto.* L. Pulsatilla apii folio, vernalis, flore majore. B. Folia pinnata, foliolis lobatis. Flos subpurpurascens, petalis sex. Involucrum priori simile, flori adproximatum. Planta hirsuta; in sylvis remotioribus, unde eam accepi, Aprili.
4. *Anemone pedunculo involucrato, petalis rectis, foliis bipinnatis.* L. Pulsatilla folio crassiore & majore flore. B. Flos ex coeruleo purpureus. Oelhausius observavit hinter Kalibfe, Aprili.
- † 5. *Anemone involucro nullo.* Pulsatilla flore obsoleto, caule nudo. Breyn. Cent. Folia tenuiter secta & laciniata. Flos magnus e colossino obsoletus, petalis octo. Breynius reperit. Majo. Pulsatillarum semina veluti lanata.

Polygy-
nia.

6. *Anemone seminibus acutis, foliolis incisis, caule unifloro.* L. *Anemone nemorosa*, flore majore. B. Flös primum candidus, postea levi purpurâ tingitur; in sylvis Aprili & Majo.
7. *Anemone seminibus acutis, foliolis incisis, petalis subrotundis, caule subbifloro.* L. *Ranunculus nemorosus* luteus. B. praecedenti fere similis, excepto colore, & caulibus bifloris. Ambarum flores, dum explicantur, erecti, alias nutantes; in Herbergischen Walde copiose floret Aprili & Majo, cum praecedente & specie prima permixta, ubi flores coerulei, albi & lutei gratum praebent adspectum.

177. THALICTRUM,

Cal. nullus. *Cor.* petala quatuor subrotunda, obtusa, concava, caduca. *Stam.* superne latiora, antherae oblongae, didymae. *Pist.* germina plurima, subrotunda, styli brevissimi, stigmata crassiuscula. *Peric.* cortex sulcatus, carinatus, unilocularis. *Sem.* solitaria, oblonga.

1. *Thalictrum caule folioso sulcato, panicula multiplici erecta.* L. *Thalictrum* majus siliqua angulosa aut striata. B. *Wiesentraute*. Folia pinnata, flores luteo-virides. Oelhausius vidit Jul. & Aug.
2. *Thalictrum foliis sexpartitis, floribus cernuis.* L. *Thalictrum* minus. B. Flores pallide lutei. Oelhausius pariter observavit.

178. RANUNCULUS.

Cal. pentaphyllus, foliolis ovatis, concavis, coloratis, deciduis. *Cor.* petala quinque obtusa, nitida, fovea supra unguem, quae nectarium est. *Stam.* brevia, antherae erectae, didymae. *Pist.* germina in capitulum collecta, styli nulli, stigma-

ta minima, reflexa. *Peric.* nullum. *Sem.* plurima, *Polygynia.*
irregularia, apice reflexo.

1. *Ranunculus foliis ovato-lanceolatis petiolaris, caule declinato.* L. *Ranunculus palustris ferratus.* B. *Ranunculus longifolius palustris minor.* B. *Hannensuß.* Folia radicalia petiolis longis nixa, serrata, caulina sessilia, linearia, integerrima; in paludibus & fossis, bey Mickau, & alibi, Junio.
- † 2. *Ranunculus foliis lanceolatis, caule erecto.* L. *Ranunculus longifolius palustris major.* B. Foliorum margo integer, & minutis aliquot denticulis munitus; flores praecedentibus majores; in fossis, via qua itur von der Ohra nach der Mottlau, & alibi, Julio.
3. *Ranunculus foliis cordatis angulatis petiolaris.* L. *Chelidonia rotundifolia minor.* B. *Feigwarzkrout.* Folia glabra, nitida; im heiligen Brunnen, Herbergischen Walde, & in hortis sponte floret, April. Maj. Calyx triphyllus. Petala plura.
- † 4. *Ranunculus foliis radicalibus subrotundo-cordatis crenatis, caulinis digitatis dentatis, caule multifloro.* L. *Ranunculus rotundifolius vernus sylvaticus major vel cassubicus, folio thorae calthae.* Breyn. Prodr. 1. *Ranunculus aconitifolius, folio rotundo ad radicem praestolante.* Loesel. Breynius circa Gedanum invenit, Majo Flores crocei.
- † 5. *Ranunculus foliis radicalibus reniformibus crenatis incis, caulinis digitatis linearibus, caule multifloro.* L. *Ranunculus nemorosus vel sylvaticus folio rotundo.* B. in pratis, & in horto sponte florentem vidi, Majo.
6. *Ranunculus foliis inferioribus palmatis, summis digitatis, fructibus oblongis.* L. *Ranunculus palustris apii folio laevis.* B. Semina hanc speciem satis distinguunt, quae spicam quandam oblongam formant, cum in coeteris in capitulum globosum collecta sint; ad fossas am Ruyperdamm, Julio.
7. *Ranunculus calycibus retroflexis, pedunculis sulcatis, caule erecto, foliis compositis.* L. *Ranunculus pratensis*

*Polygy-
nia.*

- tenfis, radice verticilli modo rotunda. B. Ad species minores pertinet. Folia in tres lobos, & illi in tres alios plerumque dividuntur. Calyces reflexi, & radix bulbosa notae distinctivae. Floret in montibus vor dem Olmischen Thor, Majo.
8. *Ranunculus calycibus patulis, pedunculis sulcatis, stolonibus repentibus, foliis compositis.* L. *Ranunculus pratensis repens hirsutus.* B. Folia ternata, folia trifida petiolata, saturate viridia, caules erecti; in pratis, & soepissime in hortis, ubi majora folia profert, Majo, Junio.
- † 9. *Ranunculus calycibus patulis, pedunculis sulcatis, caule erecto, foliis multipartitis.* L. *Ranunculus sylvestris.* Tabern. Folia profunde & acute dissecta; in pratis, Majo.
10. *Ranunculus calycibus patulis, pedunculis teretibus, foliis tripartito-multifidis, summis linearibus.* L. *Ranunculus pratensis erectus acris.* B. in pratis vulgarissimus, & ad margines agrorum, Junio. Hujus forte Varietas: *Ranunculus pratensis erectus prolifer, Oelhaui,* quem ille auf dem Holm vidit, & icone illustravit.
- † 11. *Ranunculus seminibus aculeatis, foliis superioribus decompositis linearibus.* L. *Ranunculus arvensis echinatus.* B. *Ranunculus arvensis angustifolius.* Tabern. Folia inferiora tripartita, laciniata; in agris passim, Jun. Jul.
- † 12. *Ranunculus nemorosus hirsutus, foliis caryophyllatae.* Loesel. Folia hirsuta, tri-vel quinqueloba, lobis incisis, petiolis longis adpressa; caulina sessilia, ternata, angusta; caules hirsuti, flores aurei; im heiligen Brunnen, Majo.
13. *Ranunculus aquaticus capillaceus.* B. Folia capillaria in circumscriptionem circularem disposita, aquis immersa, ex quibus flores tantum pedunculis emergunt; in stagnis, Julio. Varietas est *Ranunculi foliis submersis capillaceis, emerfis peltatis, Linnaei.*

Flores

Flores omnium Ranunculorum, nobis indigenarum, dilutius aut intensius lutei sunt, & plerumque nitentes, calyces quoque luteoli, sed species ultima flores profert albos, medio tantum luteos. Petala in Ranunculis saepe plura.

179. TROLLIUS.

Cal. nullus. *Cor.* petala plura, subovata, conniventia, per series disposita; nectaria novem, linearia, plana, incurva. *Stam.* setacea, antheris erectis. *Pist.* germina columnaria, styli nulli, stigmata mucronata. *Peric.* capsulae numerosae in capitulum collectae, ovatae, acumine recurvo. *Sem.* solitaria.

1. *Trollius corollis conniventibus, nectariis longitudine staminum.* L. Ranunculus montanus, aconiti folio, flore globofo. B. Folia quinquepartita, laciniis plerumque tripartitis, margine incis; flores lutei non perfecte explicantur, sed conniventibus petalis stamina contegunt; in campis remotioribus bey der Rarthause, Junio.

180. CALTHA.

Cal. nullus. *Cor.* petala quinque ovata, patentia, magna. *Stam.* filiformia, antherae obtusae, erectae. *Pist.* germina compressa, oblonga, styli nulli, stigmata simplicia. *Peric.* capsulae quinque ad decem, acuminatae, bicarinatae. *Sem.* plurima, subrotunda.

1. *Caltha palustris.* L. Caltha palustris flore simplici. B. Populago major. Tabern. Dotterblumen. Folia magna, rotunda, crenata; flores lutei, venis obscurioribus picti vel striati; in pratis aquosis copiose, Aprili & Majo.

Classis XIV.

D I D Y N A M I A.

In plantis Classium præcedentium stamina omnia libera, ratione longitudinis indeterminata, & cum pistillo in eodem flore conjuncta; sequentium vel duo reliquis breviora, vel inter se aut cum pistillo cohaerentia, vel denique ab illo diversis floribus aut plantis separata. Flores præsentis Classis stamina gerunt quatuor, quorum duo breviora. In pluribus etiam partibus conveniunt. Calyx monophyllus, tubulatus, erectus, quinquefidus. Corolla monopetala, basi tubulata, limbo in duo labia diviso, quorum superius erectum, vel galeatum aut falcatum antheras staminum plerumque recondit, inferius patens, in tres lacinias, media soepe latiore, divisum. Stamina corollae tubo inserta, versus dorsum ejus inclinata, & apicibus sub labio superiore latentia. Pistilli stylus unicus pariter inflexus, inter filamenta positus, quibus paulo longior, summitate incurvatus. Semina vel sine Pericarpio in sinu calycis recondita, quae Gymnospermia, vel peculiari capsula inclusa, quae Angiospermia.

*Gymno-
spermia.*

A. Gymnospermia.

Flores verticillatim cauli adhaerent. Stigma bifidum, acutum. Semina quatuor, nuda, in calyce, qui vel subquinquefidus, vel bilabiatus, labio superiore trifido, inferiore bifido.

a. ca-

a. calyce subquinquefido.

Ajuga. Teucrium. Nepeta. Betonica. Mentha. Glecoma. Lamium. Galeopsis. Stachys. Ballota. Marrubium. Leonurus. Origanum.

181. A I U G A.

Cal. brevis, semiquinquefidus. *Cor.* tubus incurvus, labium superius minimum, erectum, bifidum; inferius magnum, lacinia media maxima cordata, lateralibus parvis. *Stam.* subulata, labio superiore longiora, antherae didymae. *Pist.* stylus filiformis, stigmata tenuia; inferius brevius. *Sem.* oblonga.

1. *Ajuga tetragono-pyramidalis*. L. Consolida media pratensis coerulea. B. Bugula. Tourn. Planta villosa; folia sessilia, opposita, lanceolata, obtuse dentata; caules simplices, plures, humiles; flores saturate coerulei; labium superius brevissimum, hinc Tournefortius florem unilabiatum adpellat, duobus denticulis locum labii superioris occupantibus; im Herbergischen Walde, im Gaschenthal, semper tamen in confinio sylvae, Majo, Junio.

182. T E U C R I U M.

Cal. semiquinquefidus, acutus, basi a' parte gibbus. *Cor.* tubus brevis, faux incurvata, labium superius erectum, bifidum, labii inferioris laciniae laterales figura superioris, media maxima subrotunda. *Stam.* subulata inter divisuram labii superioris prominentia, *Pist.* stylus filiformis, stigmata tenuia. *Sem.* rotunda.

1. *Teucrium foliis ovatis inciso-crenatis petiolatis, floribus subverticillatis*. L. Chamaedrys minor repens. B.

*Gymno-
spermia.*

Flores purpurei, quos etiam unilabiatos Tournefortius statuit, & duas labii superioris lacinias inferiori adnumerat, quod quinquesidum facit. Oelhausius plantam vidit hinter dem Strieß, Junio.

183. N E P E T A.

Cal. cylindraceus, ore quinquedentato, denticulis superioribus longioribus. *Cor.* tubus incurvus, faux in duas lacinias brevissimas terminata, labium superius erectum, emarginatum, inferius maximum, concavum, integrum, ferratum. *Stam.* subulata, antherae incumbentes. *Pist.* stylus filiformis, stigmata acuta. *Sem.* subovata.

1. *Nepeta floribus spicatis, verticillis sub-pedicellatis, foliis petiolaris cordatis dentato-ferratis.* L. *Mentha cataria vulgaris & major.* B. *Rahenmünz.* Caules tetragoni, flores albi: Tournefortius lacinias faucis labio inferiori adscribit, quod ita fit trifidum. Oelhausius ad margines agrorum reperit, Augusto.

184. B E T O N I C A.

Cal. quinquedentatus, aristatus. *Cor.* tubus incurvus, labium superius erectum, planum, integrum, labii inferioris lacinia media emarginata. *Stam.* subulata. *Sem.* ovata.

1. *Betonica spica interrupta, corollarum lacinia labii intermedia emarginata.* L. *Betonica purpurea.* B. *Betonick.* Folia radicalia ovata, crenata, longis fulta petiolis. Caulis tetragonus, altus, simplex, hirsutus, supra medium duobus foliis, oblongis, crenatis, oppositis instructus. Calycis denticuli in aristas abeunt; in convallibus hinter dem grünen Hofe inter fruticeta, Jul. Aug.

2. *Bet-*

2. *Betonica verticillata, calycibus spinosis. L.* Sideritis ^{Gymno-}
vulgaris hirsuta erecta. B. Flores albi, maculis ^{spermia.}
rubris adspersi. Oelhasius, bey dem Strieß vidit,
Junio.

185. MENTHA.

Cal. quinquedentatus. *Cor.* tubus calyce paulo longior, limbus quadripartitus, subaequalis, lacinia superiore emarginata. *Stam.* subulata, erecta, distantia. *Pist.* stylus corolla longior. *Sem.* parva.

1. *Mentha floribus spicatis, foliis oblongis serratis. L.* *Mentha angustifolia spicata. B.* Bachmünz. Hujus Varietates: *Mentha sylvestris rotundiore folio. B.* Flores carnei vel albescentes; ad fossas & loca humentia copiose, Jul. Aug.
- † 2. *Mentha floribus capitatis, foliis ovatis serratis petiolatis, staminibus corolla longioribus. L.* *Mentha rotundifolia palustris, sive aquatica major. B.* im heiligen Brunnen, & aliis locis opacis, humentibus, August.
- † 3. *Mentha floribus verticillatis, foliis ovatis acutis serratis, staminibus corollam aequantibus. L.* *Calamintha arvensis verticillata. B.* Uckermünz. Planta hirsuta, florum verticilli caulem non ambiunt, sed ab uno latere saltim positi; in agris, & im Jaschenthal, August.

186. GLECOMA.

Cal. striatus, minimus, ore quinquedentato, acuminato. *Cor.* tubus tenuis, compressus, labium superius erectum, semibifidum, inferius trifidum, obtusum, lacinia media emarginata. *Stam.* antherae conniventes. *Sem.* ovata.

Gymno-
spermia.

1. *Glecoma foliis reniformibus crenatis*. L. *Hedera terrestris vulgaris*. B. Gündelreben. Folia ad quodvis verticillum opposita, petiolata, odorata. Flores coeruleo-purpurei; im heiligen Brunnen, & multis aliis locis vulgaris, primo vere jam flores promit, & in aestatem durat, Aprili jam florentem vidi.

187. LAMIUM.

Cal. superne patens, aristis quinque acutis.
Cor. tubus brevissimus, faux inflata, compressa, utrinque denticulo terminata, labium superius fornicatum, inferius obcordatum, emarginatum.
Stam. subulata, antherae oblongae, hirsutae.
Sem. triquetra, truncata.

1. *Lamium foliis cordatis acuminatis serratis petiolatis*. L. *Lamium album non foetens, folio oblongo*. B. weisse taube Nessel.
2. *Lamium foliis cordatis obtusis petiolatis*. L. *Lamium purpureum foetidum, folio subrotundo*. B. rothe taube Nessel.
3. *Lamium foliis floratibus sessilibus amplexicaulibus*. L. *Lamium foliis caulem ambientibus majus*. B. Flores rubri. Haec species parcius occurrit, priores ubique obviae, Majo & per aestatem florent.

Lamium alba linea notatum. B. cujus & Oelhausius meminit, non distincta species videtur, sed varietas accidentalis. Si denticuli faucis in flore Lamii labio inferiori adnumerantur, hoc etiam tripartitum & coeteris analogum euadet. Sic & in *Mentha lacinia superior*, quae reliquis paulo latior, pro labio superiore, tres aliae vero pro inferiore a Tournefortio habentur.

188. GALEOPSIS.

Gymno-
spermia.

Cal. in quinque aristas acutas desinens. *Cor.* tubus brevis, faux longior & latior, ad basin labii inferioris utrinque denticulum concavum demittit, labium superius concavum, apice ferratum, inferius trifidum, laciniis lateralibus subrotundis, media majore emarginata, crenata. *Stam.* antherae bifidae. *Sem.* triquetra, truncata.

† 1. *Galeopsis internodiis caulinis aequalibus, verticillis omnibus remotis.* L. Sideritis arvensis angustifolia rubra. B. Ladanum segetum. Plin. Caulis tetragonus, hirsutus; folia pauca, opposita, angusta, laxe ferrata, verticillis subjecta; flores rubri vel purpurei, ex calycibus longe prominentes; *hinter Neuschottland, August.*

2. *Galeopsis internodiis superne incrassatis, verticillis summis subcontiguis.* L. Urtica aculeata foliis ferratis. B. Cannabina alba. Tabern. quae nomina plantae parum conveniunt. Caulis tetragonus, sub quoquo verticillo crassior quam supra illud, qua nota facile distinguitur. Folia longis petiolis adpressa. Flores rubri, labio inferiore variegato seu maculis albis adperso; passim ad sepes, & locis incultis Julio. Hujus Varietas: *Galeopsis* corolla flava, labio inferiore maculato. L. Flores formosi, lutei, inferiore labio purpureo; in agris *bey dem heiligen Brunnen und grünen Hofe, Julio.* Aliam vidi Varietatem, flore albo, labio inferiore maculis purpureis & luteis variegato, *bey Emaus.*

3. *Galeopsis verticillis sexfloris, involucro tetraphyllo.* L. Lamium folio oblongo luteum. B. gelbe taube Nessel. Folia fere ovata; im Herbergischen Wald, Junio.

189. STACHYS.

Cal. semiquinquefidus, angulatus, denticulis subinaequalibus. *Cor.* tubus brevissimus, faux ad basin gibba, labium superius erectum, fornicatum, inferius trifidum, lacinia media majore, emarginata, replicata. *Sem.* ovata, angulata.

† 1. *Stachys verticillis sexfloris, foliis cordatis petiolatis.*

L. Lamium maximum sylvaticum foetidum. *B.* Caules tetragoni, hirsuti; folia cum calycibus pariter hirsuta; flores fusci, labium inferius albis lineis curvis variegatum; in sylvis umbrosis & humidis, im heiligen Brunnen, Junio.

† 2. *Stachys verticillis sexfloris, foliis lineari-lanceolatis*

semi-amplexicaulibus. *L.* Stachys palustris foetida. *B.* Caules tetragoni, hirsuti; flores purpurei; ad fossas hinter der Siegelscheune, August.

† 3. *Stachys verticillis multifloris, foliorum serraturis im-*

bricatis. *L.* Stachys major germanica. *B.* Planta procera. Caulis exacte tetragonus, lanatus; folia oblonga, cordata, superiora lanceolata; verticilli contigui, summum caulis longe occupantes; flores purpurascens; labium inferius maculatum; in agris hinter Neuschottland, August.

190. BALLOTA.

Cal. Involucrum dimidiatum, foliolis linearibus, calyx proprius striatus, patens, ore quinque-dentato, acuto. *Cor.* tubus longitudine calycis, labium superius erectum, ovatum, crenatum, concavum; inferius trifidum, obtusum, lacinia media majori emarginata. *Sem.* ovata.

† 1. *Ballota foliis cordatis indivisis serratis.* *L.* Marru-

bium nigrum foetidum. *B.* Folia petiolata, flores

res rubri; planta e longinquo visa faciem Lamii rubri simulat, quocum etiam conjunctim ad sepes & vias crescit, sed calycibus decem-striatis, verticillis lateralibus atque involucrio cinctis, & corolla ipsa ab eo maxime differt; bey der Ziegelscheune & alibi. Jul, August.

191. MARRUBIUM.

Cal. decem striatus, ore decemdentato, denticulis alternis minoribus. *Cor.* tubus cylindraceus, faux longa, tubulata, labium superius erectum, lineare, semibifidum, inferius semitridum, laciniis lateralibus acutis, media latiori emarginata. *Sem.* oblonga.

1. *Marrubium dentibus calycinis setaceis uncinatis.* L. Marrubium album vulgare. B. Caules tetragoni, albi, lanati. Folia petiolata, fere orbiculata, crenata, ab averfa parte alba. Verticilli crassi. Flores albi. Parcius apud nos crescit, reperi tamen in montibus vor dem Olmischen Thor, & quotannis ad marginem agri vor Langesuhre, qua montes respicit, Julio.

192. LEONURUS.

Cal. pentagonus, quinquedentatus. *Cor.* tubus angustus, faux longa, labium superius longum, semicylindraceum, concavum, villosum, inferius tripartitum, laciniis lanceolatis, fere aequalibus. *Stam.* antherae incumbentes, bifidae, punctis nitidis adspersae. *Sem.* oblonga, convexa, a parte angulata.

1. *Leonurus foliis caulinis lanceolatis trilobis.* L. Marrubium Cardiaca dictum. B. Cardiaca. Tourn. Hertzgespann. Caules alti, multis florum verticillis

*Gymno-
spermia.*

lis instructi. Folia petiolata, lobis acutis, sub quovis verticillo longe prominent. Flores obsolete rubri; ad sepes, Julio,

193. ORIGANUM.

Cal. Involucrum foliolis ovatis coloratis; perianthium parvum quinquedentatum. *Cor.* tubus compressus, labium superius erectum, planum, emarginatum, inferius trifidum, laciniis aequalibus. *Sem.* ovata.

- I. *Origanum spicis subrotundis paniculatis conglomeratis, bracteis calyce longioribus ovatis.* L. *Origanum sylvestre.* B. *Doff.* Planta odorata; caules ramosi, folia parva, ovata, venosa, breviter petiolata; involucri squamae seu bractee fuscae; ex qualibet flosculus ex albo rubens; in collibus hinter dem grünen Hese, Jul, Aug.

b. calyce bilabiato.

Clinopodium. Thymus. Melissa. Scutellaria. Brunella.

194. CLINOPODIUM.

Cal. Involucrum multifetum, verticillo subjectum; perianthium levissime incurvum, ore bilabiato, labio superiore latiori, trifido, acuto; inferiore bipartito, tenui, inflexo. *Cor.* tubus brevis, labium superius concavum, erectum, emarginatum; inferius trifidum, obtusum, lacinia media latiore emarginata. *Pist.* stigma simplex, nec bifidum ut reliqua hujus Ordinis. *Sem.* ovata.

- † I. *Clinopodium capitulis subrotundis hispidis, bracteis fetaceis.* L. *Clinopodium origano simile.* B. Caul
les

les hirsuti, erecti; folia ovata, venosa, brevibus petiolis adnexa, a parte averſa dilutiora, villoſa; verticilli craſſi, pauci, ſoepe duo; flores rubri; hinc dem grünen Hoſe, Auguſt, *Gymnaſperma.*

195. THYMUS.

Cal. faux villis clauſa, labium ſuperius latius, planum, tridentatum, inferius biſetum. *Cor.* tubus longitudine calycis, labium ſuperius brevius, erectum, planum, emarginatum; inferius trifidum, obtuſum, lacinia media latiore. *Sem.* parva.

1. *Thymus floribus capitatis, caulibus repentibus, foliis planis obtuſis, baſi ciliatis.* L. Serpyllum vulgare majus. B. *Feldkümmel.* Caulis lignoſi, folia ovata, flores purpurei vel albidii. Varietates: Serpyllum vulgare minus. B. & Serpyllum capitulis lanuginofiſi. L. quae foliis anguſtioribus; in montibus incultis copioſe, ubi ſub pedibus ambulantium gratum ſpirant odorem, Junio & ſequentibus menſibus.
2. *Thymus floribus verticillatis, pedunculis uniſloris, caulibus erectis ſubramoſis, foliis acutis ſerratis.* L. Clinopodium arvenſe ocyimi facie. B. Folia ovalia, parva, laxè ſerrata; flores rubri; odore ſere ocyimum aemulatur; in montibus paſſim reperitur; Junio & per aſtatem.

196. MELISSA.

Cal. angulatus, ſtriatus, labium ſuperius tridentatum, inferius bipartitum, brevius. *Cor.* labium ſuperius erectum, fornicatum, emarginatum; inferius trifidum, lacinia media obcordata. *Stam.* antherae per paria conniventes. *Sem.* ovata.

1. Me-

Gymno-
spermia.

- I. *Melissa pedunculis axillaribus dichotomis folio longioribus, caule decumbente.* L. Calamintha pulegii odore sive Nepeta. B. Oelhasius bis hujus plantae meminit, sub nomine Calaminthae & Mentaſtri; auf dem Holm, und bey dem heiligen Brunnen, Julio reperit.

197. SCUTELLARIA.

Cal. brevissimus, in duo labia integra terminatus, squamula incumbente instructus. *Cor.* tubus brevissimus, reflexus; faux longa, compressa; labium superius trifidum, lacinia media majore, concava, lateralibus acutis; inferius latius, emarginatum. *Pist.* stigma simplex. *Sem.* subrotunda, in calyce squamula clauso, galeae formam praesentante.

- I. *Scutellaria foliis cordato-lanceolatis crenatis, floribus axillaribus.* L. *Lyfimachia* coerulea galericulata, vel *Gratiola* coerulea. B. Flores coerulei, bini in quavis verticillo, si verticillatae nomen huic plantae competit; ad ripas rivulorum, paludum, stagnorum, bey Miffau, & alibi, Majo, Junio.

198. BRUNELLA.

Cal. labium superius planum, truncatum, levissime tridentatum; inferius angustius, erectum, semibifidum. *Cor.* tubus brevis, faux oblonga, labium superius concavum, nutans; inferius trifidum, obtusum, lacinia media emarginata, ferrata. *Stam.* filamenta apice bifurca, antherae infra apicem insertae. *Sem.* subovata.

- I. *Brunella foliis ovato-oblongis petiolatis.* L. *Brunella* major, folio non dissecto. B. Caules simplices, flores purpureo-coerulei, non verticillati, sed in capitulum seu spicam brevem collecti; im Jasch-
fen

Penthal & in montibus & campis adjacentibus, Jul. ^{Gymno-}
August. ^{spermia.}

B. Angiospermia.

Angio-
spermia.

Plantae hujus Ordinis stigma non bifidum sed obtusum, & semina pericarpio inclusa, numero indeterminata habent. Huc pertinent: Rhinanthus. Pedicularis. Euphrasia. Melampyrum. Lathraea. Antirrhinum. Scrophularia. Digitalis.

199. RHINANTHUS.

Cal. inflatus, compressus, quadridentatus. *Cor.* tubus longitudine calycis, labium superius galeatum, compressum; emarginatum; inferius planum, semitrifidum, obtusum. *Stam.* antherae incumbentes, bifidae, hirsutae. *Peric.* capsula orbiculata, compressa, bilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, compressa.

1. *Rhinanthus corollarum* labio superiore compresso brevior. *L.* Pedicularis pratensis lutea, vel Crista galli. *B. Flapper.* quia semina matura in pericarpio quassata sonum edunt. Folia ovato-lanceolata, acute serrata. Calyces venis reticulati, lutescentes. Flores flavi, rictu violaceo; in pratis vulgaris, bey dem grünen Hase copiose, Junio.

200. PEDICULARIS.

Cal. ventricosus, ore quinquefido. *Cor.* tubus oblongus, gibbus, labium superius galeatum, erectum, compressum, emarginatum; inferius planum, semitrifidum, obtusum, lacinia media angustiore. *Stam.* antherae incumbentes, compressae. *Peric.* capsula subrotunda, acuminata, bilocularis. *Sem.* plurima, subrotunda, compressa.

1. *Pedi-*

Angio-
sperma.

1. *Pedicularis caule ramoso, calycibus oblongis angulatis laevibus, corollis labio cordato.* L. *Pedicularis pratensis* purpurea. B. Folia pinnata, pinnis alternis, linearibus, dentatis. In summitate caulis folia breviora, conferta, floribus prominentibus rubris mixta; calyces striati; hinter der Siegelscheune am Ufer der Weichsel, Augusto.

201. EUPHRASIA.

Cal. tubulatus, quadrifidus, inaequalis. *Cor.* tubus longitudine calycis; labium superius concavum, emarginatum; inferius tripartitum, laciniis aequalibus, obtusis. *Stam.* antherae bilobae, inferiores lobo inferiore in spinulam acuminatae. *Pericarp.* capsula ovata, compressa, bilocularis. *Sem.* numerosa, minima.

1. *Euphrasia foliis ovatis argute dentatis.* L. *Euphrasia officinarum.* B. *Mugentrost.* Caules ramosi, humiles. Folia parva, sessilia. Flores ex alis foliorum solitarii, ad apicem ramulorum congesti, albi, macula lutea & lineis obscurioribus variegati; lacinae labii inferioris crenatae; im Jäschenthal & collibus utrinque adjacentibus, Augusto.
2. *Euphrasia foliis linearibus, omnibus serratis.* L. *Euphrasia pratensis* rubra. B. Caules proceriores. Folia sessilia, versus basin latiora, laxe serrata; ex alis pedunculi floriferi, floribus rubris aut purpurascentibus; bey dem heiligen Brunnen, hinter der Ohra & aliis locis humidis singulatim crescunt, raro plures conjunctim, Julio.

202. MELAMPYRUM.

Cal. semiquadrifidus, laciniis tenuibus. *Cor.* tubus recurvus, labium superius galeatum, compressum, emarginatum, laterum marginibus reflexis;

flexis; inferius planum, erectum, semitrifidum, ^{Angio-}laciniis aequalibus, obtusum, duabus eminentiis in ^{spermia.} medio notatum. *Peric.* capsula longa, compressa, bilocularis, bivalvis. *Sem.* duo ovata, magna.

1. *Melampyrum spicis conicis, laxis, laceris.* L. Melampyrum purpurascens coma. B. Folia lanceolata, basi modo integra, modo laciniata. Folia floralia conferta, laciniata, purpurea, quibus flores puniceo & luteo colore varii intermixti, spicam referunt brevem sed laxam. Licet plerique, & inter eos Oelhausius ipse, plantam hanc inter segetes crescere adfirmant, imo a Veteribus vitium Tritici & germanico nomine *Ruhweizen* adpellata fuerit, eam tamen inter segetes circa urbem nostram nondum vidi, sed unico tantum loco satis copiose florentem reperi; in collibus scilicet hinter dem grünen Hofe sitis, inter fruticeta, & quidem eo latere quod Austrum Eurumque respicit, Junio.
2. *Melampyrum bracteis cordato-lanceolatis, summis coloratis sterilibus, calycibus lanatis.* L. Melampyrum coma coerulea. B. Flores non spicati sed ex alis foliorum oppositorum per paria nascentes, conjugationibus inferioribus remotis, summis contiguis, ubi bracteae seu folia coerulei vel potius violacei coloris, quae floribus aureis mixta plantam formosam reddunt. Floret passim ad margines sylvarum, inprimis in memoratis collibus a parte Septentrionem spectante, Junio.
3. *Melampyrum florum conjugationibus remotis, corollis clausis.* L. Melampyrum luteum latifolium. B. Folia lanceolata, flores lutei vel aurei, iisdem locis, Junio.
- † 4. *Melampyrum corollis hiantibus.* L. Melampyrum floribus sparsis sessilibus binatis, foliis omnibus indivisis. Haller. Folia angustiora, flores minores, pallide lutei; im Jäschenthal & alibi, Jul. Aug.

Angio-
spermia.

203. L A T H R A E A.

Cal. campanulatus, ore quadrifido. *Cor.* tubus calyce longior, labium superius galeatum, apice adunco; inferius minus, obtusum, trifidum. *Peric.* capsula obtusa cum acumine, unilocularis, bivalvis, elastica. *Sem.* pauca, subglobosa.

- I. *Lathraea caule simplicissimo, corollis pendulis, labio inferiore trifido.* L. Orobanche radice dentata major. B. Dentaria major. Matthiol. Planta sine foliis, quorum loco squamæ paucae ovales caulem vestiunt; flores purpurei. Oelhasius im Bärenwiesel, & im heiligen Brunnen, reperit Aprili & Mayo; hoc ultimo loco non amplius crescit, umbrosis tantum adsueta.

204. A N T I R R H I N U M.

Cal. quinquepartitus, laciniis oblongis. *Cor.* tubus gibbus, labium superius bifidum, lateribus reflexum, inferius trifidum, obtusum. Palatum clausum prominentia e labio inferiore producta. Nectarium ad basin corollae deorsum in cornu terminatum. *Pericarp.* capsula subrotunda, obtusa, bilocularis. *Sem.* plurima.

- I. *Antirrhinum foliis lanceolato-linearibus confertis, caule erecto, spicis terminalibus sessilibus, floribus imbricatis.* L. Linaria vulgaris lutea, flore majore. B. Flores flavi, palatum fulvum; passim in montibus, Julio.

205. S C R O P H U L A R I A.

Cal. quinquefidus, laciniis rotundis. *Cor.* tubus globosus, magnus; labia minima; superius laciniis duabus erectis, majoribus; inferius duabus lateralibus, patulis, tertia infima reflexa.

Stam.

Stam. linearia deflexa, duo seriora, antherae didy-^{Angio-}
mae. *Pericarp.* capsula subrotunda; acuminata,^{spermia.}
bilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Scrophularia foliis cordatis, basi transversis, caule obtusangulo.* L. *Scrophularia nodosa foetida.* B. Folia magna, serrata, caulis altus, ramosus, floribus parvis, fuscis, pluribus donatus; in Herbergischen Wald, Jäschenthal, & aliis locis umbrosis, humen-
tibus, Jun. Julio.

2. *Scrophularia palustris non foetida seu aquatica minor.* B. Oelhausius invenit bey Tempelburg, August. haec tantum Varietas *Scrophulariae* aquaticae majoris B. & *Scrophulariae* foliis cordatis petiolatis decurrentibus, caule membranis, angulato, racemis terminalibus. L. Flores prioribus similes; iisdem locis crescit.

206. DIGITALIS.

Cal. quinquepartitus, laciniis subrotundis acutis, suprema angustiore. *Cor.* campanulata, tubus patens, deorsum ventricosus, limbus parvus quadrifidus, laciniis inaequalibus. *Stam.* subulata, antherae bipartitae. *Peric.* capsula ovato-acuminata, bilocularis, bivalvis. *Sem.* plurima, parva.

1. *Digitalis calycinis foliolis lanceolatis, corollis acutis, labio superiore bifido.* L. *Digitalis lutea* magno flore. B. Fingerhutsblum. Oelhausius vidit in Tempelburg; Jul. Aug. ubi hodie non crescit.

Classis XV.

TETRADYNAMIA.

Flores hujus Classis staminibus Sex instructi, quorum duo opposita reliquis breviora. Conveniunt omnes in sequentibus. Calix tetraphyllus, foliolis oblongis, concavis, deciduis. Corollae petala quatuor, aequalia, unguibus longis, limbi laminis obtusis. Stamina subulata, antherae erectae, oblongae. Glandula nectarifera staminibus adhaeret, & praesertim brevioribus ad basin interiorum adfigitur, quare haec incurvantur, & sic breviora fiunt. Pistilli germen supra receptaculum, stylus unicus, simplex, stigma obtusum. Pericarpium siliqua bilocularis, bivalvis, quae vel brevis, subrotunda, vel longissima evadens plantas hujus Classis bifariam distinguit, in Siliculosas seu siliqua brevi, & Siliquosas seu longissima instructas.

*Silicula-
losa.*

A. Siliculosa.

Myagrū. Draba. Lepidium. Thlaspi.
Alyssum. Clypeola.

207. MYAGRUM.

Cal. foliola colorata, dehiscentia. *Cor.* petala subrotunda, unguibus angustis. *Pericarp.* filicula turbinato-cordata, subcompressa, apice stylo conico terminata. *Sem.* subrotunda.

I. *Mya-*

1. *Myagrurn filiculis ovatis pedunculatis polyspermis*. L. *Silicula*.
Myagrurn sylvestre. B. *Seindotter*. Ex radice aliquot caules surgunt simplices plerumque, foliis lanceolatis integris aut sinuato-serratis vestiti. Flores lutei, quorum pedunculi post florescentiam in longitudinem extenduntur, quod plerisque hujus Classis commune, interdum etiam deflectuntur; inter segetes aestivas ben *Langesuhr*, Majo. Varietatem, foliis tomentosis incanis integerrimis, in montosis vidi.

- † 2. *Myagrurn filiculis globosis compressis punctato-rugosis*. L. *Myagro* similis filiqua rotunda. B. *Myagrurn monospermum hirsutum*, filiquis rotundis. Loefel. Caules ramosi; folia cordato-lanceolata, amplexicaulia, scabra; flores lutei; filiculae pedunculis paulo brevioribus elewantur, & unicum semen continent; iisdem locis, Junio.

208. D R A B A .

Cal. folia ovata, erecto-patula. *Cor.* petala oblonga, patentia, bipartita, unguibus minutissimis. *Pist.* stylus vix ullus, stigma capitatum planum. *Peric.* filicula elliptico-oblonga, compressa. *Sem.* plura, parva subrotunda.

1. *Draba scapis nudis, foliis subserratis*. L. *Syst. Nat.* Bursa pastoris minor, loculo oblongo. B. Planta ex minoribus. Folia radicalia lanceolata, brevia, tomentosa, in orbem sparsa, margine integro. Linnaeus in *Spec. Plant.* incisa, in ed. nov. *Syst. Nat.* subserrata vocat, plerumque tamen margo integer. Caules nudi, simplices, aut uno alterove ramulo, rarius tamen, donati. Flores parvi, pauci, albi, quos filicula oblonga excipit; in montibus & campis sterilibus arenosis copiose primo vere floret, Aprili, aut Martio si tempestas faver.

Silicu-
losa.

209. LEPIDIUM.

Cal. foliola ovata, concava. *Cor.* petala nulla. *Peric.* filicula subcordata, vix emarginata, compressa. *Sem.* solitaria, ovato-acuminata.

- † 1. *Lepidium floribus diandris apetalis foliis radicalibus dentato-pinnatis, ramiferis linearibus integerrimis.* L. Nasturtium sylvestre osyridis folio. B. Planta humilis, ramosa, foliosa. Singulare, quod flores petalis carent, & duo tantum stamina ostendunt, cum reliquae Lepidii species petalis instructae quatuor, licet nonnullis etiam stamina pauciora. Siliculae parvae, virides, linea albicante distinctae, quae dissepimentum indicat, ubi valvae dehiscunt; passim ad vias, Majo.

210. THLASPI.

Cal. foliola ovata, concava, erecto-patula. *Cor.* petala obovata, calyce duplo longiora, unguibus angustis. *Peric.* filicula compressa, basi angustior, emarginata, stylo longitudine emarginaturae instructa. *Sem.* plura duobus.

1. *Thlaspi siliculis orbiculatis, foliis oblongis dentatis glabris.* L. Thlaspi arvense siliquis latis. B. Bauren-
sens. Folia sessilia, semiamplexicaulia. Flores albi, majusculi. Siliquae latae, margine foliaceo cinctae; ad margines agrorum, imprimis inter segetes aestivas hinter Langesfuhr & alibi, Majo, Jun.
2. *Thlaspi siliculis obcordatis, foliis radicalibus pinnatifidis.* L. Bursa pastoris major, folio sinuato. B. Taschenkraut. Flores albi minores. Planta nota & ubique obvia, in pratis, campis, ad vias & semitas, April. Maj. Hujus Varietas: Bursa pastoris media. B. Folia radicalia minora, in orbem sparsa; caulina pauca aut nulla, cum in priore oblonga, amplexicaulia sint; passim occurrit.

211. ALY.

211. ALYSSUM.

Silicu-
losa.

Cal. foliola obtusa, conniventia. *Cor.* petala plana, patentia, unguibus longitudine calycis. *Stam.* quatuor longiora reliquis hujus Classis confimilia, duo breviora denticulo basi introrsum inserto notata. *Peric.* silicula subglobosa, stylo longitudine siliculae instructa. *Sem.* orbiculata.

- † I. *Alyssum caule erecto, foliis lanceolaris incanis integerimis, floribus corymbosis.* L. *Thlaspi fruticosum incanum.* B. Flores albi; in montibus, campis & ad vias vulgare, Junio & sequ. mensibus.

212. CLYPEOLA.

Cal. foliola ovato-oblonga, persistentia. *Cor.* petala oblonga, unguibus calyce paulo longioribus. *Peric.* silicula orbiculata; plano-compressa, apice emarginata, fissura longitudine styli. *Sem.* orbiculata.

- † I. *Clypeola annua, siliculis bilocularibus dispermis, calycibus persistentibus.* L. *Thlaspi Alysson dictum campestre minus.* B. Planta humilis. Folia lanceolata, incana. Flores lutei, parvi. Pericarpium magnitudine auctum, apice levissime emarginatum, ubi stylus brevissimus persistit; in montibus, Majo.

B. Siliquosa.

Siliquosa.

Cardamine. Sisymbrium. Erysimum. Turritis. Sinapis. Raphanus.

213. CARDAMINE.

Cal. foliola obtusa, gibba, parva. *Cor.* petala ovato-oblonga, patentissima, unguibus calyce longioribus. *Pist.* germen cylindraceum, longitudine

Siliquosa.

staminum, stylus nullus, stigma capitatum. *Peric.* filiqua longa, cylindraceo-compressa, valvulis dehiscendo spiritaliter revolvantibus. *Sem.* plurima, subrotunda.

1. *Cardamine foliis pinnatis, foliolis radicalibus subrotundis, caulinis lanceolatis.* L. Nasturtium pratense magno flore. B. Wiesenkreß. Flores albi, carnei, vel leviter rubentes; in pratis & campis humidis, vor dem Olmischen Thor nach der Weichsel, Majo.

214. SISYMBRIUM.

Cal. foliola lanceolato-linearia, colorata, patentiuscula. *Cor.* petala oblonga, erecto-patentia, unguibus parvis. *Pist.* germen filiforme, stylus vix ullus. *Peric.* filiqua longa, incurva, gibba, teres. *Sem.* plurima, parva.

1. *Sisymbrium siliquis declinatis, foliis pinnatis, foliolis subcordatis.* L. Nasturtium aquaticum supinum. B. Brunnkreß. Flores albi, antherae purpureae; im heiligen Brunnen, & aliis aquosis locis, Majo, Jun.
- † 2. *Sisymbrium siliquis declinatis, foliis pinnatis, foliolis lanceolatis serratis.* L. Eruca sylvestris minor, luteo parvoque flore. B. & Eruca palustris [nasturtii folio, filiqua oblonga. B. Prior foliis longis pinnatis, pinnulis latis serratis aut dentatis, floribus parvis. Posterior foliis minoribus lyrato-pinnatis, pinnulis tenuibus serratis, terminali majore, floribus luteis majusculis; hinter Neuschottland, hinter der Ohra ad fossas, Junio, Julio. Oelhasius aliam Erucam sylvestrem angustifoliam flore albo, five Sinapi erucae folio B. auf dem Holm reperit Julio.
- † 3. *Sisymbrium siliquis declinatis oblongo-ovatis, foliis pinnatifidis serratis.* L. Raphanus aquaticus, foliis in profundas lacinias divisis. B. Wasserrettich. Folia inferiora longas lacinias laterales seu dentes margi-

marginē integerrimo emittunt, qui in medio fo-^{Siliquosa.}
 lli coeteris longiores. Folia superiora lanceolata
 inaequaliter serrata, summa lanceolato-linearia
 integerrima. Flores aurei. Siliquae breviores
 ovatae. Floret Junio ad fossas, via qua itur von
 der Ohra nach der Mottlau.

† 4. *Sisymbrium foliis lyrato serratis scabris radicalibus,*
caule subnudo ramoso. L. Eruca coerulea in areno-
 sis proveniens. B. Eruca sylvestris minor, foliis
 subasperis in orbem sparsis. Loesel. Folia brevia,
 aliquot seriebus humi strata; caulis respectu folio-
 rum altus, ramulos emittit paucos; ad singulorum
 exortum folium brevissimum, lanceolatum, uni-
 cum; flores in summis ramulis albi; siliquae te-
 nues. Hanc plantam hactenus semel reperi bey
 Emauß, Majo.

5. *Sisymbrium petalis calyce minoribus, foliis decomposito-*
pinnatis. L. Nasturtium sylvestre tenuissime di-
 visum. B. Sophia Chirurgorum. Lobel. Folia
 bi-et tripinnata, pinnulis linearibus dentatis seu la-
 ciniatis tenuissimis. Caules alti, foliosi. Flores
 lutei, parvi. Siliquae longissimae, tenues. Locis
 gaudet incultis, vor dem Olmischen Thor & alibi,
 Majo.

6. *Sisymbrium foliis pinnato-hastatis acutis hirtis, caule*
hispido. L. Syst. Nat. Erysimum hirsutum siliquis
 erucac. Loesel. idem est cum Erysimo altero sili-
 quis erucac B. hirsutiae dempta; cujus Oelhasius
 meminuit, & procul dubio hoc nostrum intelligit.
 Folia hispida, caulis & pedunculi hirsuti, flores lu-
 tei, siliquae patentes. Copiose extra portam secus
 viam vom hohem Thor nach dem altstädtischen, Maj.

215. E R Y S I M U M.

Cal. foliola conniventia, colorata. *Cor.* petala
 oblonga, plana, unguibus erectis. Glandula ne-
 ctarifera duplex intra filamentum brevius. *Pist.*

L 4

germen

Siliquosa.

germen lineare, stylus brevissimus, stigma capitatum, parvum. *Peric.* siliqua linearis, stricta, tetragona. *Sem.* plurima, parva.

1. *Erysimum siliquis spicae adpressis.* L. *Erysimum vulgare.* B. *Wegsent.* Folia pinnato-hastata, flores parvi, lutei; ad vias & sepes vulgare, Julio.
- † 2. *Erysimum foliis cordatis.* L. *Alliaria.* B. *Rnoblauchkraut.* Folia inferiora petiolata magna, margine sinuato, superiora minora. Flores albi, majusculi; siliquae erectae. Folia digitis comminuta allium redolent; im Herbergischen Walde, Majo.
- † 3. *Erysimum foliis integris lanceolatis.* L. *Myagrum* siliqua longa. B. Folia alterna, sessilia; caulis erectus ramulos emittens; flores lutei; siliquae patulae; passim in arvis, bey der alten Rodaune am Danum neben dem Kramstrug, Jul. Aug.

216. T U R R I T I S.

Cal. foliola erecta, conniventia. *Cor.* petala ovato-oblonga, erecta, unguibus erectis. *Pist.* germen teres, subcompressum, stylus nullus. *Pericarp.* siliqua longissima, stricta, tetragona, angulis alternis obtusioribus subcompressis. *Sem.* numerosa, emarginata.

1. *Turritis foliis radicalibus dentatis hispidis, caulinis integerrimis amplexicaulibus glabris.* L. *Brassica sylvestris,* foliis circa radicem cichoraceis. B. *wilder Rohl.* Folia caulina erecta, acuta, flores albi; neben dem grünen Hofe, ad marginem sylvae montosae, Junio.

217. S I N A R I S.

Cal. foliola linearia, concava, patentia. *Cor.* petala subrotunda, plana, patentia, unguibus erectis

etis, linearibus. Glandulae nectariferae quatuor, *Siliquosa.*
 duae inter stamina breviora & pistillum, duae
 inter stamina longiora & calycem. *Pist.* germen
 teres, stylus longitudine germinis, stigma capi-
 tatum. *Pericarp.* siliqua inferne torosa, scabra,
 dissepimento valvulis longiore, compresso. *Sem.*
 globosa.

- I. *Sinapis siliquis multangulis toroso-turgidis rostro lon-
 gioribus.* L. Rapistrum flore luteo. B. *Hederich.*
 Caules hirsuti, folia scabra, petiolata, sinuato-fer-
 rata, versus basin laciniis brevibus, interdum nul-
 lis. Flores lutei, patuli. Siliqua supernae, ubi
 semina desinunt, cornu quoddam fungosum, se-
 cundum definitionem Tournefortii, gerit, quod a
 dissepimento supra valvas prolongato oritur; inter
 segetes aestivas, Junio, Julio.

218. R A P H A N U S .

Cal. foliolis conniventibus, basi gibbis. *Cor.*
 petala obcordata, patentia, sensim in ungues atte-
 nuata. Glandulae nectariferae quatuor, eodem
 modo sicut in Sinapi sitae. *Pist.* germen oblon-
 gum, ventricosum, stylus vix ullus, stigma capi-
 tatum. *Pericarp.* oblongum, cum acumine, gla-
 brum, articulatum, uniloculare. *Stam.* subro-
 tunda.

- I. *Raphanus siliquis teretibus articulatis laevibus unilo-
 cularibus.* L. Raphanistrum segetum flore luteo
 vel pallido. Tourn. Folia ut in praecedente, cau-
 les glabri, flores majusculi, pallidi. Siliqua a se-
 minibus dilatatur, & inter duo semina coarctatur,
 hinc articulata; apice cornu gerit praecedenti si-
 mile; iisdem locis & mensibus.

Classis XVI.

MONADELPHIA.

Stamina hujus Classis omnia inferne filamentis coalita, superne distincta, suntque vel Decandria, vel Polyandria, sive staminibus decem, vel plurimis.

*Decan-
dria.*

A. Decandria.

219. GERANIUM.

Cal. pentaphyllus, foliolis ovatis, concavis, persistentibus. *Cor.* petala quinque obcordata vel ovata, patentia. *Stam.* subulata, apice patentia, alterna longiora, antherae oblongae, versatiles. *Pist.* germen quinquangulare, stylus subulatus, staminibus longior, persistens, stigmata quinque reflexa. *Pericarp.* longum, rostratum, ad apicem styli usque extensum, basi dehiscens. *Sem.* quinque.

- I. *Geranium pedunculis multifloris, calycibus pentaphyllis, floribus pentandris, foliis pinnatis incisive obtusis.* L. *Geranium cicutae* folio minus & lupinum. B. *Storchschnabel.* Planta humilis, foliis decumbentibus, floribus rubris; in montibus, campis; vor dem Sänggärtischen Thor am Damm, & alibi, Major. Hujus Varietatem: *Geranium cicutae* folio moschatum. B. Oelhausius notat, nostrum vero omittit. Differt tantum foliis longioribus & caule erectiori, item odore, qui tamen non semper adest;

est; hinc moschatum & inodorum a Bauhino vocatur. Primo vere ut praecedens flores profert. Singulare in hoc primo Geranii genere, quod stamina quinque tantum fertilia seu antheris donata, reliqua eis carent; quod inter indigenas huic uni proprium; ex peregrinis vero plura staminibus quinque aut septem fertilibus, coeteris sterilibus, reperiuntur.

2. *Geranium pedunculis bifloris, foliis multipartitis, laciniis linearibus subdivisis obtusis.* L. *Geranium tuberosum majus.* B. Oelhatius reperit in montibus zwischen Tempelburg und Mickau, Junio. Adservo speciem huic quoad folia fere similem, bey Karlkau collectam.
3. *Geranium pedunculis bifloris, foliis peltatis multipartitis rugosis pinnato-laciniatis acutis.* L. *Geranium batrachioides, Gratia Dei Germanorum.* B. Flores majores, coerulei, formosi; hinter dem Grünen Hofe in fruticetis, auf der Saspe locis udis, Jul. Aug.
4. *Geranium pedunculis bifloris, calycibus pilosis decemangulatis.* L. *Geranium robertianum primum.* B. Folia in tres, inferiora in quinque lobos pinnatifidos divisa. Flores purpurei; im Herbergischen Walde & alibi, Junio.
5. *Geranium pedunculis bifloris, petalis integris longitudine calycis, caule prostrato, foliis reniformibus incisfis.* L. *Geranium folio malvae rotundo.* B. Folia venosa, a parte averfa incana; caules tenues pilosi; flores parvi, purpurei; in montibus, Majo, Junio.

Plures hic dantur Geranii species.

Polyan-
dria,

B. Polyandria.

220. M A L V A.

Cal. duplex, exterior triphyllus, lanceolatus, laxis, interior semiquinquefidus, major, latior. *Cor.* petala quinque, obcordata, plana, basi coalita. *Stam.* numerosa, inferne in cylindrum coalita, antherae reniformes. *Pist.* germen orbiculatum, stylus brevis, cylindraceus, plurimis stylis coalitis constans, superne distinctus in tot stigma-
ta setosa, quot capsulae seminales, germen orbiculatum efficientes. *Peric.* capsulae plures conjunctae, orbiculum depressum referentes, receptaculo columnari adfixae. *Sem.* solitaria, reniformia.

- I. *Malva caule erecto, foliis multipartitis scabriusculis.*
L. *Alcea vulgaris major.* B. Folia petiolata, in quinque lobos laciniatos divisa. Flores magni, rosei; zwischen Praust und Gischkau, zwischen Langesuhre und Heit. Brunnen ad margines agrorum, Jul. August. Oelhasius loco hujus speciei *Alceam cannabinam* B. posuit, quae ad *Althaeas* Linnaei pertinet, & hic non crescit; inductus procul dubio similitudine quadam foliorum, & minus rationem habens calycis, qui *Althaeam* a *Malva* distinguit, dum exterior semisextidus, in *Malva* vero trifidus est. Idem Oelhasius adhuc aliam speciem profert, *Alceam* scilicet *vesicariam* B. quae est *Hibiscus* Linnaei, & nunquam nobis indigena fuit, sed adhuc hodie in hortis floret, & quia numerosis seminibus facillime propagatur, fieri omnino potuit, ut eam bey dem Heit. Brunnen ex planta cum seminibus projecta florentem inveniret.

2. *Malva caule erecto herbaceo, foliis lobatis obtusis, pedunculis petiolisque pilosis. L. Malva sylvestris folio sinuato. B. Pappeln. Margo foliorum in quinque lobos crenatos divisus. Flores rubentes, minores praecedente, sequente majores; ad vias & sepes, locis incultis, Junio & per aestatem.* *Polyandria.*
3. *Malva caule repente, foliis cordato-orbicularis, obsolete quinquelobis. L. Malva sylvestris folio subrotundo. B. Planta humifusa, foliis minoribus, crenatis, fere rotundatis ut vix lobi videantur, floribus parvis & pallidis; iisdem locis crescit, & usque in autumnum floret.*

Classis XVII.

D I A D E L P H I A.

Staminibus in duo corpora inferne coalitis. Corolla hujus Classis singularis est, papilionacea Tournefortio dicta, quatuor petalis constans inaequalibus, quorum supremum erectum Vexillum, duo lateralia Alae, inferius Carina salutatur. Secundum numerum antherarum trifariam dividuntur in Hexandria, Octandria & Decandria. Ex prioribus quilibet Ordo unicum Genus continet, floribus imperfecte papilionaceis; tertius numerosior flores vere papilionaceos seu leguminosos, a figura Pericarpium dictos, comprehendit.

Hexan-
dria.

A. *Hexandria.*

221. FUMARIA.

Cal. diphyllus, foliolis erectis, acutis, parvis, deciduis. Species prima calyce caret. *Cor.* vexillum maximum, obtusum, reflexum, in calcar nectariferum basi desinens, alae breves, carina sulcata, vexillo similis sed sine calcari. Si flos labiatus adpellatur, Vexillum labium superius, Carina inferius, & Alae faucem tetragonam, bifidam constituent. *Stam.* filamenta duo, lata, quodvis intra unum labium inclusum, & tribus antheris terminatum. *Pist.* germen oblongum, stylus brevis, stigma

stigma orbiculatum, compressum. *Peric.* Sili-
cula unilocularis. *Sem.* subrotunda.

1. *Fumariâ caule simplici, bracteis longitudine florum.*
L. *Fumaria bulbosa* radice cava major. *B.* *Hol-*
nur;. Folia glabra in tria foliola petiolata divisa,
quorum quodvis in plures lobos inaequales distin-
guitur, margine integro. Flores speciosi, rubri
aut albi, in spicam laxam dispositi, foliolis flora-
libus ovato-oblongis distincti; im *H. Brunnen*,
Aprili, Majo.
2. *Fumaria pericarpis monospermis racemosis, caule*
diffuso. *L.* *Fumaria officinarum* & *Dioscoridis.* *B.*
Taubentropsf. Folia in plura foliola tenuiter in-
cisa aut laciniata divisa. Flores minores, purpu-
rei; in agris passim variis mensibus floret. Planta
minor praecedente.

B. *Octandria.*

Octan-
dria.

222. POLYGALA.

Cal. triphyllus, parvus, foliolis ovatis, persi-
stentibus, duobus infra corollam, tertio supra ean-
dem. *Cor.* vexillum tubulatum, breve, bifidum,
ore reflexo; alae maximae subovatae, extra posi-
tae; carina concava, ventricosa, cum appendice
duorum corporum penicilliformium. *Stam.* octo
in duo corpora connata, antherae simplices. *Pist.*
germen oblongum, stylus simplex, stigma bifidum.
Pericarp. capsula cordata, compressa, bilocularis,
bivalvis. *Sem.* solitaria, ovata.

1. *Polygala floribus cristatis racemosis, caulibus herba-*
ceis simplicibus procumbentibus, foliis lineari-lanceo-
latis. *L.* *Polygala major.* *B.* *Kreuzblum.* Flo-
ribus coeruleis & albis; in montibus incultis,
Junio.

C. De-

*Decan-
dria.*

C. Decandria.

Flores huc pertinentes filamentis duobus difformibus gaudent; inferius cylindraceum germen involvit, & supra medium in novem partes subulatas, totidem antheris instructas, finditur; superius germini incumbit, unicam gerens antheram. Sunt tamen plantae, exceptionem a regula patientes, licet paucae, quibus stamina omnia connata, superius enim basi cum inferiore cohaeret, quae ideo ad monadelphias referendae essent, sed reliquae hujus Classis notae & corolla inprimis papilionacea conjunctionem cum coeteris possunt.

a. staminibus omnibus connatis.

Spartium. Ononis. Anthyllis.

223. SPARTIUM.

Cal. monophyllus, parvus, bilabiatus, quinque-dentatus, coloratus. *Cor.* vexillum obcordatum, reflexum, maximum. *Alae* ovato-oblongae. *Carina* alis longior, dipetala. *Stam.* inaequalia, superius brevissimum, germini incumbens; reliqua sensim longiora, germen involventia, antherae oblongae. *Pist.* germen hirsutum, stylus subulatus, stigma villosum, inflexum. *Peric.* legumen compressum, obtusum, uniloculare, bivalve. *Sem.* globosa, reniformia.

1. *Spartium foliis ternatis solitariisque, ramis inermibus angulatis. L.* Genista angulosa & scoparia. *B.* Genist. Planta fruticescens; folia parva, lanceolato-ovata; flores magni, lutei; calycis denticuli parum elevantur, oris margine fere aequali; legumen saepe breviusculum, hirsutum, nigrum; in Tschenthal & montibus adjacentibus, Junio.

224. ONONIS.

Cal. quinquepartitus, laciniis linearibus, acuminatis, infima longiore, sub carina incurvata. *Cor.* vexillum cordatum, plicatum sive lateribus depressum. Alae ovatae, vexillo breviores. Carina acuminata, postice bifida. *Stam.* adsurgentia, antherae simplices. *Pist.* germen villosum, stylus adsurgens, stigma obtusum. *Peric.* legumen turgidum, villosum, uniloculare, bivalve. *Sem.* pauca reniformia.

RUBRO

I. *Ononis floribus racemosis geminatis, foliis ternatis, ramis spinosis.* L. *Anonis spinosa* flore purpureo. B. *Sambethel.* Caules ramosi, rubri, hirsuti, apice in spinam rigidam terminati, in planta juniore, vero, laeves. Folia ternata, vel solitaria, ovata, serrata aut crenata, quaedam etiam petiolo alato insident. Flores geminati, saepe solitarii, rubri, carina purpurascens, calycibus hirsutis, odore ingrato; ad margines agrorum in montibus, Julio.

225. ANTHYLLIS

Cal. monophyllus, ovato-oblongus, villosus, ore quinquedentato, inaequali. *Cor.* vexillum longius, lateribus reflexis. Alae oblongae, breviores. Carina compressa, alis similis. *Stam.* adsurgentia, antherae simplices. *Pist.* germen oblongum, stylus simplex, stigma obtusum. *Peric.* legumen subrotundum, minimum, bivalve, intra calycem latens. *Sem.* unum aut alterum.

I. *Anthyllis herbacea, foliis pinnatis inaequalibus, capitulo duplicato.* L. *Loto* affinis. *Vulneraria* praetensis. B. *Lagopodium* flore luteo. *Tabern.* Folia pinnata, foliolis ovatis, interdum oblongis, impari

*Decan-
dria.*

pari multo majore. Flores in capitulum collecti; cuilibet pedunculo apice bifido duo capitula insident, quae foliis digitatis tanquam involucrio cinguntur; in montibus ad segetes, Jun. Jul.

b. staminibus diadelphis.

Orobus. Lathyrus. Vicia. Ervum. Coronilla. Ornithopus. Astragalus. Trifolium. Lotus. Medicago.

226. OROBUS.

Cal. tubulatus, ore quinquedentato, denticulis tribus inferioribus acutioribus, duobus superioribus brevioribus. *Cor.* vexillum obcordatum, inferne convolutum. Alae oblongae, conniventes, majores. Carina inferne bifida, acuminata, adfurgens, marginibus compressis. *Stam.* adscendentia, antherae subrotundae. *Pist.* germen cylindraceum, stylus erectus, stigma lineare, pubescens. *Peric.* legumen teres, longum, uniloculare, bivalve. *Sem.* plurima, subrotunda.

1. *Orobus foliis pinnatis ovatis, stipulis semisagittatis integerrimis, caule simplici.* L. Orobus sylvaticus purpureus vernus. B. Folia pinnata, foliolis magnis, tribus venis longitudinalibus distinctis. Flores purpurei, postea coerulei; in sylva horti Groddeckiani in der Ohra, Majo.

† 2. *Orobus caule ramoso, foliis sexjugis ovato-oblongis.* L. Orobus sylvaticus, viciae foliis. B. Folia pinnata sine impari, sicut & praecedens, foliola interdum & quadrijuga, acuminata, venis pariter distincta. Flores purpurascens; eodem loco & tempore.

227. LATHYRUS.

Decan-
dria.

Cal. semiquinquefidus, campanulatus, laciniis acutis, infima longiore. *Cor.* vexillum maximum, lateribus & apice reflexis. Alae breves lunulatae. Carina semiorbiculata, alis latior, in medio dehiscens. *Stam.* adsurgentia, antherae subrotundae. *Pist.* germen lineare, stylus planus, superne latior, apice acuto, stigma villosum, stylo ubi latior adnatum. *Peric.* legumen longissimum, acuminatum, bivalve. *Sem.* plura, globosa.

† 1. *Lathyrus pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis, foliolis lanceolatis, cirrhis simplicissimis.* L. *Lathyrus sylvestris* luteus foliis viciae. B. Gelbe Wicken. Petioli, foliis binis acutis instructi, terminantur in cirrhum sive capreolum simplicem aut bivel trifidum; stipulae lineares aut lanceolatae, acutae; flores majusculi, coloris sulphurei; in montibus ad segetes, Julio.

† 2. *Lathyrus pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis, foliolis lanceolatis, internodiis membranaceis.* L. *Lathyrus latifolius*. B. Cicercula sylvestris. Tabern. Foliola plerumque quatuor sine impari; flores purpurei, ejusdem magnitudinis; stipulae apice & basi acutae, medio adfixae; im Jäschenthal, Majo.

228. VICIA.

Cal. tubulatus, semiquinquefidus, dentibus superioribus brevioribus, conniventibus. *Cor.* vexillum ovale, apice emarginatum cum acumine, lateribus reflexum. Alae oblongae, semicordatae. Carina alis brevior, semiorbiculata, basi bifida. *Stam.* antherae quadrifuscae. *Pist.* germen longum, stylus brevior, stigma obtusum, barbatum. *Peric.* legu-

Decan-
dria.

men longum, acuminatum, uniloculare, bivalve.
Sem. plura, subrotunda.

1. *Vicia pedunculis multifloris, foliolis reflexis ovatis mucronatis, stipulis subdentatis.* L. *Vicia maxima dumetorum.* B. Wicken. Folia pinnata, foliolis ovatis, apice emarginatis cum acumine; cirrhi polyphylli; flores purpurei, pauci pedunculo brevi adhaerentes; variis locis ad agros, sepes, fossas, Junio.
- † 2. *Vicia pedunculis subsexfloris, foliolis denis ovatis acutis, stipulis integris.* L. *Vicia multiflora cassubica fruticescens.* Jac. Breyn. Prodr. I. Flores ex rubro purpurascens. Reperi *Viciam* fruticescentem, proceram, caulibus numerosissimis complicatam, cirrhis mono- & polyphyllis, floribus parvis, paucis pedunculo elongato insidentibus, pallidis aut albescentibus; hinter dem Grünen Hofe, Julio, de qua dubito, an haec, an alia sit species.
- † 3. *Vicia pedunculis multifloris, floribus imbricatis, foliolis lanceolatis pubescentibus, stipulis integris.* L. *Vicia multiflora.* B. Bogelwicken. Foliola parva, plurima; cirrhi simplices, aut tri- & tetraphylli; flores minores, purpureo-coerulei, pedunculis longis insidentes; ad segetes, Junio.
- † 4. *Vicia leguminibus sessilibus subbinatis erectis, foliis retusis, stipulis notatis.* L. *Vicia sativa vulgaris, semine nigro.* B. Foliola apice obtuso cum acumine; cirrhi polyphylli; flores purpureo-coerulei, bini, sessiles; stipulae macula fusca notatae; inter segetes, Julio.
- † 5. *Vicia leguminibus pedicellatis subquaternis erectis, foliolis ovatis integerrimis, exterioribus decreescentibus.* L. *Vicia sepium, folio rotundiore acuto.* B. Flores purpurei, stipulae minores; ad sepes, aestate.

Decan-
dria.

Oelhausius Viciae latiori folio B. meminit, quae tamen in Pinace non reperitur. Viciae folia pinnata sine impari, petiolo in cirrhum terminato.

229. E R V U M.

Cal. quinquupartitus, laciniis linearibus, acuminatis. *Cor.* vexillum subrotundum, leviter reflexum. Alae obtusae, breviores. Carina acuminata, alis brevior. *Stam.* assurgentia, antherae simplices. *Pist.* germen oblongum, stylus simplex, stigma obtusum. *Peric.* legumen teres, obtusum, nodosum. *Sem.* subrotunda.

- I. *Ervum pedunculis multifloris, seminibus globosis binis.* L. Vicia segetis cum siliquis plurimis hirsutis. B. Flores minores, pedunculis longis, pallidi; legumen breve; inter segetes, Julio.

230. C O R O N I L L A.

Cal. brevissimus, compressus, dentibus inferioribus minoribus, duobus superioribus coalitis, *Cor.* vexillum cordatum reflexum. Alae ovatae, sursum conniventes, deorsum dehiscentes. Carina compressa, acuminata. *Stam.* ascendentia, antheris parvis. *Pist.* germen oblongum, stylus fetaceus, stigma obtusum. *Peric.* legumen longum, inter singula semina contractum, bivalve, uniloculare. *Sem.* plura.

- I. *Coronilla herbacea, leguminibus erectis teretibus torosis numerosis, foliis glabris.* L. Securidaca dumetorum major, flore vario, siliquis articulatis. B. Folia pinnata, cum impari, foliolis obtusis. Flores ex apice caulis brevissimis petiolis penduli,

*Decan-
dria.*

plures in capitulum quoddam collecti. Vexillum rubet, alae cum carina albicant; apex carinae fuscus, inter alas prominens; in montibus, inter segetes, in campis, & fruticetis, Junio.

231. ORNITHOPUS.

Cal. tubulatus, quinquedentatus. *Cor.* vexillum obcordatum. Alae ovatae. Carina minima. *Pist.* germen lineare, stylus setaceus, stigma punctum. *Pericarp.* legumen incurvatum, articulis pluribus. *Sem.* subrotunda.

† I. *Ornithopus foliis pinnatis, leguminibus subarcuatis.* L. *Ornithopodium majus.* B. Folia pinnata cum impari, foliolis oblongis. Flores flavescentes, coronillae more dispositi, sed pauciores. Legumina fere erecta, curvata, articulata, avium digitos aemulantes, quovis articulo semine unico foeta; in montibus, Junio.

232. ASTRAGALUS.

Cal. tubulatus, quinquedentatus, denticulis inferioribus minoribus. *Cor.* vexillum obtusum, emarginatum, lateribus reflexis. Alae oblongae, breviores. Carina emarginata. *Pist.* germen teres, stylus subulatus, stigma obtusum. *Peric.* legumen biloculare. *Sem.* reniformia.

I. *Astragalus caulescens prostratus, leguminibus subtriquetris arcuatis, foliis ovalibus pedunculo longioribus.* L. *Glycyrrhiza sylvestris,* floribus luteo-pallescentibus. B. *Süßholz. Leckritz.* Folia pinnata cum impari, foliolis majoribus. Legumina bilocularia plantam a reliquis papilionaceis distinguunt, in quibus unilocularia; in colle zwischen Piskersdorf und Mickau sito, Julio.

233. TRI-

233. TRIFOLIUM.

Cal. tubulatus, quinquedentatus. *Cor.* vexillum reflexum. *Alae* breviores. *Carina* adhuc brevior. *Peric.* legumen univalve. *Sem.* pauca.

1. *Trifolium leguminibus racemosis nudis dispermis, caule erecto.* L. Melilotus officinarum Germaniae. B. Steinflee. Folia ternata, foliolis ovalibus serratis. Flores parvi candidi, interdum lutei, longe spicati; in montibus, Julio.
- † 2. *Trifolium capitulis umbellaribus, leguminibus tetraspermis, caule adscendente.* L. Flores albi, sequenti fere similes, a quo differt caule erecto; in collibus hinter dem Grünen Hofe, Junio.
3. *Trifolium capitulis umbellaribus, leguminibus tetraspermis, caule repente.* L. Trifolium pratense album. B. Weißer Wiesenflee. Foliola oblonga, acuta, quaedam radicalia rotunda. Flores in capitulum collecti; in pratis, Junio.
4. *Trifolium spicis subvillosis, cinctis stipulis oppositis membranaceis, corollis monopetalis.* L. Trifolium pratense purpureum. B. Brauner Klee. in pratis vulgaris, Junio.
5. *Trifolium spicis villosis ovalibus, dentibus calycinis setaceis aequalibus.* L. Trifolium arvense humile spicatum, sive Lagopus. B. Hasenflee. Foliola lanceolata, spicae breves, molles; calycis denticuli abeunt in setas molliusculas floribus longiores, eosque penitus involventes; flosculi parvi, latentes, albidi, aut parum rufescentes; inter segetes & in arvis, Jul. August.
6. *Trifolium capitulis terminalibus, corollarum vexillis subulatis, caule erecto, foliolis lanceolatis serratis.* L. Trifolium montanum album. B. in montibus, Julio.

Decan-
dria.

- † 7. *Trifolium spicis ovalibus imbricatis, vexillis de-
flexis persistentibus, calycibus nudis, caule erecto. L.*
Trifolium pratense luteum capitulo lupuli sive
agrarium. B. in pratis & montibus, Julio. Duas
Trifolii lutei adhuc adseruo species, unam foliolis
lanceolatis, apice obtuso serrato, alteram apice
truncato cum acumine; flores crocei in capitulum
laxum collecti.

234. LOTUS.

Cal. semiquinquefidus, dentibus acutis. *Cor.*
vexillum deorsum flexum, ungue oblongo, con-
cavo. Alae breviores, latae, sursum conniventes.
Carina gibba, superne clausa. *Pist.* stylus adscen-
dens, stigma punctum inflexum. *Peric.* legumen
cylindraceum, strictum. *Sem.* plura, subrotunda.

- I. *Lotus capitulis depressis, caulibus decumbentibus,
leguminibus cylindricis. L.* Lotus sive Melilotus
pentaphyllos minor glabra. B. Folia ternata,
apice obtusiora; ad basin petioli duo alia foliola
rotundiora sive cordata; flores lutei, quatuor aut
quinque capitulum constituentes, legumina erecta,
in montibus, am Herbergischen Wald, Majo,
Junio.

235. MEDICAGO.

Cal. campanulato cylindricus, semiquinquefi-
dus, acuminatus. *Cor.* vexillum ovatum, reflexum,
marginibus inflexis. Alae adpendice carinae ad-
fixae, lateribus sub ea conniventibus. Carina bifi-
da, patens, obtusa. *Pist.* germen pedicellatum,
incurvatum, e carina exsiliens, & vexillum refle-
ctens, stylus brevis, stigma minimum. *Peric.*
legu-

legumen compressum, inflexum. Sem. reni-
formia. Decan-
dria.

† 1. *Medicago pedunculis racemosis, leguminibus lunatis, caule prostrato.* L. Trifolium sylvestre luteum, filiqua cornuta. B. Foliola parva, apice obtuso crenato. Flores pallide lutei, in capitulum parvum collecti; am Herbergischen Wald, Junio.

2. *Medicago spicis ovalibus, leguminibus reniformibus monospermis, caule procumbente.* L. Trifolium pratense luteum capitulo brevior. Foliola praecedentibus fere similia. Flores minimi. Legumina magnitudine aucta ex capitulo in spicam ovalem excrescunt; in montibus, Majo.

Classis XVIII.

Polyan-
dria.P O L Y A D E L P H I A.

Staminibus in plura corpora coalitis.

236. HYPERICUM.

Cal. quinquepartitus, laciniis ovatis, concavis.
Cor. petala quinque oblongo-ovata, obtusa, pa-
 tentia. *Stam.* capillaria, numerosa, basi in quin-
 que corpora coalita, antherae parvae. *Pist.* ger-
 men subrotundum, styli tres, stigmata simplicia.
Peric. capsula trilocolata. *Sem.* plurima,
 oblonga.

1. *Hypericum floribus trigynis, caule ancipiti, foliis obtusis pellucido-punctatis.* L. *Hypericum vulgare.* B. *Johanniskraut.* Folia opposita, a parte averſa punctata; caules ramosi, flores lutei; in montibus & campis, Julio.
2. *Hypericum floribus trigynis, calycibus serrato-glandulosis, foliis cordatis glabris.* L. *Hypericum minus erectum.* B. *Oelhasius* reperit zwischen Pisterdorf und Bärenwinkel, Julio.

Classis XIX.

SYNGENESIA.

Stamina apicibus sive antheris coalita, Classis haec numerosa continet flores vel simplices, de quibus sub ultimo Ordine, vel compositos, qui tres priores efficiunt; ex quarto nulla indigena est. Flos compositus calyce & receptaculo communi plures flosculos sessiles comprehendit. Corolla flosculorum monopetala est, germi- ni insi- dens, tubo angusto constans, qui terminatur limbo, vel campanulato, quinquefido, laciniis patentibus, vel lineari, plano, extrorsum verso, apice truncato. Prior corolla tubulata, posterior ligulata dicitur. Stamina filamenta quinque capillaria, brevissima, tubo corollae inserta, antheras lineares, erectas, in cylindrum tubulatum coalitas, continent. Pistillum germine constat oblongo, stylo filiformi, cylindrum antherarum perforante, & stigmate bifido, laciniis revolutis. Pericarpium nullum est, sed semina solitaria in receptaculo communi calyceque persistente continentur. Praeterea notandum, flosculos alios hermaphroditos esse, sive staminibus & pistillo donatos, alios masculos, solis staminibus gaudentes, alios femineos, pistillo tantum instructos, alios denique neutros, quibus nec stamina nec stylus. Ex his jam subdivisiones seu Ordines hujus Classis sequentes: 1. Polygamia aequalis, flosculis omnibus hermaphroditis.

2. Poly-

2. Polygamia superflua, flosculis hermaphroditis in disco, femineis in radio. 3. Polygamia frustranea, flosculis hermaphroditis in disco, neutris in radio. 4. Polygamia necessaria, flosculis masculis in disco, femineis in radio, ex qua nulla apud nos crescit, nisi forte *Caltha vulgaris* B. quam tamen nondum reperi. 5. Monogamia, floribus simplicibus.

*Polyg.
aequalis.*

A. Polygamia aequalis.

Flosculis disci & radii hermaphroditis, corolla vel ligulata vel tubulata.

ligulata.

a. corolla ligulata.

Tragopogon. Scorzonera. Sonchus. Lactuca. Chondrilla. Prenanthes. Leontodon. Hieracium. Crepis. Hyoseris. Hypochaeris. Lapsana. Cichorium.

237. TRAGOPOGON.

Cal. octophyllus, foliolis acuminatis, alternis interioribus, basi coalitis. *Cor.* composita, imbricata, corollulis multis, exterioribus paulo longioribus; propria quinquedentata. *Recept.* commune nudum, planum, scabrum. *Sem.* oblonga, angulata, scabra, stipite longo terminata, pappum plumosum gerente.

1. *Tragopogon*, calycibus corollae radium aequantibus, foliis integris strictis. L. *Tragopogon pratense* luteum majus. B. Boecksbart. Folia longa, subulata, flores magni, lutei, calycis lacinae interdum corolla longiores; in pratis; & convallibus passim, Junio, Julio; flos horis tantum matutinis apertus.

238. SCOR-

238. SCORZONERA.

Polyg.
aequal.
ligulata.

Cal. imbricatus, longus, subcylindraceus, squamis circiter quindecim. *Cor.* composita imbricata, corollulis plurimis, exterioribus paulo longioribus; propria quinquedentata. *Recept.* nudum. *Sem.* cylindracea, striata, pappo plumoso coronata.

- † 1. *Scorzonera caule subnudo unifloro; foliis nervosis planis.* L. *Scorzonera humilis latifolia nervosa.* B. Folia lanceolata, venis longitudinalibus notata; flores lutei; bey Karlsau, Junio.

239. SONCHUS.

Cal. ventricosus, squamis plurimis linearibus inaequalibus. *Cor.* composita imbricata, corollulis numerosis, aequalibus; propria quinquedentata. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, pappo simplici coronata.

- † 1. *Sonchus pedunculis calycibusque hispidis subumbellatis, foliis basi cordatis.* L. *Hieracium majus folio Sonchi, sive Hieracium sonchites.* B. Folia oblonga, dentata, basi latiora, flores lutei, majores, congesti; inter segetes, Julio.

2. *Sonchus pedunculis tomentosis, calycibus glabris.* L. *Sonchus asper laciniatus & non laciniatus.* B. *Sonchus laevis laciniatus latifolius.* B. Gänse distel. Hasenfol. Folia variae figurae, nunc integra, oblonga, apice latiora, nunc majoribus aut minoribus laciniis divisa, apice saepe triangulari, margine nunc aspero nunc laevi, quae nonnullis distinctae Species, Linnaeo Varietates audiunt. Flores lutei, praecedentibus minores; caules interdum rubri; variis locis, hortis, incultis, oleraceis, per aestatem.

240. LAC-

*Polyg.
aequal.
ligulata.*

240. LACTUCA.

Cal. ovato-oblongus, imbricatus, squamis plurimis acuminatis. *Cor.* composita imbricata, corollulis plurimis aequalibus; propria quinque-dentata. *Recept.* nudum. *Sem.* ovata, acuminata, stipite longo, pappo simplici.

- † 1. *Lactuca foliis linearibus dentato-pinnatis, laciniis sursum dentatis.* L. Chondrilla coerulea altera, cichorii sylvestris folio. B. Folia lactescentia, Cichorio fere similia, a quo differunt, quod angustiora, & lacinae laterales magis prominulae, superne dentatae, inferne integrae. Flores coerulei cichoracei; in montibus, Julio.

241. CHONDRILLA.

Cal. auctus, cylindraceus, squamis baseos paucis brevissimis, cylindri plurimis, linearibus, aequalibus. *Cor.* composita imbricata, corollulis aequalibus, plurimis; propria quadri- aut quinque-dentata. *Recept.* nudum. *Sem.* ovata, scabra, stipite longo, pappo simplici.

- † 1. *Chondrilla juncea.* L. Chondrilla juncea viscosa arvensis. B. Folia radicalia dentata aut laciniata, quae aestate marcescunt & disparent, caulina linearia; caules ramulis sive pedunculis pluribus divisi; flores pallide lutei; in montibus vor dem Olmischen Thor, Junio.

242. PRENANTHES.

Cal. auctus, cylindraceus, squamis baseos tribus inaequalibus brevissimis, cylindri quinque aequalibus. *Cor.* composita vix imbricata, corollulis

lulis quinque; propria quadridentata. *Recept.* nudum. *Sem.* cordata, pappo capillari coronata.

Polyg.
aequal.
ligulara.

1. *Prenanthes flosculis quinis, foliis lyrato-hastatis.* L. *Sonchus laevis laciniatus muralis*, parvis floribus. B. Folia alterna, laciniis plerumque duabus, interdum quatuor, apice latiore, triangulari, dentato. Pedunculi ramosi, floribus parvis, luteis, calycibus longis, angustis; in sylvis, bey dem H. Bruunen, Julio.

243. LEONTODON.

Cal. imbricatus, oblongus, squamis interioribus linearibus, aequalibus, exterioribus paucioribus, saepe ad basin reflexis. *Cor.* composita imbricata, corollulis numerosis, aequalibus; propria quinquedentata. *Recept.* nudum, punctatum. *Sem.* oblonga, scabra, stipite longissimo pappigero.

1. *Leontodon calyce inferne reflexo.* L. *Dens leonis* latiore folio. B. *Taraxacon minus.* Lon. *Butterblum.* Flores lutei; in pratis & campis vulgatissimum, Majo.

- † 2. *Leontodon calycibus erectis, pedunculis squamosis, foliis glabris dentatis integerrimis.* L. *Hieracium chondrillae* folio glabro, radice succisa, minus. B. Hujus Varietatem foliis longissimis, angustis, linearibus, subdentatis; reperi im Eternwald auf der Gasse, August.

- † 3. *Leontodon calyce toto erecto hispido, foliis hispidis dentatis integerrimis.* L. *Hieracium asperum* folio magno *Dentis leonis.* B. *Hieracium Dentis leonis* folio, hirsutiae asperum, minus laciniatum. B. Pedunculi uniflori, flores lutei, praecedente majores. Folia variant; integerrima reperi, margine lacero,

*Polyg.
aequal.
ligulata.*

lacero, alia laciniis majoribus aut minoribus, hinc Varietates, quae tamen pilis apice stellatis conveniunt; in montibus, hinter dem grünen Hofe, Junio.

244. HIERACIUM.

Cal. crassiusculus, squamis pluribus, linearibus, inaequalibus. *Cor.* composita imbricata, corollulis numerosis, aequalibus; propria quinque-dentata. *Recept.* nudum. *Sem.* tetragona, brevia, pappo simplici coronata.

1. *Hieracium foliis integerrimis ovatis, caule repente, scapo unifloro.* L. Pilosella major repens hirsuta. B. Mausöhrlein. Folia longis pilis hirsuta, solo incumbencia, caules sive scapi nudi, flores pallide lutei, linea rubra longitudinali per medium petalorum a parte exteriori ducta; in pratis, & hinter dem grünen Hofe, Majo.
2. *Hieracium caule ramoso, foliis radicalibus ovatis, dentatis, caulino minori.* L. Hieracium murorum folio pilosissimo. B. Pulmonaria Gallica. Tabern. Folia magis aut minus pilosa, denticulis longioribus aut brevioribus, hinc Varietates: Hieracium murorum laciniatum minus pilosum. B. & Pulmonaria Gallica tenuifolia. Tabern. Caules hirsuti, multiflori; flores lutei; in sylvis, Junio.
- † 3. *Hieracium foliis linearibus subdentatis sparsis, floribus subumbellatis.* L. Hieracium fruticosum angustifolium majus. B. Habichtsträut. Folia inferiora latiora, caules saepe inflexi, flores majusculi, aurei; in collibus hinter dem grünen Hofe, Augusto.

Hieraciorum numerosae species difficiliter distinguuntur, ob notas in multis convenientes & Auctores dissentientes; hinc nonnullas a me repertas indicabo, quas determinare non audeo.

† 4. *Hie-*

† 4. *Hieracium foliis dentatis hirsutis asperis, scapo nudo unifloro, calyce hirtio.* an *Hieracium* 2 *Hedypnoides* Linn? *Hieracium montanum*, dentis leonis folio, sive laciniatum, lanuginoso folio. B? Folia fere linearia, versus apicem latiora, dentibus simplicibus, horizontalibus, longioribus aut brevioribus, scabra & villosa, sed visciditatem, quae in Linnaei specie, observasse non memini. Calyces hirti, flores magni, aurei; in montosis hinter dem Grünen Hofe, Jul. Aug. Polyg. aequalis ligulara.

† 5. *Hieracium foliis radicalibus erectis linearibus dentatis, dentibus longissimis inflexis.* an *Hieracium nigrum* sive 3. *Tabern*? Folia glabra, dentes sursum incurvati, caules ramosi subnudi; im Walde hinter Zoppott.

† 6. *Hieracium latifolium calycibus hirsutis.* Folia semamplexicaulia, glabra, superne latiora, sinuato-dentata, dentibus brevibus deorsum flexis. Caules striati, ramosi. Calyces pilis nigris exstantibus hirti, sicut in *Hieracio* 16 paludoso Linn. Pedunculi paribus sed rarioribus pilis hirsuti, ad divisuras crebrioribus, in quo cum *Hieracio* 17 lyrato ejusd. convenit. Flores magni. Locus, ubi repertum, memoria excidit.

† 7. *Hieracium foliis angustissimis dentatis, caule fruticoso striato multifloro.* Caulis foliosus, foliis superioribus simplicissimis, linearibus, longis, inferioribus dentes longos aut breviores angustos emittentibus. Pedunculi & calyces breviter lanuginosi; flores minores; in fruticetis hinter dem Grünen Hofe.

Plures passim repertas non refero.

245. CREPIS.

Cal. duplex, exterior brevissimus, patulus, deciduus; interior ovatus, sulcatus, squamis linearibus

Polyg. aequal. ligulara. bus conniventibus. *Cor.* composita imbricata, corollulis plurimis aequalibus; propria quinque-dentata. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, pappo plumoso petiolato coronata.

† 1. *Crepis foliis lanceolatis sagittatis sessilibus laevibus, inferioribus dentatis.* L. Hieracium majus erectum angustifolium, caule laevi. B. Folia inferiora pinnato-dentata, superiora lanceolata integra. Caulis sulcatus, hirsutus, rubicundus, cavus, ramosus. Flores minores, pallide lutei; in montosis passim, Junio.

† 2. *Crepis foliis pinnato-hastatis scabris, basi superne dentatis, calycibus muricatis.* L. Hieracium chondrillae folio hirsutum. B. Caulis ramosus, foliis brevibus, linearibus, solitariis ad divisuras ramulorum; flores majores, aurei; ad segetes bey Langesuhre, Junio.

246. HYOSERIS.

Cal. decaphyllus, squamis lanceolatis, basi squamis brevissimis auctus. *Cor.* composita subimbricata; propria quinque-dentata. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, compressa, papposa aut nuda.

1. *Hyoseris caule diviso nudo.* L. Hieracium minus, dentis leonis folio oblongo glabro. B. Hyoseris angustifolia & foemella. Tabern. Folia linearia, angusta, sinuato-dentata; caulis in duos pedunculos divisus, cuilibet flos major aureus insidet; semina papposa; am Wege nach Ninkau, & aliis locis aridis, August.

2. *Hyoseris latifolia.* Rupp. Hieracium minus folio subrotundo. B. Hyoseris mascula & latifolia. Tabern. Folia latiora, dentata, pauca; caules rubri, nudi, tenuissimi, in duos aut tres pedunculos

culos divisi, qui versus apicem multo crassiores & cavi flores sustinent solitarios, minores, pallidiores, calycibus brevioribus, crassioribus, semine non papposo. Planta minor praecedente; in campis bey Karlsau, Julio.

*Polyg.
aequal.
ligulata.*

247. HYPOCHOERIS.

Cal. imbricatus, basi ventricosus, squamis lanceolatis acutis. *Cor.* composita imbricata, corollulis numerosis; propria quinquedentata. *Recept.* distinctum. *Sem.* oblonga, papposa.

† 1. *Hypochoeris foliis dentato-sinuatis scabris, caule ramoso nudo, pedunculis squamosis.* L. Hieracium dentis leonis folio obtuso majus. B. Pedunculi ad divisuras squamis angustissimis, linearibus, solitariis, prope calycem vero pluribus, minimis, instructi; in sylvis, Julio.

248. LAPSANA.

Cal. auctus, angulatus, squamis baseos sex minimis, tubi octo linearibus, canaliculatis. *Cor.* composita imbricata, corollulis circiter sedecim, propria quinquedentata. *Recept.* nudum. *Sem.* cylindraceo-trigona.

† 1. *Lapsana calycibus fructus angulatis, pedunculis tenuibus ramosissimis.* L. Soncho affinis Lampsana domestica. B. Folia inferiora petiolata, interdum lyrata, plerumque ovata, sinuato-dentata, superiora sessilia, oblonga, integra. Flores parvi, lutei; in oleraceis & aliis pinguioribus locis. Hujus Varietas: Soncho affinis Lampsana sylvatica. B. Folia magis lyrata, coeterum prioribus similia, superiora paulo latiora denticulata; in sylvis, Junio.

*Polyg.
aequal.
ligulata.*

249. CICHORIUM.

Cal. cylindraceus, squamis octo lanceolatis, cylindrum constituentibus, quinque brevioribus incumbentibus. *Cor.* composita plana, corollulis viginti in orbem positis; propria profunde quinque-dentata. *Recept.* paleis instructum. *Sem.* compressa, angulis acutis margine brevi quinque-dentato coronata.

1. *Cichorium caule simplici, foliis dentato-sinuatis. L.*
Cichorium sylvestre sive officinarum. B. *Weg-
wart.* Folia inferiora majora, superiora angusta,
margine saepe integro. Caulis ramulos profert,
floribus sessilibus coeruleis ornatos; ad agros, &
in montibus, Julio.

tubulata.

b. corolla tubulata.

Arctium. Serratula. Carduus. Cnicus. Ono-
pordum. Carlina. Bidens. Eupatorium.

250. ARCTIUM.

Cal. globosus, imbricatus, squamis lanceolatis, in aculeos hamatos desinentibus. *Cor.* composita corollulis aequalibus; propria tubo longo tenui, limbo ovato, laciniis aequalibus. *Recept.* paleis seraceis instructum. *Sem.* oblonga, gibba, brevi & simplici pappo coronata.

1. *Arctium foliis cordatis inermibus petiolaris. L.*
Lappa major sive Arctium Dioscoridis. B. *Rlette.*
Folia magna, subtus tomentosa; calyces pariter
tomento quodam lanoso instructi, flores rubri;
locis incultis & ad vias, Jul. Aug. Varietas flori-
bus albis parcius reperitur.

251. SERRATULA.

Polyg.
aequal.
tubulata.

Cal. cylindraceus, subventricosus, imbricatus, squamis lanceolatis. *Cor.* composita corollulis aequalibus; propria tubo inflexo, limbo ventricoso. *Recept.* paleis distinctum. *Sem.* ovata, pappo plumoso.

- † 1. *Serratula foliis dentatis spinosis.* L. Carduus in avena proveniens. B. Flores minores, pallide rubri, odoriferi; inter segetes, Julio. *Serratula* differt a *Carduo* caulibus & calycibus inernibus, foliis folis spinosis.

252. CARDUUS.

Cal. ventricosus, imbricatus, squamis numerosis, lanceolatis, aculeatis. *Cor.* composita corollulis fere aequalibus, reflexis; propria tubo tenuissimo, limbo erecto, laciniis aequalibus, una profundiore. *Pist.* stigma simplex, emarginatum, non bifidum. *Recept.* villosum. *Sem.* obovata, tetragona, pappo longo sessili coronata.

- † 1. *Carduus foliis decurrentibus hastato-pinnatis spinosis, laciniis divaricatis, calycibus ovatis spinosis villosis, caule piloso.* L. *Carduus lanceatus* latifolius. B. *Speerdistel.* Folia linearia, utrinque pinulas breves divaricatas emittentia; flores purpurei; im *Taschkenthal*, loco humido, Julio.

2. *Carduus foliis spinosis semidecurrentibus, floribus cernuis, squamis calycinis superne patentibus.* L. *Carduus spinosissimus latifolius* sphaerocephalus vulgaris. B. *Distel.* Folia latiora & angustiora; flores purpurei, odorati; ad segetes & vias, Julio.

- † 3. *Carduus foliis sinuatis decurrentibus, margine spinosis, flosculis aggregatis terminalibus nudis.* L.

*Polyg.
aequal.
tubulata.*

Carduus spinosissimus angustifolius vulgaris. B. Flores purpurei; locis incultis & ad segetes, Jul. August.

4. *Carduus foliis pinnatifidis spinosis sessilibus, caule inermi, capitulis solitariis.* L. *Carduus pratensis, asphodeli radice, latifolius.* B. Flores purpurei; in der Ohra ad fossam, Julio.

253. CNICUS.

Cal. ovatus, imbricatus, squamis ovatis, apice & margine spinosis. *Cor.* composita corollulis aequalibus; propria infundibuliformis, limbo erecto, laciniis subaequalibus. *Pist.* stigma oblongum, emarginatum. *Recept.* villosum. *Sem.* papposa.

- I. *Cnicus caule erecto, foliis inferioribus laciniatis, superioribus integris concavis.* L. *Carduus pratensis latifolius.* B. Folia spinosa, superiora flores tanquam involucrum cingunt. Flores albidii aut flavescetes. Calycis spinulae, dum flos explicatur, molles, postea rigidiores; flores plerumque tres conjuncti, laterales sessiles, medius breviter pedunculatus; am Ruyperdamm, im H. Brunnen, locis humidis, Julio.

254. ONOPORDUM.

Cal. subrotundus, ventricosus, imbricatus, squamis aculeatis prominentibus. *Cor.* composita corollulis aequalibus; propria tubo tenuissimo, limbo ventricoso, lacinia una profundius separata. *Pist.* stigma coronatum. *Recept.* nudum, punctatum, reticulatum. *Sem.* pappo simplici coronata.

1. *Onopordum calycibus squarrosis, foliis ovato-oblongis sinuatis.* L. Spina alba tomentosa latifolia sylvestris. B. Loefel. Wegdistel. Folia decurrentia, spinosa, magna, lanugine obducta; flores purpurei; ad vias, & locis incultis, Julio. Hujus Varietas flore albo, iisdem locis. Polyg.
aequal.
tubulata.

255. CARLINA.

Cal. ventricosus, imbricatus, squamis numerosis, exterioribus apice & margine spinosis, interioribus longis, nitidis, coloratis, florem coronantibus. *Cor.* composita corollulis aequalibus; propria tubo tenui, limbo campanulato. *Recept.* paleis distinctum. *Sem.* oblonga, pappo plumoso.

1. *Carlina caule multifloro corymboso, floribus terminalibus.* L. Cnicus sylvestris spinosior. B. Drensdistel. Oelhafius, qui hujus plantae etiam meminit, synonyma minus convenientia adposuit; non enim est *Acarna* flore luteo patulo B. nec *Carlina* minor sylvestris Clusii, aut *Carlina* Tabern. sed *Carlina* sylvestris vulgaris Clus. & *Heracantha* Tab. Folia alterna, parva, lanceolata, spinosa. Caulis laevis, rubens, plerumque duos emittit ramulos, ipso altiores, quorum quilibet, ut & caulis, flore magno solitario terminatur; inde nomen germanicum. Calycis squamae interiores longissimae, flavae, florem ipsum mentiuntur, quem saltim ambiunt; in collibus hinter dem Grünen Hofe, & aliis montibus incultis, parcius reperitur, Augusto.

256. BIDENS.

Cal. foliolis oblongis, canaliculatis. *Cor.* composita aequalis; propria infundibuliformis.

Polyg. aequal. tubulata. *Recept.* paleis instructum. *Sem.* obtusa, angulata, duabus paleis seu denticulis coronata.

† I. *Bidens corollis flosculosis, calycibus subfoliosis, seminibus erectis, foliis trifidis.* L. Cannabina aquatica, folio tripartito diviso. B. Foliola lanceolata, laxe ferrata. Folia superiora simplicia; Calyx foliis similibus cingitur. Flores ex fusco lutei; ad fossas & rivulos bey Emaus & alibi, August.

Species secunda, quae Cannabina aquatica folio non diviso B. variat, dum nunc flosculis omnibus tubulatis, nunc radii ligulatis cernitur. Priorem non vidi, quae *Bidens cernua* L. est, licet ibi synonymum *Eupatorii cannabini chrysanthemi* Tabern. adponatur, quod tamen floribus ligulatis radii pingitur & describitur. Posterior *Coreopsidis* generi a Linnaeo adnumeratur, de quo in *Polygamia frustranea*.

257. EUPATORIUM.

Cal. oblongus, imbricatus, squamis lineari-lanceolatis, inaequalibus. *Cor.* composita corollulis quinque aequalibus; propria infundibuliformis. *Pist.* stylus longissimus, ad stamina usque bifidus. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, pappo longo simplici.

I. *Eupatorium foliis digitatis.* L. *Eupatorium cannabinum.* B. *Rünigundenkraut.* Folia partim ternata, foliolis lanceolatis ferratis, partim simplicia. Caulis altus, ex viridi purpureus, ramosus; flores corymbosi, numerosi, angusti, rosei aut carnei, odorati; ad aquas, im Jaschenthäl, H. Brummen & alibi, Jul. Aug.

B. *Polygamia superflua.**Polyg.
superflua*

Flosculis hermaphroditis in disco, femineis in radio, & quidem vel omnibus tubulatis, vel disci tantum tubulatis, radii vero ligulatis. Prior corolla tubulata, posterior radiata dicitur.

a. *corolla tubulata.**tubulata.*

Tanacetum. Artemisia. Gnaphalium. Tus-silago.

258. TANACETUM.

Cal. hemisphaericus, imbricatus, squamis acutis, compactis. *Cor.* flosculi hermaphroditi numerosi in disco, feminei nonnulli in radio, limbo trifido. *Recept.* convexum, nudum. *Sem.* oblonga.

- I. *Tanacetum foliis bipinnatis incisiss serratis.* L. Tanacetum vulgare luteum. B. Reinsabrn. Folia pinnata, costa intermedia denticulis seu laciniis brevibus foliosis utrinque stipata. Flores corymbosi, aurei, flosculis minoribus, numerosis compositi. Planta odorata; im Strieß & alibi passim ad segetes & sepes, im Werder copiosius, August.

259. ARTEMISIA.

Cal. subrotundus, imbricatus, squamis conniventibus, rotundatis. *Cor.* hermaphroditi plures in disco, feminei flosculi petalis fere destituti in radio. *Pist.* stylus femineis longior quam hermaphroditis. *Recept.* nudum, aut villosum. *Sem.* nuda.

- I. *Artemisia foliis compositis multifidis, floribus subglo-bosis pendulis, receptaculo villosa.* L. Absinthium

*Polyg.
superflua
tubulata.*

ponticum seu romanum officinarum seu Dioscoridis. B. Bermuth. Folia incana, flores lutei; im Praust, Zoppott, & aliis locis, Jul. Aug.

2. *Artemisia foliis pinnatifidis planis incis, subtus tomentosis, racemis simplicibus, floribus ovatis, radio quinquefloro.* L. *Artemisia vulgaris major.* B. Bensuß. Planta procera & nota. Caulis & flores rubri, interdum utrique albid; ad sepes & agros, Jul. Aug.

3. *Artemisia foliis multifidis linearibus, caulibus procumbentibus virgatis.* L. *Abrotanum campestre.* B. Caules superne ramosi; rubentes aut albicantes, repentes & interdum erecti. Flores parvi lutescentes aut cinerei; locis siccis, ad viam hinter dem Ge- richt, & zwischen den Thoren, August.

† 4. *Artemisia foliis multipartitis tomentosis, racemis cernuis, flosculis femineis ternis.* L. *Ablinthium seriphium germanicum.* B. Planta fruticescens, trunco brevi, crasso, ligneo; caules tamen plerumque tenues, annui, repentes; folia, laciniis linearibus, subtus incana; flores parvi, albescentes; apices ramulorum interdum capitati; an der See, August.

260. GNAPHALIUM.

Cal. rotundatus, imbricatus, squamis ovatis, conniventibus, superne laxioribus. *Cor.* hermaphroditae tubulatae, interdum feminis apetalis mixtae. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, papposa.

1. *Gnaphalium caule simplicissimo, corymbo simplici terminali, sarmentis procumbentibus.* L. *Gnaphalium montanum flore rotundiore.* B. *Gnaphalium montanum longiore & folio & flore.* B. *Räsenpöflein.* Folia tomentosa, albida, linearia, apice latiore, rotundato; caules humiles, flores rubri vel albi.

Species

Species haec dioica est; quaedam enim plantae ^{Polyg.} folios hermaphroditos, nullos femininos, aliae vero ^{superflua} folios femineos flosculos proferunt; priores rotundiore, posteriores longiore folio & flore donantur, hinc duae Bauhini species; in montibus incultis, Majo.

2. *Gnaphalium foliis lanceolatis, inferioribus obtusis, caule herbaceo simplicissimo, corymbo composito.* L. *Elichryson* sive *Stoechas citrina latifolia*. B. Oelhaus loco hujus *Stoechadem citrinam angustifoliam* profert, quae caule fruticoso ramoso instructa, & hic non reperitur; nostram ergo speciem in animo habuit. Folia tomentosa, alba; flores citrino splendente colore superbiunt, interdum etiam aureo, quales reperi ben dem Bärenwinkel & alibi. Hujus pulcherrimas Varietates Jac. Breynius Cent. I. observavit, *Chrysocomen germanicam* flore ignescente sive ex aureo rutilante, & *Chrysocomen germanicam* flore sanguineo. Haec nostra species iisdem locis crescit, ubi praecedens, in montibus vor dem Olmischen Thor, in confinio sylvae Jäschenthal, & alibi, Jul. Aug.

3. *Gnaphalium caule simplissimo, floribus sparsis* L. *Gnaphalium majus*, angusto oblongo folio, alterum. B. Folia longa, tomentosa; caulis erectus procerior; flores ex fisco albidii, breviter pedunculati vel sessiles, caulem longo satis spatio vestiunt; im Jäschenthal, August.

- † 4. *Gnaphalium paniculatum hirsutum.* L. Folia incana, linearia, longa; caulis ramosus; flores praecedentibus similes, in ramulis longe sessiles; in montosis, arenosis, August, Sept.

5. *Gnaphalium caule erecto dichotomo, capitulis globosis axillaribus terminalibusque.* L. *Gnaphalium vulgare majus*. B. Tota planta densa lanugine tomentosa & alba, in montibus, Jul, Aug.

*Polyg.
superflua
tubulata.*

Gnaphalii flores non marcescunt, sed siccati nitorem cum colore conservant, qui in squamis calycinis magis quam in ipsis flosculis haeret.

261. TUSSILAGO.

Hoc Genus medium quasi tenet inter corollam tubulatam & radiatam. *Cal.* cylindraceus, squamis lanceolato-linearibus aequalibus. *Cor.* spec. 1. corollulis tubulatis hermaphroditis omnibus. 2. tubulatis in disco, femineis nudis sive apetalis in radio. 3. tubulatis in disco, ligulatis in radio; tubulatae limbo quadrifido vel quinquefido, ligulatae angustissimae, apice integro. *Pist.* stigma hermaphroditis crassiusculum, femineis bifidum. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, compressa, pappo piloso.

1. *Tussilago thyrso ovato; flosculis omnibus hermaphroditis.* L. Petasites major & vulgaris. B. Pestilenzwurz. Folia magna, petiolata, cordata, crenata, a latere inferiori incana, post flores erumpentia. Caulis foliolis lanceolatis, floribus plurimis pedunculatis, rubris, dense vestitus; locis humidis, zwischen Tempelburg und Nickau, & alibi, April.
- † 2. *Tussilago thyrso fastigiato, flosculis femineis nudis paucis.* L. Petasites minor. B. Folia caulina latiora; flores pedunculis longioribus insident, ex luteo albidis; im Werder bey Räsemark, in der Reh-ring, April.
3. *Tussilago scapo imbricato unifloro, foliis subcordatis angularis denticularis.* L. *Tussilago vulgaris.* Rosshub. Folia minora, densa lanugine obvelata; caulis albus, tomentosus, foliolis angustis imbricatus; flos luteus, semina pappo longo, sericeo, splendente instructa; bey dem heiligen Brunnen & alibi, Mart.

Mart. April. Majo, vere citius aut tardius adveniente. *Polyg.*

*superflua
radiata.*

b. corolla radiata.

Erigeron. Senecio. Solidago. Inula.
Bellis. Chrysanthemum. Matricaria. Anthemis.
Achillea.

262. ERIGERON.

Cal. cylindraceus, imbricatus, squamis subulatis, erectis, gradatim longioribus. *Cor.* hermaproditis infundibuliformis, feminis linearis, erecta, integra. *Recept.* nudum. *Sem.* parva, pappo longo.

1. *Erigeron pedunculis alternis unifloris.* L. *Conyza* coerulea acris. B. Caules erecti, rubri, hirsuti; folia tomentosa, linearia, alterna; ex ala cujusvis folii pedunculus longus, flore unico terminatus; squamae calycis angustae, hirsutae; flosculi minuti, femineorum corolla ligulata angustissima, rufescens, aut coerulescens & quia citissime defloret, pappo longo mox succedente, flos raro petalofus, plurimum papposus cernitur; in montibus aridis, Junio, Julio.

† 2. *Erigeron caule floribusque panicularis.* L. Folia lanceolata, angusta, margine pilis longiusculis ciliato. Flores albi, parvi, numerosi, flosculorum femineorum corolla ligulata angustissima. Caulis pro ratione foli nunc humilior nunc elatior, interdum bicubitali major, ramosus. Planta olim ex America boreali adventitia, nunc semine suo papposo se mire per Europam propagavit, nobis jam indigena & vulgatissima; in montibus, ad segetes, vias, sepes, in hortis, & incultis. Jul. Aug.

*Polyg.
superfl.
radiata.*

263. SENECIO.

Cal. conicus, truncatus, squamis subulatis, plurimis in cylindrum superne contractum parallelis, paucioribus imbricatis basin tegentibus, apicibus emortuis. *Cor.* hermaphroditis infundibuliformis, feminis oblonga, tridentata; quaedam species flosculis femineis destituuntur. *Recept.* nudum. *Sem.* ovata, pappo longo piloso.

1. *Senecio corollis nudis, foliis pinnato-sinuatis amplexicaulibus, floribus sparsis.* L. *Senecio minor vulgaris.* B. *Kreuzkraut.* Planta nota, in hortis, oleraceis, & incultis per totum annum, tempestate miti, florens. Haec flosculis femineis caret.
2. *Senecio corollis revolutis, foliis pinnatifidis viscidis, squamis calycinis laxis longitudine perianthii.* L. *Senecio incanus pinguis.* B. Oelhasius reperit bey *Pißkerdorf, Jun.*
- † 3. *Senecio corollis revolutis, foliis pinnatifidis denticulatis, caule corymbofo erecto.* L. *Senecio minor latiore folio five montana.* B. *Figura Tabern.* folia minus accurate pingit, quae in icone Rupp. ab Hallero dato melius exprimuntur, ubi *Jacobaea, senecionis folio incano, perennis, adpellatur.* Folia caulina superiora angusta, pinnis linearibus denticulatis. Flores lutei; corolla feminea ligulata penitus revoluta est; squamae calycis basin tegentes minimae; unweit dem heiligen Brunnen, Julio.
4. *Senecio corollis radiantibus, foliis pinnato-lyratis, laciniis lacinulatis, caule erecto.* L. *Jacobaea vulgaris laciniata.* B. *Jacobskraut.* Flores lutei majores; in montibus vulgaris, Julio.
- † 5. *Senecio corollis radiantibus, foliis pinnatis, pinnis laciniatis, aut dentatis.* Differt a priore foliis majoribus

*Polyg.
superfl.
radiata.*

ribus & latioribus, vix lyratis, intensius viridibus, tomentosis, quandoque & glabris, floribus priori similibus, sed aureis. Sicut praecedens in montibus, sic haec in campis humidis prope Vistulam, & im Ellernwald auf der Gasse copiose, Julio.

† 6. *Senecio corollis radiantibus, foliis incanis utrinque tomentosis pinnatis alternis.* Pinnulae breves subdentatae, apice obtusiores. Folia cum caule densa lanugine alba vestita. Flores prioribus similes; ad agros prope Vistulam, Julio. Has duas species determinare, ob dubia sese ingerentia, minus audeo.

7. *Senecio corollis radiantibus, foliis ensiformibus acute serratis subtus subvillosis, caule stricto.* L. *Conyza palustris ferratifolia.* B. Caulis procerus, flores magni, hermaphroditi lutei, feminei albi longe ligulati; am Ende des Herbergischen Waldes, in humidis, Julio.

8. *Senecio corollis radiantibus, floribus corymbosis, foliis lanceolatis serratis glabriusculis.* L. *Virga aurea angustifolia ferrata.* B. Oelhausius *Virgae aureae angustifoliae* minus *ferratae* meminit, sed nostram forte intelligit. Planta procera, folia salicis foliis similia, flores lutei, majores; an der alten Rodaune unweit der guten Herberge, August. Septembr.

Senecionis species squamis calycinis apice fuscis dignoscuntur.

264. SOLIDAGO.

Cal. oblongus, imbricatus, squamis angustis, conniventibus. *Cor.* hermaphroditae infundibuliformes; femineae paucae, lanceolatae, tridentatae. *Recept.* nudum. *Sem.* oblonga, pappo capillari.

*Polyg.
superfl.
radiata.*

1. *Solidago caule subflexuoso angulato, racemis panicularis erectis confertis.* L. Virga aurea latifolia ferrata. B. Folia lanceolata, parum ferrata; flores latei; in montosis passim, Jul. Aug.

265. INULA.

Cal. imbricatus, foliolis laxis, parulis, exterioribus majoribus. *Cor.* hermaphroditae numerosissimae, limbo erecto; femineae numerosae, confertae, lineares, integrae. *Stam.* antherae quinque coalitae, uti in omnibus hujus Classis, sed quaelibet inferne in duas fetas definit, longitudine filamentorum. *Pist.* stigmata bifida magis erecta. *Recept.* nudum. *Sem.* linearia, quadrangula, pappo simplici.

- † 1. *Inula foliis lanceolatis ferratis subamplexicaulibus, subtus villosis, caule ramoso erecto.* L. *Conyza aquatica* asteris flore aureo. B. Folia angusta, parum ferrata. Flores in hac & sequentibus lutei. Radii petala angustissima; auf der Gasse, Jul. Aug.
2. *Inula foliis oblongis, caule hirsuto paniculato, squamis calycinis setaceis.* L. *Conyza media* asteris flore luteo, vel tertia Dioscoridis. B. Folia subamplexicaulia, hirsuta. Radii petala paulum latiora; hinc ter Tempelburg, ad aquas, August. Oelhasius bis hujus plantae meminit. n. 97 & 99, sicut ex synonymis adjectis patet.
3. *Inula foliis lanceolatis recurvis serrato-ciliatis, floribus solitariis, ramis angulatis.* L. *Aster montanus* luteus, salicis glabro folio. B. Oelhasius reperit bey Piskerdorf, Julio.
- † 4. *Inula foliis lanceolatis semiamplexicaulibus hispidis, caulibus subunisfloris teretibus.* L. *Aster luteus* hirsuto salicis folio. B. Folia scabra, parum ferrata. Caules

Caules plerumque unico sat 'magno flore terminantur, interdum alter serior adest; in sylva hor-
ti Grodeckiani in der Ohra, Sept. *Polyg. superfl. radiata.*

266. BELLIS.

Cal. foliolis lanceolatis, aequalibus, duplici serie positis. *Cor.* hermaphroditae numerosae, infundibuliformes; femineae lanceolatae, vix tridentatae. *Pist.* stigma hermaphroditis emarginatum, feminis bifidum. *Recept.* nudum, conicum. *Sem.* ovata, nuda.

1. *Bellis scapo nudo.* L. *Bellis sylvestris minor.* B. Marienblumen. Flos notus; im Jaschenthal, & alibi in campis, pratis; primo vere floret nec aestate aut autumnno deest.

267. CHRYSANTHEMUM.

Cal. hemisphaericus, imbricatus, squamis interioribus gradatim majoribus, intimis in membranas pellucas terminatis. *Cor.* hermaphroditae numerosae, infundibuliformes; femineae oblongae, tridentatae. *Recept.* nudum, convexum, punctatum. *Sem.* oblonga, nuda.

1. *Chrysanthemum foliis amplexicaulibus oblongis, superne serratis, inferne dentatis.* L. *Bellis sylvestris caule folioso major.* B. Gänseblum. Planta caulibus erectis, flores plerumque solitarios magnos proferentibus. Flosculi hermaphroditi lutei, feminei albi, longi; ad margines agrorum, in montibus & campis, Jun. Julio.
- † 2. *Chrysanthemum foliis amplexicaulibus, superne lacinatis, inferne dentato-serratis.* L. *Bellis lutea, foliis profunde incis, major.* B. Goldblum. Bucherblum. Flos totus luteus; inter segetes bey Stries, Zoppot,

*Polyg.
superfl.
radiata.*

Zoppott, & alibi; prope urbem parcius reperitur, Jul. Aug; Hujus Varietas, foliis integris dentatis, hinter dem grünen Hofe, & bey Wiskerdorf, August.

- † 3. *Chrysanthemum foliis pinnatis inciso-serratis, caule multifloro.* L. Tanacetum inodorum flore majore. B. Folia pinnulis angustioribus, tenuiter incisim ornata; caules albi, tomentosi; flosculi hermaphroditi lutei, feminei albi, speciei primae similes, sed paulo minores; inter segetes montanas, Junio.

268. MATRICARIA.

Cal. hemisphaericus, squamis linearibus, imbricatis. *Cor.* hermaphroditae numerosae, infundibuliformes; femineae oblongae, tridentatae. *Recept.* convexum, nudum. *Sem.* oblonga, nuda.

1. *Matricaria receptaculis hemisphaericis, radiis patentibus, seminibus coronato-marginatis, squamis calycinis margine obsolete.* L. Chamaemelum vulgare, Leucanthemum Dioscoridis. B. Römchenblumen. Chamillen. Folia divisa laciniis linearibus angustis. Flosculi hermaphroditi lutei, in formam convexam dispositi, quae indies augetur, prout receptaculum magis elevatur. Flosculi feminei albi, patentes, postea deflexi. Flores odorati; inter segetes, praecipue im Werder, Junio & Jul.

Oelhaeus Matricariam vulgarem inter Elencho addenda retulit, sed haec non, nisi casu, extra hortos floret. Meminit etiam Chamaemeli Chrysanthemi, sed synonyma adposita incerta, nec omnia unicae plantae convenientia, ut dubium, qualem intelligat.

269. ANTHEMIS.

Cal. hemisphaericus, squamis linearibus. *Cor.* hermaphroditae numerosae, infundibuliformes, femi-

femineae lanceolatae, interdum tridentatae. *Polyg. superfl. radiata.*
Recept. conicum, paleis instructum. *Sem.* oblonga, nuda.

1. *Anthemis receptaculis conicis, paleis setaceis, seminibus coronato-marginatis.* L. Chamaemelum inodorum. B. Cotula non foetida. Dod. Folia cum floribus Chamaemelo vulgari similia; a quo fere non differt, nisi floribus paulo majoribus, non odoratis, & receptaculo non nudo sed paleis distincto; inter segetes, & locis incultis, Julio.
- † 2. *Anthemis receptaculis conicis, paleis setaceis, seminibus nudis.* L. Chamaemelum foetidum. B. Cotula foetida. Dod. a priori vix differt; nisi figura feminum; iisdem locis, Jul.
- † 3. *Anthemis foliis bipinnatis serratis, subtus tomentosis, caule corymboso.* L. Buphtalmum Tanacetii minoris foliis. B. Chrysanthemum foliis Tanacetii. Loesel. Pinnulae lineares, angustae, acute serratae; caulis foliosus; flos totus luteus, Chrysanthemi spec. 2dae similis, sed flores ligulati breviores; in montibus hinter dem Herbergischen Walde, & alibi passim, Julio.

270. ACHILLEA.

Cal. oblongo-ovatus, imbricatus, squamis acutis, conniventibus. *Cor.* hermaphroditae plures, infundibuliformes; femineae obcordatae, trifidae, lacinula media minore. *Pist.* hermaphroditis stigma obtusum emarginatum, feminis bifidum. *Recept.* conico-oblongum, paleis lanceolatis, longitudine flosculorum, tectum.

1. *Achillea foliis lanceolatis acuminatis argute serratis.* L. Dracunculus pratensis serrato folio. B. Ptarmica vulgaris. Clus. Caules foliosi, divisi; flores

*Polyg.
superfl.
radiata.*

corymbosi; flosculi hermaphroditi fordide albi aut cinerei, feminei candidi; auf der Caspe, Jul. August.

2. *Achillea foliis bipinnatis nudis, laciniis linearibus dentatis.* L. Millefolium vulgare album. B. Schafgarbe. Folia subtilissime divisa, longa; squamae calycinae margine fuscae; flores fere cymosi, albi, feminei interdum rutili; in montibus, pratis, ad vias, Jun. Jul.

*Polyg.
frustran.*

C. *Polygamia frustranea.*

Flosculis hermaphroditis in disco, neutris in radio: Coreopsis. Centaurea.

271. COREOPSIS.

Cal. duplex, foliolis interioribus majoribus. *Cor.* radiata, corollulae tubulatae numerosae in disco, ligulatae octo in radio, steriles. *Recept.* paleis instructum. *Sem.* obtusa, apice bicorni.

1. *Coreopsis foliis lanceolatis serratis oppositis amplexicaulibus.* L. Cannabina aquatica folio non diviso. B. Eupatorium cannabinum chrysanthemum. Tabern. Haec est illa Bidentis species varians, quae vel flosculis omnibus hermaphroditis tubulatis, vel disci tantum, radii vero ligulatis neutris conspicitur. Prior ad Bidentes, posterior huc pertinet, ubi hac tantum conditione a Linnaeo collocatur, si observationibus evincatur, notam hanc constantem esse, alias enim ceu varietas Bidentis cernuae illuc ableganda. Flosculi tubulati fusci, ligulati aurei coloris; ad fossas & rivulos cum Bidente permixta copiose floret, August. Septemb.

272. CENTAUREA.

Polyg.
frustran.

Cal. imbricatus, rotundus, squamis varie terminatis. *Cor.* tubulata, difformis. Corollulae hermaphroditae plures in disco, tubo filiformi, limbo ventricoso, laciniis erectis. Corollulae neutrae pauciores in radio, tubo tenui recurvo, sensim ampliato, limbo magno, inaequaliter diviso.

Recept. setis instructum. *Sem.* papposa.

1. *Centaurea calycibus serratis, foliis linearibus integerrimis, infimis dentatis.* L. Cyanus segetum. B. Kornblum. Flos notissimus, inter segetes flore coeruleo tantum, licet in hortis variis coloribus gaudeat; memini tamen, flore purpureo inter segetes aliquando vidisse; floret Junio.
2. *Centaurea calycibus pinnatis, squamula ovata, ciliis capillaribus erectis.* L. Jacea nigra laciniata. B. Folia inferiora ad basin pinnata, superiora integra, serrata. Squamae calycis nigrae, & longis ciliis pinnatae. Flores purpurei; in montibus hinter dem grünen Hofe, August.
- † 3. *Centaurea calycibus margine ciliatis, foliis pinnatifidis, pinnis lanceolatis.* L. Scabiosa major squamatis capitulis. B. Folia omnia pinnata. Squamae calycis virides, margine & apicibus fuscis, breviter ciliatis. Flores ex purpura subrubentes; in montibus passim, Jul. Aug.
4. *Centaurea calycibus squamosis, foliis lanceolatis, radicalibus sinuato-dentatis, ramis angulatis.* L. Jacea nigra pratensis latifolia. B. Folia inferiora profundis sinubus notata, apice ovato integro serrato; superiora lanceolata, margine obsolete sinuato. Squamae calycis integrae, membranaceae, albidae. Flores rubri; in montibus hinter dem Herbergischen Walde, & alibi, August. *Centaurea erucifolia*, L. Stoebe major foliis erucae mollibus lanugi-

*Polyg.
frustran.*

nuginosis. B. cujus Oelhasius meminit, non est indigena.

Flosculi neutri Coreopsidis & Centaureae, licet germini insideant, tamen abortiunt & steriles evadunt, quia nec stylo nec stigmate instructi. Plantae hujus Classis haecenus expositae a Tournefortio & aliis in tres dividuntur, floribus flosculosis, semiflosculosis & radiatis. Prior plantas flosculis omnibus tubulatis, media omnibus ligulatis, & ultima eas comprehendit, quae disco tubulatae, radio ligulatae sunt.

Monogamia.

D. Monogamia.

Floribus simplicibus: Viola. Impatiens,

273. VIOLA.

Cal. pentaphyllus, foliolis ovato-oblongis, supra basin affixis, varie dispositis. *Cor.* pentapetala, petalis inaequalibus, quorum supremum basi in Nectarium corniculatum obtusum desinit. *Stam.* filamenta quinque minima, antherae connexae, obtusae. *Pist.* stylus filiformis, stigma vel hamatum, vel concavum, apice perforato. *Peric.* capsula ovata, trigona, trivalvis. *Sem.* plura, ovata, adpendiculata.

1. *Viola acaulis, foliis cordatis, stolonibus reptantibus. L.* Viola martia purpurea, flore simplici odoro. B. Blaue Viol. auf dem Wall, Mart. April.
2. *Viola caule demum adscendente, foliis oblongo-cordatis. L.* Viola martia inodora sylvestris. B. Flores majores, pallidiores, seriores; in sylvis, Majo.

3. *Viola*

3. *Viola caule triquetro diffuso, foliis oblongis incis, stipulis dentatis.* L. *Viola bicolor arvensis.* B. Floribus albis & luteis, aut coeruleis & luteis; in montibus vor dem Olivischen Thor & alibi, Majo; auf der Saspe in arena usque ad littus maris hanc Violam florentem reperi, August. *Viola tricolor, Drensfaltigkeitsblum, & bicolor floribus coeruleis & purpureis, blaue Sorge, cujus Oelhausius meminit, in hortis reperiuntur.*

Monogamia.

274. IMPATIENS.

Cal. diphyllus, minimus, foliolis subrotundis, acuminatis, coloratis. *Cor.* pentapetala, inaequalis, labiata; petalum summum erectum, planum, subrotundum; infima reflexa, maxima, irregularia; intermedia opposita. *Nectarium* in cornu recurvum desinens. *Stam.* quinque brevissima, antherae connatae. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus, stigma simplex. *Peric.* capsula unilocularis, quinquevalvis, elastice dissiliens. *Sem.* plura, subrotunda.

1. *Impatiens pedunculis multifloris solitariis ovatis, geniculis caulinis tumentibus.* L. *Balsamina lutea, sive Noli me tangere.* B. *Springkraut.* Caules erecti, folia magna, serrata, flores lutei, satis magni, sed teneri; reperi florentem loco umbroso & humido, in Karlsruhe, Julio.

Classis XX.

GYNANDRIA.

Staminibus cum pistillo cohaerentibus, suntque vel Diandria, vel Polyandria.

Dian-
dria.

A. Diandria.

Corolla florum pentapetala est, & nectario aucta. Germen oblongum, contortum, stylus brevissimus, labio superiori nectarii adnatus, ut vix cum stigmate suo distingui possit. Stamina filamentis duobus brevissimis pistillo insident, antheras totidem ferentia, labio superiore nectarii tectas. Pericarpium capsula est oblonga, unilocularis, trivalvis. Genera huc pertinentia sunt: Orchis. Ophrys. Serapias. Cypripedium.

275. ORCHIS.

Cal. nullus, germen florem sustinens. *Cor.* petala tria exteriora, duo interiora, sursum in galeam conniventia. Nectarium receptaculo adfixum, labio superiore brevissimo, inferiore magno, patente, tubo pendulo corniformi. *Pist.* stigma compressum, obtusum. *Sem.* numerosa, minima.

1. *Orchis bulbis indivisis, nectarii labio lanceolato integerrimo, cornu longissimo, petalis patentibus.* L. *Orchis alba bifolia minor, calcar oblongo.* B. *Nachtschatten* nobis. Folia duo plerumque, ovata, venis

venis longitudinalibus distincta. Caulis unicus, simplex, brevibus foliolis vestitus, quae & flores distinguunt & tum spathae dicuntur. Characteres hi & sequentibus speciebus communes. Flores plures albi, noctu odoratissimi; ex sylvis & pratis remotioribus copiose urbem adportantur, Majo, Junio; & propius reperiuntur hinter dem Grünen Hofe & alibi; bey Karlsau in pratis Julio adhuc in flore conspexi.

2. *Orchis bulbis indivisis, nectarii labio quadrifido crenulato, cornu obtuso.* L. *Orchis morio* mas, foliis maculatis. B. Folia linearia, oblonga, maculis fuscis adspersa. Flores purpurei, longe spicati. Hujus Varietates: *Orchis foliis sessilibus non maculatis.* B. & *Orchis morio femina.* B. Flore purpureo, vel carneo, aut variegato; hinter dem Grünen Hofe & alibi in pratis, Junio.
3. *Orchis bulbis palmatis patentibus, nectarii cornu germinibus brevior, labio plano, petalis dorsalibus erectis.* L. *Orchis palmata pratensis* maculata. B. Floris colores variant, rubri vel albi, aut maculati; cum priore iisdem locis.
4. *Orchis bulbis palmatis, nectarii cornu setaceo germinibus longior, labio crenato.* L. *Orchis palmata minor* calcaribus oblongis. B. Flores rubri; hinter dem Grünen Hofe.
5. *Orchis petalis duobus lateralibus sursum flexis, tribus conniventibus, labio plano trifido, cornu obtuso.* Flores ex albo & purpureo variegati. Petalorum situs fere cum *Orchide latifolia* Linn. convenit, nisi quod nectarii labium planum, quod illic lateralibus reflexum, & cornu obtusum, quod illic conicum. Radicem non vidi.

Oelhausius *Orchidis* genus profert, sed species non distinguit.

*Dian-
dria.*

276. OPHRYS.

Cal. nullus, germen florem proferens. *Cor.* petala oblonga, sursum conniventia, duo exteriora. Nectarium dependens, postice carinatum. *Pist.* stigma obsoletum. *Peric.* capsula striata, trigona. *Sem.* numerosa, scobiformia.

1. *Ophrys bulbis fibroso - fasciculatis, caule vaginato, nectarii labio bifido.* L. *Orehis abortiva fusca.* B. Folia nulla. Caulis simplex spathis vagis. Tota planta fusca; im Herbergischen Wald, Majó.
2. *Ophrys bulbo fibroso, caule bifolio, foliis ovatis, nectarii labio bifido.* L. *Ophrys bifolia.* B. Zwenblatt. Folia tantum duo, interdum tria; flores albidii. Oelhafius in montibus vicinis reperit, ubi hodie non videtur, floret Junio.
- † 3. *Ophrys bulbo rotundo, caule nudo, folio ovato, nectarii labio integro.* L. *Ophrys monophyllos bulbosa.* Loesel. *Monorchis ophioglossoides unifolia.* & *Monorchis ophioglossoides altero foliolo radici adnato.* Menzelius pug. rar. plant. hanc speciem cum varietate sua profert, quas circa Gedanum collegerat.

277. SERAPIAS.

Cal. nullus, germen florem sustinens. *Cor.* petala quinque sursum conniventia. Nectarium ovatum, gibbum, basi excavatum, trifidum. *Pist.* stigma obsoletum. *Peric.* capsula obtuse trigona. *Sem.* numerosa, scobiformia.

1. *Serapias bulbis fibrosis, nectarii labio obtuso crenato, petalis brevioribus.* L. *Helleborine latifolia montana.* B. Folia inferiora ovata, striata, amplexicaulia, superiora oblonga, spathae vagae. Caulis simplex, flores albidii; in umbroso & humido loco

in

Dian-
dria.

in Karlsau, Julio. Hujus Varietas: Helleborine montana angustifolia purpurascens. B. Folia oblonga, angusta, flores purpurei. Oelhasius reperit im Walde bey Lappin.

278. CYPRIPEDIUM.

Cal. nullus, germen florem sustinens. *Cor.* petala quatuor lanceolata, longissima, patentia. Nectarium calceiforme, brevius, inflatum, cavum, labio superiore parvo, plano, inflexo. *Pericarp.* capsula obtuse trigona. *Sem.* numerosa, minima.

- I. *Cypripedium radicibus fibrosis, foliis ovato-lanceolatis caulinis.* L. Helleborine flore rotundo, sive Calceolus. B. Frauenstuh. Folia conferta, caulis simplex, flos vel unicus, vel duo aut tres, petala purpurea sive ferruginea, nectarium luteum. Oelhasius reperit im Walde bey Lappin, und im Hohen Wasser, Majo, Junio.

B. *Poliandria.*Polyan-
dria.

279. CALLA.

Cal. Spatha ovato-cordata, acuminata, maxima, patens, superne colorata. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta nonnulla, germinibus intermixta, compressa, antherae truncatae, sessiles. *Pist.* germen obtusum, stylus brevissimus, stigma acutum. *Peric.* bacca tetragono-globosa, unilocularis. *Sem.* plura, oblonga, obtusa.

- I. *Calla foliis cordatis, spatha plana, spadice undique hermaphrodito.* L. Dracunculus palustris sive radice arundinacea, B. Folia magna, radicalia, longis petiolis fulta. Caulis sive spadix simplicissimus, staminibus & pistillis mixtis rectus. Spatha spadice major, lata, superne alba. Baccae rubrae. Junio flores, Aug. Sept. baccae maturescunt; im Ethernwald auf der Gasse copiose, in palustribus.

Clas-

Classis XXI.

M O N O E C I A.

Floribus masculis & femineis distinctis, in eadem planta locatis, staminibus duobus, tribus, quatuor, quinque, aut plurimis, aut filamentis, aut antheris connatis, hinc Diandria, Triandria, Tetrandria. Pentandria. Polyandria. Monadelphia. Syngenesia.

Dian-
dria.

A. *D i a n d r i a.*

280. L E M N A.

Flos masculus. *Cal.* subrotundus, latere dehiscens. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta subulata, incurva, antheris didymis, globosis. Adest etiam germen cum brevi stylo, sed sterile & abortiens.

Flos femineus. *Cal.* ut in masculo. *Cor.* nulla. *Pist.* germen subovatum, stylus brevis, stigma simplex. *Peric.* capsula globosa, unilocularis. *Sem.* oblonga.

- I. *Lemna foliis sessilibus, utrinque planiusculis, radicibus solitariis.* L. Lenticula palustris vulgaris. B. Wasserlinsen. Entensleot. Planta minima; unico rotundo folio, aquae innatante, & subtilissima radícula in aquam penetrante & tuberculo conico terminata, constans. Huic folio a latere plura folia adnascuntur, & sic planta multiplicatur, donec tota aquae superficies ubique tecta. Fructificationis partes, hic secundum Linnaeum descriptae, oculo

oculo nudo invisibiles, & ab aliis in dubium vocatae; in stagnis & fossis vulgarissima.

*Dian-
dria.*

- † 2. *Lemna foliis petiolatis lanceolatis. L.* Lenticula aquatica trifulca. B. Haec caulem gerit pluribus foliis vestitum, & fructificationis partes majores. Sub aquis stagnantibus habitat.

B. *Triandria.*

*Trian-
dria.*

Staminibus tribus: *Typha. Sparganium. Carex.*

281. TYPHA.

Florum masculorum *Cal.* amentum commune cylindraceum, densissimum; perianthium proprium triphyllum, setaceum. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta capillaria, antherae oblongae, pendulae. Feminorum *Cal.* amentum commune compactissimum, culmum undique cingens, sub amento masculorum situm; calyx proprius capilli papposi. *Cor.* nulla. *Pist.* germen ovatum, stylus subulatus, stigma capillare. *Pericarp.* nullum; fructus numerosi cylindrum constituunt. *Sem.* solitaria, ovata, setae infidentia, stylo persistente instructa, & capillis papposis, calycis vice fungentibus, cincta.

1. *Typha foliis subensiformibus, spica mascula femineaque approximatis. L.* *Typha palustris major. B. Narrenkolben.* Planta procera, foliis longis subtriquetris. Culmus apice terminatur floribus numerosis masculis, densissime spicatis; ubi hi desinunt a floribus femineis excipiuntur, pari modo culmum cingentibus. Post florescentiam spica mascula superior marcescit, decidit, inferior seu feminea augetur, & fusca, tandem ubi matura, nigra,

Triandria.

nigra, mollis, cylindrica, crassa evadit; in aquis stagnantibus hinter dem grünen Hofe, & alibi, Junio floret.

282. SPARGANIUM.

Flores masculi numerosi in capitula quaedam collecti. *Cal.* amentum commune subrotundum, densissime imbricatum; perianthium proprium triphyllum, lineare, deciduum. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta capillaria, antherae longae. Flores feminei in capitula collecti. *Cal.* receptaculum commune subrotundum. *Cor.* nulla. *Pist.* germinum ovatum, stylus brevis, stigmata duo, acuta, persistentia. *Peric.* drupa exsucca, turbinata. *Sem.* nuces duae osseae, angulatae.

1. *Sparganium foliis erectis triquetris.* L. *Sparganium* ramosum. B. *Iselsknospen.* Capitula floribus masculis in summitate caulis, floribus femineis infra haec sita, omnia sessilia; in fossis am Rupperdamm & alibi, Julio.

283. CAREX.

Flores masculi in spicam digesti. *Cal.* amentum oblongum, imbricatum, squamis constans unifloris, concavis. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta setacea, antherae lineares. Flores femineorum *Cal.* amentum ut in masculis. *Cor.* nulla; nectarium tamen adest oblongum, inflatum, bidentatum. *Pist.* germen triquetrum, intra nectarium, stylus brevissimus, stigmata duo vel tria, subulata, longa, incurva, pubescentia. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum, triquetrum, in nectario aucto.

Trian-
dria.

- † 1. *Carex spica composita, spiculis androgynis, inferioribus remotioribus, foliolo longiori instructis, culmo triquetro.* L. Gramen cyperoides spica simplici compressa disticha. Scheuchz. Gramen cyperoides minus repens, spica divisa. Loefel. Folia canaliculata. Spica brevis, fusca, ex spiculis paucis composita, quarum infima in sinu folii longi, reliquae in sinu brevis folioli sessiles, aut plerumque nudaе. Flores masculi & feminei in eadem spica; in littore arenoso an der See, Julio.
- † 2. *Carex spiculis subovatis sessilibus remotis androgynis, capsulis acutis divergentibus spinosis.* L. Gramen nemorosum, spicis parvis asperis. B. Folia carinata. Spica brevis, ex spiculis aliquot remotis ex viridi & fusco variis composita, quarum quaelibet in sinu squamulae angustissimae, in breve & tenuissimum foliolum terminatae, sita est. Flores masculi & feminei in eadem spica; ad fossas bey dem Grüen Hofe, Majo.
- † 3. *Carex spicis remotis, femineis subsessilibus, capsulis hirtis.* L. Gramen spicatum foliis & spicis hirsutis mollibus. B. Folia hirsuta. Flores masculi & feminei in diversis spicis. Spicae masculae tres, sessiles, remotae; suprema in apice caulis; secunda minor, inferior; tertia infima, primae similis; omnes subfuscae & pilis albicantibus hirsutae, in sinu squamularum sitae; foemineae binae, inferiores, magis remotae, in sinu foliorum longissimorum subsessiles, virides; ad viam arenosam bey dem Gericht, Majo.
- † 4. *Carex spicis linearibus erectis, mascula brevior inferioraque, bracteis aphyllis, capsulis distantibus.* L. Gramen caryophyllum montanum, spica varia. B. Gramen caryophyllum polycarpon. fructu triangulo. Loefel. Folia carinata, glabra. Spica mascula ex spadiceo & albicante varia. Spicae femineae ex fusco viridantes, squamulis constant concavis

*Trian-
dria.*

cavis apice obtusis, ex ala squamae latae & brevis prodeuntes. Spica suprema feminea est, secunda mascula, tertia & quarta, si haec adest, feminea. Fructus triangularis hanc speciem, quae inter minores est, ab aliis distinguit, im Herbergischen Walde, Majo.

- † 5. *Carex spicis femineis sessilibus subsolitariis ovatis masculae approximatis, culmo nudo, seminibus glabris.* L. Gramen spicatum angustifolium montanum. B. Folia striata, carinata. Culmus subtriquetrus. Spica suprema mascula, ex fusco rubens; spicae femineae, una vel duae, fuscae. Ex minoribus speciebus est, & in montibus floret Aprili, Majo.

- † 6. *Carex spicis masculis pluribus, femineis subsessilibus, capsulis obtusiusculis.* L. *Carex nigra verna vulgaris.* L. Fl. Lapp. Folia carinata, glauca. Spicae superiores masculae, inferiores femineae, ex nigro luteae; numerus variat. Spica intermedia quandoque a parte superiore mascula, ab inferiore feminea est, quod & in aliis speciebus obtinet; in siccioribus bey dem heiligen Brunnen, & alibi. Hujus Varietas: *Carex spicis masculis superioribus numerosis, femineis inferioribus, intermedia unica androgyna.* Royen. Gramen cyperoides latifolium spica ruffa, sive caule triangulo. B. Species procera, foliis longis, carinatis, asperis. Spicae masculae tres aut quatuor, femineae tres plerumque, ex ala folii longissimi prodeuntes, dum florent masculis angustiores, postea dilatatae, squamulis fuscis, medio viridantibus; in aquis, im heiligen Brunnen & alibi vulgaris, Majo.

- † 7. *Carex spicis pendulis, pedunculis geminatis.* L. Gramen cyperoides spica pendula brevior. B. Folia carinata, aspera. Spica suprema mascula, pallida. Spicae femineae plerumque quatuor, virides, brevi intervallo a mascula remotae, singulae ex ala folii angusti longissimi prodeuntes, pedunculis

culis longis pendulae; im Ellernwald auf der Caspe, Julio. Hujus Varietatem spicis brevioribus & pedunculis brevibus insidentibus, adeoque vix pendulis, eodem loco in paludosis reperi.

- † 8. *Carex panicula densa, spicis androgynis.* Gramen cyperoides spica longiore laxa. Scheuchz. Folia longa, canaliculata, aspera. Culmus triquetrus. Panicula ramulis pluribus componitur, quibus spiculae breves, crassae, fuscae, plures insident; in paludosis bey Karlkau, Junio.
- † 9. *Carex panicula, angusta, spiculis androgynis.* Cyperoides palustre spica laxa minus. Scheuchz. Folia canaliculata, aspera. Culmus triquetrus. Panicula ramulis constat alternis erectis; quibus spiculae plures, breves, ferrugineae adpressae. In hac & praecedente specie flores masculi in superiore, feminei in inferiore parte spicularum reperiuntur; in palude bey dem H. Brunnen, Majo.
- † 10. *Carex spica suprema mascula, femineis in ala folii brevis & tenuis sessilibus, superne soepe masculis.* Spica mascula fusca, foemineae tres plerumque, virides, quarum squamulae superiores soepe flores masculos continent; in paludosis, Majo. Hujus Varietas, in omnibus minor.
- † 11. *Carex spica suprema mascula, femineis in ala folii longissimi sessilibus.* Spicae femineae tres, angustiores, fuscae; in paludibus, Majo.
- † 12. *Carex spicis supremis masculis, obtusis, femineis peduncularis, erectis, ex ala folii longissimi prodeun-ribus.* Spicae masculae quatuor, fuscae, apice latiore; femineae tres aut plures, fusco-virides, lineares; in paludibus, Majo.
- † 13. *Carex spica suprema mascula, femineis ovatis sessilibus.* Haec ex minoribus est. Spica mascula lutea, femineae duae aut tres, breves, ovatae, lu-

*Trian-
dria.*

teo-fuscae, quarum infima ex ala folioli longioris tenuis prodit; in paludibus, Majo. Hae quatuor Caricis species cum aliis Auctorum conferendae & certius determinandae.

*Tetran-
dria.*

C. *Tetrandria.*

Staminibus quatuor: Betula. Urtica.

284. B E T U L A.

Flores masculi. *Cal.* amentum commune, laxum, imbricatum, cylindricum, squamis trifloris constans. *Cor.* monopetala, quadripartita, minima, patens. *Stam.* minima, antherae didymae. Flores feminei. *Cal.* amentum commune imbricatum, squamis tribus ubique oppositis, bifloris, concavis, brevibus. *Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum, styli duo, stigmata simplicia. *Peric.* nullum. *Sem.* solitaria, ovata, sub squamis amenti latentia.

1. *Betula foliis ovatis acuminatis serratis. L.* Betula. B. Birke. Cortex albus, rami penduli; in sylvis vicinis rarius, in remotioribus copiosius reperitur, floret Majo aut Junio.

2. *Betula pedunculis ramosis. L.* Alnus rotundifolia glutinosa viridis. B. Ellernbaum. Folia ovata, fere rotunda, margine sinibus obsoletis notato; in palustribus & ad ripas fluminum, auf dem Holm und auf der Saase sylvae non nisi hac arbore constantes; floret Martio.

285. U R T I C A.

Flores masculi. *Cal.* tetraphyllus, foliolis concavis, obtusis. *Cor.* nulla, nectarium minimum

Tetrandria.

munum in centro floris. *Stam.* subulata, antherae biloculares. Flores feminei. *Cal.* concavus, ovarius, bivalvis. *Cor.* nulla. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus, stigma villosum. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum, ovatum.

1. *Urtica foliis oppositis ovalibus.* L. *Urtica urens* minor. B. kleine Brennessel. ad fimeta & inculta, & in oleraceis; per aestatem floret.

2. *Urtica foliis oppositis cordatis, racemis geminis.* L. *Urtica urens* maxima. B. grosse Brennessel. Haec flores masculos & foemineos in distincta planta gerit, adeoque ad Dioecia pertinet; ad sepes & in convallibus montium aestate floret.

D. Pentandria.

Pentandria.

Staminibus quinque.

286. XANTHIUM.

Flores masculi compositi. *Cal.* communis imbricatus, squamis tenuibus, pluribus. *Cor.* composita in hemisphaerium, digesta, propria tubulosa, infundibuliformis, quinquesida. *Stam.* minima, antheris erectis. Flores feminei duplicati, infra masculos. *Cal.* involucrium biflorum, diphyllum, foliolis trilobis. *Cor.* nulla. *Peric.* bacca sicca, bilocularis, aculeis uncinatis recta. *Sem.* solitaria, oblonga.

1. *Xanthium caule inerme.* L. *Lappa minor*, *Xanthium* Dioscoridis. B. kleine Klette. Folia erosa, sive sinuata margine aliis minoribus sinibus notato, ad vias, vor dem hohen Thor, im Schottland am Damm & alibi, Julio.

*Polyan-
dria.*

E. Polyandria.

Staminibus pluribus: Myriophyllum. Sagittaria. Quercus. Fagus. Carpinus. Corylus.

287. MYRIOPHYLLUM.

Flores masculi. *Cal.* tetraphyllus foliolis oblongis, inaequalibus. *Cor.* nulla. *Stam.* octo, capillaria, flaccida, antherae oblongae. Flores feminei infra-masculos. *Cal.* ut in masculis. *Cor.* nulla. *Pist.* germina quatuor, styli nulli, stigmata pubescentia. *Peric.* nullum. *Sem.* quatuor, oblonga.

- † I. *Myriophyllum floribus masculis interrupte spicatis.* L. *Millefolium aquaticum pennatum spicatum.* B. Folia verticillata, pinnata, pinnulis filiformibus. Flores masculi versus apicem caulis, feminei sessiles, per intervalla cauli adnati, inferiores remotiores. Planta in aquis nascens, floribus saltem prominentibus; im Bärenwinkel, Julio.

288. SAGITTARIA.

Flores masculi plures, superiores. *Cal.* triphyllus, foliolis concavis, ovatis. *Cor.* petala tria subrotunda, obtusa, patentia. *Stam.* plurima, subulata, antherae erectae. Flores feminei pauciores, inferiores. *Cal.* & *Cor.* ut in masculis. *Pist.* germina numerosa, styli brevissimi, stigmata acuta. *Peric.* nullum. *Sem.* numerosa, oblonga, compressa, in globum collecta.

- I. *Sagittaria foliis sagittatis acutis.* L. *Sagitta aquatica minor latifolia.* B. Pfeilkraut. Folia venosa, sagittaeformia, tribus angulis acutis; flores albi; in der Mottlau, & alibi in aquis, Julio.

289. QUERCUS.

*Polyan-
dria.*

Flores masculi in amentum digesti. *Cal.* monophyllus quinquefidus vel quadrididus. *Cor.* nulla. *Stam.* plura brevissima, antherae magnae didymae. Flores foeminei in gemma sessiles. *Cal.* hemisphaericus, integerrimus, scaber, minimus. *Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum, stylus quinquefidus, stigmata simplicia. *Peric.* nullum. *Sem.* nux ovalis glabra, crusta coriacea scabra versus basin tecta.

1. *Quercus foliis deciduis oblongis superne latioribus, sinubus acutioribus angulis obtusis.* L. *Quercus* cum longo pediculo, B. *Eiche*; in sylvis, Junio.

290. FAGUS.

Flores masculi receptaculo amentaceo affixi. *Cal.* campanulatus, quinquefidus, *Cor.* nulla. *Stam.* plura, setacea, antherae oblongae. Flores feminei in gemma. *Cal.* quadridentatus, acutus. *Cor.* nulla. *Pist.* germen calyce tectum, styli tres, stigmata reflexa. *Peric.* calyx in capsulam mutatus maximam, unilocularem, quadrivalvem, spinis mollibus obsitam. *Sem.* nuces duae, ovatae, triquetrae, trivalves.

- † 1. *Fagus foliis ovatis obsolete serratis.* L. *Fagus*, B. *Buche*. Folia glabra, nitida; in sylvis copiose, Junio.

291. CARPINUS.

Flores masculi in amentum cylindraceum digesti, laxè imbricatum, constans squamis unifloris, ovatis, concavis, ciliatis, quae loco *Cal.* proprii.

*Polyan-
dria.*

Cor. nulla. *Stam.* decem, minima, antherae didymae, villosae. Flores feminei in amentum oblongum digesti, laxè imbricatum, constans squamis unifloris, villosis, lanceolatis, quae loco *Cal.* proprii. *Cor.* calyciformis, sexfida, laciniis duabus majoribus. *Pist.* germina duo, brevissima, singulis styli duo, longi, capillares, colorati, stigmata simplicia. *Peric.* nullum; squamae amenti maximae foliaceae factae, in sinu semen foventes. *Sem.* nux ovata, angulosa.

† I. *Carpinus squamis strobilorum planis.* L. *Ostrya* ulmo similis, fructu in umbilicis foliaceis. B. *Hagebüchen.* Folia ovata, acuta, venosa, serrata; in sylvis copiose, Majo.

292. C O R Y L U S.

Flores masculi digesti in amentum longum, imbricatum, constans squamis unifloris, trifidis, lacinula media latiore, reliquas regente. *Cor.* nulla. *Stam.* octo, brevissima, antherae oblongae. Flores feminei sessiles, gemma inclusi. *Cal.* diphyllus, vix manifestus. *Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum, styli duo setacei, colorati, stigmata simplicia. *Peric.* nullum; calyx ampliatus, coriaceus, folia duo, margine lacera repraesentans, longitudine fructus. *Sem.* nux ovata, acuminata.

I. *Corylus stipulis ovatis obtusis.* L. *Corylus* sylvestris. B. *Haselstrauch.* Folia magna, fere rotunda, venosa; styli florum femineorum rubri; in sylvis, Mart. April.

*Monadel-
phia.*

F. *Monadelphia.*

Stamina filamentis connata.

293. PINUS.

Flores masculi in racemos dispositi. *Cal.* squamæ hiantes. *Cor.* nulla. *Stam.* plurima, connata in columnam apice divisam, antherae erectae. Flores feminei, *Cal.* copus subovatus, constans squamis imbricatis, rigidis, bifloris. *Cor.* nulla. *Pist.* germen minimum, stylus subulatus, stigma simplex. *Peric.* nullum. Conus antea clausus, nunc connivens. *Sem.* nux ala membracea aucta,

1. *Pinus foliis geminis, primordialibus solitariis glabris.*
L. *Pinus sylvestris.* *B. Sichte.* Folia duo basi vagina communi inclusa; in sylvis vulgaris, *Maj.*

G. Syngenesia.

Stamina antheris connata.

Syngene-
sia.

294. BRYONIA.

Flores masculi. *Cal.* campanulatus, quinque-dentatus. *Cor.* campanulata, quinquepartita, laciniis ovatis. *Stam.* filamenta tria brevissima, antherae quinque, duae in singulo filamentum connatae, unica in tertio. Flores feminei. *Cal.* ut in masculis, germine insidens. *Cor.* ut in masculis. *Pist.* germen sub receptaculo, stylus trifidus, stigma emarginata. *Peric.* bacca ovalis. *Sem.* nonnulla, subovata.

- † 1. *Bryonia foliis palmatis utrinque calloso-scabris.* *L.*
Bryonia alba baccis nigris. *B. Zaurübe.* Caulis volubilis plantas vicinas adscendens; in sepibus & dumetis parcius, *Junio.*

Classis XXII.

DIOECIA.

Floribus masculis & femineis distinctis in diversa planta. Ex omni specie igitur plantae aliae floribus masculis, aliae femineis instructae; staminibus duobus, quatuor, quinque, octo, novem, aut filamentis connatis; hinc Diandria, Tetrandria, Pentandria, Octandria, Enneandria, Monadelphina.

Dian-
dria.

A. Diandria.

295. SALIX.

Mas. *Cal.* amentum commune oblongum, imbricatum, squamis planis, patentibus unifloris. **Cor.** nulla, nectarium minimum glandulosum in centro floris. **Stam.** filiformia, longa, antherae didymae. **Femina.** *Cal.* amentum ut in mare.

Cor. nulla. **Pist.** germen ovatum, stylus vix distinctus, stigmata bifida. **Peric.** capsula unilocularis, bivalvis. **Sem.** numerosa, minima, pappo hirsuto, simplici.

1. *Salix foliis lanceolatis acuminatis serratis utrinque pubescentibus, serraturis infimis glandulosis.* L. *Salix vulgaris alba arborescens.* B. *Weidenbaum.* ad pagos, & fossas.

† 2. *Salix foliis integris ovatis acutis, supra subvillosis, subtus tomentosis.* L. *Salix pumila foliis utrinque candi-*

candicantibus & lanuginosis. B. in paludibus bey ^{Dian-}
Mickau. ^{dria.}

† 3. *Salix foliis integerrimis lanceolatis, subtus villosis nitidis, stipulis ovatis acutis.* L. *Salix pumila* foliis ellipticis integerrimis, subtus glaucis, spica rotundiore. Haller. bey Karlsau in humidis.

† 4. *Salix foliis integerrimis ovatis, subtus villosis nitidis.* L. *Salix pumila* folio utrinque glabro. B. Folia breviora, caules fusci; auf der Sasse, in arena.

† 5. *Salix foliis ovatis rugosis, subtus tomentosis, undatis, superne denticulatis.* L. *Salix latifolia* rotunda. B. hinter dem Grünen Hofe inter fruticeta.

† 6. *Salix foliis ferratis glabris ovato-lanceolatis, petiolis dentato-glandulosis.* L. ramuli fragiles, bey der Karthause.

† 7. *Salix foliis subintegerrimis lanceolato-linearibus longissimis acutis subtus sericeis, ramis virgatis.* L. *Salix* folio longissimo angustissimo utrinque albid. B. in humidis.

† 8. *Salix folio longo latoque ovato-acuminato glabro subserrato.* Dubium, quacnam species Linnaei.

Salicis species primo vere florent.

B. *Tetrandria.*

Tetrandria.

296. VISCUM.

Mas. *Cal.* quadripartitus, foliolis ovatis. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta nulla, antherae oblongae, foliolis calycis adnatae. Femina. *Cal.* tetraphyllus, foliolis parvis, sessilibus, germiini insidentibus. *Cor.* nulla. *Pist.* germen trigonum, stylus nullus, stigma obtusum. *Pericarp.* bacea globosa, unilocularis. *Sem.* unicum, obcordatum, carnosum.

Tetrandria.

- I. *Viscum foliis lanceolatis obtusis, caule dichotomo, spicis axillaribus.* L. *Viscum baccis albis.* B. Mistel. Planta in variis arboribus crescens. Caulis in duos ramos, & hi ulterius bifariam semper divisi; apici eorum folia bina, opposita, carnosa insident; flores & fructus in nodis ramulorum sessiles; in sylvis passim, im Jaschenthal, primo vere floret.

Pentandria.

C. *Pentandria.*

Cannabis. Humulus.

297. CANNABIS.

Mas. *Cal.* quinquepartitus, foliolis oblongis, concavis. *Cor.* nulla. *Stam.* brevissima, antherae oblongae, tetragonae. Femina. *Cal.* monophyllus, oblongus. *Cor.* nulla. *Pist.* styli duo, subulati, longi, stigmata acuta. *Pericarp.* minimum. *Sem.* nux bivalvis, in calyce clauso.

- † I. *Cannabis foliis digitatis.* L. *hort. Cliff.* Cannabis erratica. B. Wilder Hauf. Folia usque ad petiolum divisa in lacinias impares, septem, quinque vel tres, exteriores minores, profunde serratas, lanceolatas. Caulis maris in ramulos multos subdivisus, numerosis floribus nutantibus onustus, calyx externe rubens. Flores feminae in alis foliorum sessiles; calyx, dum floret, longitudinaliter dehiscit, postea clausus; inter segetes & ad margines agrorum vor dem Olmischen Thor, Maj. Junio.

298. HUMULUS.

Mas. *Cal.* pentaphyllus, foliolis oblongis, concavis. *Cor.* nulla. *Stam.* brevissima, antherae oblongae. Femina. *Cal.* involucrum universale quadri-

quadrifidum, acutum; parziale tetraphyllum, ovatum, octiflorum; calyx proprius monophyllus, ovatus, maximus. *Cor.* nulla. *Pist.* styli duo, subulati, patuli, stigmata acuta. *Pericarp.* nullum. *Sem.* unicum, subrotundum. Pentan-
dria.

† I. *Humulus Lupulus.* L. *Lupulus* mas & femina. B. *Wilder Hopfen.* Caulis volubilis; folia palmata vel integra, cordiformia, aspera, profunde serrata; flores masculi verticillatim positi, pedunculis multifloris racemosis; feminei involucris duplicatis instructi; inter sepes bey dem Heil. Brunnen, Julio,

D. Octandria.

Octan-
dria.

299. POPULUS.

Mas. *Cal.* amentum commune, oblongum, imbricatum, squamis unifloris, oblongis, planis, margine laceris. *Cor.* nulla; nectarium turbatum, tubulatum, in limbum terminatum. *Stam.* brevissima, antherae magnae, purpureae, tetragonae. — Femina. *Cal.* & *Cor.* ut in mare. *Pist.* germen ovatum, stylus vix manifestus, stigma quadrifidum, *Peric.* capsula ovata, bilocularis, bivalvis. *Sem.* numerosa, pappo capillari.

I. *Populus foliis subrotundis dentato-angulatis utrinque glabris.* L. *Populus tremula.* B. *Espe.* Folia longis petiolis adpressa levissima aura moventur; in sylvis passim, Aprili floret.

An *Populus nigra* vel *alba* hic indigena, dubium; raro enim reperiuntur; vidi aliquando in sylva bey Matern arborem, quae *Populus nigra* dicebatur, cui folia etiam respondebant. In *Nehringia hinter Bonsack* quaedam hujus speciei arbores

*Oëtan-
dria.*

bores videbantur, que jam securim passae, unica superstitite.

*Ennean-
dria.*

E. Enneandria.

Staminibus novem : Mercurialis. Hydrocharis.

300. MERCURIALIS.

Mas. *Cal.* tripartitus, laciniis lanceolatis, concavis. *Cor.* nulla. *Stam.* capillaria, antherae globosae, didymae. Femina. *Cal.* ut in mare. *Cor.* nulla. *Pist.* germen compressum, hispidum, lateribus fulcatum, styli duo reflexi, hispidi, stigmata acuta, reflexa. *Peric.* capsula subrotunda, didyma, bilocularis. *Sem.* solitaria, subrotunda.

- I. *Mercurialis caule brachiato, foliis glabris.* L. Mercurialis testiculata five mas. B. Mercurialis spicata five femina. B. Folia ovata, petiolata, ovato-acuminata, ferrata; caulis ramosus; flores masculi in spicam verticillatim digesti, feminei ad alas foliorum congregati. Oelhasius in vicinis montium recessibus opacis, Aprili reperit.

301. HYDROCHARIS.

Mas. *Cal.* spatha triflora, diphylla, calyx proprius triphyllus, foliolis ovato-oblongis, concavis. *Cor.* petala tria, plana, magna. *Stam.* novem, in tres ordines disposita, antherae simplices. Femina. *Cal.* spatha nulla, calyx ut in mare. *Cor.* ut in mare. *Pist.* germen sub receptaculo floris, styli sex, compressi, stigmata bifida. *Peric.* capsula coriacea, sexlocularis. *Sem.* numerosa, minima.

- † I. *Hydrocharis morsus ranae*. L. *Nymphaea alba* *Ennean-*
 minima. B. Froschbiß. Folia cordiformia, orbicu- *dria.*
 lata, aquis innatantia; flores albi; in fossis latiori-
 bus ad Vistulam, August.

F. Monadelphia.

Mona-
delphia.

Staminibus connatis.

302. IUNIPERUS.

Mas. *Cal.* amentum conicum decemflorum,
 squamis brevibus, latis. *Cor.* nulla. *Stam.* tria,
 subulata, inferne coalita; antherae tres. Femina.
Cal. tripartitus, minimus. *Cor.* petala tria, rigida,
 acuta, persistentia. *Pist.* styli tres, stigmata sim-
 plicia. *Peric.* bacca carnosae, subrotunda. *Sem.*
 officula tria.

- I. *Juniperus foliis ternis patentibus mucronatis*. L.
Juniperus vulgaris fruticosa. B. Wacholder. Rad-
 dig, nobis. Arbor humilis sive frutex, foliis an-
 gustis, acutis, rigidis, per hyemem virentibus.
 In floribus femineis alii calycem duplicatum sta-
 tuunt, corollae petala persistentia pro calyce inte-
 riore accipientes. Baccae primum virides, postea
 nigrae, sequente demum anno maturescunt; in
 sylvis remotioribus, bey Karlshau copiose.

Clas.

Classis XXIII.

P O L Y G A M I A.

Plantae hujus Classis praeter florem hermaphroditum adhuc alium florem vel masculum vel femineum tantum progignunt.

Herm.
& masc.

A. Hermaphroditus & masculus.

Holcus. Acer.

303. HOLCUS.

Hermaphroditus. *Cal.* gluma bivalvis, valvula exteriori majore. *Cor.* gluma bivalvis, villosa, calyce minor, valvula exteriori aristata. *Stam.* tria capillaria, antherae oblongae. *Pist.* germen turbinatum, styli duo, stigmata penicilliformia. *Peric.* nullum. *Sem.* solitarium; ovatum, calyce tectum. Masculus. *Cal.* gluma bivalvis, valvulis convolutis acutis. *Cor.* nulla. *Stam.* ut in hermaphrodito.

- † 1. *Holcus glumis trifloris muticis glabris, hermaphrodito diandro.* L. Gramen paniculatum odoratum. B. Gramen Mariae borussorum. Loefel. Mariengras. Folia striata, glabra. Panicula ramosa, laxa, ramulis plerumque binis eodem loco erumpentibus. Calycis glumae turgidae, ex fusco diluto & viridi variae, splendentes. Flosculi tres, medio hermaphrodito; glumae masculorum parum hirsutae, gluma exteriori ex basi aristam brevem recurvam emittente, quae calyce brevior;
glu-

*Herm.
& masc.*

glumae hermaphroditi glabrae, muticae. Haec species in hermaphroditis duo saltim stamina profert; reperitur ad viam zwischen dem Lege- und Langgartischen Thor; paniculae nondum explicitae Martio aut Aprili ob gratum odorem carpuntur, Majo demum perfecte florentes.

† 2. *Holcus glumis bifloris villosis, hermaphrodito mutico, masculo arista recurva. L.* Gramen pratense paniculatum molle. B. Gramen paniculatum molle, panicula dilute coerulea. Loefel. Folia lanugine villosa, mollia. Panicula minus sparsa, ramulis brevioribus, duobus aut pluribus eodem loco. Glumae calycis & corollae villosae. Arista masculi floris intra calycem reflexa. Color paniculae soepe albescens, plerumque roseus aut purpureus, rarius coerulescens; in pratis vulgaris, hinter dem Grünen Hofe, Junio.

† 3. *Holcus glumis bifloris glabris, dorso ciliatis, arista masculi recurva, extra calycem protensa. L.* Gramen caninum paniculatum molle. Scheuchz. Folia glabra, margine aspera. Panicula brevior, albescens, Aristae longiores; bey Rarlkau, Julio.

304. A C E R.

Hermaphroditus. *Cal.* quinquefidus, acutus, coloratus. *Cor.* petala quinque, ovata, obtusa, patentia. *Stam.* octo, subulata, brevia, antherae simplices. *Pist.* germen compressum, stylus filiformis, stigmata duo, reflexa. *Peric.* capsulae duae, basi coalitae, compressae, ala maxima membranacea terminatae. *Sem.* solitaria, subrotunda. Masculus; omnia ut in hermaphrodito, sed germen cum stylo deest, licet stigma bifidum adsit.

† 1. *Acer foliis quinquelobis acuminatis acute dentatis glabris, floribus corymbosis. L.* *Acer montanum* tenu-

Herm.
& masc.

tenuissimis & acutis foliis. B. Eichenbaum. Calyx & corolla e viridi lutescunt, flores umbella simplici; in sylvis vulgaris, & ob umbram laetissimam in hortis colitur, Majo.

† 2. *Acer foliis quinquelobis inaequaliter serratis, floribus racemosis.* L. *Acer montanum candidum.* B. Folia undique serrata a foliis prioris speciei diversa, quae denticulos paucos, valde acutos, longiores aut breviores exserunt. Flores minores in racemos longos dispositi, pedunculis longis insidentes; parcius reperitur, Majo.

3. *Acer foliis lobatis obtusis emarginatis.* L. *Acer campestre & minus.* B. Folia triloba. Oelshaus hanc speciem indicat, sed primam nostram in mente habuisse, ex descriptione ejus verisimile.

Herm.
& fem.

B. *Hermaphroditus & femineus.*

Parietaria. Atriplex. Fraxinus.

305. P A R I E T A R I A.

Hermaphroditus. *Cal.* involucrum hexaphyllum, foliolis duobus majoribus, calyx proprius quadrifidus, planus, obtusus. *Cor.* nulla. *Stam.* quatuor, subulata, persistentia, antherae didymae. *Pist.* germen ovatum, stylus filiformis, coloratus, stigma penicilliforme. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum ovatum, in calyce proprio majore, clauso. Femineus, omnia ut in hermaphrodito, nisi quod stamina desunt.

I. *Parietaria foliis lanceolato-ovatis alternis.* L. *Parietaria officinarum & Dioscoridis.* B. Folia petiolata, margine integro. Involucrum tres continet flores, duos laterales hermaphroditos, medium femi-

femineum. Oelhafius hanc plantam in incultis & ^{Herm.} ~~& fem.~~ parietibus muscidis observavit.

306. ATRIPLEX.

Hermaphroditus. *Cal.* pentaphyllus, laciniis ovatis, concavis. *Cor.* nulla. *Stam.* quinque, subulata, antherae didymae. *Pist.* germen orbiculatum, stylus bipartitus, stigmata reflexa. *Peric.* nullum. *Sem.* unicum, orbiculatum, compressum, in calyce pentagono clauso. Feminus. *Cal.* diphyllus, foliolis planis, ovatis, magnis, compressis; reliqua ut in hermaphrodito, exceptis staminibus.

1. *Atriplex caule herbaceo patulo, foliis subdeltoideo-lanceolatis, calycibus seminum disco dentatis.* L. *Atriplex* angusto oblongo folio. B. Folia opposita, breviter petiolata; ex alis foliorum pedunculi floriferi, qui & foliis minoribus instructi. Valvulae calycis, dum clauditur & semen includit, apicibus prominentibus sive denticulis notatae; an der Rodaune bey dem Herbergischen Walde, & alibi, Julio.

† 2. *Atriplex caule herbaceo, foliis deltoideo-lanceolatis obtuse dentatis, subtus farinaceis.* L. *Atriplex* maritima laciniata. B. Folia alterna, petiolata, sinuato-dentata; caules rubri; ex alis foliorum pedunculi floriferi; in littore maris, Julio.

307. FRAXINUS.

Hermaphroditus. *Cal.* nullus. *Cor.* nulla. *Stam.* duo, erecta, antherae oblongae, quadrifurcae. *Pist.* germen ovatum compressum, stylus cylindraceus, stigma crassiusculum, bifidum. *Peric.*

Herm.
& fem. *Peric.* nullum. *Sem.* lanceolatum, compressum.
 Feminus; omnia ut in hermaphrodito, staminibus exceptis.

† I. *Fraxinus foliolis serratis, floribus apetalis.* L.
Fraxinus excelsior. B. Esche. Folia pallida, pinnata, cum impari, foliolis oblongis. Flores hermaphroditi & feminei intersparsi, ita tamen ut quaedam arbores flores plurimos hermaphroditos, pauciores femineos, aliae plurimos femineos paucioribus hermaphroditis mixtos proferant; in sylvis passim, Majo.

Classis XXIV.

C R Y P T O G A M I A.

Plantae, quarum fructificatio latet, & oculis nudis imperceptibilis, structura etiam ab aliis diversa gaudet, quae nec per lentes plenarie detecta. Ordines hujus Classis quatuor: Filices. Musci. Algae. Fungi.

*A. Filices.**Filices.*

In his ex solitis fructificationis partibus nihil manifestum, nisi capsula aut globulus, qui calyx aut pericarpium dici potest, & annulo elastico cingitur, per maturitatem rumpente & semina minutissimi pulveris effundente. Hi globuli in plurimis numerosissimi, & vel caulibus vel aversae parti foliorum innascuntur.

a. Fructificationes in caule.

Equisetum. Ophioglossum. Osmunda.

308. E Q U I S E T U M.

Fructificationes in spicam ovato-oblongam digestae. Singulae orbiculatae, a basi dehiscentes.

- † I. *Equisetum caule spicato, frondibus compositis.* L. Equisetum sylvaticum tenuissimis fetis. B. Folia Equisetorum verticillata, angusta, linearia, articulata; In hac specie tenuissima, longa, ramosa; in sylvis & agris, floret primo vere cum reliquis speciebus.

Filices.

2. *Equisetum scapo fructificante nudo, sterili frondoso.* L. *Equisetum arvense* longioribus setis. B. Heer-
moos. Folia quadrangularia. Caules fructifican-
tes separati, vere florentes; frondosi aestate demum
adparent; in agris & pratis.
- † 3. *Equisetum caule angulato, frondibus simplicibus.* L.
Equisetum palustre brevioribus setis. B. Caulis
primum nudus, deinde folia erumpunt, initio
brevia, tandem longiora; in fossis & aquis.
4. *Equisetum caule striato, frondibus subsimplicibus.* L.
Equisetum palustre longioribus setis. B. Caulis
latus, folia numerosissima; in aquosis.
5. *Equisetum foliis nudum non ramosum sive junceum.*
B. Schachtelhalm. Caules nudi, sine foliis, arti-
culati, asperi; in fossis & aquis.

309. OPHIOGLOSSUM.

Capsula disticha, articulis numerosis transver-
salibus, in totidem loculamenta, transversim de-
hiscentia, divisis.

1. *Ophioglossum fronde ovata.* L. *Ophioglossum vul-*
gatum. B. Mätterjünglein. Folium unicum, ova-
tum, carnosum, petiolatum, ex cujus ala scapus
unicus, fructificationibus utrinque instructus.
Oelhasius bey der Munde reperit, & in praecox &
serotinum distinguit, sed hoc pluribus plantis
vere florentibus commune, quod autumnio iterum
reflorent.

310. OSMUNDA.

Capsulae globosae, distinctae, in racemum
dispositae, horizontaliter dehiscentes.

1. *Osmunda scapo caulino solitario, fronde pinnata so-*
litaria. L. *Lunaria racemosa* minor & vulgaris. B.
Mond:

Mondraute. Folium unicum, pinnatum, pinnulis lunatis; caulis unicus, fructificationibus tectus. Oelhasius bey Tempelburg in montibus observavit. Hujus Varietates sequentes Breynius in Cent. profert, circa Gedanum collectas. 1. Lunaria racemosa minor, Adianthi folio. 2. Lunaria racemosa minor, Matricariae folio. quae Lunaria minor rutaceo folio. B. 3. Lunaria racemosa multifido folio. B.

b. Fructificationes in foliis.

Pteris. Polypodium.

311. P T E R I S.

Fructificationes digestae in lineam, subtus cingentem marginem folii.

1. *Pteris fronde supradecomposita, foliolis pinnatis, pinnis lanceolatis, infimis pinnatifidis, superioribus minoribus.* L. Filix ramosa major, pinnulis obtusis non dentatis. B. Filix femina. Tabern. *Sarnkraut.* Folia tripinnata, pinnulae obtusae, margine integro; in sylvis umbrosis copiose reperitur.

312. P O L Y P O D I U M.

Fructificationes distributae in parte averfa folii in lineas nervo medio parallelas, constantes ex globulis orbiculatis.

1. *Polypodium fronde bipinnata, pinnis obtusis crenulatis, stipite paleaceo.* L. Filix mas non ramosa dentata. B. Filix mas. Tabern. *Sarnkraut.* Pinnae & pinnulae ad angulos rectos a stipite secidunt, cum in Pteride angulos acutos efficiant. Pinnae inferiores & superiores minores, mediae majores; in sylvis vulgaris. Oelhasius synonyma

Filices.

Bauh. & Gesn. adposuit non huic sed Osmundae regali Linn. competentia, quae apud nos, quantum quidem scio, non reperitur.

† 2. *Polypodium frondibus subbipinnatis, foliolis ovato-oblongis, pinnis obtusiusculis, apice acute serratis. L.* Ramuli latiores, quodam modo alati, pinnulis basi ad ramulum decurrentibus; im Nehringischen Walde bey Kobbelgrube.

† 3. *Polypodium fronde supradecomposita, foliolis ternis bipinnatis. L.* Filix ramosa minor, pinnulis dentatis. B. Caules teneri in tres ramulos divisi, quorum quilibet pinnae emitit laterales, inferiores profunde incisas sive dentatas, superiores crenatas; im Walde bey dem Bärenwinkel.

4. *Polypodium frondibus pinnatifidis, pinnis oblongis subserratis obtusis, radice squamata. L.* Polypodium vulgare. B. Engellsh. Folia simpliciter pinnata, pinnis oblongis, ad nervum confluentibus. Oelhaus hinter Zoppott & im Bärenwinkel reperit.

*Musci.*B. *Musci.*

Musci sunt plantae minores, soepe minimae, terrae vel arboribus aut aliis corporibus, & lapidibus ipsis innascentes, flore imperfecto, sexu tamē distincto, in eadem vel diversa planta instructae. Flos masculus anthera donatus, calyptrata vel non calyptrata; calyptra est corpusculum conicum concavum fructificationi superimpositum, quod manu facile detrahi potest. Musci non calyptrati pauci, calyptrati plurimi. Anthera ab aliis capsula feminalis vocatur.

a. Musci non calyptrati.

Lycopodium. Sphagnum. Phascum. Ex hoc & sequentibus Ordinibus non omnes species hic reperiundas recensere animus est, cum nec omnes detegere facile sit, nec omnes hactenus satis distinctae & determinatae. Ex quovis Genere igitur unam aut alteram saltim speciem, proferam, quam indigenam esse compertus sum, quo alii facilius in plures inquirere possint. Pleraque enim harum plantarum semine minutissimo & copiosissimo ubique fere propagantur, licet non omnium oculos incurrant.

313. LYCOPODIUM.

Flos masculus in alis foliorum sessilis; anthera reniformis, bivalvis, sessilis. Flos femineus in eadem planta; calyx tetraphyllus, cui semina plumula connata.

1. *Lycopodium foliis sparsis filamentosis, spicis teretibus pedunculatis geminis.* L. Muscus terrestris clavatus. B. Bärlapp. Planta longe per terram repens, caules profert teretes, ramosos, foliis angustis acutis undique dense vestitos, procumbentes, & passim radículas novas in terram demittentes. Flores feminei julis seu spicis clavatis, squamosis, pedunculatis continentur. Semina instar subtilissimi pulveris sulphurei copiosissime sparguntur; in sylvis remotioribus.
2. *Lycopodium foliis bifariis connatis, superficialibus solitariis, spicis geminis pedunculatis.* L. Muscus clavatus foliis cupressi. B. Cauliculi erecti, ramosi, folia angusta, spicae seminiferae angustiores; in montibus sylvarum.

Musci.

314. SPHAGNUM.

Flos masculus subsessilis; anthera globosa, tecta operculo obtuso; receptaculum apophysis marginata sub anthera. Flos femineus ignotus.

†. *Sphagnum ramis deflexis*. L. in paludibus sylvaticis.

315. PHASCUM.

Flos masculus subsessilis vel breviter pedunculatus; anthera ovalis, ore ciliato, tecto operculo acuminato. Flos femineus ignotus.

†. *Phascum acaule anthera sessili*. L. in agris, hortis, & ad fossas.

b. Musci calyptrati.

Fontinalis. Polytrichum. Mnium. Bryum. Hypnum.

316. FONTINALIS.

Flos masculus subsessilis; calyptra laevis, conica, anthera oblonga, ore ciliato, tecto operculo acuminato. Flos femineus ignotus.

†. *Fontinalis foliis complicato-carinatis trifariis acutis, antheris lateralibus*. L. Muscus aquaticus denticulatus. Loefel. in fluviis.

317. POLYTRICHUM.

Flos masculus pedunculatus. Calyptra conica, villosa, anthera oblonga ore ciliari, tecto operculo conico; receptaculum apophysis marginata, antherae subiecta; pedunculus ex vagina cylindrica prorumpens. Flos femineus in distincta planta.

Calyx

Calyx communis imbricatus, coloratus; pistilla *Musci*. filiformia, articulata.

1. *Polytrichum caule simplici, anthera parallelepiped.*
 L. *Polytrichum aureum majus*. B. *Adiantum aureum*. Tabern. Gilden Widertodt. Caulis foliis angustis, acutis, confertis vestitus, apice emittens pedunculum longum rubrum, anthera viridi, tecta, terminatum, cui calyptra villosa, lutescens super imposita; in sylva bey dem Heil. Brunnen, und im Sangesbühl'schen Waide copiose. *Polytrichum aureum medium*. B. Varietas parum differens.

318. MNIMUM.

Flos masculus pedunculatus. Calyptra oblonga, acuminata, obliqua. Anthera subrotunda, ore ciliari annulato, tecto operculo subconico. Flos femineus in distincta soepe planta. Calyx communis stellatus ex foliis radiantibus. Pistilli plurimi, centrales, congesti.

- † 1. *Mnium caule ramoso androgynum*. L. Planta minima, foliolis brevibus erectis, anthera inclinata; in sylvis.
- † 2. *Mnium caule dichotomo, foliis subulatis*. L. Pedunculi flavi, caules erecti, ramosi; in paludibus.
- † 3. *Mnium pedunculis aggregatis, foliis patentibus pellucidis*. L. Folia ovata, obtusa, punctata, alterna, caules procumbentes, pedunculi longi, rubentes, antherae nutantes. Varietates, foliis acutis, serratis, & foliis oblongis undulatis; inter alios Muscos frequens.

319. BRYUM.

Flos masculus ex apice surculorum pedunculatus. Calyptra oblonga, acuminata, obliqua.

Musci.

Anthera subrotunda, ore ciliari annulato, tecto operculo conico.

- † 1. *Bryum antheris erectis obovatis, calyptra subulata, furculis acaulibus, foliis ovatis muticis.* L. Muscus minimus, stellaris, antheris pyriformibus, turgidis; in pratis.
- † 2. *Bryum antheris erectiusculis, foliis piliferis recurvis.* L. Muscus elatior, ramosus, foliis in pilum desinentibus, capitulis oblongis, acutis; in tectis, & arborum truncis, in montibus vor dem Oliviſchen Thor.
- † 3. *Bryum antheris erectis, foliis piliferis rectiusculis, furculis simplicibus cespitosis.* L. Muscus minor, capillaceus; in tectis, muris, & lapidibus, ubique vulgarissimus, in dictis montibus incultis, variis muscorum speciebus abundantibus.
- † 4. *Bryum antheris erectis subrotundis, operculo mucronato.* L. Muscus minimus, foliis oblongis, pedunculis brevissimis, antheris rufis; vulgaris in agris.
- † 5. *Bryum antheris pendulis, furculis cylindricis, imbricatis laevibus.* L. Folia ericaeformia, e viridi argentea; in muris & tectis.
- † 6. *Bryum antheris pendulis, foliis lanceolatis acuminato-setaceis, pedunculis longissimis.* L. Pedunculi inferne rubri, superne luteo virides; in montibus.

320. HYPNUM.

Flos masculus pedunculatus ex alis foliorum, ad latera furculorum. Calyptra oblonga, glabra, obliqua. Anthera oblongiuscula, ore ciliari, tecto operculo acuminato. Flos femineus in eadem planta ex alis foliorum. Pistilli solitarii.

† 1. Hyp-

Musci.

- † 1. *Hypnum fronde pinnata simplici, pinnis duplicatis, basi pedunculifera. L.* Pinnulae denticulatae recurvae; terra umbrosa hoc musco tegitur.
- † 2. *Hypnum ramis vagis subrepentibus, foliolis ovatis mucronatis imbricatis. L.* Muscus denticulatus, vulgaris ad arborum radices.
3. *Hypnum furculis proliferis plano-pinnatis, pedunculis aggregatis. L.* Muscus filicinus major. B. in montibus vor dem Olmischen Thor.
- † 4. *Hypnum furculo repente, ramis confertis erectis, foliis subulatis, antheris submutantibus, L.* ad radices arborum.
- † 5. *Hypnum furculis repentibus, ramis vagis teretibus, foliis patulis acuminatis. L.* in montibus.
- † 6. *Hypnum furculis pinnato-sparsis subulatis, foliis ovatis obtusis conniventibus. L.* in sylvis.

C. *Algæ.*

Algæ.

Hæ calyptra destituuntur, nec anthera in omnibus reperitur: Jungermannia. Marchantia. Riccia. Lichen. Chara. Tremella. Conferva. Byssus.

321. IUNGERMANNIA.

Flos masculus pedunculo longo e calyce tubuloso prodeunti insistit. Anthera ovata, in quatuor valvulas dehiscens. Flos femineus sessilis in eadem planta, seminibus solitariis, aut confertis.

- †. *Jungermannia furculis repentibus, foliolis inferne auriculatis duplicato-imbricatis, ramis aequalibus. L.* ad truncos arborum.

Algae.

322. MARCHANTIA.

Flos masculus pedunculatus. *Cal.* communis quadri-vel quinquefidus, aut decemfidus, magnus, flosculos quatuor vel quinque vel decem continens. *Cor.* monopetala turbinata, calyce brevior. *Stam.* filamentum unicum, corolla longius, anthera subovata, in quatuor vel quinque vel decem laciniis dehiscens. Flos femineus sessilis. *Cal.* margo membranaceus, integer, patulus. *Sem.* plura, compressa, nuda.

- †. *Marchantia calyce communi decemfido.* L. Lichen petraeus latifolius, sive Hepatica fontana. B. Lichen petraeus stellatus. B. Lichen petraeus umbellatus. B. ad fontes umbrosos.

323. RICCIA.

Flos masculus sessilis, anthera subulata, truncata. Flos femineus, pericarpio globoso uniloculari, seminibus plurimis.

- †. *Riccia frondibus dichotomis lineari-filiformibus.* L. in fossis & piscinis ad ripas supra aquam fluitat.

324. LICHEN.

Flores masculi numerosi, receptaculo magno, nitido, glutinoso, figurae variae, innati. Flores feminei & semina instar farinae sparsa, in eadem vel distincta planta.

- † 1. *Lichen leprosus albus, tuberculis albis farinaceis.*
L. in cortice Fagi.

- † 2. *Lichen leprosus cinereus, tuberculis albidis rugosis.*
L. in cortice Carpini.

- † 3. Li-

- † 3. *Lichen crustaceus flavus, scutellis luteis.* L. in cortice Quercus. *Algae.*
- † 4. *Lichen imbricatus, foliis crispis fulvis, peltis concoloribus fulvis.* L. in parietibus, lignis & arboribus.
- † 5. *Lichen imbricatus, laciniis obtusis subinflatis.* L. in cortice Betulae.
- † 6. *Lichen imbricatus, foliolis oblongis laciniatis angustis cinereis, scutellis pullis.* L. in ramis arborum.
- † 7. *Lichen foliaceus erectiusculus, laciniis linearibus ciliatis, scutellis pedunculatis crenatis.* L. Muscus arboreus pyxoides pilosus. Loefel. in arboribus.
8. *Lichen foliaceus laciniatus obtusus glaber, supra lacunosus, subtus tomentosus.* L. Muscus pulmonarius. B. in arboribus.
- † 9. *Lichen pallide viridis rugosus, margine undulatus.* L. in arboribus.
- † 10. *Lichen foliaceus repens lobatus obtusus planus, subtus venosus villosus, pelta marginali adscendente.* L. in terra.
- † 11. *Lichen filamentosus pendulus, ramis implexis, scutellis radiatis.* L. Muscus arboreus, Usnea officinarum. B. ex arborum ramis pendulus.
- † 12. *Lichen filamentosus ramosus erectus, scutellis radiatis.* L. Muscus arboreus cum orbiculis. B. scutellae magnae undique radiatae; in arboribus.

325. CHARA.

Cal. diphyllus, minimus. *Cor.* nulla. *Stam.* anthera globosa, sine filamentis. *Pist.* germen ovatum, stylus nullus; stigmata tria latiuscula. *Sem.* unicum.

† Chara

Algae.

- † *Chara caulibus laevibus, frondibus interne dentatis. L.*
Equisetum foetidum sub aqua repens. B. in aquis stagnantibus.

326. TREMELLA.

Substantia uniformis, pellucida, membranacea, gelatinosa, foliacea.

1. *Tremella sessilis membranacea auriformis cinerea. L.*
 Fungus membranaceus auriculam referens, five sambucinus. B. Auricula Judae. Lobel. ad radices arborum putridarum, imprimis Sanibuci.
- † 2. *Tremella subglobosa sessilis solitaria glabra. L. in ramis arborum mortuis, coloris purpurei.*

327. CONFERVA.

Fibrae simplices; uniformes, capillaceae, filamentosae.

- † *Conferva filamentis reticulatim coadunatis. L.* Muscus aquaticus bombycinus-retiformis. Loefel. in fluviis ad littora.

328. BYSSUS.

Fibrae simplices, uniformes, lanuginosae sive pulverulentae.

- † 1. *Byssus filamentis plumosis natantibus. L.* est materia viridis & albescens, prima aestate supra aquam expansa, quae vulgo nobis dicitur, daß Wasser blühet.
- † 2. *Byssus lanuginosa violacea lignis adhaescens. L.* reperitur in lignis putrescentibus.
- † 3. *Byssus filamentosa viridis. L.* hac materia terra humida, imprimis argillosa, verno tempore tegitur, tactu mollis est.

† 4. Byf-

Algae.

- † 4. *Byssus pulverulenta atra*. L. in muris aedificiorum vetustorum.
- † 5. *Byssus pulverulenta cinerea, rupes operiens*. L. omnes lapides aëri libero expositi tandem colore cinereo obducuntur, specie Byssi fere imperceptibili.
- † 6. *Byssus pulverulenta flava lignis adnascens*. L. haec videtur in arborum corticibus, & tectis vetustis.
- † 7. *Byssus pulverulenta viridis*. L. in terra humida & umbrosa, praecipue in hortis, ubi ambulacra umbrosa & parum frequentata brevi viridescunt tempestate humida.
- † 8. *Byssus pulverulento-crustacea albissima*. L. in sylvis, ubi musci & arborum cortices tempore candidum colorem, hujus Byssi materiam, contrahunt.

D. *Fungi*.

Fungi.

Fungi ab aliis plantis substantia & fabrica & colore differunt. Non enim herbaceae, sed lamellatae, squamosae & porosae, aut etiam densae & solidae sunt substantiae. Nec partibus gaudent reliquis plantis adfuetis; flores & folia nulla, licet semina adsint, nudo oculo imperceptibilia. Plures petiolo & pileo huic imposito instructi, alii pileo carent, petiolo simplici vel ramoso donati. Color in paucissimis viridis, in plurimis albus vel fuscus. Huc pertinet: Agaricus. Boletus. Hydnum. Phallus. Elvela. Peziza. Clavaria. Lycoperdon. Mucor. Genus Clathri praeterii, vix hic reperiendum, quod constat corpore subrotundo seu ovato, calloso, cavo, reticulari & fenestrato, ramificationibus undique connexis.

Fungi.

329. AGARICUS.

Fungus constans petiolo & pileo subtus lamellato; petiolus interdum deficit.

- † 1. *Agaricus stipitatus*, pileo convexo squamato albido, lamellis ruffis. L. Fungus pileolo lato & rotundo. B. Fungus campestris albus superne; inferne rubens. J. B. Champignon. in pratis.
- 2. *Agaricus stipitatus*, pileo planiusculo lactescente, margine deflexo, lamellis incarnato-pallidis. L. Fungus albus acris. B. Pfifferling. in sylvis.
- † 3. *Agaricus pileolo hemisphaerico*, in centro depresso & in margine fornicato, petiolo brevi & crasso. Gleditsch. Reiske. pileus & lamellae rubrae; in sylvis.
- † 4. *Agaricus stipitatus*, lamellis dimidiatis solitariis, stipite volvato, apice dilatato, basi ovato. L. Gliederschwamm. Pileus interdum magnus, intense sanguineus, verrucis albis variegatus, lamellae albae; perniciosus est, & reperitur im Sangesubrschen Walde in convallibus umbrosis, autumnio, quo tempore pleraeque Agaricorum species adparent.
- † 5. *Agaricus stipitatus*, lamellis omnibus magnitudine aequalibus. L. Pileus purpureus, concavus, lamellae albae; in sylvis.
- † 6. *Agaricus stipitatus*, pileo convexo, lamellis basi mucrone dentatis. L. Pileus flavus, lamellae pallidae; in sylvis.
- † 7. *Agaricus stipitatus*, pileo sordide flavo, lamellis luteo-ruffis. L. Pileus planus; in sylvis.
- † 8. *Agaricus stipitatus*, pileo pallido; disco stellatim luteo, lamellis sulphureis. L. Pileus convexus; in pratis.

† 9. Aga-

- † 9. *Agaricus stipitatus*, pileo flavo convexo, lamellis albis. L. Fungus orbicularis exalbidus pratensis. B. in sylvis & pratis.
- † 10. *Agaricus stipitatus*, pileo campaniformi, albido lacero, lamellis niveis, stipite subbulboso subulato nudo. L. Pileus conicus, petiolus longus; in fimetis.
- † 11. *Agaricus stipitatus*, pileo campanulato lacero, lamellis nigris lateraliter flexuosus, stipite fistuloso. L. Pileolus, dum e terra erumpit, ovatus, albus, aut ex albo griseus, ovum figura refert, postea orbicularis, magnus, evadit; lamellae, initio albae, brevi tempore nigerrimae fiunt, & succum stillant atrum, in quem mox pileus ipse nigrescens resolvitur, petiolo solo superstiti; in fimetis.
- † 12. *Agaricus stipitatus*, pileo plicato membranaceo, lamellis basi latioribus. L. Fungus minimus albus, lamellis paucis, laxis; inter folia putrida, & alibi.
- † 13. *Agaricus stipitatus*, pileo luteo convexo striato, lamellis stipiteque albis. L. in sylvis.
- † 14. *Agaricus volva minore exceptus*, pileolo orbiculari integerrimo, petiolo annulato, radice tuberosa. Gleditsch. Fungus albus, petiolo alto. Volva est cuticula membranacea lamellas ante pilei explicationem contegens, & cum petiolo connexa, quae postea rumpitur, & cujus particula interdum annuli instar petiolum ambit; non omnes Agaricorum species volva instructae; in campis haec species reperitur.
- † 15. *Agaricus volva exceptus*, pileolo hemisphaerico integerrimo, petiolo gracili, praealto, fistuloso. Gleditsch. Fungus parvus, pileolo fusco, lamellis griseis; in sylvis.
- † 16. *Agaricus luteus*, pileolo turbinato, in margine anguloso, laciniato, & varie contorto, lamellis crassis, venosis, ramosis & crispis. Gled. Pileolus croceus; in sylvis.

Fungi.

† 17. *Agaricus pileolo orbiculari dilute fusco, vertice saturatiore, in margine striato, lamellis subluteis laxis, petiolo concolore. Gled. in sylvis.*

† 18. *Agaricus pileo lato flavo. Fungus pileolo lato orbiculari flavescente. B. Capreolini. Tabern. in sylvis & campis.*

Agaricorum longe plures reperiuntur species & varietates, sed difficiliter dignoscuntur. Mire variat hoc Fungorum genus, Pilei figura, quae vel orbicularis, vel plana, hemisphaerica, conica, infundibuliformis, centro vel elevato vel depresso; colore albo, aut griseo, rubro, flavo, fusco; Lamellis laxis vel confertis, ejusdem cum pileo coloris vel diversi; Petiolo alto vel brevi, crasso aut tenui, fistuloso aut solido; Magnitudine fungi, quae vel maxima, vel media, vel minima; Loco natali, in sylvis, campis, fimetis, umbrosis, ad radices arborum, in lignis putridis, subterraneis.

330. BOLETUS.

Fungus constans pileo subtus poroso aut tubuloso, vel petiolo instructus vel acaulis.

† 1. *Boletus acaulis, fasciis dicoloribus, poris albis. L.* Superior pilei facies luteo-fusca, & circulis concentricis varii coloris distincta, inferior candida, poris subtilissimis, orificia tubulorum tenuissimorum constituentibus; in hortis nostris reperitur, ubi ramis majoribus arborum vestutarum, & postibus aut aliis lignis diutius jam aëri expositis & radiis solaribus destitutis, a latere pileoli adhaeret.

† 2. *Boletus coriaceus, squamosus, sessilis, & multiplex, lobis varie divisis & expansis, tubulis tenuissimis, connexis, angulosis. Gled. Fungus cerasorum, imbrica-*

bricatim alter alteri innatus, variegatus. in hortis etiam reperitur, ubi variis arboribus adhaeret; pilei pars superior variis coloribus notata, magis irregulares & undulatos circulos formantibus, inferior albida.

† 3. *Boletus stipitatus pileo pulvinato subviscido, poris rotundatis convexis flavissimis, stipide albido. L.* Pileus superne obscurus, fuscus aut terreus, inferne luteus; in sylvis & hortis, locis umbrosis.

† 4. *Boletus stipitatus, pileo glabro pulvinato marginato, poris compositis acutis, porulis angulatis brevioribus. L.* Pileus superne subfuscus, inferne e luteo viridis; in campis, aestate.

331. HYDNUM.

Fungus horizontalis, subtus fibris subulatis echinatus, petiolo instructus. A Boletto non differt nisi orificiis tubulorum, quae non aequalia sed denticulata, hinc ab aliis cum Boletto conjungitur.

† 1. *Hydnum stipitatum, pileo plano - infundibuliformi. L.* Boletus pileolo explanato, inaequali, desuper sericeo, lineis concentricis distincto, centro cavo, tubulis subtus connexis echinato - denticulatis. Gled. Erinaceus infundibulum imitans, colore pullo, superne sericeus; & circularibus striis excavatus, inferne plumbeus, pediculo concolore. Mich. in sylvis reperi.

332. PHALLUS.

Fungus petiolatus, capitatus, subtus glaber, superne callosus, reticulatus.

Fungi.

1. *Phallus valvatus stipitatus, pileo celluloso. L.* Fungus foetidus penis imaginem referens. B. Volva phallum initio penitus includens, instar ovi albi in sylvis ad truncos arborum putridos adparet, & radices intra ligni substantiam figit. Volva rupta egreditur petiolus crassus, cavus, intumescens, rigescens, penis virilis figuram referens, & foetorem spirans teterrimum; is terminatur capitulo parvo, conico, concavo, viscido, reticulato. Viscidum illud fungo maturo nigrescit, & colliquescit. Oelbafius hunc Phallum locis arenosis auf dem Ball, & quidem verno tempore repertum, adfirmat.
- † 2. *Phallus pileo ovato, stipite nudo rugoso. L. Morel.* Hic Phallus volva destituitur, & pileus subtus undique adnectitur. Varietates, capitulo longiore, fastigiato, aut brevior, globoso, obtuso, colore albo, rutilo, vel fusco, petiolo crasso vel tenuiore, longiore vel brevior, pleraeque edules; in sylvis & aliis locis, vere potius quam autumno.

333. ELVELA.

Fungus variae figurae, superne & inferne laevis, petiolatus vel acaulis.

- † *Elvela pileo deflexo adnato lobato difformi. L.* Elvela petiolata, lamina in formam capituli deorsum plicato-laciniata & crispa, petiolo fistuloso, striato & rimoso. Gled. variis locis crescit.

334. PEZIZA.

Fungus acaulis campanulatus, semina orbiculata intra cavitatem continens.

- † 1. *Peziza campanulata lentifera. L.* Fungus minimus, ligneis tabulis areolarum hortorum adnascens. B. Fungus pyxioides seminifer. Loesel. Becher-schwamm.

Fungi.

schwamm. Fungus hic minimus in hortis soepe reperitur, ubi asseribus sepium vetustis pincis gregatim adnascitur, primum ochrae colore, postea maturis seminibus intus cinereus, extrorsum nigricans.

335. CLAVARIA.

Fungus perpendicularis, simplex vel ramosus, apice obtuso vel acuminato, superficie unica.

† 1. *Clavaria clavaeformis simplicissima*. L. colore luteo, in syivis ad radices arborum.

† 2. *Clavaria ramoso-cornuta compressa*. L. Fungus ramosus niger compressus parvus, apicibus albidis. Raj. Hanc Clavariae speciem in horto meo offendi, ad basin parietis pinei natam, libero aëri expositam, sed sole destitutam, nec adeo parvam, cum digitos duos ad minimum altitudine aequaret, coeterum formosam, ramis atris, apicibus candidis.

336. LYCOPERDON.

Fungus subrotundus, seminibus farinaceis impalpabilibus repletus, apice dehiscens.

1. *Lycoperdon subrotundum, lacerato dehiscens*. L. Fungus rotundus orbicularis. B. Boiss. Fungus maximus, in terra sessilis, pilam albam referens, substantiae coriaceae, quae matura dehiscit, seminibus innumerabilibus repleta, quae instar levissimi pulveris lutei vel fusci a ventis late per auram sparguntur; in sylvarum confiniis & campis sterilibus passim reperitur. Varietas multo minor, coloris albi vel grisei, in hortis arborum corticibus aut substantiae lignae, amputatione ramorum laesae & putrescentis, insidet.

Fungi.

337. MUCOR.

Fungus vesicula subrotunda, in qua semina numerosa, adfixa receptaculis criniformibus.

- † 1. *Mucor stipitatus*, capsula globosa. L. Schimmel.
in pane, plantis & aliis putridis.
- † 2. *Mucor stipitatus*, capitulo subrotundo aggregato.
L. in fructibus putrescentibus.
- † 3. *Mucor stipitatus*, spicis digitatis. L. in cibis corruptis.
- † 4. *Mucor albus*, capitulis, fuscis sessilibus. L. in foliis Aceris, locis umbrosis & tempore pluvio.
- † 5. *Mucor perennis* stipite filiformi nigro, capitulo globoso cinereo. L. in muris, lignis & saxis.

A D P E N D I X.

Opere absoluto & jam quoad partem transmissio obtinui *Christ. Menzelii Centuriam Plantarum circa Gedanum sponte nascentium*, adjectam *Appendicis loco ad Elenchum Oelhafii 1650.* cujus in praefatione memini. Nec mirum, post 113 annos rarissimam jam esse, licet Gedani impressa, cum sesqui plagula tantum constet, quae longi injuriam temporis perpessa oculis & musaeis ipsis se subtraxit. Mirandum tamen, Eichstadium editioni secundae Elenchi, quae sexto post Menzelii Centuriam anno prodiit, paucissimas ex his inseruisse. Cum igitur praeter paucas has insertas, praeter alias a me quoque repertas & hoc Tentamine jam comprehensas, & praeter nonnullas in mari ipso nascentes & fluctibus tantum ad littora ejectas, adeoque indigenis vix adnumerandas, adhuc 32 species a me non visas in Centuria ista invenerim, eas per Adpendicem hic adnectere placuit; licet adfirmare non ausim,

R 4

adhuc

adhuc hodie inter indigenas reperiri. Pleraque in locis ab urbe longius diffitis inventae sunt; & cum praeter nomen Bauhini cum aliquot synonymis, locoque & tempore florendi, nihil a Menzelio additum, in nonnullis notas quasdam ex Auctoribus adjunxi, & nomen Linnaei cum characteribus generum nondum adductorum, more in Tentamine observato, praefixi.

Classis II.

D I A N D R I A.

A. *Monogynia.*

a. *corolla monopetala.*

4. V E R O N I C A.

13. *Veronica floribus solitariis, foliis cordatis incis*
pedunculo longioribus. L. Alfine veronicae foliis,
 flosculis cauliculis adhaerentibus. B. in agris &
 montibus uach dem Heil. Brunnen, Majo. Planta
 humilis, ramulis lateralibus flores coerulei in-
 fident.

Classis III.

TRIANDRIA.

B. *Digynia.*

a. *calyce unifloro.*

15. PANICUM.

2. *Panicum spicis aggregatis, basi interiore nodosis, flosculis geminis muticis, vaginis foliorum punctatis.* L. Gramen dactylon folio latiore. B. vom Heuen Schottland nach dem Olmischen Wald, Julio. Haec Panici species in summitate cujusvis culmi spicas plures aggregatas gerit, quarum locustae acutis & rigidis mucronibus nares aut faciei cutem pungunt, si paulo fortius admoventur, hinc Gramen ischaemum, Blutgras, vocatur. Semina dulcia & esculenta sunt, quia Gramen dactylon esculentum B. Germ. Schwaden, ab hac specie fere non differt, nisi cultura, sicut supra jam meminimus, ubi de Festucae specie, quae nobis Schwaden, egi.

Ad hanc Classem adhuc referendum *Gramen spartheum primum panicula comosa* B. quod Menzelius in palustribus locis bey der Weichselmünde, Majo & Junio vidisse testatur. Rarissimum esset, si revera apud nos cresceret, aut olim crevisset. Hujus enim nec Linnaeus nec Scheuchzerus meminit. Tabernaemontanus figuram ex Clusio desumptam praebet, & Spartum Plinii esse, nec nisi in Hispania sponte nasci, adfirmat.

Classis IV.

TETRANDRIA.

A. Monogynia.

a. floribus aggregatis.

35. SCABIOSA.

4. *Scabiosa corollulis quinquefidis radiantibus, foliis bipinnatis linearibus.* L. *Scabiosa multifido folio, flore flavescente.* B. confertim in montibus ad litora maris bey Neblau, Julio.

B. Digynia.

43. b. APHANES.

Cal. monophyllus tubulatus, ore octopartito, laciniis alternis minimis. *Cor.* nulla. *Stam.* minima, ori calycis imposita, antherae subrotundae. *Pist.* germina ovata, styli filiformes, germinibus ad basin inserti, stigmata capitata. *Peric.* nullum. *Sem.* duo ovata, compressa, in fundo calycis, cujus os connivet, latentia.

1. *Aphanes arvensis.* L. Chaerophyllo nonnihil similis. B. in magna copia hinter der Kolbude in agris, Majo & Junio. Planta humilis, foliis cerefolii, flosculis viridibus. Linnaeus ad *Alchemillam* proxime accedere dicit.

Classis V.
P E N T A N D R I A.

A. *Monogynia.*

b. *floribus monopetalis angiospermis.*

68. CAMPANULA.

7. *Campanula hispida*, racema ovato-oblongo terminali, caule simplicissimo, foliis lanceolato-linearibus. L. *Campanula foliis echii*. B. in montibus bey dem Bärenwinkel, Julio.

69. b. NICOTIANA.

Cal. ovatus, semiquinquefidus. *Cor.* infundibuliformis, tubus calyce longior, limbus semiquinquefidus, quinqueplicatus. *Stam.* subulata, inclinata, antherae oblongae. *Pist.* germen ovatum, stylus filiformis, stigma emarginatum. *Peric.* capsula ovata, bilocularis. *Sem.* numerosa, reniformia.

- I. *Nicotiana foliis ovatis*. L. *Nicotiana minor*. B. wilder Taback. bey Prangschin, Julio. Flores lutei. Linnaeus plantam ex America advectitiam dicit, Tabernaemontanus in Germania peregrinam, Rupp. & Bergen in hortis tantum reperiri adserunt. Dubitandum ergo, an sponte apud nos floruerit, forte casu quodam in isto loco reperta.

69. c. LONICERA.

Cal. parvus, quinquepartitus, germini insidens. *Cor.* monopetala, tubo oblongo, gibbo, limbo

limbo quinquepartito, laciniis revolutis. *Stam.* subulata, antherae oblongae. *Pist.* germen subrotundum, stylus filiformis, stigma obtusum. *Peric.* baccae duae, eidem basi insistentes. *Sem.* subrotunda, compressa.

1. *Lonicera pedunculis bifloris, baccis distinctis, foliis integerrimis pubescentibus.* L. Chamaecerasus dumetorum fructu gemino rubro. B. hinter Zoppott, Majo.

B. Digynia.

a. floribus sparsis.

78. GENTIANA.

4. *Gentiana corollis quinquefidis hypocrateriformibus, fauce barbatis.* L. Gentiana autumnalis ramosa. B. in locis humidis, Augusto. Folia opposita, inferiora petiolata, superiora sessilia, foliis plantaginis similia. Caulis superne in ramulos dividitur, quibus flores e coeruleo purpurascens insident.
5. *Gentiana corollis quinquefidis campanulatis punctatis, calycibus quinquedentatis.* L. Gentiana major flore punctato. B. iisdem locis & temporibus. Flores pallidi.

c. floribus umbellatis.

1. involucro universali & partiali,

81. BUPLEURUM.

2. *Bupleurum involucellis pentaphyllis ovatis, universali subpentaphyllo, foliis subamplexicaulibus.* L. Perfoliata montana latifolia. B. in sylvis bey der Kolbude, Julio. Folia radicalia petiolata, superiora ovata amplexicaulia. Involucrum universale tri-vel pentaphyllum, parziale pentaphyllum, longitudine flosculorum.

Classis X.
DECANDRIA.

A. Monogynia.

134. PYROLA.

3. *Pyrola scapo unifloro*. L. *Pyrola rotundifolia* minor. B. im Gasschenthal, Majo. Planta ex minoribus, flos singularis, albus, odoriferus, amplior.

134. b. ARBUTUS.

Cal. minimus, quinquepartitus. *Cor.* monopetala, ore quinquefido, laciniis parvis, revolutis. *Stam.* ventricosa, basi tenuissima, antherae bifidae, nutantes. *Pist.* germen globosum, receptaculo insidens, stylus cylindraceus, stigma obtusum. *Peric.* bacca subrotunda, quinquelocularis. *Sem.* parva, ossea.

1. *Arbutus caulibus procumbentibus, foliis rugosis serratis*. L. *Vitis idaea* foliis oblongis albicantibus. B. in palustribus locis insulae Neringae, Majo & Junio. Folia petiolata, venis distincta, baccae virides, postea rubrae, demum nigrae, succulentae, edules, seminibus albis. *Arbutus* cum *Vaccinio* in pluribus convenit.

134. c. MONOTROPA.

Cal. nullus. *Cor.* petala decem oblonga, apicibus ferratis, decidua, alterna exteriora. *Stam.* subulata, antherae simplices. *Pist.* germen acuminatum,

natum, stylus cylindraceus, stigma capitatum.
Peric. capsula ovata, pentagona, quinquevalvis.
Sem. numerosa, paleacea.

1. *Monotropa floribus lateralibus octandris, terminali decandro.* L. Orobanche quae Hypopithys dici potest. B. in sylvis um die Kolbude, Junio & Julio. Linnaeus parasiticam radicum dicit.

C. *Trigynia.*

140. CUCUBALUS.

2. *Cucubalus calycibus campanulatis, petalis distantibus, fructu colorato, ramis divaricatis.* L. Alfine scandens baccifera. B. in pago Gischkau, Julio.

Classis XII.

I C O S A N D R I A.

E. *Polygynia.*

163. POTENTILLA.

5. *Potentilla foliis digitatis, caule repente, pedunculis unifloris.* L. Quinquefolium majus repens. B. neben und im Jäschenthal, Junio. Quodvis folium quinque constat foliolis venosis, ferratis, in orbem sparsis. Flores lutei.

Classis XIII.

P O L Y A N D R I A.

A. Monogynia.

171. b. CISTUS.

Cal. pentaphyllus, foliolis subrotundis, concavis, quorum duo alterna minora. *Cor.* petala quinque, subrotunda, patentia, magna. *Stam.* numerosa, capillaria, antherae parvae. *Pist.* germen subrotundum, stylus simplex, stigma planum. *Peric.* capsula subrotunda, tecta. *Sem.* numerosa, parva.

1. *Cistus suffruticosus procumbens, stipulis lanceolaris, foliis oblongis revolutis subpilosis.* L. Chamaecistus vulgaris flore luteo. B. in collibus gegen dem Bärenwinkel, Majo & Junio. Hujus plantae jam in Tentamine sub finem generis 171 memini, quam ut indigenam manu ignota notatam inveni. Menzelius ergo rem confirmat. Folia opposita, angusta, acuta, nervo per medium ducta. Racemi, teste Linnaeo, ante florescentiam nutantes; petala flava, annulo fulvo receptaculum ambiente.

Classis XIV.

D I D Y N A M I A.A. *Gymnospermia.*a. *calyce subquinquesido.*

185. MENTHA.

4. *Mentha floribus verticillatis, foliis ovatis obtusis, subcrenatis, caulibus subteretibus repentibus.* L. *Pulegium latifolium.* B. *Wolcy.* ad ripas fluminis der *Redaun*, Julio. Planta in hortis nota, quam sponte nascentem nondum observaveram.

b. *calyce bilabiato.*

198. b. MELITTIS.

Cal. campanulatus, teres, labium superius emarginatum, inferius brevius, bifidum. *Cor.* tubus angustus, labium superius erectum, planum, subrotundum, inferius trifidum, lacinula media majore crenata. *Stam.* subulata, intermedia breviora, antherae bifidae in crucem conniventes. *Pist.* germen villosum.

1. *Melittis melissophyllum.* L. *Lamium montanum melissae folio.* B. in sylvis passim, Junio. Flores purpurascens, vel albi, aut versicolores.

Classis XV.

TETRADYNAMIA.

B. *Siliquosa.*

218. b. ARABIS.

Cal. foliola duo majora, ovato-oblonga, concava, duo reliqua linearia. *Cor.* petala ovata, patentia, ungues longitudine calycis. *Stam.* subulata, antherae cordatae, erectae. *Pist.* germen longitudine staminum, stylus nullus, stigma obtusum. *Peric.* siliqua compressa, longissima, torulis ad semina inaequalis. *Sem.* plurima, compressa.

1. *Arabis foliis petiolatis lanceolatis integerrimis.* L. Bursae pastoris similis siliquosa major, & minor. B. prior ad littora maris hinter Zoppott, altera passim in agris Olivianis, Junio & Julio.

Classis XVI.

MONADELPHIA.

A. *Decandria.*

219. GERANIUM.

6. *Geranium pedunculis bifloris, foliis peltatis incisoferratis, caule erecto.* L. *Geranium batrachioides folio aconiti.* B. ad ripas fluminis der Rodaun
S bey

bey Prangschin, Julio. Folia longis petiolis fulta, flores coerulei.

7. *Geranium pedunculis unifloris, foliis quinquepartitis trifidis orbicularis*. L. *Geranium sanguineum* maximo flore, ibidem, Julio.

Classis XVII.

DIADELPHIA.

C. Decandria.

b. staminibus diadelphis.

227. LATHYRUS.

3. *Lathyrus pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis, foliolis ensiformibus*. L. *Lathyrus sylvestris major*. B. hinter Schönfeld, auch Zoppott, Junio.

228. VICIA.

6. *Vicia leguminibus sessilibus, reflexis, pilosis, solitariis, pentaspermis, corollae vexillis glabris*. L. *Vicia sylvestris lutea*, filiqua hirsuta. B. passim in dumetis, Junio & Julio.

235. MEDICAGO.

3. *Medicago leguminibus cochlearis, stipulis dentatis, caule diffuso*. L. *Trifolium cochleatum fructu nigro hispido*. B. in montibus gegen der Ralschan; über, Majo.

Classis XIX.

S Y N G E N E S I A.

B. *Polygamia superflua.*

a. *corolla tubulata.*

260. GNAPHALIUM.

6. *Gnaphalium caule erecto diviso, floribus pyramidalis lateralibus axillaribusque.* L. *Gnaphalium minus repens.* B. in montibus hinter dem Schottland nach Schönfeld, Julio. Folia linearia, flores lutescentes.

C. *Polygamia frustranea.*

272. CENTAUREA.

5. *Centaurea calycibus ciliatis terminali sessilibus, foliis tomentosis bipinnatifidis, laciniulis linearibus.* L. *Jacea montana candidissima, stoebe foliis.* B. ad flumen Rodaun bey Prangschin. Linnaeus hanc speciem in Italia reperiri testatur.
6. *Centaurea.* L. *Jacea montana incana odora.* B. in montibus bey dem Bärenwinkel, Julio. Folia pinnata pinnulis linearibus, flores purpurei. Linnaeus hanc Bauhini speciem non citat.

Classis XX.

G Y N A N D R I A.

A. *Dianδria.*

275. ORCHIS.

6. *Orchis bulbis subpalmatis rectis, nectarii cornu conico, labio trilobo lateribus reflexo, bracteis flore longioribus.* L. *Orchis palmata palustris latifolia.* B. in locis palustribus Majo & Junio. Huic fere similem sub specie 5ta in Tentam. observavi, uti illic adnotavi.

276. OPHRYS.

4. *Ophrys bulbo fibroso, caule bifolio, foliis cordatis.* L. *Ophrys minima.* B. bey der Kolbude, Julio. Haec planta differt a specie 3tia, quam idem Menzelius circa Gedanum observavit & in Pugillorior. plantar. protulit, in hac Centuria vero omisit, aut tum forte nondum vidit, vel alteri Centuriae servavit, prout in fine hujus promiserat, quae tamen lucem non vidit.

Classis XXII.

D I O E C I A.B. *Triandria.*

295. b. EMPETRUM.

Cal. tripartitus, laciniis ovatis. *Cor.* petala tria ovato-oblonga. *Stam.* capillaria, longissima; propendentia, antherae bipartitae. *Femina.* *Cal.* & *Cor.* ut in mare. *Pist.* germen depressum, stylus vix ullus, stigmata novem. *Peric.* bacca orbiculata, unilocularis. *Sem.* novem, in orbem posita.

1. *Empetrum procumbens.* L. Erica baccifera procumbens nigra. B. in palustribus locis, Majo & Junio. Planta late repens, ramulis lignosis fuscis flexilibus, foliis angustis sparsis, fructibus atro-coeruleis, intus viridibus, viscosis.

Classis XXIV.

CRYPTOGAMIA.

C. Algæ.

324. LICHEN.

13. *Lichen fruticulosus perforatus ramosissimus, ramulis nutantibus.* L. Muscus terrestris coralloides erectus, corniculis rufescentibus. B. bey der Münde, Junio. Hujus Varietas: Muscus terrestris coralloides seu cornutus montanus. B. ibidem. Tabernaemontanus iconem hujus plantae dedit.

INDEX GENERUM.

*Numeri Genus indicant, litterae b. vel c.
adjectae Adpendicem.*

Acer	304	Aphanes	43. b
Achillea	270	Apium	100
Aconitum	173	Aquilegia	174
Acorus	117	Arabis	218. b
Actaea	167	Arbutus	134. b
Adoxa	131	Arenaria	143
Aegopodium	101	Arctium	250
Aethusa	94	Artemisia	259
Agaricus	329	Arundo	20
Agrimonia	152	Asarum	150
Agrostemma	146	Asparagus	115
Agrostis	18	Asperugo	52
Aira	21	Asperula	38
Ajuga	181	Astragalus	232
Alchemilla	41	Athamanta	86
Alisma	122	Atriplex	306
Allium	111	Avena	29
Alopecurus	17		
Alfina	105		
Alyssum	211		
Anagallis	57		
Anchusa	54		
Anemone	176		
Angelica	89		
Anthemis	269		
Anthericum	114		
Anthirrinum	204		
Anthoxanthum	9		
Anthyllis	225		

Bryonia	294	Convolvulus	61
Bryum	319	Coreopsis	271
Bupleurum	81	Cornus	40
Butomus	132	Coronilla	230
Byssus	328	Corylus	292
		Crataegus	157
C.		Crepis	245
Calla	279	Cucubalus	140
Callitriche	2	Cuscuta	43
Caltha	180	Cynoglossum	53
Canpanula	68	Cynofurus	26
Cannabis	297	Cypripedium	278
Cardamine	213		
Carduus	252	D.	
Carex	283	Dactylis	25
Carlina	255	Daphne	128
Carpinus	291	Datura	62
Centaurea	272	Daucus	83
Cerastium	148	Delphinium	172
Chaerophyllum	95	Dianthus	139
Chara	325	Digitalis	206
Chelidonium	168	Dipsacus	36
Chenopodium	75	Draba	208
Chondrilla	241	Drosera	109
Chrysanthemum	267		
Chrysoplenium	135	E.	
Cichorium	249	Echium	46
Cicuta	93	Elvela	333
Circaea	8	Empetrum	295. b
Cistus	171. b	Epilobium	125
Clavaria	335	Equisetum	308
Clinopodium	194	Erica	127
Clypeola	212	Erigeron	262
Cnicus	253	Eriophorum	13
Comarum	166	Ervum	229
Conferva	327	Eryngium	79
Conium	84		
Convallaria	116	Erysi-	

Erysimum	215	Hydnum	331
Evonymus	71	Hydrocharis	301
Eupatorium	257	Hydrocotyle	102
Euphorbia	154	Hyoscyamus	63
Euphrasia	201	Hyoferis	246

F.

Fagus	290	Hypericum	236
Festuca	32	Hypnum	320
Fontinalis	316	Hypochoeris	247

Fragaria	162		
Fraxinus	307		
Fumaria	221		

G.

Galeopsis	188		
Galium	39		
Gentiana	78		

Geranium	219		
Geum	165		
Glaux	69		

Glecoma	186		
Globularia	34		
Gnaphalium	260		

H.

Hedera	73		
Heracleum	88		
Herniaria	74		

Hieracium	244		
Hippuris	1		
Holcus	303		

Holosteum	33		
Hordeum	27		
Hottonia	59		

Humulus	298		
---------	-----	--	--

I.

Impatiens	274
-----------	-----

Inula	265
-------	-----

Iris	11
------	----

Juncus	118
--------	-----

Jungermannia	321
--------------	-----

Juniperus	302
-----------	-----

L.

Lactuca	240
---------	-----

Lagurus	19
---------	----

Lamium	187
--------	-----

Lapsana	248
---------	-----

Laserpitium	87
-------------	----

Lathraea	203
----------	-----

Lathyrus	227
----------	-----

Ledum	133
-------	-----

Lemna	280
-------	-----

Leontodon	243
-----------	-----

Leonurus	192
----------	-----

Lepidium	209
----------	-----

Lichen	324
--------	-----

Ligusticum	91
------------	----

Ligustrum	3
-----------	---

Lilium	112
--------	-----

Linum	108
-------	-----

Lithospermum	48
--------------	----

Lolium	30	O.	
Lonicera	69. c	Oenothera	124
Lotus	234	Ononis	224
Lychnis	147	Onopordum	254
Lycoperdon	336	Ophioglossum	309
Lycopodium	313	Ophrys	276
Lycopsis	51	Orchis	275
Lycopus	6	Origanum	193
Lyfimachia	56	Ornithogalum	113
Lythrum	151	Ornithopus	231
		Orobus	226
		Osmunda	310
		Oxalis	145

M.

Malva	220
Marchantia	322
Marrubium	191
Matricaria	268
Medicago	235
Melampyrum	202
Melica	22
Melissa	196
Melittis	198. b
Mentha	185
Menyanthes	60
Mercurialis	300
Mnium	318
Monotropa	134. c
Mucor	337
Myagrum	207
Myofotis	55
Myofurus	110
Myriophyllum	287

N.

Nepeta	183
Nicotiana	69. b
Nymphaea	170

P.

Panicum	15
Papaver	169
Parietaria	305
Paris	130
Parnassia	106
Pastinaca	98
Pedicularis	200
Peziza	334
Phalaris	14
Phallus	332
Phascum	315
Phellandrium	92
Phleum	16
Phyteuma	67
Pimpinella	99
Pinus	293
Plantago	37
Poa	23
Polygala	222
Polygonum	129
Polypodium	312
Poly.	

Thlaspi	210	V.	
Thymus	195	Vaccinium	126
Tilia	171	Valeriana	10
Tordylium	82	Verbascum	64
Tormentilla	164	Verbena	5
Tragopogon	237	Veronica	4
Trapa	42	Viburnum	103
Tremella	326	Vicia	228
Trientalis	123	Vinca	65
Trifolium	233	Viola	273
Triglochin	121	Viscum	296
Triticum	28	Ulmus	77
Trollius	179	Urtica	285
Turritis	216		
Tussilago	261	X.	
Typha	281	Xanthium	286

INDEX SYNONYMORUM.

A.		Anagallis	4
A brotanum	259	Angelica	101
Abfinthium	259	Anonis	224
Acetosa	120	Anserina	163
Acetosella	145	Aparine	39
Aconitum	167	Apium	85. 86
Acorus	11	Archangelica	89
Adiantum	317	Aster	265
Alcea	220	Atriplex	75
Alliaria	215		
Alnus	70. 284	B.	
Aloe	175	Balsamina	274
Alfinanthemon	123	Barba caprae	159
Alfne	4. 69. 142. 143.	Bellis	34. 267
	148. 149. adp.	Bistorta	

Bistorta	129	Cnicus	255
Boletus	331	Consolida	49. 172. 181
Brassica	216	Convolvulus	129
Buglossum	50-52. 54	Conyza	262. 263. 265
Bugula	181	Cotula	269
Buphtalmum	269	Cyanus	272
Bursa pastoris	208. 210.	Cynoglossum	55
	adpend.	Cyperoides	283.

C.

D.

Calamintha	185. 196	Dens leonis	243
Cannabina	188. 256. 271	Dentaria	203
Carduus	251. 253	Dracunculus	270. 279
Carvifolia	96		
Caryophyllata	165		
Caryophyllus	33. 107.		

139. 142. 147. 148

Caucalis	82	Echium	55
Centaureum minus	78	Elichryson	260
Cerasus	156	Equisetum	1. 325
Cervicaria	68	Erica	adpend.
Chaerophyllo non nihil fi-		Erinaceus	331
milis	adpend.	Eruca	214
Chamaecerasus	adpend.	Erysimum	214
Chamaecistus	adpend.	Eupatorium	152. 271
Chamaedrys	4. 182		

Chamaemelum	268. 269		
Chelidonia	178		
Chondrilla	240		
Christophoriana	167		
Chrysanthemum	269		
Cicercula	227		

Cicuta	84. 94		
Cicutaria	91. 92		
Cistus	133		
Clematis	65		
Clinopodium	195		

F.

Filipendula	159
Filix	311. 312
Frangula	70

G.

Genista	223
Gentianella	78
Gladiolus	11
Gly-	

286 INDEX SYNONYMORUM.

Glycirrhiza	232	Laureola	128
Gramen 9. 12—32. 106.		Lenticula	2. 280
113. 121. 142. 283. 303.		Libanotis	86
adpend.		Lichen	322
Grossularia	72	Lilium convallium	116
		Linaria	204
H.		Loto affinis	225
Hedera	186	Lunaria	310
Helleborine	277. 278	Lupulus	298
Heracantha	255	Luteola	153
Hieracium 239. 243. 245—		Lychnis	140. 141. 146
	247	Lyfimachia	124. 125. 151.
Holosteo affinis	110		197
Horminum	7		

M.

I.		Marrubium	6. 190. 192
Jacea	272. adpend.	Mentha	183
Jacobaea	263	Mespilus	157
Juncus	12. 132	Millefolium	59. 270. 287
		Mollugo	39
K.		Monorchis	276
Kali	76	Muscus	313. 316. 320.
			324. 326. 327. 329.
			330. 332. 334. 335.
			adpend.

L.

Ladanum	188	Myagrum	215
Lagopodium	225	Myrrhis	95. 97
Lamium 188. 189. adpend.		Myrtillus	126
Lapathum	75. 120		
Lappa	250. 286		

N.

N.

Nasturtium	209. 213. 214
Nummularia	56
Nymphaea	60. 301

O.

Onagra	124
Orchis	276
Oreoselinum	86
Ornithopodium	231
Orobanche	203. adpend.
Ostrya	291
Oxycoccus	126

P.

Pastinaca	83
Pedicularis	199
Peplus	154
Perfoliata	adpend.
Perficaria	129
Petasites	261
Phalangium	114
Pilosella	244
Plantago	122
Polygonatum	116
Polygonum	74. 127. 137. 147
Populago	180
Potamogeton	129
Parmica	270

Pulegium	adpend.
Pulmonaria	244
Pulsatilla	176
Pyrola	123

Q.

Quinquefolium	163. 166. adpend.
---------------	-------------------

R.

Ranunculus	102. 131. 176. 179
Raphanistrum	218
Raphanus	214
Rapistrum	217
Rapunculus	67. 68
Rosmarinum	133
Ros folis	109

S.

Sagitta	288
Sambucus	103
Saxifraga	135
Scabiosa	272
Securidaca	230
Sedum	155
Sempervivum	144
Serpyllum	195
Sideritis	184. 188
Sigillum Salomonis	116
Sium

Register.

A.			
Ackelen	174	Bocksbart	237
Ackerknoblauch	111	Bocksheeren	161
Ackermünz	185	Bosst	336
Ackerstrauchgras	18	Brombeeren	161
Ackerzwiebel	113	Brunnkress	214
Augentrost	201	Buche	290
		Buchwinde	129
		Butterblum	243
B.			
Bachbungen	4	C.	
Bachmünze	185	Carthäusernelken	139
Bärenklau	88	Chamillen	268
Bärlapp	313	Champignon	329
Baldrian	10	Cornelbaum	40
Ballrosen	103		
Becherschwamm	334	D.	
Betonick	184	Distel	252. 254. 255
Beysuß	259	Dost	193
Biberklee	60	Dotterblum	180
Bibernell	99	Dreipe	30. 31
Bilsenkraut	63	Dreysaltigkeitsblum	273
Binsen	12		
Birke	284	E.	
Blaubeeren	126	Ehrenpreis	4
Blumengras	142	Eiche	289
Blutgras	adpend.	T	Eisen

Eisenhütlein

173

G.

Eisenkraut

5

Ellernbaum

284

Elybeeren

157

Engelsfuß

312

Entensfoot

280

Epheu

73

Erdbeeren

162

Erdspinnenkraut

114

Esche

307

Espe

299

Gänsdistel

239

Gänseblum

267

Gänserich

163

Gauchheil

57

Geisbart

159

Genist

223

Giersch

101

Goldblum

267

Gundelreben

186

Guter Henrich

75

S.

S.

Farnkraut

311. 312

Faulbaum

70

Feigwarzkraut

178

Feldkummel

195

Fettkautsch

10

Fichte

293

Fingerhutsblum

206

Flachsgras

13

Flachsseiden

43

Glieder

104

Gliegenschwamm

329

Glittergras

24

Frauenschuß

278

Froschbiß

301

Fünffingerkraut

163

Habichtkraut

244

Hagebüchen

291

Hagedorn

157

Hanbitten

160

Hanensfuß

178

Hans

297

Haselstrauch

292

Haselwurz

150

Hasenkol

239

Hauhechel

224

Hauslaub

155

Hederich

217

Heermooß

308

Heidekraut

127

Herzgeßpann

192

Hinnbeeren

161

Holwurz

221

Hopfen

Hopsen 298
Hundsjungel 53

L.

J.

Jacobskraut 263
Je länger je lieber 66
Jgelsknospen 282
Johanniskraut 236
Johannistrauben. 72

Leberblum 176
Leckritz 232
Leindotter 207
Lilien Convallien 116
Linde 171
Lindenbaum 304
Lungenkraut 47

M.

K.

Kaddig 302
Kalmus 117
Kartendistel 36
Kahenmünz 183
Kahenpötlein 260
Kellerhals 128
Kerzenkraut 64
Klapper 199
Klebkraut 39. 52
Klee 233
Klette 250. 286
Knoblauchkraut 215
Kol wilder 216
Kornblum 272
Kreuzblum 222
Kreuzkraut 263
Kuhweizen 202
Kunigundenkraut 257

Marienblum 266
Mariengras 303
Mausohrlein 244
Mehlbeeren 157
Melte 75
Mire 105
Mistel 296
Mohn 169
Morchel 332
Moßbeeren 126
Mummeln 170

N.

Nachtschatten 66. 275
Narrenkolben 281
Natterwurz 129
Natterzünglein 309
Nelken 139
Nessel 187. 188. 285

T 2

O.

Q.

Ochsenzunge	54
Odermennig	152

p.

Pappeln	220
Pastinack	98
Pestilenzwurz	261
Pfefferbaum	128
Pfeilkraut	288
Pfennigkraut	56
Pfifferling	329
Polen	adpend.
Porsch	133
Preusselbeeren	126

Q.

Queckgras	28
Quitschen	158

R.

Raden	146
Rebarberbeeren	119
Reinsahre	258
Reiske	329
Rittersporn	172
Röster	77
Rohr	20
Romeyenblum	268

Rosen	160
Rosshub	261

S.

Samkraut	44
Sanickel	80
Sauerampf	120
Sauerklee	145
Scabiose	35
Schachtelhalm	308
Schasgarbe	270
Schierling	84
Schimmel	337
Schleedoru	156
Schlüsselblum	58
Schwaden	32
Schwalbenkraut	168
Seeblum	170
Seifenkraut	138
Sinnau	41
Sinngrün	65
Sonnenthau	109
Sorge	273
Spindelbaum	71
Spitzwegerich	37
Springkraut	274
Stachelnuß	42
Steinbrech	136
Storchschnabel	219
Süßholz	232

T.

T.

Taschenkraut	210
Taubenkropf	221
Tausendguldenkraut	78
Tenfelsabbij	35
Theernelken	147
Tormentill	164
Türkischer Bund	112

V.

Vergiß mein nicht	55
Violen	273
Ulmbaum	77
Vogelneft	83

M.

Wacholder	302
Waldmeister	38
Wassertilien	11
Wasserlinsen	280
Wasserpfeffer	129

Wasserrettich	214
Wasserschierling	92
Wasserviol	59
Wegerich	37
Wegsenf	215
Wegtritt	129
Wegwart	249
Weidenbaum	295
Weiderich	56. 125
Wermuth	259
Wicken	227. 228
Widertodt	317
Wiesenkress	213
Wiesenraute	177
Winde	61
Wintergrün	134
Wolfsbast	128
Wolfsmilch	154
Wucherblum	267

3.

Zaunrübe	294
Zwenblatt	276

EMENDANDA.

pro Ziegenort & Ziegenhof ubique legendum Ziegenort
& Ziegenhof.

pag. 65	lin. 1.	Ruyperdamm.
68	— 1.	longitudine staminum.
69	— 15.	Ambae.
72	— 7.	obtusum.
81	— ult.	ultimo excepto.
96	— 11.	petala sex.
98	— 17.	adfiguntur.
109	— 4.	alterna.
112	— 7.	alterna.
124	— 17.	gramineis.
- -	— 19.	vero.
- -	— 20.	campis.
127	— 26.	abeunt.
131	— 18.	addatur Tormentilla.
135	— 5.	hederae.
141	— 9.	carent.
144	— 8.	Folia ternata, foliola.
145	— 17.	tripartitis.
161	— 6.	ramosus.
- -	— 12.	Varietas.
169	— 12.	superne.
- -	— 24.	Semina.
171	— 3.	hac prima Geranii specie.
195	— 10.	Recept. paleis distinctum.

pag.

- pag. 203 lin. 26. fusco.
— — antepenult. terminalibusque.
208 — 3. ferrata, flores lutei.
211 — 20. flosculi.
223 — 22. Folia.
236 — 1. quae.
240 — 1. acutissimis.
257 — antepenult. lamellis.
258 — 4. † *deleatur*.
260 — 1. volvatus.
271 — antepenult. ducto.
235 de Populo nigra notandum, eam adhuc
aliis Nehringiae locis reperiri, adeoque indi-
genam videri.
258 Agaricis addenda species illa, quam Germa-
ni *Musseron* vocant, petiolo longo, pileo par-
vo fusco vel rufo, sapore allii; in montibus
am Jäschenthal, bey Karlsau, August.
-
-

1897

1897

1897

GOTTFRIDI REYGER
TENTAMEN
FLORAE
GEDANENSIS
METHODO SEXUALI
ADCOMMODATAE
TOMUS II.

ADCESSIT
IOANNIS PHILIPPI BREYNII
VITA
ET
CHRISTIANI MENZELII
CENTURIA
PLANTARUM GEDANENSIIUM.

DANTISCI,
APUD DANIEL LUDWIG WEDEL.
MDCCLXVI.

GOTTFRID BEYER

TEMTAMEN

FLORAE

GEDANENSIS

METHODO SEXUATI

ADCOMMODATA

TOMUS II

ALBERTI

JOHANNES THILIPP BRUNN

VITA

ET

CHRISTOPH MESSINGH

DE TOTA

PLANTARUM GEDANENSIS

1753

1753

1753

PRÆFATIO.

Post editum Floræ Gedanensis Tentamen ulterior investigatio plures mihi, antea non visas detexit plantas, præsertim postquam occasionem nactus lustrandi proventus sylvarum & montium remotiorum, plantis rarioribus gignendis felicissimorum, quibus non species tantum & varietates sed etiam genera augebantur. Adcedebant nonnullæ quas amicis debebam, in primis Viro Doctissimo *Joanni Reinholdo Forster*, Ministro Ecclesiæ in Nassenhof, qui, pro singulari quo fertur in hoc studium amo-

re, quasdam ibidem vel in vicinia natas mecum communicavit, & plures sane communicavisset, nisi iter hoc anno in Russiam susceptum obstitisset. Hanc igitur duorum annorum collectionem tamquam Supplementum quoddam Floræ Gedanensi subnectere constitueram, nisi iterata Tentaminis perlustratio quædam adhuc addenda quædam corrigenda esse monuisset, adeoque & has additiones & novas plantarum adcessionis altero hoc Tomo comprehendere suavisset.

Dum enim non simplicem indigenarum sistere indicem, utpote parum profuturum, sed simul viam ad cognitionem earum monstrare in animo erat, huic scopo melius me satisfacturum intellexi, si descriptiones plantarum, ubi nimis breves vel minus adcuratæ, prolixiores, justiores redderem, & ubi
nullæ

nullæ erant novas adderem, in primis in plantis cryptogamis, utique difficilius discernendis. Porro nomina specifica plantarum ab ipso Celeb. Equite a Linne in secunda Specierum editione passim immutata, quædam etiam herbæ ad alia genera translata, quas quidem mutationes hac occasione & Floræ Gedanensi adpropriare, adeoque omnia plantarum nomina ad hanc secundam editionem transformare consultum duxi. Nec minus e re fore credidi, si nomina trivialia, quæ in marginè operis Linnæani leguntur, adderem, ut quælibet herba binis verbis nominari queat; hæc ergo nomini specifico & quidem alio charactere, ne cum illo confundantur, ubique inferendâ judicavi. Tandem etiam, multorum desiderio morem gesturus, nomina germanica omnibus plantis adponere conatus sum, licet quandoque vaga & minus certa.

Nondum enim eo res deducta est, ut quodvis genus peculiari & proprio nomine germanico a botanicis adprobato nobis innotescat, quod quidem maxime optandum. Multo minus diversæ species diversis nominibus hætenus distinctæ. Nomina ergo passim usitata ex variis libris adscripsi, & ubi nulla reperi, ex formatione partium aut ex nomine triviali vel ex specifico Bauhini imposui.

His igitur rationibus permotus omnes prioris Tomi plantas hic denuo exhibui, nihil tamen præter nomen Linnæi specificum & hoc quidem ab ipso sæpius immutatum repetens, ne jam dicta iterum proferam. Characteres ergo generum, synonyma, locus & tempus florendi in priore Tomo quærenda. Descriptiones, nisi aliquid immutandum aut addendum, hic pariter

ter omiffæ. Plantæ noviter repertæ aut Adpendice Tomi I. complexæ hic fuis locis infertæ, & priores asterifco diftinctæ, quibus additis numerus fpecierum a 732 jam ad 868 excrevit, qui licet non adeo magnus, ut alios paffim catalogos æquet, fertilitatem tamen foli noftri abunde comprobat, cum hic non Flora regni aut provinciæ fed paucorum milliarium exhibeatur, & cum certiffimus fim plura adhuc deeffe, quæ aut plane non vidi, aut defectu floris vel aliis ex cauffis non fatis determinare potui, adeoque prætermittere malui, quam referre ad genera minus congrua.

Licet jam in priore Tomo plantas non a me fed ab antecelforibus vifas nomine eorum citato diftinxerim, hoc tamen confulto ubique repetere volui, ne hallucinationes illorum, quæ utique

concedendæ & a me jam partim indicatæ sunt, meas facerem. Quæcunque igitur *Oelbafius* in prima & *Eichstadius* in secunda Elenchi editione, *Menzelius* vero in Centuria & Pugillo protulerunt, nec a me denuo visa, pariter quæ ab utroque *Breynio* didici, aut ab amicis accepi, suis locis indicantur. Plura tamen, quæ in prima Parte ex Auctoribus tantum produxi, postea ipse vidi, & hoc pariter adnotavi.

Huic Tomo vitam præfixi D. *Joannis Philippi Breynii*, quæ licet rudi stylo exarata, hic tamen commodum, reor, locum naâta. Merito enim insignis botanici gedanensis memoria inter flores patrios fervatur, & debeo hoc qualecunque monumentum Viro sinceræ pietatis, prolixæ eruditionis, summæque humanitatis, quocum per plures annos amicitia & necessitudinis

vinculo conjunctus vixi, usque dum ingravescente ætate solitudinem omni confortio antehaberet. Utinam mihi de proposito plantas gedanenses colligendi tum constitisset, cum adhuc frequente ejus consuetudine fruerer, procul dubio non imperfectum Tentamen, sed absolutum indigenarum Catalogum, amplissima ipsius cognitione adjutus, exhibuisssem. Ceterum relationi de liberis Breynii adjungendum est connubium filiae relictæ cum Viro Doctissimo *Petro Castell* M. D. post obitum parentis initum, qui & museum Breynianum hodie possidet.

Ad finem libri addidi, quia jam rarissima est, *Plantarum Gedanensium Christiani Menzelii*, botanici postea celeberrimi & archiatri Electoris Brandenburgici, qui *Pugillo plantarum rariorum*, *Indice plantarum multilingui*,

aliisque scriptis inclaruit. Hac quidem Centuria ab ipso juvenilibus annis conscripta, antequam herbarum cognitionem ad eum perduxisset gradum, quem deinceps adeptus, quare non mirandum, si in uno aut altero erraverit, & plantis nomina minus convenientia adposuerit, sicuti n. 54, quod isto seculo facile fieri poterat, cum botanicorum adpellationes characteres plantarum nondum satis exprimerent. Hinc etiam nec synonyma nec synonymis auctores ubique juste junguntur; sic n. 22. Flos Solis & Pseudopanax chironium minus recte *Thalio* adscribitur, cui hæc planta *Helianthemum* Cordi audit. Interim summa Menzelii diligentia laudanda, qua tot ab Oelhasio prætermittas plantas una æstare detexit, quamquam e. 52. & 56. jam ab Oelhasio indicati, & prior quidem ab utroque false *Hyoscyamus* albus dicitur, cum
niger

niger solummodo Prussiae indigena sit. Ex dedicatione quoque vitae ejus aliquantum lucis adfertur, quia exinde palam fit, qua ratione unum hunc annum transegerit, quem relicta academia regiomontana Gedani traduxit, quo tempore etiam Iacobo Breynio botanicæ elementa tradidit. Diutius quidem hic morari constituerat, sed mutato consilio, eodem quo Centuria prodiit anno, iter in Belgium perrexit, quare nec Index Plantarum Lappinensium, cujus in dedicatione spem fecerat, nec altera, quam promiserat, Centuria lucem viderunt. Ego hac nova editione plures typographi errores emendavi, & numeros plantis addidi.

Numerosas prioris Tomi mendas-
tum quidem gemina pagella indicavi,
leviores vero & mere orthographicas
præterii, licet sæpius repetitas. Idem
in

in hoc altero Tomo egi, & minoribus
quæ legendo facile emendantur omis-
sis, potiores tantum, & quæ nomina
vel sensum obfuscant aut verba præter-
mittunt, notavi, quæ tamen nimis
longam efformant seriem, & quarum
veniam ab æquo Lectore facilius spero,
cum uterque Tomus non hic sed alibi
prelo subjectus sit. Scrib. Gedani Ao.
MDCCLXV. Pridie Kalend. No-
vemb.

V I T A

JOANNIS PHILIPPI BREYNII

M. D. ACAD. IMP. NAT. CURIOS. ET
SOC. REG. LOND. SODALIS.

reynia gens stirpi perantiquæ
& prænobili olim in Bra-
bantia, *Braine-Alleud* seu
Brenniæ Allodii, suam debet
originem, ex qua *Matthias Brayne*
1585, tempore persecutionis sub Duce
Albano, clam Antverpia relicta Vesa-
liam se contulit. Hujus posterii partim
Coloniæ, partim in Anglia & Belgio
domicilium fixerunt, ex quibus *Jacobus*
A *Brey-*

Breynius primus Gedanum venit, ibidemque filium *Jacobum*, botanicum postea longe celeberrimum, genuit, qui, licet summa hujus artis scientia scriptisque editis famam haud vulgarem adeptus, professionem botanices in Academia Leidenfi oblatam recusavit, privatusque Gedani vivere maluit. Planta tamen ipsius nomine insignita memoriam Viri æternum loquetur. Hoc ergo parente & matre *Sara Rogge* natus est *Joannes Philippus Breynius*. 1680. Aug. 5.

Primis optimarum artium studiis in gymnasio patrio eruditus, præsertim vero hereditariam quasi botanicam sub tanto patre felicissimo successu edoctus, post hujus fata 1693. maritimo itinere in Belgium tendens, Academiam Lugduno-Batavam petiit, ibidemque omnia quæ futurum Medicum decent studia summo ardore adgressus, per quatuor annos ab ore celeberrimorum in Physica & Medicina virorum, *Dekkeri*, *Hottonii*, *Boerhavii*, *Bidloo*, aliorumque pependit, anatomicis ipse cultum admovit, frequenter quoque disputando ingenii vires monstravit. In primis

primis tribus dissertationibus a se ipso conscrip is profectuum edidit specimina. Prima *de Galactosi* seu secretionē lactis 1699 ventilabatur, in qua non sanguinem sed chylum materiam proximam lactis esse contendebat. Sequebatur 1700. altera & quidem amatissimæ sibi botanices duplicem tradens materiam; primam *de radicis Gin-sem seu Nisi* nomine, figura, differentia & viribus, quippe ipse ex paterna hereditate & ex munificentia *Witsenii* specimina aliquot possidebat; secundam *de Chrysanthemo Bidente Zeilanico, Acnella dicto*, planta a nemine adhuc descripta, quam laudato *Witsenio* debebat, in hujus vires pariter inquirens; ambarum plantarum icones subiciebat. Tandem 1702 inauguralem *de Fungis officinalibus* & eorum ulu in medicina scripsit, in qua de Agarico Laricis, de Fungo Sambuci, Lycoperdo & Boletō cervino legit. Hac ergo cum adplausu ventilata, 6 Julii laurea doctorali ornatus est.

Postea musis batavis valedicens iter ad exterās regiones meditabatur. Sed Galliam vetabat bellum hoc tempore de successione hispanica post obitum

Caroli II. ortum, jamque adeo late diffusum, ut Fœderati quoque Belgii limites attigerit. Hac tamen occasione copias Batavorum, sub Comite Athlonæ, prope Noviomagum 25 Julii sub signis collocatas, postera vero die Mosam tribus pontibus prope Gravam superantes vidit. Sequenti Augusto in Angliam transvectus, Londinum venit, ubi statim celeberrimorum Botanico-
Petiverii, Sherardi, Pluckenetii amicitiam sibi conciliavit, cum quibus, paribus studiis conjunctus, familiarissime vixit, ductuque eorum notitiam plantarum exoticarum insigniter ampliavit, dum non solum ingens, quam possidebant, siccarum copia ipsi quotidie patebat, sed & iisdem comitibus in præcipuis circa urbem hortis vivas lustrabat. Nec minus colloquio eruditissimorum per Angliam virorum sæpe fruebatur, musea frequentabat, animos sibi devinciebat, inter quos præcipui erant *Sloane, Cockburn, Mead, Woodward, Fluid, Comper* aliique. Tanto enim tenebatur desiderio doctissimis ubique viris se probandi, & ex illorum consortio aliquid discendi, ut nec locorum

rum distantia impeditus Effexiam petierit, ut *Rajum*, Epsoniam, ut *Listerum* salutaret. Archiepiscopum etiam Cantuariensem & Episcopum Londinensem invisit, a quibus honestissime exceptus & a priore mensæ admotus. Septemb. mense Oxoniam se contulit, ubi pro more suo, & insuper litteris commendatitiis instructus, eruditorum ambibat amicitiam, eorumque ope notabiliora, inprimis vero ad historiam naturalem spectantia, videbat, *Keilli* lectiones frequentabat phycas, celeberrimum *Wallisium*, tum jam 87 annorum, mente tamen & visu adhuc bene valentem, in diario suo inter amicos refert. Mense Octobri excursionem versus Bathoniam, ubi Regina aderat, Bristolium & vicinam Ducis de Beaufort domum instituit, ubi hortum exoticis plantis instructissimum offendit. Oxoniæ usque ad finem Februarii 1703 moratus, Londinum reversus est, ubi pristino more vixit, & vere adveniente plantas legit indigenas. Aprili mense Cantabrigiam profectus, amicitiaque D. *Hales* suffultus, quæcunque hæc Academia memoratu digna offerebat perlustravit,

inde Newmarket, Colcestriam & Harvicum visitans, denuo Londinum red-
dux, ibi Maji Reg. Soc. Lond. Soda-
lis designatus est; quippe multis Socie-
tatis membris jam amicissimus erat,
quorum conventibus & sæpe interfue-
rat, iisque ingenium satis probaverat.

Hoc itaque honore auctus, & jam de-
cem menses in Anglia degens, occasio-
nem quærebat, Italiam adeundi. Flagan-
te vero tunc undique bello, non alia com-
modior se offerebat, quam cum classe pro-
ficisci, quæ Regi Carolo III. suppetias
latûra instruebatur, ut vela ad mare me-
diterraneum dirigeret. Hunc in finem
amicitiam cum *Wollastono*, exercitus
navalis medico ordinario, contraxit,
cujus opera facile impetravit ut comes
itineris esset. Ergo i Junii Portsmou-
thum advectus, Equiti Showel, qui
classis Præfectus erat, litteras commen-
datitias, nomine Georgii, Principis
Daniæ, Reginae mariti scriptas tradidit,
qui ipsi omnem quam poterat opem
promisit. Interim aliquot adhuc septi-
manæ præterlapsæ, quibus classis bel-
gicæ conjunctio expectabatur. Has
partim plantarum, animalium aliarum-
que

que rerum naturalium investigationi, partim ægrorum ex classe in Gospoet decumbentium visitationi cum medico ordinario Portsmouthensi impendit. Tandem 29 Junii navem bellicam S. Georgii conscendit; sed classe circa insulam Wight adhuc commorante, plantas & conchyliæ dictæ insulæ perlustravit, donec 12 Julii anchora solveretur. Ventis autem contra luctantibus classis per aliquot dies prope Torbay & promontorium Lizard substitit. Tum forte in navi, qua vehebatur, productum marinum singulare aquis extractum, illicque oblatum, quod tunc nondum descriptum credens nomine *Alcyonii ramoso-digitati carnei, asteriscis undiquaque notati* salutavit, & post plures annos in epistola ad Loebnerum fusius adumbravit.

Tandem ventis secundis mare transnavigans, 4 Aug. ad Lusitaniæ littora prope oppidulum Cascales navi adpulsa, in terram descendit, & statim in littore, licet die jam evanescente & tenebris insurgentibus, plantas marinas aliasque rariores legit. Postero demum die mulo Ulyssiponem haud longe diffitum petiit. Labet hic referre ex itinerario

admirationem Viri inadfuetas plantas in
via conſpicientis. „Verbis exprimere
„impar ſum, quantam ex viſu inſolito
„rariffimarum plantarum ceperim de-
„lectationem. Ut enim vineas, malos
„aurantias, citereas, punicas, oleas, lau-
„ros, myrtos & ejusmodi arbores, ma-
„gnitudine qua nunquam videram an-
„tea, & fructibus onuſtas, in incultis
„quaſi natas taceam, innumeras ferme
„ad littus maris equitans obſervabam
„plantas marinas. Inter illas eminebat
„Fucus quidam viri altitudinem dimidio
„ſuperans, nescio ſane an deſcriptus,
„Alcyonium vermiculatum & plurimi
„Fuci non deſcripti. Sed ſummo meo
„dolore nec tempus mihi nec occaſio
„vel mediocre faciendi ſupererat col-
„lectionem. Miratus ſum tum tempo-
„ris, Tournefortium, qui ut ait in Luſi-
„tania plantas indagandi gratia moratus
„eſt, non plures obſervaiſſe. Nec ma-
„rinae plantæ duntaxat oculos poſcebant
„& animum, ſed & terreſtres, quas
„equitando obſervabam, ut Cistus cha-
„mædryos folio, Stœchas citrina angu-
„ſtifolia gallica, Limonium, Xanthium
„Luſitanicum ſpinoſum. Ficus indica
„ſeu

„seu Opuntia vulgaris, una cum Aloë
 „americana folio in mucronem abeunte.
 „Quædam scapum produxerant ad du-
 „plam viri altitudinem, floribus elegan-
 „ter onustum. Hæ ex maritimis & sa-
 „xosis enascebantur montibus.“ Ulys-
 sipone per quatuor tantum dies commo-
 ratus, in quibus tamen templa potiora
 & Regem Petrum II. vidit, 9 Augusti
 cum classe in mediterraneum perrexit
 mare, navem vero bellicam, qua antea
 vectus fuerat, cum mercatoria commu-
 tatus.

Venti primum adversi, mox plane
 sedati, classem in sinu maris prope Tan-
 giriam, Africæ oppidum, per quatuor
 dies remorabantur. Maximo tum qui-
 dem desiderio flagrabat noster, terram
 ipsam adeundi, & flores ex alia mundi
 parte legendi, quod facile fieri poterat.
 Obstitit vero metus, ne deinde in Italia
 sanitatem per 40 dies in valetudinario
 probare cogeretur. Fructus tamen
 Africæ, præsertim uvas insignis magni-
 tudinis & saporis ad navem adlatas gu-
 stabat. Anchoris iterum solutis Ceu-
 tam vidit a Mauris obsessam, tormento-
 rumque explosiones hinc inde parcius
 factas.

factas. Pisces volantes hic primum observavit. Interim lentissime navigabat classis, ventis sæpissime adversis, 12 Sept. ad Alteam oppidum regni Valentiae adpulsa, aquæ dulcis quærendæ gratia. Hanc occasionem nactus in littus hispanicum descendit, plantasque ibidem nascentes lustravit, quarum ultra 90 species in diario exhibet. Sept. 24. singulare vidit phænomenon turbinis aquas elevantis, ad quem dissipandum bombardæ explodebantur. Binis tantum verbis hujus rei meminit, quæ in Trans. Angl. anni 1702. ab *Alex. Stuart* fusius describitur, ex nubibus nimirum aliquid descendere, instar tubi, fere ad superficiem maris, aquas marinas vero eodem tempore ascendere, & intra hunc tubum circumgyrando ad nubes ipsas attolli, quod tamen alii negant.

Tandem prima Octobris dies Italiam dedit & portum Liburni. Ergo mari relicto per Pisas & Luccam Florentiam adiit, ubi *Magliabechii* & *Laur. Bellini*, Magni Ducis archiatri, itemque *Brunonis Tozzi*, monachi Vallis Umbrosæ, plantarum Hetruriæ peritissimi, colloquio

quo fruens, humanissimos expertus est, iisque comitibus hortos, gazophylacia, nosocomia, bibliothecas, reliqua visitavit. De Magliabechio hoc fert iudicium: „Inter rarissima quæ videntur Florentiæ merito numerandus est, celeberrimus Magliabechi, præsertim, suæ domi, quæ libris cujuscunque generis tota repleta est. Neminem certe, in librorum cognitione magis versatum credo. Ast uti hac re ita sorditie quoque, quod dolendum, excellit. Est alter Diogenes. Fuit erga me, humanissimus, meque aliquoties in diversorio meo salutavit.“ Florentia relicta Romam petiit, in via uti semper ei mos erat plantis inhians, & thermas prope Viterbium visitans. Novemb. 4. Romam venit. Hic amicitiam sibi conquisivit Jo. Bapt. *Triumfetti*, *Baglivii*, *Fossombrosi*, & *Bianchetti*, medicorum, cum quibus illi multus de rebus medicis sermo fuit. Inprimis Beglivio familiaris illius lectionibus interfuit, & ejus ductu plurima vidit, utpote museum Jesuitæ *Bonanni*, quod ut aiebat Kircheriano superstruxerat, item Jo. *Alph. Borelli* manuscripta inedita apud Patres

Patres piarum scholarum, ubi mortuus erat, servata, inter quæ nonnulla reperiabantur *de peregrinatione per aërem seu de arte volandi pro hominibus*, cui rei paullo ante obitum multum infudaverat, porro museum *Stozzi*, in historia naturali & mechanicis curiosissimi, aliaque. Huic etiam adcessum ad Oratorium Venetum *Jo. Franc. Maurocenum* debebat, a quo humaniter exceptus, litterisque commendatiis instructus. Anno 1704, Januar. 3. Rome valedixit, & per Anconam, ubi in littore maris adriatici echinos legit, Bononiam perrexit. Hic *Lelio Triumfetti* commendatus notabilia viderit, interque ea bibliothecam Comitis *Marsilii* tum absentis, musea *Aldrovandi*, *Cospiani*, & *Zannoni*, hortumque medicum. Januar. 23. Venetias advenit, ibique litteras Legati Mauroceni ad Nobilem *Martinelli* botanices amantissimum tradens, & hortos & musea illo duce viderit. Mart. 5. Patavinam adiit academiam, ubi a viris celeberrimis *Guilielmino*, *Ramazzeni*, *Vallisnerio*, *Viali*, *Faidello* singulari amicitia adfectus, doctissimos cum illis sermones prolixè refert in diario.

rio. Thermas patavinas diligentissime
visitavit & descripsit. Aprilis 25 Vene-
tias reversus amicitiam cum *Ludovico*
Testi & *Alexandro de Bonis* medicis
doctis & curiosis contraxit. Maji 12.
Vicenzam, Paduam iterum & Veronam
divertit, Junii 6 Venetias redeuns.

Tandem Venetorum urbe & simul
tota Italia 8 Junii relicta per Forum Ju-
lium, Carinthiam & Stiriam iter direxit,
ac 1 Julii Viennam intravit; ubi *Joan-*
nem Scheuchzerum offendit & amicitiae
vinculo sibi adligavit. Dehinc per Pra-
gam & Dresdam Freybergam venit,
ut metallifodinas visitaret. Inde Lipsi-
am profectus, botanicis & medicis *Ri-*
vini lectionibus interfuit, privatim
quoque ab illo demonstrationem hiatus
membranæ tympani vidit, quem pri-
mus invenerat. Halis *Hoffmannum*
ejusque museum salutavit. Dehinc per
Ducatum Brunsvicensem & Westpha-
liam denuo viam in Belgium perrexit,
ut amicis & cognatis valediceret, tan-
demque per Bremam, Hamburgum,
Berolinum sub finem Octobris ex pro-
lixo litterario itinere in patriam rever-
sus.

Hic

Hic 1707. conjugio sibi adjunxit *Constantiam*, filiam *Henrici Ludewichs*, Scabini Palæopolitani, ex qua filios suscepit duos, filias quinque. Ceterum scientiam rerum medicarum, academicis vigiliis & doctissimorum per Europam virorum consuetudine adquisitam, ad praxin perducens ægris felici successu per plures annos medebatur, donec studium historiæ naturalis, quo fere totus tenebatur, eum permovit, ut huic se solidicaret. Sublevabat hos labores seu potius otia hortus exoticis & rarissimis plantis refertus, museum ab ipso & patre per longam annorum seriem collectum & bibliotheca botanicis ac historiæ naturalis scriptoribus instructa, quam ipse in litteris ad *Seguierum* completam vocat, cui addiderat icones plurimas avium, piscium, plantarum, &c. a liberis artis pingendi peritissimis ad vivum & genuinis coloribus delineatas.

His itaque studiis occupatus scripta edidit, non quidem volumine sed argumento & exsequutione primariis æquiparanda. Anno 1712, *Helwingii Floram Quasimodogenitam*, suis sumtibus
 impri-

imprimendam curavit, & præfationem addidit, in qua de Polonicis & Prussicis historiæ naturalis scriptoribus egit, simulque errores in Lœselii Flora Prussica commissos detexit. 1717. in epistola ad Lochnerum de *Alcyonio miræ & elegantis structuræ* olim in mari britannico a se reperto disseruit, illudque plantis adnumerans, idem esse monstravit cum Palma sive Manu marina Joh. Bauhini, Fuco manum referente Tournefortii & Fungo amanita marino Barrelieri, licet illorum figuræ & denominationes ad ficcum exemplar formatæ a naturali plus minus aberraverint. 1722. epistolam publicavit ad Andersonium datam, in qua de *Melonibus petrefactis montis Carmel vulgo creditis* egit, & revera matricem marmoream globosam crySTALLINIS concretionibus gravidam esse ostendit, figuris adjectis. 1731. *Historiam naturalem* edidit *Cocci radicum tinctorii*, quod Polonicum vulgo audit, ubi illud & Gedani ad radices Polygoni cocciferi C. Bauhini reperiri, & nympham esse vermiculorum hexapedorum, ex qua postea mares minores alati, feminæ majores non alatæ pro-

prodeunt, observationibus institutis evincit; figuræ coloratæ rem illustrant. 1732. *de Polythalamiiis, nova Testaceorum classe*, librum emisit. Novam enim Testarum methodum tradens 8 classibus comprehensam, tertiam Polythamii nomine insignivit, illudque Testam tubulosam, polythalamiam, conicam, rectam, vel in spiram regularem convolutam, cum siphunculo thalamos transeunte, vocavit, cujus quatuor genera, Orthoceratem, Lituum, Ammoniam & Nautilus condidit, descripsit & delineavit. Coronidis loco schediasmata duo *de Belemnitis Prussicis*, & *de methodica Echinorum distributione* addidit, quæ pariter figuris ornata. 1739. Parentis *Jac. Creynii Fasciculi rariorum plantarum Prodomos* binos recudi curavit, quibus vitam Patris & descriptionem *Breyneæ* addidit, generis plantæ a Plumierò hoc nomine adpellatæ, cum figura speciei ejusdem generis. Sed, quod præcipuum est, icones rariorum plantarum a patre Fasciculo destinatas, hætenus desideratas, hic tandem 30 tabulis publicavit, additis descriptionibus. Ad calcem operis adjecit dissertationem
olim

olim in academia a se conscriptam
de radice Ginsen & Acnella, simul-
 que justiore plantæ Ginsen figuram
 tradidit.

Præterea in ephemeridibus illustrium
 Societatum, quarum membrum fuit,
 varia ejus scripta leguntur. Nimirum
 in Transactionibus Philosophicis Regiæ
 Societatis Londinensis 1705. epistola
 ad D. Sloane scripta, in qua *plantarum*
& insectorum variorum, quæ in littore
hispanico regni Valentia observaverat,
 & trium animalculorum marinorum
 prope insulam Yvicam mari innatantium
 descriptio & figuræ continentur. 1712.
 epistola ad eundem *de observatis in iti-*
nere italico ab Hetruria usque ad Ro-
 mam. 1713. epitome libri D. Gottwal-
 dii *de peste* 1709. *Gedani sæviante.* 1725.
de agno vegetabili scythico Boramez dicto,
 cujus figuram ex museo suo exhibet, &
 radicem plantæ cujusdam capillaris esse
 autumat. 1726. *de succinea gleba raris-*
sima, plantæ cujusdam folio imprægnata,
 quam Coronillam herbaceam Tourne-
 fortii aut ei similem esse conjicit, simul
 figuram tradens. 1732. *Corrigenda &*

*addenda ad Historiam naturalem Cocci
radicum tinctorii. 1737. de dentibus &
ossibus Mammothi in Siberia passim ef-
fossis, quæ probat ad elephantum perti-
nere, & aquis diluvianis illic sepulta
esse, icones ossium addens. 1741.
de immodico & funesto lapidum cancro-
rum usu, indeque ortis calculis in ven-
triculo & renibus. In Ephemeridibus
Academiæ Imperialis Naturæ Curioso-
rum, quæ eum 1715. sub nomine Cal-
limachi Sodalem receperat, præter epi-
stolam de Alcyonio & Historiam Coc-
ci radicum hic denuo insertas, reperi-
tur Centuria VII. Triga observationum
nostri Breynii. 1. de Coronis serpen-
tum, quas victitias dicit & aliunde de-
sumtas. 2. de Balsamo Carpathico, sive
oleo ex resina arboris coniferæ in mon-
tibus carpathicis nascentis, quam Pi-
num sylvestrem montanam tertiam C.
Bauhini esse docet. 3. de Ribas Ara-
bum, planta nondum satis cognita, in
monte Libano nascente, cujus iconem
veram ex collectione parentis profert,
& La-*

& *Lapathum orientale tomentosum rotundifolium*, Ribas Arabum dictum, adpellat, figuris hanc Trigam illustrans. Volum. VIII. 1748. *Historia Musæ*, quæ 1745. in horto Breyniano floruit, & maturos tulit fructus, non antea in his terris visos. Volum. IX. 1752. *Descriptio fructus maturi Cerei americani majoris*, pariter in horto suo nati,

Hæc fere sunt, quæ de scriptis ejus typis vulgata. Superfunt alia privatis tantum usibus destinata. Nam versus annum 1720. Societas quædam litteraria Gedani orta, a nunc subsistente Societate Physica diversa, quæ per septem annos durabat, & ex vario litterarum genere themata vel colloquiis vel brevibus commentariolis, in conventibus recitatis, pertractabat. Hujus membrum eligebatur, & spartam quam nactus erat variis ornabat scriptis physicis, quorum nonnulla saltem referam: *De præstantia studii Historiæ naturalis. Historica Phosphorum hætenus*

cognitorum recensio. Thesaurus diluvianorum Breynianus. De charta incombustibili ex Amianto lapide parata. De aquila bicipite ex America in Hispaniam comportata. De arboris casseiferæ plantationibus extra Arabiam. Adversaria de lumbricis. De causa senectutis & insequentis mortis. De origine luis venereæ, & alia. Maximopere vero dolendum Virum rei herbariæ peritissimum promissum *Pomerellæ Viridarium*, quod parens jam meditatus erat, non absolvisse, immo post obitum vix paucas incepti operis lineas reliquisse, cum tamen amplissima patris collectio indigenarum, quam possidebat, & cognitio utique vastissima, qua ipse pollebat, opus perfectissimum sperare jussert. Nihil ergo de his rebus, præter graminum gedanensium specimina 26, quæ Joanni Scheuchzero miserat, & in hujus *Agrostographia* descripta leguntur, ab eo divulgatum est.

Præter

Præter scripta edita & inedita vastissimo quoque litterarum commercio cum præcipuis per Europam eruditis distentus erat. Totas nominibus replerem paginas, si omnium meminisse animus esset. Paucos saltem ex plurimis, quorum litteræ adhuc supersunt, nominasse sufficiet. Sic in Italia *Gualtieri*, *Monti*, *Ramazzini*, *Seguier*, *Triumfetti*, *Vallisnieri*, alique de re herbaria potissimum cum eo colloquebantur. Ex Gallia *de Jussieu* plures ad ipsum litteras dedit, & ex Helvetia uterque *Scheuchzerus*. In Anglia non solum *Petiferi*, *Sherardi*, *Sloane*, cum quibus olim præsens familiarissime vixerat, sed & *Collinsonii*, *Dillenii*, *Woodwardi*, aliorumque per litteras colebat amicitiam, ex quibus *Sherardus*, per aliquod tempus Consul nationis anglicæ *Smyrnæ* degens, nihil distantiam locorum moratus, frequentibus eum salutabat epistolis. In Belgio præter cognatum *Gronovium*, & præceptores *Dekkerum*, *Boerhavium*, *Hottonium*,

Witsenii quoque, van Royen, Ruyschii, Commelini, Jo. Burmanni, aliorum, commercio utebatur. Ex amicorum numero, quos per Germaniam habebat, nonnullos tantum citra delectum hic indicare liceat, prout litteræ eorum promiscue sitæ se offerunt, utpote Andersonium, Ehrhartum, Hallerum. Heisterum, Heucherum, Linckium, Ludwigium, Rivinum, Trewium, Vaterum, Wagnerum, & principem philosophorum Wolffium. Ex Suecia summi Linnæi & Bromellii recipiebat litteras, ex Russia Consiliarii intimi Areskin, Gmelini, Messerschmidii. Ex Sicilia ipsa & ex Sibiria tabellæ ad eum mittebantur. Prostant publica hujus commercii documenta epistolis eruditorum ad Breynium datis & publicatis de variis historiæ naturalis capitibus. Sic Celeb. Trew de historia Cerei serpentis, Erndelius de Flora Japanica, Lochnerus de Belilli, Remus de aquis martialibus Olonicensibus, Sendelius de

de Succino indico commentationes ad ipsum direxerunt.

Ceterum multis & naturæ & fortunæ donis præ aliis beatus. Statura justa, vultus spectabilis, valetudo constans, mens hilaris, doctrina ingens, linguarum peritia, opes luculentæ, numerosa progenies, fama nominis, vita longæva, & reliqua quæ rarissime conjuncta videntur. Hoc uno saltem infelix, quod amicis, cognatis, uxori, gnatis fere omnibus supervixit, unica filia superstite, & ex altera nepote, adeoque dictum exemplo confirmavit: Diu vivere nihil aliud esse nisi videre multa funera suorum. Filiorum enim major in Anglia juvenis, alter in patria puer occubuit. Filiarum, quas quatuor adultas habebat, natu major primis votis *Friderico Reyger* Præconsuli, secundis *Gabrieli Schumann* Consuli nupta, paullo post gravissimo morbo correpta, per quadriennium lecto adfixa expiravit, marito post paucos dies sequuto.

Alterâ, artis poëticæ, pictoriæ, musices probe gnara, vitam innupta finivit. Minima natu Jo. Henrico Særmanns, Scabino Palæopolitano, matrimonio juncta, post alterum partum editum variolis extincta. His tandem malis fractus, senioque fessus, nullo morbo tentatus, sed viribus exhaustis verè vivere desiit, 12 Decemb. 1764. annos natus 84, menses 4, dies 7.

FLORAE GEDANENSIS.

CLASSIS I. MONANDRIA.

ramine unico, stylo vel uno vel duobus, prior Monogynia, posterior Digynia dicitur.

A. Monogynia.

Monogynia.

I. HIPPURIS.

I. *Hippuris vulgaris*. L. Tannenwedel, weisse Seetanne. Flores parvi verticillati ad basin foliorum sessiles.

*Digynia.**B. Digynia.*

2. CALLITRICHE.

1. Callitriche, *verna*, foliis superioribus ovalibus, floribus androgynis. L. Sternkraut mit ganzen Blättern. Caules longi verticales, foliis oppositis linearibus per intervalla instructi, in summitate folia breviora ovalia conferta, superficiei aquæ innatantia stellam referunt, quibus flores parvi intermixti. Hujus varietas: Lenticula palustris bifolia, fructu tetragono. B. klein kriechend Linsenkraut.
2. Callitriche, *autumnalis*, foliis omnibus linearibus, apice bifidis, floribus hermaphroditis. L. Sternkraut mit Blättern, die an der Spitze eingeschnitten. Priori similis, nisi quod folia apice bifida.

Callitriche, quæ in prima Specierum editione sub una specie tres comprehendebat varietates, in novissima species duas, varietatem unam complectitur.

CLASSIS II.

DIANDRIA.

Staminibus duobus, estque vel Monogynia, vel Digynia.

*A. Monogynia.**Monogynia.*

Corolla vel monopetala vel dipetala.

a. corolla monopetala.

Ligustrum. Veronica. Pingvula. Verbena. Lycopus. Salvia.

3. LIGUSTRUM.

1. Ligustrum *vulgare*. L. Hartriegel. Rheintweiden. Liguster nobis.

4. VERONICA.

1. Veronica, *maritima*, spicis terminalibus, foliis ternis inæqualiter serratis. L. dreißblätterichter Ehrenpreis. Lythymachia spicata cærulea. B.
2. Veronica, *longifolia*, spicis terminalibus, foliis oppositis lanceolatis serratis acuminatis. L. langblättrichter Ehrenpreis. Planta procera.
3. Veronica, *spicata*, spica terminali, foliis oppositis crenatis obtusis, caule adscendente simplicissimo. L. kleiner Ehrenpreis mit kürzerer Aehre.
4. Veronica, *officinalis*, spicis lateralibus pedunculatis, foliis oppositis, caule procumbente. L. gemeiner Ehrenpreis. Folia cum caulibus hirsuta serrata, flores pallidi, lineis rubris picti.
5. Veronica *mās erecta*. B. aufrechtstehender Ehrenpreis, ex Oelhaßo.

6. Ve-

- Monogynia.* 6. *Veronica, serpyllifolia*, racemo terminali subspicato, foliis ovatis glabris crenatis. L. Ehrenpreis mit Quendelblättern. Folia inferiora opposita, superiora quæ pedunculis subjacent alterna. Flores albi, venis purpureis picti, a parte averfa levissime carulescentes.
7. *Veronica, beccabunga*, racemis lateralibus, foliis ovatis planis, caule repente. L. Bachbungen mit runden Blättern. Folia opposita, petiolata, crenata.
8. *Veronica, anagallis aquatica*, racemis lateralibus, foliis lanceolatis serratis, caule erecto. L. Bachbungen mit langen Blättern. Folia opposita, sessilia.
- * 9. *Veronica, scutellata*, racemis lateralibus alternis, pedicellis pendulis, foliis linearibus integerrimis. L. schmalblättrichter Ehrenpreis. *Anagallis aquatica angustifolia scutellata*. B. Caules longi ramosi, folia opposita, racemi in pedicellos longiusculos subdivisi, hinc flores laxè racemosi purpureo-carulei. Forsterus misit, in aquosis bey Nassenhof nam, Augusto.
10. *Veronica, chamædrys*, racemis lateralibus, foliis ovatis sessilibus rugosis dentatis, caule debili. L. Bathengel. Gamanderlein. Folia opposita sessilia, flores formosi carulei, lineis intensioribus picti, exterius pallidi.
- * 11. *Veronica, latifolia*, racemis lateralibus, foliis cordatis rugosis dentatis, caule stricto. L. breitblättrichter Ehrenpreis. Susannentraut. *Chamædrys spuria major latifolia*. B. Caules erecti proceri, folia opposita sessilia basi latiora, ex alis superioribus duobus vel quatuor pedunculi longi procedunt, racemis longis fere spicatis terminati, flores carulei majores. hinter dem Grünen Hofe, Junio.

12. *Veronica, agrestis*, floribus solitariis, foliis cordatis incisis pedunculo brevioribus. L. Hünnerdarm mit Giamanderleinblättern. Folia alterna, pedunculi longiores. *Monogynia.*
13. *Veronica, arvensis*, floribus solitariis, foliis cordatis incisis pedunculo longioribus. L. Hünnerdarm mit Ehrenpreisblättern. Folia opposita sessilia, flores pallidi brevissimis pedunculis. Hanc speciem in Adpendice Tomi I. ex Menzelio prolatam postea ipse vidi in campis remotioribus natam, Majo.
14. *Veronica, hederæfolia*, floribus solitariis, foliis cordatis planis quinquelobis. L. Hünnerdarm mit Epheublättern. Planta caulibus hirsutis repentibus diffusa, quibus folia alterna, remota, interdum triloba, brevibus petiolis insident, ex quorum alis pedunculi surgunt longiores, floribus terminati minoribus pallidis.
15. *Veronica, triphylla*, floribus solitariis, foliis digitato-partitis pedunculo brevioribus. L. Hüherraute. Flores speciei 10 similes, sed minores.
- * 16. *Veronica, verna*, floribus solitariis, foliis digitato-partitis pedunculo longioribus. L. Kleinblümichster Ehrenpreis. *Veronica humilis erecta montana*, flore parvo cæruleo. Dillen. Caules rubri, folia sparsa sessilia in tres aut quinque lobos divisa, ex quorum alis breves pedunculi, flores gerentes minutissimum; calycis laciniae coralla majores in colibus hinter dem Grünen Hofe, Majo.

5. PINGUICULA.

Cal. bilabiatus, labio superiore erecto trifido obtuso, inferiore bifido. *Cor.* bilabiata, labio longiore trifido, brevior bifido, laciniis obtusis; nectarium corniculatum, postice prominens. *Stam.* brevia, curva, antheris rotundis. *Pist.* germen globosum, stylus brevissimus, stigma bilabiatum coloratum, antheras regens. *Peric.* capsula ovata. *Sem.* cylindracea.

- Monogynia.* * 1. *Pinguicula, vulgaris*, nectario cylindraceo longitudine petali. L. Bergsanikel mit gespornter Blume. Hutblume nobis. *Sanicula montana* flore calcari donato. B. *Planta humilis*, acaulis, foliis crassiusculis pinguibus lanceolatis revolutis, margine involuto; pedunculus ruber solitariis uniflorus, sæpe alter serior sequitur, interdum & plures; flos purpureo-cæruleus. bey Karlsau, Majo.

6. VERBENA.

1. *Verbena, officinalis*, tetrandra, spicis filiformibus paniculatis, foliis multifido-laciniatis, caule solitario. L. Eisentraut. Caules erecti, tetragoni, rubri, folia opposita, incisa, duabus infimis incisuris profundioribus, flores pallide purpurei.

7. LYCOPUS.

1. *Lycopus, europæus*, foliis sinuato-ferratis. L. Wasferandorn.

8. SALVIA.

1. *Salvia, pratensis*, foliis cordato-oblongis, summis amplexicaulibus, verticillis subnudis, corollis galea glutinosi. L. wilder Scharlach. Wiefensal bey. ex Oelhasio.
2. *Salvia, sclarea*, foliis rugosis cordatis oblongis villosis ferratis, bracteis floralibus calyce longioribus concavis acuminatis. L. gemeiner Scharlach. ex Oelhasio, qui hic procul dubio erravit.

b. corolla dipetala.

9. CIRCAEA.

1. *Circæa, lutetiana*, caute erecto, racemis pluribus. L. Stephanskraut mit weißlichten Blumen. Caulis altitudine pedem superat, folia pro ratione plantæ magna opposita petiolata glabra venosa crenata, ex alis foliorum racemi surgunt laterales, & caulis racemo longiore terminatur. flores parvi albi, calycis foliola viridia, apice tantum rubra. Ex Oelhasio

hasio prolatam postea ipse vidi in sylvis remotioribus natam.

2. *Circæa, alpina*, caule adscendente, racemo unico. L. Stephanskraut mit röthlichten Blumen. Planta humilior, folia opposita paullo minora petiolata glabra. ovato-lanceolata crenata, racemus saltem unicus caulem terminans, flores parvi rubentes, calyces ruberrimi.

B. Digynia.

Digynia.

10. ANTHOXANTHUM.

1. *Anthoxanthum, odoratum*, spica ovato-oblonga, flosculis subpedunculatis arista longioribus. L. Ruchgras. Kornähricht Berggras. Spica viridis, sæpe fusca vel purpurea, consenscens flavescit, hinc nomen Bauhini: Gramen pratense spica flavescente.

CLASSIS III.

TRIANDRIA.

Staminibus tribus; secundum numerum stylo-
rum subdividitur in Monogyniam, Digyniam
& Trigyniam.

Monogy-
nia.

A. Monogynia.

Valeriana. Gladiolus. Iris. Scirpus. Eriophorum.

II. VALERIANA.

1. Valeriana, *officinalis*, floribus triandris, foliis omnibus pinnatis. L. grosser Baldrian. Folia pinnata cum impari, foliolis lanceolatis dentatis.
2. Valeriana, *dioica*, floribus triandris dioicis, foliis pinnatis integerrimis. L. kleiner Baldrian. Flores ex albo rutili.
3. Valeriana, *locusta olitoria*, floribus triandris, caule dichotomo, foliis linearibus. L. Ackersalat. Setts fausch nobis. Folia opposita, superiora interdum dentata; flores minores ex albo cærulei.

12. GLADIOLUS.

Cal. spathæ vagæ. *Cor.* sexpartita, petalis tribus superioribus parum conniventibus, inferioribus patentibus. *Stam* subulata, sub petalo superiore adscendentia, antheris oblongis. *Pist.* germen infra receptaculum, stylus simplex, stigma trifidum. *Peric.* capsula oblonga trilocularis. *Sem.* plura rotunda.

- * 1. *Gladiolus, communis*, foliis ensiformibus, floribus distantibus. L. rothe Schwerdtlilie. runde Siegwurz. *Monogynia.* Gladiolus floribus uno versu dispositis major & procerior, flore purpuro-rubente. B. Flos in hortis notus, apud nos sponte floret ad colles hinter dem Grünen Hofe, ubi inter virgulta humiliora eminet, Julio.

13. IRIS.

1. *Iris, pseudacorus*, corollis imberbibus, petalis interioribus stigmatibus minoribus, foliis ensiformibus. L. Wasserlilie.
2. *Iris, fetidissima*, corollis imberbibus, petalis interioribus patentissimis, caule uniangulari, foliis ensiformibus. L. Wandläuskraut. Flores obsolete purpurei.

14. SCIRPUS.

1. *Scirpus, palustris*, culmo tereti nudo, spica subovata terminali. L. Sumpfbinsen. Vinsengras.
2. *Scirpus, acicularis*, culmo tereti nudo seriformi, spica ovata bivalvi terminali, seminibus nudis. L. kleinste Binsen. Joh. Phil. Breynius reperit.
3. *Scirpus, lacustris*, culmo tereti nudo, spicis ovatis pluribus pedunculatis terminalibus. L. grosse Binsen. Teichbinsen.
4. *Scirpus, maritimus*, culmo triquetro, panicula congesta foliacea, spicularum squamis trifidis. intermedia subulata. L. Seebinsen. Zypergras. ex Oelhasio.
5. *Scirpus, sylvaticus*, culmo triquetro folioso, umbella foliacea, pedunculis nudis supradecompositis, spicis confertis. L. Waldbinsen. vielstraußiges scharfes Zyperähriges Rohrgras. Folia carinata, carina aspera, panicula inæqualis.

15. ERIOPHORUM.

1. *Eriophorum, polystachion*, culmis teretibus, foliis planis, spicis pedunculatis. L. Flachsgras. Wollgras. Wiesendungras.

*Digynia.**B. Digynia.*

Huc pleraque gramina pertinent, quæ calyce donantur unifloro, bifloro, aut trifloro.

a. calyce unifloro.

Phalaris. Panicum. Phleum. Alopecurus. Agrostis. Lagurus. Arundo.

16. PHALARIS.

1. Phalaris, *phleoides*, panicula cylindrica spicæformi. L. fenchartiger Glanz. Fieschgras.
2. Phalaris, *arundinacea*, panicula oblonga ventricosa. L. Rohrglanz. klein Riedgras.

17. PANICUM.

1. Panicum, *viride*, spica tereti, involuclis bifloris fasciculato-pilosis. L. grünes Hirsgras. Fenchgras mit einfachen Aehren. Antheræ fusæ, stigmata purpurea.
2. Panicum, *sanguinale*, spicis digitatis basi interiore nodosis, flosculis geminis muticis, vaginis foliorum punctatis. L. blutiges Hirsgras. Blutgras. in Adpend. Tomi I. ex Menzelio.
3. Panicum, *crus galli*, spicis alternis conjugatisque, spiculis subdivisis, glumis aristatis hispidis, rachi quinquangulati. L. grannichtes Hirsgras. Fenchgras mit getheilten Aehren. Gramen panicum divisa. B. Spica ex spiculis pluribus alternis & remotis constat. Glumarum calycis seu valvularum majorum altera plana vel concava, breviter immo brevissime interdum aristata, hirsuta, altera convexa acuminata, interdum ambæ tantum acuminatæ, tertia minor ad basin glumæ planæ sita. Ad originem spicularum pili longiores rariores quam in glumis. Vaginæ foliorum nec pilis nec membrana terminantur. Varie ludit hoc gramen & magnitudine & facie, teste Scheuchzero. Species, quam reperi, ex minoribus erat, & in horto sponte nascebatur, Augusto. Aliam postea longe majorem
inmo

immo maximam in horto sponte natam vidi. *Se-*
premr. Hujus Varietas: Gramen panicum spica
 divisa aristis longis armata. B. Differt a priore
 aristis longissimis, quæ unam calycis glumam ter-
 minant, cum altera tantum acuminata videatur; &
 singulare est, quod in eadem spicula hinc inde
 flosculi nascantur, quorum utræque glumæ majores
 brevissime tantum aristatæ vel potius acuminatæ.
 Hanc varietatem pariter in hortis sponte nascentem
 & proceram offendi, Augusto. Amat hoc gramen
 ad fineta & in solo pinguiore crescere, hinc fit, ut
 in hortis sæpe reperiatur; im ohrischen Niederfeld
 inter olera crescit.

Digynia.

18. PHLEUM.

1. Phleum, *pratense*, spica cylindrica longissima, culmo recto. L. Wiesenfench. langährichtes Lieschgras. Spica mollis virescens, maturitate albicans
2. Phleum, *nodosum*, spica cylindrica basi sterili, culmo adscendente, radice bulbifera. L. Sandfench. kurzährichtes Lieschgras.
3. Phleum spica foliacea Fench mit ungleicher Aehre.
4. Phleum, *alpinum*, spica ovato-cylindracea. L. Fench mit kurzer Aehre. Hujus tantum Varietas est Phleum 4rum Tomi I.

19. ALOPECURUS.

1. Alopecurus, *pratensis*, culmo spicato erecto, glumis villosis. L. Fuchsschwanzgras. Hujus tantum Varietas est Alopecurus culmo spicato, erecto, calycibus villosis, aristis paullum ultra calycem productis Tomi I, quem Jo. Phil. Breynius reperit.

20. AGROSTIS.

1. Agrostis, *spica venti*, petalo exteriori exserente aristam rectam strictam longissimam. L. Ackerstraussgras.
2. Agrostis panicula tenui, valvulis calyciniiis inæqualibus, petalorum arista dorsali recurva minima. Straußgras mit kurzen Grannen und ungleichem Kelch. Panicula angusta brevis fusco-viridis.

- Digynia.* 3. *Agrostis panicula angusta densiuscula*, valvulis calycinis æqualibus, petalorum arista dorsali recurva minima. Straußgras mit kurzen Grannen und gleichem Kelch. Panicula longior spadicea, ramuli plures eodem loco, aristæ in hac & præcedente vix nudis oculis visibiles.
4. *Agrostis, capillaris*, panicula capillari patente, calycibus subulatis æqualibus hispidiusculis coloratis, flosculis muticis. L. Haarstraußgras. kastanienbraunes Berggras.
5. *Agrostis, alba*, panicula laxa, calycibus muticis æqualibus. L. weißes Straußgras. Ramuli plures longi sparsi.
6. *Agrostis panicula densa coarctata mutica*, calycibus angustis. Straußgras mit dicht zusammen gedrängener Blüth. Ramuli paniculæ plures eodem loco erumpentes, culino adproximati, calyces glabri splendentes, spadiceo-virides.
7. *Agrostis panicula sparsa mutica*, calycum valvulis æqualibus angustis longiusculis. grünes glänzendes Straußgras. Hujus Varietas postea reperta: *Agrostis panicula sparsa brevior*, ramulis pluribus eodem loco brevioribus, flosculis rarioribus, calycibus angustis viridibus non splendentibus, in sylvis, Julio.
8. *Agrostis panicula mutica*, flosculis solitariis. Straußgras mit einzelner Blüthe.
- * 9. *Agrostis, canina*, calycibus coloratis, petalorum arista dorsali recurva, culmis prostratis subramosis. L. braunes Straußgras. - Grämen supinum caninum paniculatum, folio varians. B. Panicula aliquantum sparsa, ramuli plures eodem loco erumpentes tenues & in breves pedunculos subdivisi. Calycis glumæ æquales purpureæ aut spadiceæ angustæ. Flosculi albescentes, quorum gluma major basi aristam promit tenuem brevem albescentem recurvam, extra calycem protensam; in montibus nostris & in sylvis bey Karlsau, Junio.

Digynia.

- * 10. *Agrostis, arundinacea*, panicula oblonga, petalo exteriore basi villosa, arista torta calyce longiore. L. schilfiges Straußgras. Gramen avenaceum montanum panicula angusta & dilutissimo fusco albicante & papposa. Scheuchz. Panicula angusta, fere spicata, sed longa. Ramuli plures breves subdivisi ex uno loco erumpentes. Flosculi majores, calycis glumæ æquales mucronatæ, ex fusco & viridi variæ, corollarum glumæ ad basin brevi pappo hirsutæ, harum major aristam prope basin emittit recurvam, extra calycem longius protensam; in collibus hinter dem Grünen Hofe, Julio.
- * 11. *Agrostis* panicula sparsa brevi tenui, flosculis muticis, foliis filiformibus. Strauß mit sademfärbigen Blättern. Ramuli pauci, bini eodem loco, breves, flosculis paucis, tribus aut quatuor, instructi. Calycis valvæ angustæ æquales virides, corollæ glumæ tantillum longiores. Differt ab 8va flosculis pluribus, & foliis angustissimis; in sylva horti Gröddeckiani in der Dhra, Julio. Hujus Varietas panicula contracta, ramulis brevioribus; ibidem.
- * 12. *Agrostis* panicula brevi tenui, flosculis paucis muticis nutantibus. Straußgras mit herabhängenden Blumen. Gramen minus, erectum, foliis brevibus. Panicula constat ramulis paucis brevibus tenuissimis, duobus aut tribus uno loco erumpentibus, horizontaliter protensis, quibus flosculi parvi pauci, breviter pedunculati, deorsum pendentes adhærent; calycis glumæ virides paucis spadiceo admixto, antheræ fusæ. Hanc singularem speciem reperi in collibus hinter dem Grünen Hofe, Junio.

21. LAGURUS.

- I. *Lagurus, ovatus*, spica ovata aristata. L. Fuchsschwanzgras mit kürzerer Aehre. Oehlhasius vidit & procul dubio erravit.

22. ARUNDO.

- I. *Arundo, epigejos*, calycibus unifloris, panicula erecta, foliis subtus glabris. L. Bergschilf. Bergriedgras.

- Digynia.* 2. *Arundo, calamagrostis*, calycibus unifloris, culmo ramoso. L. Wiesenschilf. Rohrgras mit weichem braunrothem Strauß.
3. *Arundo, arenaria*, calycibus unifloris, foliis involutis mucronato-pungentibus. L. Sandschilf. Pfriemengras. Helm.
4. *Arundo, phragmites*, calycibus quinquefloris, panicula laxa. L. Rohrschilf.

b. calyce bifloro.

Aira. Melica.

23. A I R A.

1. *Aira, caespitosa*, foliis planis, panicula patente, petalis basi villosis aristatisque, arista recta brevi. L. glänzende Schmielen. Ackerriedgras.
2. *Aira, alpina*, foliis subulatis, panicula densa, flosculis basi pilosis aristatis, arista brevi. L. weiße Schmielen.
3. *Aira, canescens*, foliis setaceis, summo spathaceo paniculam inferne obvolvente. L. graue Schmielen.
4. *Aira, caryophyllea*, foliis setaceis, panicula divaricata, floribus aristatis distantibus. L. kleinste Schmielen. Jo. Phil. Breynius reperit.
5. *Aira, cristata*, panicula spicata, calycibus subtrifloris pedunculo longioribus, petalis subaristatis inæqualibus. L. wollichte Schmielen.
6. *Aira, cærulea*, foliis planis, panicula coarctata, floribus pedunculatis muticis convoluto-subulatis. L. blaue Schmielen.
7. *Aira, aquatica*, foliis planis, panicula patente, floribus muticis lævibus calyce longioribus. L. Wassertschmielen. Jo. Phil. Breynius invenit.
8. *Aira, montana*, foliis setaceis, panicula angustata, flosculis basi pilosis aristatis, arista tortili longiore. L. Bergschmielen. Gramen avenaceum capillaceum minoribus glumis. B. Hanc speciem in Tomo I. perperam sub genere *Avena* locavi, seductus arista tortili & auctoritate Scheuchzeri, cui

Gramen

Gramen avenaceum audit. Panicula primum angustissima, quia ramuli licet longi & tenues, culmo tamen arcte adproximati, ast ubi effloruit laxior fit, ramulis secedentibus; copiosissime in montibus nostris sylvaticis crescit.

- * 9. Aira, *flexuosa*, foliis setaceis, culmis subnudis, panicula divaricata. pedunculis flexuosis. L. Draths schmielen. Gramen nemorosum paniculis albis, capillaceo folio. B. Panicula laxa, ramulis duobus eodem loco erumpentibus flexuosis, flosculis raris. Calycis glumæ ex viridi albidæ splendentes, corollæ valva major basi aristam emittit articulata, extra calycem protensam; in sylvis montosis rarius reperitur, Julio.

24. MELICA.

1. Melica, *nutans*, petalis imberbibus, panicula nutante simplici. L. hangendes Schöngras. Waldgras.

c. *calyce multifloro*.

Poa. Briza. Dactylis. Cynosurus. Hordeum. Triticum. Elymus. Avena. Lolium. Bromus. Festuca.

25. P O A.

1. Poa, *aquatica*, panicula diffusa, spiculis sexfloris linearibus. L. Wasserviehgras. Wasserriedgras.
2. Poa, *trivialis*, panicula subdiffusa, spiculis trifloris basi pubescentibus, culmo erecto tereti. L. dreys blüthiges Viehgras. Knotengras. Wiesengras.
3. Poa, *angustifolia*, panicula diffusa, spiculis quadrifloris pubescentibus, culmo erecto tereti. L. vierblüthiges Viehgras.
4. Poa, *pratensis*, panicula diffusa, spiculis quinquefloris glabris, culmo erecto tereti. L. fünfblüthiges Viehgras. In prima Spec. editione Poæ triviali quinquefloræ, pratensi vero trifloræ tribuuntur spiculæ, sed numerus flosculorum maxime variabilis, quod jam Tomo I. monui. Ipse fatetur Linnæus, vixdum dari limites pro speciebus 2, 3, 4, rite discernendis.

- Digynia.* 5. *Poa, annua*, panicula diffusa, angulis rectis, spiculis obtusis, culmo obliquo compresso. L. *Commer's viefhgras.* *klein Strausgras.*
6. *Poa, nemoralis*, panicula attenuata, spiculis subbifloris macronatis scabris, culmo incurvo. L. *Walde's viefhgras.*

26. BRIZA.

1. *Briza, media*, spiculis ovatis, calyce flosculis 7 brevioribus. L. *Glittergras.* *Zittergras.* *Hafengras.*

27. DACTYLIS.

1. *Dactylis, glomerata*, panicula secunda glomerata. L. *rauches Knaulgras.* *Gramen arvense spica compacta divulsa.* Læsel.

28. CYNOSURUS.

1. *Cynosurus, cristatus*, bracteis pinnatifidis. L. *gesiedertes Rammgras.*

29. HORDEUM.

1. *Hordeum, murinum*, flosculis lateralibus masculis aristatis, involucris intermediis ciliatis. L. *Mäusegerst.* *Gerstentwalg.*

30. TRITICUM.

1. *Triticum, repens*, calycibus subulatis quadrifloris acuminatis. L. *Queckweizen.* *Queckgras.*

Species altera, sive *Triticum caninum*, in nova editione ad sequens genus *Elymi* refertur.

31. ELYMUS.

Cal. involucrum tetraphyllum, gluma nulla.
Cor. bivalvis, valvula exteriori majore aristata, altera plana. *Stam.* filamenta brevissima, antheræ basi bifidæ. *Pist.* styli divaricati pilosi.
Sem. lineare.

1. *Elymus, caninus*, spica nutante arcuata, spiculis rectis involucra destitutis, infimis geminis. L. *Hundesweizen.* Est idem gramen quod in prior editione *Triti-*

Triticum calycibus subulatis quadrifloris aristatis Digynia.
dicitur.

32. AVENA.

1. *Avena, pubescens*, subspicata, calycibus subtrifloris basi pilosis, foliis planis pubescentibus. L. Wiesen-
haber. Habergras. Festuca dumetorum. B. Est
eadem cum specie prima Tomi I, quæ Avenæ pra-
tensis varietas in utraque Specierum editione dici-
tur, in Adpendice vero posterioris hoc nomine in-
signitur, si quis distinctam speciem velit. Ab Avena
pratensi non nisi calycibus plerumque trifloris dif-
fert, qui in illa ut plurimum quinqueflori sunt.
Cum itaque calyces nostri graminis semper fere
triflori deprehendantur, pubescentem potius quam
pratensem Avenam nobis indigenam esse patet.

Species altera Tomi I. jam ad Aïram relata,
quorum pertinet.

33. LOLIUM.

1. Lolium, *perenne*, spica mutica, spiculis compressis
multifloris. L. Sulch ohne Grannen.
2. Lolium, *temulentum*, spica aristata, spiculis compres-
sis aristatis. L. Sulch mit Grannen. Zaunellulch.

34. BROMUS.

1. Bromus, *secalinus*, panicula patente, spiculis ovatis,
aristis erectis. L. Rockentresp. Drespe nobis.
Hujus Varietas: Bromus *hordeaceus* panicula ere-
cta coarctata. L. Gerstentresp. Hæc varietas in
priori editione distincta species, & quarta Tomi
nostri I. est. Panicula hujus consenescentes rufescit.
2. Bromus, *arvensis*, panicula nutante, spiculis ovato-
oblongis. L. Alkertresp.
3. Bromus, *tectorum*, panicula nutante, spiculis lineari-
bus. L. Bergtresp.
4. Bromus, *giganteus*, panicula nutante, spiculis qua-
drifloris, aristis brevioribus. L. größester Tresp.
5. Bromus, *triflorus*, panicula patente, floribus subtri-
floris. L. dreyblüthiger Tresp. Hoc gramen, quia

Digynia.

in priore Specierum editione non reperitur in Tomo I. ad Festucam retuli, & Festucam panicula sparsa, spiculis angustis teretibus, foliis nominavi, quia aristæ ex glumarum apice prodeunt; cum vero quandoque etiam paullo infra apicem prodire per lentem observaverit Scheuchzerus, gramen hoc Bromis adfociari quoque posse ibidem monui, quod etiam factum in novissima editione. Flosculorum numerus subtriflorus dicitur, Scheuchzerus a quatuor ad sex extendi perhibet. Jo. Phil. Breynius reperit.

- * 6. *Bromus, pinnatus*, spiculis alternis subsessilibus teretibus, culmo indiviso. L. Zittertresp. Gramen spica brizæ majus. B. Gramen loliaceum corniculatum. Scheuchz. Spiculæ angustæ, longæ, novem aut plures, virides, villosæ, flosculos plurimos continentes, ex apice glumarum obtuso aristæ prodeunt, quare & inter Festucas collocari potuisset, sed habitus Bromis; in montibus, Julio. (Hujus Varietas: Gramen loliaceum corniculatum, spicis teretiusculis angustis & glabris. Scheuchz. A priore differt spiculis angustioribus, glumis striatis glabris, margine tantum brevissime ciliatis. Scheuchzerus huic varietati synonymum Festucæ dumetorum B. adposuit, quod Linnæus Avenæ pubescenti, sed ex sententia Vaillantii, tribuit; in sylva horti Grodeckiani, Junio.

35. FESTUCA.

1. *Festuca, ovina*, panicula secunda coarctata aristata, culmo tetragono nudiusculo, foliis setaceis. L. Schaaffschwingel. Berggras mit schwarzen Wurzeln.
2. *Festuca, rubra*, panicula secunda scabra, spiculis sexfloris aristatis, flosculo ultimo mutico, culmo semitereti. L. rother Schwingel. Panicula cum culmo tandem rubro colore tingitur.
3. *Festuca* panicula longa coarctata, spiculis ovato-oblongis, glumis lanuginosis & ciliatis. Schwingel mit haarichter Blüthe.

4. *Festuca panicula longa angusta*, spiculis ovatis, glumis striatis, foliis villosis. rauchblättrichter Schwingel mit zusammengezogenem Strauß. *Digynia.*
5. *Festuca panicula lana*, spiculis septemfloris distichis, glumis villosis. Schwingel mit glattem Kelch und rauchen Blumenblättern.

Festuca sexta Tomi I. jam hic Bromi triflori nomen adepta.

6. *Festuca, fluitans*, panicula ramosa erecta, spiculis subsessilibus teretibus muticis. L. Mannaschwingel. Entengras. Schwaden nobis. Gramen mannae esculentum prutenicum Læsel. Hoc gramen, quod usibus mensarum nostrarum inservit, ab ali- quibus perperam Panico adnumeratur, a quo tamen maxime differt, cum Panici calyx trivalvis uniflorus, nostri vero graminis bivalvis multiflorus sit, & omnes Festucae, & quidem *fluitantis*, notas præ se ferat, nec nisi in fossis vel pratis humidis reperia- tur. Error hinc natus, quod semina Panici sanguinalis seu ejus varietatis, quæ Gramen dactylon esculentum. B. in Germaniæ quibusdam locis comedantur, & pari nomine Schwaden sive Mannas- gras vocentur.
- * 7. *Festuca, duriuscula*, panicula secunda oblonga, spi- culis sexfloris oblongis lævibus, foliis seraceis. L. harter Schwingel. Gramen pratense panicula du- riore laxa, unam partem spectante. Scheuchz. Pa- nicula brevis, ramuli solitarii remoti breves, paucis ornati spiculis distichis viridibus, breviter aristatis, quatuor quinque aut sexfloris, in sylvis, Julio.
- * 8. *Festuca, decumbens*, panicula erecta, spiculis sub- ovatis muticis, calyce flosculis majore, culmo de- cumbente. L. liegender Schwingel. Gramen montanum avenaceum, locustis muticis rumentibus pilosum. Scheuchz. Folia angusta pilosa, quorum vaginæ non membrana, uti in plerisque gra-

Digynia.

graminibus, sed pilis terminantur. Culmus humilis, ramuli solitarii pauci, culmo adproximati, spiculis duabus aut tribus majusculis præditi. Calycis glumæ virides albescentes, fere æquales, flosculos tres aut quatuor continent, glumis viridibus glabris aut parum hirsutis; im Langesfuhrschent Walde, Julio.

*Trigynia.**C. Trigynia.*

36. HOLOSTEUM.

- I. Holosteum, *umbellatum*, floribus umbellatis. L.
 - Ackernäglingras.

CLASSIS IV.

TETRANDRIA.

Staminibus quatuor. Ordines hujus Classis sunt tres, Monogynia, Digynia & Tetragynia.

A. Monogynia.

Monogynia.

Floribus vel adgregatis, vel spicatis, vel pedunculatis.

a. floribus adgregatis.

Globularia. Scabiosa. Dipfacus.

37. GLOBULARIA.

1. Globularia, *vulgaris*, caule herbaceo, foliis radicalibus tridentatis, caulinis lanceolatis. L. blaue Maßliebent. Caulis longus erectus simplex, rarius ramosus, inferne foliis villosis vestitus, superne nudus.

38. SCABIOSA.

1. Scabiosa, *arvensis*, corollulis quadrifidis radiantibus, caule hispido, foliis pinnatifidis, lobis distantibus. L. Ackerstabiöse. Flores pallide rubro-cærulei.
2. Scabiosa, *succisa*, corollulis quadrifidis æqualibus, caule simplici, ramis approximatis, foliis lanceolato-ovatis integerrimis. L. Zeufels Abbiß. Folia glabra opposita, caulis superne nudus, frequenter in tres ramos divisus, quorum medius longior unico capitulo terminatur, laterales adproximati vel pariter unico gaudent capitulo, vel iterum trifariam divisi. Flores cærulei, non vero purpurei. Præter loca Tomo I. indicata etiam copiose crescit in collibus hinter dem Grünen Hofe.

3. Sca-

Monogynia.

3. Scabiosa, *columbaria*, corollulis quinquefloris radiantibus, foliis radicalibus ovatis crenatis, caulinis pinnatis sericeis. L. Skabiose mit schmalen gefiederten Blättern. Flores non ex cæruleo purpurei, sed dilute rubri.
4. Scabiosa, *ochroleuca*, corollulis quinquesidis radiantibus foliis linearibus pinnatis, radicalibus bipinnatis, petiolis perfoliatis. L. Skabiose mit weißgelben Blumen. Petioli margine lato cum caule uniti, pedunculi longi. in adpendice Tomi I. ex Menzelio.
- * 5. Scabiosa corollulis quadrifidis, foliis lanceolatis integris hirsutis. Kleine Skabiose mit ungetheilten Blättern. Scabiosa arvensis minor folio non dissecto. B. Phytopin. Planta humilior, caulibus & foliis hirsutis, plerumque integerrimis, interdum dentatis, floribus rubris; in locis remotioribus, Majo.
- * 6. Scabiosa foliis caulinis inferioribus pinnatis, superioribus simplicibus linearibus. Skabiose mit oberen einfachen Blättern. Hanc speciem olim in montibus nostris a me repertam a præcedentibus diversam credo. Caulis satis longus glaber, superne in duos longiores pedunculos parum scabros abit. Folia caulis opposita glabra pinnata, pinnulis angustis dentatis, minime vero sericeis sed latioribus, hinc a Scabiosa columbaria diversa, pinnula suprema maiore latiore crenata aut dentata. Ad divisionem caulis folia opposita angusta linearia, pedunculi paribus foliis in geniculo quodam infra medium collocato vestiuntur. Capitula parva, flores rubri, corollæ quinquesidæ.

39. DIPSACUS.

- I. Dipsacus, *fullonum*, foliis sessilibus serratis. L. Kartendistel.

b. flo.

b. floribus spicatis.

Monog-
na.

40. PLANTAGO.

1. *Plantago, major*, foliis ovatis glabris, scapo tereti, spica flosculis imbricatis. L. *Wegerich* mit glatten Blättern. Spica longissima, corollæ limbus obsoletus parvus, filamenta breviora albida, antheræ fuscae, flosculi successive aperiuntur, & paucissimi simul explicantur, ut adeo planta vix in flore animadvertatur; Julio.
2. *Plantago, lanceolata*, foliis lanceolatis, spica subovata nuda, scapo angulata. L. *Episwegerich*. Spica brevis, corolla obsoleti coloris, filamenta longiora & cum antheris albida, flosculi paullo plures simul explicantur.
- * 3. *Plantago, media*, foliis ovato-lanceolatis pubescentibus, spica cylindrica, scapo tereti. L. *Wegerich* mit rauchen Blättern. *Plantago latifolia incana*. B. Folia villis brevissimis lanuginosa mollia, septem nervis striata, spica longior, corolla antequam explicatur rubra, postea albescit, filamenta longissima purpurea, antheræ carneæ, flosculi plurimi simul explicantur, ut tota fere spica in flore videatur; in pratis, Majo.

c. floribus pedunculatis.

Asperula. Galium. Cornus. Achemilla. Trapa.

41. ASPERULA.

1. *Asperula, odorata*, foliis octonis lanceolatis, florum fasciculis pedunculatis. L. *Waldmeister*. Meeste nobis. Caules terragoni, folia interdum septem.

42. GALIUM.

1. *Galium, palustre*, foliis quaternis obovatis inæqualibus, caulibus diffusis. L. *Wassermeyerkraut*. Caules asperi, rami longi floribus parvis albis.
2. *Galium, verum*, foliis octonis linearibus sulcatis, ramis floriferis brevibus. L. *gelbes Meyerkraut*. Labkraut. *Waldstroh*. Caulis glaber, flores conferti lutei.

3. Ga-

Monogynia.

3. *Galium, mollugo*, foliis octonis ovato-linearibus subferratis patentissimis mucronatis, caule flaccido, ramis patentibus. L. weißes Meyerkraut. Caules glabri, flores parvi copiosi albi.
4. *Galium, aparine*, foliis octonis lanceolatis carinatis scabris retrorsum aculeatis, geniculis villosis, fructu hispido. L. Klebkraut mit weißen Blumen. Caulis asperi, rami breves, floribus paucis parvis albis.
- * 5. *Galium, montanum*, foliis subquaternis linearibus laevibus, caule debili scabro, seminibus glabris. L. weißes Meyerkraut mit braunen Staubbekältnissen. Folia angusta quaterna; flores ante explicationem rubent, postea albi, antheræ fuscae; im Zäschkenthal & in sylvis remotioribus, Julio.

Galii caules tetragoni, in vero magis teretes, rami oppositi inæqualis plerumque longitudinis, altero brevior, interdum plane deficiente, quod præsertim in *aparine* obtinet.

43. CORNUS.

- I. *Cornus, sanguinea*, arborea, cymis nudis. L. Rosnelbaum. Flores odorati.

44. ALCHEMILLA.

- I. *Alchemilla, vulgaris*, foliis lobatis. L. Sinnau.

45. TRAPA.

- I. *Trapa, natans*. L. Stachelnuß. Oelhasius vidit.

Digynia.

B. Digynia.

Cuscuta. Aphanes.

46. CUSCUTA.

- I. *Cuscuta, europæa*, floribus sessilibus. L. Flachsseiden.

47. APHANES.

- I. *Aphanes, arvensis*. L. kleiner Nabelkörnel. in appendice Tomi I. ex Menzelio.

C. *Tetragynia*.*Tetragynia.*

Potamogeton. Sagina.

48. POTAMOGETON.

1. Potamogeton, *natans*, foliis oblongo ovatis, petiolis natantibus. L. Samfraut mit gestielten Blättern. Flußfraut.
2. Potamogeton, *perfoliatum*, foliis cordatis amplexicaulibus. L. Samfraut mit Durchwachsblättern. Potamogeton foliis latis splendentibus. B. Caules teretes ramosi, folia alterna, ad basin ramulorum opposita, sub aquis habitantia, cacumine tantum emergente, foliis albidis muscosis.

49. SAGINA.

1. Sagina, *procumbens*, ramis procumbentibus, petalis brevissimis. L. Vogelfraut mit Grasblättern. Alsine pusilla graminea flore tetrapetalo. Seguier.

CLASSIS V.

P E N T A N D R I A.

Staminibus quinque, stylo uno, duobus, tribus, quatuor, quinque, aut pluribus, hinc Monogynia, Digynia, Trigynia, Tetragynia, Pentagynia & Polyginia.

Monogynia.

A. Monogynia.

Floribus vel monopetalis tetraspermis, vel monopetalis angiospermis, vel pentapetalis.

a. flores monopetali tetraspermi.

Seminibus quatuor nudis in fundo calycis. Huc pertinent; Echium. Pulmonaria. Lithospermum. Symphytum. Borago. Lycopsis. Asperugo. Cynoglossum. Anchusa. Myosotis.

50. ECHIUM.

- I. Echium, *vulgare*, caule tuberculato-hispido, foliis caulinis lanceolatis hispidis, floribus spicatis lateralibus. L. wilde hochblaue Ochsenzunge. Caulis maculis five tuberculis rubris aut fuscis variegatus. Præter varietates flore albo & violaceo plantam vidi flore roseo superbientem & formosissimam.

51. PULMONARIA.

- I. Pulmonaria, *officinalis*, foliis radicalibus ovato-cordatis scabris. L. Lungenfraut. Folia caulina ovato-lanceolata sessilia.

52. LITHOSPERMUM.

Monogy-
nia.

1. Lithospermum, *officinale*, seminibus lævibus, corollis calycem vix superantibus, foliis lanceolatis. L. Meerhirsen mit glattem Samen. Steinsamen. ex Oelhatio.
2. Lithospermum, *arvense*, seminibus rugosis, corollis vix calycem superantibus. L. Meerhirsen mit runzlichtem Samen.

53. SYMPHYTUM.

1. Symphytum, *officinale*, foliis ovato-lanceolatis decurrentibus. L. Wallwurz. Weinweil. Planta hispida.

54. BORAGO.

1. Borago, *officinalis*, foliis omnibus alternis, calycibus patentibus. L. Burretsch. Borragen. ex Oelhatio.

55. LYCOPSIS.

1. Lycopsis, *arvensis*, foliis lanceolatis hispidis, calycibus florentibus erectis, L. wilde bleichblaue Ochsenzunge. Folia alterna sessilia.

56. ASPERUGO.

1. Asperugo, *procumbens*, calycibus fructus compressis. L. Klebfraut mit blauen Blumen.

57. CYNOGLOSSUM.

1. Cynoglossum, *officinale*, staminibus corolla brevioribus, foliis lato-lanceolatis tomentosis sessilibus. L. Hundszunge. Flores plerumque obsolete rubri, interdum tamen vividioribus tinguntur colore, confuscescentes cærulescunt.

58. ANCHUSA.

1. Anchusa, *officinalis*, foliis lanceolatis, spicis imbricatis secundis. L. Ochsenzunge. Flores intense cærulei sive purpurei, calyces læpe rufescunt.

59. MYOSOTIS.

1. Myosotis, *scorpioides*, seminibus nudis, foliorum apicibus callosis. L. Arvensis blau Mäusohrlein

Monogy-

316.

dicatur; hanc etiam floribus carneis vidi; in locis arenosis interdum minima est, floribusque vix conspicuis; palustris Bergß mein nicht nominantur.

2. *Myosotis, lappula*, feminibus aculeis glochidibus, foliis lanceolatis pilosis. L. kleine blaue Hundszunge. Caules erecti, superne in ramulos divisi, folia alterna, flores brevissime pedunculati.

b. flores monopetali angiospermi.

Seminibus pericarpio inclusis. Huc pertinet *Lyfimachia*. *Anagallis*. *Primula*. *Hottonia*. *Meyn-anthes*. *Convolvulus*. *Dathura*. *Hyoscyamus*. *Verbascum*. *Vinca*. *Solanum*. *Phyteuma*. *Campanula*. *Glaux*. *Nicotiana*. *Lonicera*.

60. *LYSIMACHIA*.

1. *Lyfimachia, vulgaris*, paniculata, racemis terminalibus. L. grosser gelber Weiderich.
2. *Lyfimachia, thyrsoflora*, racemis lateralibus pedunculatis. L. Wasserweiderich. ex Oelhasio.
3. *Lyfimachia, nummularia*, foliis subeordatis, floribus solitariis, caule repente. L. Pfennigkraut.

61. *ANAGALLIS*.

1. *Anagallis, arvensis*, foliis indivisis, caule repente. L. rother Gauchheil. rother Hünernbarm.

62. *PRIMULA*.

1. *Primula, veris*, foliis dentetis rugosis. L. gelbe Schlüsselblum.
- * 2. *Primula, farinosa*, foliis crenatis glabris, florum limbo plano. L. rothe Schlüsselblum. *Verbascum umbellatum alpinum minus*. B. *Planta minor præcedente*, folia subtrius alba farinacea, flores rubri, petala profunde emarginata; in pratis remotioribus, Majo.

63. *HOTTONIA*.

1. *Hottonia, palustris*, pedunculo verticillato multifloro. L. Wasserviol. Wasserfeder.

64. MENYANTHES.

Monogynia.

1. Menyanthes, *nymphoides*, foliis cordatis integerrimis, corollis ciliatis. L. kleine Seeblum.
2. Menyanthes, *trifoliata*, foliis ternatis. L. Bibertlee. Limbi laciniae candidis filamentis hirsutæ.

65. CONVULVULUS.

1. Convolvulus, *sepium*, foliis sagittatis postice truncatis, pedunculis tetragonis unifloris. L. grosse Winde.
1. Convolvulus, *arvensis*, foliis sagittatis utrinque acutis, pedunculis unifloris. L. kleine Winde. Non pedunculis sed caulibus tortilibus repit.

66. DATURA.

1. Datura, *stramonium*, pericarpiis spinosis erectis ovatis, foliis ovatis glabris. L. Stechapfel. Caulis glaber ramosus, folia petiolata sinuato-dentata, flores sessiles aut brevissime pedunculati magni albi.

67. HYOSCYAMUS.

1. Hyoscyamus, *niger*, foliis amplexicaulibus sinuatis, floribus sessilibus. L. Bilsentraut. Caulis & calyces villosi. Hyoscyamum album sive foliis petiolatis non esse Prussiæ indigenam jam Tomo I. monui, & errorem Læselii ostendi.

68. VERBASCUM.

1. Verbascum, *thapsus*, foliis decurrentibus utrinque tomentosis. L. Bullkraut. Kergentkraut. Stamina filamenta tria superiora luteis villis hirsuta antheras obtegentibus, duo reliqua glabra, antheræ aurantiæ.
2. Verbascum, *nigrum*, foliis oblongo-cordatis petiolatis. L. schwarz Bullkraut. Stamina omnia villosa purpurea, flores minores, spica interdum ramosa.

69. VINCA.

1. Vinca, *minor*, caulibus procumbentibus, foliis lanceolato-ovatis, floribus pedunculatis. L. Sinngrün.

*Monog-
uia.*

ex Oelhasio protuli, sed adhuc hodie reperitur locis remotioribus.

70. SOLANUM.

1. Solanum, *nigrum vulgatum*, caule inermi herbaceo, foliis ovatis dentato-angulatis, umbellis nutantibus. L. Nachtschatten.
2. Solanum, *dulcamara*, caule inermi frutescente flexuoso, foliis superioribus hastatis, racemis cymosis. L. Je länger je lieber. Hirschkraut. Alstranken nobis. Folia petiolata, inferiora cordata.
3. Solanum, *tuberosum*, caule inermi herbaceo, foliis pinnatis integerrimis, pedunculis subdivisis. L. Erdapfel. Solanum tuberosum esculentum. B. quod apud nos colitur, sponte natum accepi ex loco uliginoso remotiore, aus einem Bruch. Non tamen idcirco indigenam dicere possum, quia casu quodam in isto loco germinare potuit.

71. PHYTEUMA.

1. Phyteuma, *spicata*, spica oblonga, capsulis bilocularibus, foliis radicalibus cordatis. L. Waldrapunzel mit längerer Aehre. Folia caulina ovato-lanceolata.
2. Phyteuma, *orbicularis*, capitulo subrotundo, foliis ferratis, radicalibus cordatis. L. Waldrapunzel mit kürzerer runder Aehre. Hanc speciem ex Oelhasio citatam postea ipse reperi, in collibus hinter dem Brünen Hofe. Folia alterna, inferiora petiolata, superiora sessilia.

72. CAMPANULA.

1. Campanula, *rotundifolia*, foliis radicalibus reniformibus, caulinis linearibus. L. rundblätteriges Glöcklein. Folia radicalia petiolata crenata, caulina sessilia glabra alterna, flores caerulei, interdum candidi.
1. Campanula, *rapunculus*, foliis undulatis, radicalibus lanceolato-ovalibus, panicula coarctata. L. fraußblätteriges Glöcklein. Rapunzel. Caulis angulosus scaber,

scaber, folia lanceolata sessilia, ramuli erecti, flores *Monogynia*.
minores.

3. Campanula, *persicifolia*, foliis radicalibus obovatis, caulinis lanceolato-linearibus subserratis sessilibus remotis. L. pfirsigblätteriges Glöcklein. Waldglöcklein. Folia glabra. Varietas: Rapunculus nemorosus angustifolius magno flore B. paucis sed amplis speciosis pedunculatis cæruleis floribus donatur, quæ magnitudine flores Campanulæ pyramidalis æquant, immo superant, adeoque ab obiter intuentibus pro hac haberi possunt, quam vix Prusfiæ indigenam crederem, nisi Helwingius rem adfirmaret, cujus planta tamen foliis hirsutis a pyramidali differt, cui lævia.
4. Campanula, *trachelium*, caule angulato, foliis petiolatis, calycibus ciliatis, pedunculis trifidis. L. nesselblättriges Glöcklein. Caulès hirsuti, folia cordata, crenata, aspera, pedunculi triflori.
5. Campanula, *glomerata*, caule angulato simplici, floribus sessilibus, capitulo terminali. L. Glöcklein mit aufrecht stehenden Blumen. Halskraut. Caulis interdum procerus rufescens, foliis alternis remotis, in quorum alis longo per caulem ordine flores tres ad sex sessiles erecti, capitulum terminale pluribus floribus conglomeratum.
6. Campanula, *latifolia*, foliis ovato-lanceolatis, caule simplicissimo tereti, floribus solitariis pedunculatis, fructibus cernuis. L. breitblättriges Glöcklein. Hanc speciem Tom. I. tamquam dubius ex Oelbatio citavi, postea sæpe vidi. Folia scabra serrata, flores cærulei ex alis foliorum pedunculis longioribus erectis.
7. Campanula, *thyrsoides*, hispida, racemo ovato-oblongo terminali, caule simplicissimo, foliis lanceolato-linearibus. L. Glöcklein mit aufrecht stehenden bleichblauen Blumen. Caulis cavus hirsutus striatus subfulvus, crebris vestitus foliis oblongis hispidis, flores copiosi erecti, in thyrsum dispositi,

Monogyna.

ex caruleo pallescentes, minores; in adpendice Tomi I. ex Menzelio.

- * 8. *Campanula, rapunculoides*, foliis cordato-lanceolatis, caule ramoso, floribus secundis sparsis; calycibus reflexis. L. Glöcklein mit nach einer Seite gekehrten Blumen. *Campanula pratensis rapunculi radice*. B. Folia sparsa scabra sessilia, ramuli ex medio caulis floriferi, racemus terminalis longissimus, floribus dilutius caruleis; ad viam nach dem H. Brunnen & alibi, in hortis sepiissime sponte crescit & difficillime extirpatur, floret Julio.
9. *Campanula* foliis caulinis alternis ovato-lanceolatis serratis, floribus solitariis. Glöcklein mit rauchem einzelnen Blumen. *Planta tota hirsuta*, caulis & folia brevioribus, calyx & corolla longioribus pilis albidis villosa. Caulis ruber, folia inferiora brevibus petiolis alatis, ex superiorum alis flores sessiles cernui majores carulei. Dubium quamnam species Auctorum; in sylva hinter der Kolbude reperi, Septemb.

73. GLAUX.

- I. *Glaux, maritima*. L. Vogelkraut mit Koriandersamen.

74. NICOTIANA.

- I. *Nicotiana, rustica*, foliis petiolaris ovatis integerrimis, floribus obtusis. L. wilder Taback. in adpendice Tomi I. ex Menzelio, quam plantam exoticam pro indigena habuisse jam ibidem suspicatus sum.

75. LONICERA.

- I. *Lonicera, xylosteum*, pedunculis bifloris, baccis distinctis, foliis integerrimis pubescentibus. L. aufrecht stehendes Weisblatt. Plantam in adpendice ex Menzelio prolatam postea ipse vidi. Frutex foliis ovatis, ex quorum alis pedunculi breves solitarii biflori, floribus albidis mox luteolis, baccæ rubræ; in sylva bey der Kolbude.

c. flores

c. flores pentapetali.

Monogynia.

Rhamnus. Evonymus. Ribes. Hedera.

76. RHAMNUS.

1. Rhamnus, *frangula*, inerinis, floribus monogynis hermaphroditis, foliis integerrimis. L. Faulbaum. Schießbeerbaum.

77. EVONYMUS.

1. Evonymus, *europaeus tenuifolius*, floribus plerisque quadrifidis. L. Spindelbaum.

78. RIBES.

1. Ribes, *rubrum*, inerme, racemis glabris pendulis, floribus planiusculis. L. rothe Johannisstrauben.
 2. Ribes, *nigrum*, inerme, racemis pilosis, floribus oblongis. L. schwarze Johannisstrauben.
 * 3. Ribes, *uva crispa*, ramis aculentis, baccis glabris, pedicellis bractea monophylla. L. Stachelbeeren. Kriechbeeren nobis. Grossularia simplici acino vel spinosa sylvestris. B. ad sepes & in sylvis ipsis passim sponte crescit, Aprili, Majo.

79. HEDERA.

1. Hedera, *helix*, foliis ovatis lobatisque. L. Epheu.

B. Digynia.

Digynia.

Floribus sparsis, capitatis, & umbellatis.

a. flores sparsi.

Herniaria. Chenopodium. Salsola. Ulmus.

Gentiana.

80. HERNIARIA.

1. Herniaria, *glabra*, glabra herbacea. L. Bruchkraut.

81. CHENOPODIUM.

1. Chenopodium, *bonus Henricus*, foliis triangulari-sagittatis integerrimis, spicis compositis aphyllis. L. guter Henrich. Schmerbel. schmieriger Gänsefuß.

- Digynia.* 2. *Chenopodium, rubrum*, foliis cordato triangularibus obtusiusculis dentatis, racemis erectis compositis foliosis caule brevioribus. L. rother Gänßfuß.
3. *Chenopodium, album*, foliis rhomboideo-triangularibus crosis postice integris, summis oblongis, racemis erectis. L. weisser Gänßfuß.
4. *Chenopodium, glaucum*, foliis ovato-oblongis repandis, racemis nudis simplicibus glomeratis. L. grauer Gänßfuß. Mistmelte.
5. *Chenopodium, vulvaria*, foliis integerrimis rhombo-ovatis, floribus conglomeratis axillaribus. L. stinkender Gänßfuß. Hundsmelte. Schamkraut.
- * 6. *Chenopodium, murale*, foliis ovatis nitidis acutis dentatis, racemis ramosis nudis. L. Mauergänßfuß. *Atriplex sylvestris latifolia*, acutiore folio. B. Folia alterna petiolata, non farinacea; ad muros & vias, Julio.
- * 7. *Chenopodium, viride*, foliis rhomboideis dentato-sinuatis, racemis ramosis subfoliatis. L. grüner Gänßfuß. Folia superiora lanceolata integerrima; inter olera, Julio.
- * 8. *Chenopodium, polyspermum*, foliis integerrimis ovatis, caule decumbente, cymis dichotomis aphyllis axillaribus. L. Gänßfuß mit häufigem Samen. Fischmelte. in fimentis & oleraceis,

82. SALSOLA.

- I. *Salsola, kali*, herbacea decumbens, foliis subulatis spinosis, calycibus marginatis axillaribus. L. Salztraut. *Kali spinoso* affinis. B. Hoc Bauhini nomen nostræ plantæ competit, alterum vero: *Kali spinosum cochleatum*. B. quod & Oelhasius & ego Tomo I. adposui, ad aliam speciem pertinet nobis non indigenam.

83. ULMUS.

- I. *Ulmus, campestris*, foliis duplicato-serratis basi inæqualibus. L. Ulmbaum. Röster. Helwingius diversas hæc nomina germanica species indicare contendit, & hanc, sive Röstern, loca sicciora & mon.

montana amare, lignum robustum durum tenax *Digynia*. totum fere e medulla constans habere, illam vero, sive Ulmbaum, locis lutosiis humidis & riguis gaudere, fruticosiorein esse & paucissimæ medullæ, ligno luteo-pallido lento & obsequioso seu flexili.

84. GENTIANA.

1. *Gentiana, centaureum*, corollis quinquefidis infundibuliformibus, caule dichotomo. L. rothe Genzianelle. Tausendguldenfraut. Folia opposita sessilia, caules angulosi. Hæc species brevi stylo instructa, qui duobus stigmatibus terminatur.
2. *Gentiana, campestris*, corollis quadrifidis fauce barbatis, L. kleine Genzianelle. Caules breves ramosi purpurei, folia opposita breviter sessilia, flores solitarii majores ex rubro purpurei, fauce villosi, calycis folia quatuor, alterna majora, stamina quatuor.
3. *Gentiana, cruciata*, corollis quadrifidis imberbibus, floribus verticillatis sessilibus. L. Kreuzgenzianelle. Modelgeer. Caules teretes subrubentes, folia opposita amplexicaulia lævia pingua, tribus venis longitudinalibus, flores e supremorum foliorum alis conferti cærulei minores, ex Oelhasio.
4. *Gentiana, amarella*, corollis quinquefidis hypocrateriformibus fauce barbatis. B. ästige Genzianelle. in adpendice Tomi I. ex Menzelio.
5. *Gentiana, punctata*, corollis quinqueidentatis. L. punktirte Genzianelle. Folia opposita venosa, inferiora petiolata majora lanceolata, superiora minora semiamplexicaulia, flores pallidi punctis nigri seu fuscis notati, ex Menzelio.

b. flores capitati.

85. ERYNGIUM.

1. *Eryngium, planum*, foliis radicalibus ovalibus planis crenatis, capitulis pedunculatis. L. Brackdistel. Mannstreu.

2. Eryn-

Digynia. 2. *Eryngium, maritimum*, foliis radicalibus subrotundis plicatis spinosis, capitulis pedunculatis. L. Meerbrackdistel.

c. flores umbellati.

Umbella composita, 1. involucro universali & partiali, 2. involucro partiali tantum, 3. involucro nullo, 4. umbella simplici.

1. *involucro universali & partiali.*

Sanicula. Bupleurum. Tordylium. Daucus. Conium. Selinum. Athamanta. Laserpitium. Heracleum. Angelica. Sium. Ligusticum.

86. SANICULA.

1. *Sanicula, europæa*, foliis radicalibus simplicibus, flosculis omnibus sessilibus. L. Sanickel. Folia petiolata.

87. BUPLEURUM.

1. *Bupleurum, falcatum*, involucellis pentaphyllis acutis, universali subpentaphyllo, foliis lanceolatis, caule flexuoso. L. Hasenöhrllein mit sichelförmigen Blättern. Caulis lævis striatus cavus, folia inferiora latiora, caulina longiuscula striata venosa. flores lutei, ex Eichstadio.
2. *Bupleurum, longifolium*, involucellis pentaphyllis ovatis, universali subpentaphyllo, foliis amplexicaulibus. L. Hasenöhrllein mit langen Blättern. Flores sublutei; in appendice ex Menzelio.

88. TORDYLIUM.

1. *Tordylium, anthriscus*, umbellis confertis, foliolis ovato-lanceolatis pinnatifidis. L. Klettenkörbels. Foliola tria, quorum supremum ceteris longius.

89. DAUCUS.

1. *Daucus, carota*, seminibus hispidis, petiolis subtus nervosis. L. Vogelnest. Caulis & folia hirsuta, hæcque bipinnata, foliolis parvis incis. Involucrum

erum universale post florescentiam non semper cum *Digynia*. umbella contrahitur, sed interdum patulum manet.

90. CONIUM.

1. Conium, *maculatum*, seminibus striatis. L. Schiersling. Caulis procerus cavus lævis, maculis rubentibus notatus, folia nunc alterna nunc opposita scabra tripinnata, superiora bipinnata, pinnulis incis. Involucra paucis plerumque foliolis componuntur, & universale interdum defluit umbella adhuc florente, flores albi.

91. SELINUM.

1. Selinum, *palustre*, sublactescens, radice unica. L. Gumpfsenich. Sefeli palustre lactescens. B. Hæc species, non vero Selinum sylvestre L. quod Tomo I. protuli, in paludibus reperitur. Caulis tricubitalis, folia tripinnata, flores albi.
2. Selinum, *carvisolia*, caule sulcato acutangulo, involucro universali caduco, pistillis fructus reflexis. L. Rosfenchel. Angelik mit fein getheilten Blättern. Est eadem planta, quæ in prima Specierum editione & in Tomo I. Floræ nostræ vocatur Sefeli foliis bipinnatis sublinearibus, petiolis basi membranaceis, seminibus ovalibus. De hac herba, non ubique obvia, botanicis non satis convenit omnibus. Joh. Bauhinus eam sub nomine Carvisoliæ descripsit, nec tamen iconem dedit. Casp. Bauhinus in Phytopinace Siler tertium, in Pinace Carvi tertium sive Caryisoliā vocat. Morison neque in Umbelliferarum Distributione neque in Historia Plantarum universali ejus mentionem facere videtur. Tournefortius eam pariter silet, nisi, ut Ruppilius suspicatur, per Imperatoriam pyrenaicam tenuifoliā hanc intelligat, sed si illam pro Carvisolia Bauhini habuisset, nomen hoc, uti semper ei mos est, subjunxisset. A Rivino sub nomine Angelicæ tenuifoliæ descripta & depicta, qui eam Daucum itemque Sefeli pratense tenuifolium Bauhini, & Hippomara-

Digynia.

maratrum secundum Tabernæmontani dicit. Hal-
 lerus in Enum. Stirp. Helvetiæ Peucedanum, in
 notis ad Ruppium Thysselinum adpellat. Apud
 nos quotannis ad colles herbosos & fruticosos hin-
 ter dem Grünen Hofe reperitur, ubi mense Augu-
 sto floret, Septemb. semina perficit. Brevem ergo
 plantæ descriptionem dabo, quam nemo adhuc in
 Prussia observavit, aut saltem quod sciam publica-
 vit, ut quærentibus certius innotescat. Caulis non
 cavus, sicut in pluribus umbellatis, sed alba medulla
 factus, pallide viridis, cubitalis aut longior, pro-
 funde sulcatus, angulis acutis prominentibus mem-
 branaeæis, quæ membranæ ad exortum foliorum
 & sub umbella crispantur. Folia alterna remota
 tripinnata, petiolis latis pari modo ut caulis sulcatis.
 Ramuli foliorum brevia opposita. Foliola parva
 glabra, ita incisa ut plerumque bi-vel triloba vide-
 antur; quilibet lobus brevissimo & quasi emortuo
 mucrone rigidiusculo terminatur. Involucrum
 universale dubium; Hallerus in Enum. Stirp. ne-
 gat, in notis ad Ruppium obscurum dicit; Linnæus,
 cum in editione priore ad Sefeli plantam retulerit,
 pariter nullum statuit, nunc vero ubi Selino eam
 adjunxit, hoc ipso jam concedit, sed deciduum no-
 minat. Cum plurimas umbellas examinaverim,
 sæpe quidem foliolum unum aut alterum angustum
 lineare, sæpe autem nullum reperi, licet umbellæ
 adhuc tenerrimæ fuerint; ergo aut maxime cadu-
 cum aut interdum deficit. Involucrum parziale
 polyphyllum lineare persistens. Radii umbellæ
 universalis plures, exteriores longiores, hinc um-
 bella plana. Petala inflexo-cordata subæqualia.
 Nonnulli flores luteos crediderunt; ipse Joh. Bau-
 hinus, qui primus plantam descripsit, ex luteolo
 pallescentes fere albos dixit, sed sunt omnino albi
 immo candidi; parte averfa rubentes idem notavit,
 Linnæus vero non subtus rubros perhibet, & faten-
 dum utique umbellam sæpissime omnis ruboris ex-
 pertem esse, interdum tamen corollæ adhuc clausæ
 rubore

rubore perfusæ, & tunc postquam explicatæ subtrus *Digynia.*
adhuc leviter rubent, imino umbellam bene explicatam & penitus rubram reperi & servavi. Stamina longa & cum antheris alba, styli reflexi. Ubi petala & stamina defluerunt, germina partim viridia manent, partim purpurascunt, apices vero germinum candidi cum stylis albis reflexis adhuc persistentibus umbellam diversicolore reddunt, brevi tamen apices cum stylis etiam ruborem contrahunt. Umbella ubi defloruit contrahitur, radiis magis erectis. Color purpureus & viridis feminum sensim pallescit, hæcque maturescunt, quæ tum tribus sulcis longitudinalibus in medio & alis sive marginibus foliaceis notantur. Sapor plantæ aromaticus.

92. ATHAMANTA.

1. *Athamanta, libanotis*, foliis bipinnatis planis, umbellis hemisphæricis, seminibus hirsutis. L. *Hirschwurç*. Caulis canaliculatus, foliola angusta incisa pallida, flosculi sordide albi conferti.
2. *Athamanta, oreoselinum*, foliolis divaricatis. L. *Bergpeterlein*. Caulis magis teres, ramificationes foliorum ad angulos rectos divaricantur, foliola parva, sæpe biternata, acute incisa, umbella planior, flosculi albidiores, semina margine albo cincta.

93. LASERPITIUM.

1. *Laserpitium, prutenicum*, foliolis lanceolatis integerrimis, extimis coalitis. L. *Hirschwurç mit flebrigen Samen*. Hoc Laserpitium Tomo I. ex Jac. Breynii Centuria prolatum postea copiose reperi in collibus hinter dem Grünen Hofe. Caulis parum hirsutus canaliculatus, ramuli foliorum hirsuti, ut & costa media foliorum, hæc ipsa vero glabra bipinnata foliolis lanceolatis integris, quibusdam etiam divisis, in pinnulis superioribus foliola coalita, quare ibi tantum pinnata videntur. Figuræ Breynii & Rivini optime folium depingunt. Involucrum universale & parziale breve polyphyllum reflexum,

Digynia.

reflexum, foliolis latis rubentibus, margine albo. Corollæ petala alba æqualia inflexa, stamina corolla longiora, styli brevissimi. Semina quatuor membranis instructa, duabus latioribus ad margines & duabus angustioribus in dorso.

94. HERACLEUM.

- I. Heracleum, *sphondylium*, foliolis pinnatifidis. L. Bärenklau. Wartsch nobis. Planta procera hirsuta, & nobis vulgaris, floribus tamen non albis sed virentibus; Hallerus in notis ad Ruppium diversam esse speciem dicit, quæ floribus virentibus regulæ prædita, Sphondylium nempe foliis angustioribus Rivini; nostra vero planta folia laba, flores virentes subuniformes gerit. Linnæus plantam Rivini pro varietate habet, & aliam speciem in Sibiria nascentem floribus uniformibus viridi-luteis profert.

95. ANGELICA.

- I. Angelica, *sylvestris*, foliis æqualibus ovato-lanceolatis serratis. L. Baldangelik. Folia bipinnata, flores sordide albi, parum virentes, interdum ex albo purpurascunt, & caulis fuscus evadit.
2. Angelica, *archangelica*, foliorum impari lobato. L. Wasserangelik. Planta non ubique obvia, multisque botanicis non visa, adeoque diversimode descripta, apud nos tamen locis humidis sponte crescens. Plerumque sub nomine Archangelicæ nota & descripta a Lobelio, Dodonæo, Clusio, aliis. Joh. Bauhinus eam non vidisse faterur, nec Casp. Bauhinus sibi satis constare videtur, cum & Angelicæ suæ sylvestri montanæ, & Angelicæ aquaticæ synonymum Archangelicæ jungit, quin & sub nomine Angelicæ sativæ nostram intelligere videtur. Morison Angelicæ speciem in horto visam, quam Anglicam sylvestrem majorem danicam vocat, dubius sed ut videtur juste ad Archangelicam refert, Anglicam vero sativam & sylvestrem montanam Bauhini five Archangelicam Clusii separatim profert. Recentioribus melius innotuit. Est autem
planta

planta procera, hominis altitudinem interdum superans, foliis magnis bipinnatis, foliolis fere ovatis crenatis, extremo trilobo, interdum bilobo. Radii umbellæ universalis longi numerosissimi, involucri tri-vel etiam monophyllo. Flores alii albos alii luteos dixerunt, sunt autem coloris obsolete viridis, semina magna. *Digynia.*

96. SIUM.

1. Sium, *latifolium*, foliis pinnatis, umbellis terminalibus. L. Wasserpeterlein mit breiten Blättern. Foliola serrata. Hujus Varietas: Sium sive Apium palustre foliis oblongis. B. Wasserpeterlein mit schmalen Blättern. Hæc est species nostra secunda Tomi I, quia in priorè Specierum editione desiderabatur.
2. Sium, *nodiflorum*, foliis pinnatis, umbellis axillaribus sessilibus. L. Wasserpeterlein mit kurzen Blättern. Planta minus erecta magisque procumbens.

In Sii speciebus foliola involucri universalis sæpe dentata aut divisa, quod interdum & in particulari observatur.

97. LIGUSTICUM.

1. Ligusticum, *peloponnesiacum*, foliis multiplicato-pinnatis, foliolis pinnatim incisis. L. stinkender Schierling. ex Oelhasio, qui procul dubio erravit.

2. involucri partiali tantum.

Phellandrium. Cicuta. Æthusa. Chærophyl-
lum. Scandix. Seseli nunc jam omittendum, quia
planta illuc pertinens ad Selinum relata est.

98. PHELLANDRIUM.

1. Phellandrium, *aquaticum*, foliorum ramificationibus divaricatis. L. Wassertschierling. Folia bi- & tri-
pinnata, foliolis angustis incisis glabris; foliorum

E

ramuli

Digynia. ramuli ad angulos rectos immo obtusos a petiolo secedunt; involucrum crebro polyphyllum, flores albi.

99. CICUTA.

1. *Cicuta, virofa*, umbellis oppositifoliis, petiolis marginatis obtusis. L. Wasserpeterlein mit Rauhenblättern. Foliola oblonga serrata, flores albi.

100. AETHUSA.

1. *Aethusa, cynapium*. L. Hundspeterlein. Caulis striatus, folia atrovirentia bi- & tripinnata, foliolis varie incisis, flores albi.

101. CHAEROPHYLLUM.

1. *Chærophyllum, sylvestre*, caule striato, geniculis tumidiusculis. L. wilder Körfel mit gestreiftem Stängel. Kälberkropf nobis. Foliola incisa oblonga, flores albi.
2. *Chærophyllum, temulum*, caule scabro, geniculis tumidis. L. wilder Körfel mit rauchen knotichem Stängel. Caulis fuscus, flores albi.
- * 3. *Chærophyllum, bulbosum*, caule lævi, geniculis tumidis. L. wilder Körfel mit glattem knotichem Stängel. *Cicutaria bulbosa*. B. Radix bulbosa, caulis procerus, maculis rufo-fuscis variegatus, inferne ad duo genicula usque hirsutus, superne glaber; folia supra decomposita glabra, a parte supina petioli & nervi medii longis pilis albis hirsuta; involucrum foliolis paucioribus constat; flores albi; im Heiligen Brunnen & hinter dem Grünen Hofe, Junio.

102. SCANDIX.

1. *Scandix, odorata*, seminibus fulcatis angulatis. L. grosser Körfel. Flores disci masculi, radii hermaphroditi; ex Oelhasio.
- * 2. *Scandix, anthriscus*, seminibus ovatis hispidis, corollis uniformibus, caule lævi. L. wilder Körfel mit rauhem Samen. Myrrhis-sylvestris seminibus asperis. B. Folia tripinnata foliolis parvis incisis,

incisis, umbella universalis & partialis radiis paucis *Digynia*.
brevibus, involucrum parvum, flosculi albi parvi,
disci hermaphroditi, radii feminei, petala fere æqua-
lia, semina non longa ut in reliquis hujus generis,
sed brevia hispida; ad sepes parcius floret, Majo.

3. *involucro nullo.*

Pastinaca. Pimpinella. Apium. Ægopodium.

103. PASTINACA.

- I. Pastinaca, *sativa*, foliis simpliciter pinnatis. L.
milde Pastinack. Foliola superne denticulata seu
incisa.

104. PIMPINELLA.

- I. Pimpinella, *saxifraga*, foliis pinnatis, foliolis radi-
calibus subrotundis, summis linearibus. L. Wiber-
nell. Planta diversæ magnitudinis, interdum mi-
nimæ, floribus albis.

105. APIUM.

- I. Apium, *grave olens*, foliolis caulinis cuneiformibus,
umbellis sessilibus. L. Wassereppich. Marktfrut.
Caules striati concavi, folia Apii hortensis, sed ma-
jora latiora atroviridia odorata, flores non lutei
sed albi; ex Oelhasio.

Apii umbellis universalibus & partialibus sæpe
unicum breve & angustum lineare foliolum tam-
quam involucrum subjicitur, sæpe etiam deest.

106. AEGOPODIUM.

- I. Aegopodium, *podagraria*, foliis caulinis summis
ternatis. L. Giersch. Zipperleinfrut. Foliola
quædam fere cordata, alia lanceolata, interdum lo-
bata, serrata, flores candidi.

Anethum, quod quidem in hortis & campis
oleraceis copiose & sponte crescit, itemque Carum,
quod semel ante portam olivensem sponte natum

Digynia. vidi, non tamen antea inter indigenas collocandum judicavi, donec pluribus locis reperiatur.

4. *umbella simplici.*

107. HYDROCOTYLE.

1. Hydrocotyle, *vulgaris*, foliis peltatis, umbellis quinquefloris. L. Nabelkraut. ex Oelhasio.

Trigynia.

C. *Trigynia.*

Viburnum. Sambucus. Alfine.

108. VIBURNUM.

1. Viburnum, *opulus*, foliis lobatis, petiolis glandulosis. L. Schwelken. Ballrosen nobis.

109. SAMBUCUS.

1. Sambucus, *nigra*, cymis quinquepartitis, caule arboreo. L. Holunder. Glieder nobis.
2. Sambucus, *ebulus*, cymis trifidis, stipulis foliaceis, caule herbaceo. L. Urtich. Baccæ ex rubro nigricant; ex Oelhasio.

110. ALSINE.

1. Alfine, *media*, petalis bipartitis, foliis ovato-cordatis. L. Bogelkraut. Hünnerdarm. Mire nobis.

Tetragynia.

D. *Tetragynia.*

111. PARNASSIA.

1. Parnassia, *palustris*. L. Steinblumen. weisse Leberblumen.

Pentagynia.

E. *Pentagynia.*

Statice. Linum. Drosera.

112. STATICE.

1. Statice, *armeria*, scapo simplici capitato, foliis linearibus. L. Meergras. Meernelken. Brustkraut.

113. LI-

113. LINUM.

Pentagynia.

1. *Linum, catharticum*, foliis oppositis ovato-lanceolatis, caule dichotomo, corollis acutis. L. *Purgirflachs*.
- * 2. *Linum, usitatissimum*; calycibus capsulisque mucronatis, petalis crenatis, foliis lanceolatis alternis, caule subsolitario. L. *wilder Flachs*. *Linum arvense*. "B. Sativo humilior, caulibus & foliis glabris; ex alis foliorum ramuli pauciflori; calycis foliola in medio angulata; flores cærulei, antheræ & styli ejusdem coloris. Florem luxuriantem calyce hexaphyllo, petalisque sex, staminibus tamen quinque vidi, reliquis ejusdem caulis solito numero. A sativo solum cultura diversum, & inter rariores Prussiæ plantas numerandum, cujus adhuc nemo mentionem fecit, hic tamen in sylvestribus remotioribus sponte natum, Augusto.

114. DROSERA.

1. *Drosera, rotundifolia*, scapis radicatis foliis orbiculatis. L. *Sonnenthau mit runden Blättern*. Hanc speciem ex Oelhasio citatam postea ipse vidi. Ex radice oriuntur aliquot petioli rubri villosi, terminati folio rotundo a parte convexa luteo-viridi splendente, margine vero & concava pagina ut & petioli summitate filamentis rubris crispis splendentibus ornatis; inter hæc folia pedunculi surgunt erecti simplices, floribus secundis breviter pedicellatis erectis parvis albidis instructi; in palustribus remotioribus, Julio.
2. *Drosera, longifolia*, scapis radicatis, foliis oblongis. L. *Sonnenthau mit langen Blättern*. A præcedente non differt nisi foliorum figura; petiolus longus sensim ampliatur in folium oblongum magis villosum apice obtuso. Hanc pariter ipse vidi, prius ex Oelhasio prolatam.

F. *Polygynia*.

Polygynia.

115. MYOSURUS.

1. *Myosurus, minimus*. L. *Mauschwanzlein*.

CLASSIS VI.

H E X A N D R I A.

Staminibus sex, estque vel Monogynia, vel Trigynia, vel Polygynia.

Monogynia.

A. Monogynia.

Galanthus. Allium. Lilium. Ornithogalum. Anthericum. Asparagus. Convallaria. Acorus. Juncus. Berberis.

116. GALANTHUS.

Cal. Spatha oblonga compressa, latere plano rumpens. *Cor.* petala tria oblonga concava patula; nectarium triphyllum petalis brevius. *Stam.* filamenta brevissima, antheræ conniventes. *Pist.* germen globosum infra receptaculum, stylus staminibus longior, stigma simplex. *Peric.* capsula obtuse trigona trilocularis. *Sem.* globosa.

- 1. Galanthus, *nivalis*. L. Schneetropsen. Schneebloemen nobis. Leucojum bulbosum trifolium minus. B. Folia linearia, flores albi nutantes, nectarii petala apice viridia emarginata, a parte interiore striis viridibus picta; in sylvis remotioribus, Martio.

117. ALLIUM.

1. Allium, *carinatum*, caule planifolio bulbifero, staminibus subulatis. L. Bergknoblauch.
2. Allium, *vineale*, caule teretifolio bulbifero, staminibus tricuspидatis. L. Ackerknoblauch.

Alia

Aliam adhuc Allii speciem humiliorem bulbi-*Monogy-*
feram, bulbis albidis, vidi, qui in præcedentibus *nia.*
fusci sunt, sed nec folia nec flores aderant.

118. LILIUM.

1. Lilium, *martagon*, foliis verticillatis, floribus reflexis, corollis revolutis. L. Türkischer Bund. Goldwurz. ex Oelhasio,

119. ORNITHOGALUM.

1. Ornithogalum, *luteum*, scapo anguloso diphyllo, pedunculis umbellatis simplicibus. L. Ackerzwiebel mit gelben Blumen, und einfachen Stängeln.
- * 2. Ornithogalum, *minimum*, scapo angulato diphyllo, pedunculis umbellatis ramosis. L. Ackerzwiebel mit gelben Blumen und ästigen Stängeln. Flores priori speciei similes; in Karlkau, Aprili.
- * 3. Ornithogalum, *pyrenaicum*, racemo longissimo, filamentis lanceolatis, pedunculis floriferis patentibus æqualibus, fructiferis scapo approximatis. L. Ackerzwiebel mit weissen Blumen. Ornithogalum angustifolium majus, floribus ex albo virescentibus. B. Pedunculi dum florent expansi, postea erecti, flores majores albi, exterius virides margine albo, staminum filamenta lata, apice acuto, alterna parum angustiora, antheræ incumbentes; in montibus remotioribus, Majo.

120. ANTHERICUM.

1. Anthericum, *ramosum*, foliis planis, scapo ramoso, corollis planis, pistillo recto. L. Grassilien. weisser Wiederthou. Hanc speciem ex Eichstadio prolatam postea ipse vidi. Caulis altus ramosus, flores albi.
2. Anthericum, *liliago*, foliis planis, scapo simplicissimo, corollis planis, pistillo declinato. L. Erbspinnenkraut.

Monogy-
nia.

121. ASPARAGUS.

1. *Asparagus, officinalis*, caule herbaceo erecto, foliis setaceis; stipulis duabus interioribus, una exteriori. L. wilder Spargel. A sativo non differt nisi cultura.

122. CONVALLARIA.

1. *Convallaria, majalis*, scapo nudo. L. Mayenblumen. Lilien Konvallien nobis.
2. *Convallaria, polygonatum*, foliis alternis amplexicaulis, caule ancipiti, pedunculis axillaribus subunifloris. L. Weißwurz.
3. *Convallaria, bifolia*, foliis cordatis. L. Einblatt. Zwenblatt.

123. ACORUS.

1. *Acorus, calamus vulgaris*. B. Kalnus. Folia longissima linearia integerrima odorata, spadix solitarius acaulis ex ipso folii latere erumpit.

124. JUNCUS.

1. *Juncus, conglomeratus*, culmo nudo stricto, capitulo laterali. L. Knopfrötengras.
2. *Juncus, effusus*, culmo nudo stricto, panicula laterali. L. Buschrötengras.
3. *Juncus, filiformis*, culmo nudo filiformi nutante, panicula laterali. L. fadenförmiges Rötengras.
4. *Juncus, squarrosus*, culmo nudo, foliis setaceis, capitulis glomeratis aphyllis. L. Rötengras mit schwarz gespitztem Samen. Jo. Phil. Breynius reperit.
5. *Juncus, articulatus*, foliis nodoso-articulatis, petalis obtusis. L. gegliedertes Rötengras.
6. *Juncus, bulbosus*, foliis linearibus canaliculatis, capsulis obtusis. L. Zwiebelntragendes Rötengras. Gramen junceum foliis & spica Junci. B.

7. *Juncus*,

7. *Juncus, bufonius*, culmo dichotomo, foliis angulatis, floribus solitariis sessilibus. L. kriechendes Krötengras. *Man ogy-nia*.
8. *Juncus, pilosus*, foliis planis pilosis, corymbo ramoso. L. haariges Krötengras.
9. *Juncus, campestris*, foliis planis subpilosis, spicis sessilibus pedunculatisque. L. Feldkrötengras.

125. BERBERIS.

1. *Berberis, vulgaris*, pedunculis racemosis, L. Sau-rach. Hebarberbeeren nobis.

B. Trigynia.

Trigynia.

Rumex. Triglochlin.

126. RUMEX.

1. *Rumex, crispus*, floribus hermaphroditis, valvulis integris graniferis, foliis lanceolatis undulatis acutis. L. fraußblätterige Mengelwurz. Grindwurz. Folia tenuia angusta erecta atro-viridia.
2. *Rumex, acutus*, floribus hermaphroditis, valvulis dentatis graniferis, foliis cordato-oblongis acuminatis. L. spitßblätterige Mengelwurz. Lapathum folio acuto plano. B. Caulis striatus, folia venosa longa.
3. *Rumex, obtusifolius*, floribus hermaphroditis, valvulis dentatis graniferis, foliis cordato-oblongis obtusiusculis crenulatis. L. stumpfblätterige Mengelwurz. Folia dilutius virentia, interdum maculis subrubris notata.
4. *Rumex, aquaticus*, floribus hermaphroditis, valvulis integerrimis nudis, foliis cordatis acutis. L. Wassertengelwurz. Wasserampfer.
5. *Rumex, acetosa*, floribus dioicis, foliis oblongis sagittatis. L. Sauerampfer.

- Trigynia*. 6. *Rumex, acetosella*, floribus dioicis, foliis lanceolato-hastatis. L. kleiner Sauerampfer. Schaafampfer. Varietatis: *Acetosæ arvensis minimæ non lanceolatae*. B. Folia radicalia lanceolata quidem sed non hastata.

127. TRIGLOCHIN.

1. *Triglochin, palustre*, capsulis trilocularibus sublinearibus. L. geährtes Wassergras mit dreysächerigen Samenhüllen. Salzfraut quibusdam.
2. *Triglochin, maritimum*, capsulis sexlocularibus ovatis. L. geährtes Wassergras mit sechsächerigen Samenhüllen.

Polygynia
ni a.

C. *Polygynia*.

128. ALISMA.

1. *Alisma, plantago aquatica*, foliis ovatis acutis, fructibus obtuse trigonis. L. Wasserwegerich. Ramuli verticillati.

CLASSIS VII.

*Monog-
nia.*

HEPTANDRIA.

Straminibus septem, stylo unico.

129. TRIENTALIS.

- I. *Trientalis, europæa*, foliis lanceolatis integerrimis,
L. *Meyerblumen*.

CLASSIS VIII.

OCTANDRIA.

Staminibus octo, stylo vel unico vel tribus vel quatuor.

Monogynia.

A. Monogynia.

Oenothera. Epilobium. Vaccinium. Erica. Daphne.

130. OENOTHERA.

1. Oenothera, *biennis*, foliis ovato-lanceolatis planis, caule muricato-subvillosa. L. gehörnter gelber Weiderich. Caulis ramosus, folia sparsa sessilia brevissime denticulata, radicalia longa, nervo albo per medium ducto, flores pedunculati solitarii lutei.

131. EPILOBIUM.

1. Epilobium, *angustifolium*, foliis sparsis lineari-lanceolatis, floribus inæqualibus. L. Schotenweiderich mit schmalen Blättern.
2. Epilobium, *hirsutum*, foliis oppositis lanceolatis serratis decurrenti-amplexicaulibus. L. rauher Schotenweiderich mit grossen rothen Blumen. Weiderichröslein. Folia cum caulibus & capsulis seminalibus hirsuta, flores magni rubri, petala profunde emarginata. Varietas floribus minoribus pallidis.
3. Epilobium, *montanum*, foliis oppositis ovatis denticatis. L. glatter Schotenweiderich mit weissen Blumen. Folia glabra, flores minores albi, alii etiam rubri.
4. Epilobium, *tetragonum*, foliis lanceolatis denticulatis, imis oppositis, caule tetragono. L. Schotenweiderich

weiderich mit kleinen bleichen Blumen. Foliagla- *Monogy-*
bra, superiora alterna, flores minores pallidi. *nia.*

132. VACCINIUM.

1. *Vaccinium, myrtillus*, pedunculis unifloris, foliis ferratis ovatis deciduis, caule angulato. L. Heidelbeeren. Blaubeeren nobis. Corolla campanulato-globosa rubra, laciniis minimis, quæ interdum quatuor, sæpissime quinque, & tunc stamina decem adfunt.
2. *Vaccinium, vitis idæa*, racemis terminalibus nutantibus, foliis obovatis revolutis integerrimis subtus punctatis. L. Preusselbeeren. Flores carnei vel albi; corolla magis aperta, & laciniæ paullo majores quam in præcedente.
3. *Vaccinium, oxycoccos*, foliis integerrimis revolutis ovatis, caulibus repentibus filiformibus nudis. L. Moßbeeren. Flores rubri margine albi.

133. ERICA.

1. *Erica, vulgaris*, antheris bicornibus inclusis, corollis inæqualibus campanulatis mediocribus, foliis oppositis sagittatis. L. Heidekraut. Folia parva erecta decussata seu quadrifariam vergentia. Flore rubro nobis vulgarissima, albo rarissima, calyce semper concolore. Planta adulta in fruticem abit. Varietatem reperi foliis non erectis sed horizontalibus laxius dispositis & longioribus, ex quorum alis hinc inde ramuli crebri erumpentes plantam magis crispam reddebant; flores majusculi carnei magis patentes & laxiores; tota planta lætius virebat.

Ericæ adhuc alia species apud nos reperitur, sed in loco difficilioris aditus, nimirum in *Sela*, quam ante plures annos illic vidi, nec tum determinare potui, Linnæi Speciebus Plantarum nondum editis.

Monogynia.

134. DAPHNE.

1. *Daphne, mezereum*, floribus sessilibus ternis caulinis, foliis lanceolatis deciduis. L. Kesslerhals. Pfefferbaum. Wolfsbast nobis. Flores in quibusdam fruticibus intensius in aliis dilutius rubent, & hæc varietas constans est, vidi etiam fruticem floribus albis.

Trigynia.

B. Trigynia.

135. POLYGONUM.

1. *Polygonum, bistorta*, caule simplicissimo monostachyo, foliis ovatis in petiolum decurrentibus. L. Ratterwurz.
2. *Polygonum, amphibium*, floribus pentandris semidigynis, staminibus corolla longioribus. L. spitziges Samkraut.
3. *Polygonum, hydropiper*, floribus hexandris semidigynis, foliis lanceolatis, stipulis submuticis. L. Wasserpfeffer.
4. *Polygonum, persicaria*, floribus hexandris digynis, spicis ovato-oblongis, foliis lanceolatis, stipulis ciliatis. L. Flöhskraut.
5. *Polygonum, aviculare*, floribus octandris trigynis axillaribus, foliis lanceolatis, caule procumbente herbaceo. L. Wegtritt. Flores non solitarii sed sæpissime plures, nec perfecte sessiles sed brevissime pedicellati.
6. *Polygonum, convolvulus*, foliis cordatis, caule volubili, floribus planiusculis. L. Buchwinde.

C. *Tetragynia*.*Tetragy-
nia.*

Paris. Adoxa.

136. PARIS.

- I. Paris, *quadrifolia*. L. Wolfssbeer. Einbeer. Calycis, foliola latiora, petala vero angustissima viridia reflexa, filamenta viridia patentia, æqualis cum calyce & petalis longitudinis, antheræ luteæ margini filamentorum in medio utrimque adnatæ. Majo jam in flore conspicitur.

137. ADOXA.

- I. Adoxa, *moschatellina*. L. Bisamhanensfuß. In apice caulis flos terminalis, cui quatuor laterales sessiles arcte adhærent. Planta moschi odorem spargit, & Aprili jam floret.

CLASSIS IX.

ENNEANDRIA.

Hexagy-
nna.

Staminibus novem, stylis sex.

138. BUTOMUS.

- I. Butomus, *umbellatus*. L. Kameelheu. Zyperschwertel. Blumenbinfen.

CLASSIS X.

DECANDRIA.

Staminibus decem. Ordines hujus Classis sunt quatuor, Monogynia, Digynia, Trigynia & Pentagynia.

A. Monogynia.

Monogynia.

Ledum. Pyrola. Arbutus. Monotropa.

139. LEDUM.

1. Ledum, *palustre*. L. wilder Rosmarin. Wanzens-
kraut. Persch nobis. Flores albi corymbosi, sta-
mina longa.

140. PYROLA.

1. Pyrola, *rotundifolia*, staminibus adscendentibus, pi-
stillo declinato. L. Wintergrün mit niederhan-
gendem Stempel. Folia parva rotunda integra,
longis petiolis.
2. Pyrola, *secunda*, racemo unilaterali. L. Winter-
grün mit nach einer Seite gekehrten Blumen.
Folia fere ovata, margine crenato potius quam ser-
rato, brevioribus petiolis.
3. Pyrola, *uniflora*, scapo unifloro. L. Wintergrün
mit einzeler Blum. Folia petiolata fere rotunda
crenata. in Adpendice ex Menzelio.
- * 4. Pyrola, *umbellata*, pedunculis subumbellatis. L.
Wintergrün mit röthlichen Blumen. Pyrola fru-
tescens arbuti folio. B. Folia brevissime petiolata
lanceolata carnosae glabra splendens profundius
ferrata, caulis flores profert duos tres ad quinque
ex albo purpurascens antheræ rubræ, stylus bre-
vissimus, stigma orbiculatum viscidum; in sylvis
remotioribus, Julio.

141. ARBUTUS.

1. *Arbutus, alpina*, caulibus procumbentibus, foliis rugosis serratis. L. Heidelbeer mit weissen runzlichten Blättern. in appendice ex Menzelio.

142. MONOTROPA.

1. *Monotropa, hypopithys*, floribus lateralibus octandris, terminali decandro. L. Sommerwurz. In Appendice Tomi I. ex Menzelio prolatam postea ipse vidi. Planta aphylla, scapo albo squamis fuscis vel albidis vestito, flores breviter pedunculati sordide albi, petalis alternis minoribus brevioribus, reliquis majoribus longioribus, basi gibbis, intus hirsutis, stamina pariter hirsuta. Flos terminalis petala & stamina decem, laterales utraque octo ostendunt, immo flos terminalis sapissime non nisi octo gerit stamina, hinc & ad Octandriæ classem referri potuisset, quod & ab aliis botanicis factum. Idem jam in Chrysosplenio observavi & Tomo I. notavi, florem terminalem cum lateralibus pari staminum numero convenire.

Digynia.

B. Digynia.

Chrysosplenium. Saxifraga. Scleranthus. Saponaria. Dianthus.

143. CHRYSOSPLENIUM.

1. *Chrysosplenium, alternifolium*, foliis alternis. L. Gulden Milzfraut mit Wechselblättern.
2. *Chrysosplenium, oppositifolium*, foliis oppositis. L. Gulden Milzfraut mit Gegenblättern.

144. SAXIFRAGA.

1. *Saxifraga, granulata*, foliis caulinis reniformibus lobatis, caule ramoso, radice granulata, L. weisser Steinbrech.

145. SCLE.

145. SCLERANTHUS.

Digynia.

1. *Scleranthus, annuus*, calycibus fructus patulis. L.
Anael mit offenem Kelch.
2. *Scleranthus, perennis*, calycibus fructus clausis. L.
Anael mit geschlossenem Kelch.

146. SAPONARIA.

1. *Saponaria, officinalis*, calycibus cylindricis, foliis ovato-lanceolatis. L. Seifenkraut. Flores interdum levissime rubent.

147. DIANTHUS.

1. *Dianthus, armeria*, floribus aggregatis fasciculatis, squamis calycinis lanceolatis villosis tubum æquantibus. L. Karthäusernelken. ex Oelhasio.
2. *Dianthus, prolifer*, floribus aggregatis capitatis, squamis calycinis ovatis obtusis muticis tubum superantibus. L. Feldnelken mit grossen Kelchschuppen.
- * 3. *Dianthus, diminutus*, floribus solitariis, squamis calycinis octonis florem superantibus. L. Feldnelken mit grossem Kelch und fleiner Blum. Hæc est illa varietas speciei secundæ, quam Tomo I. citavi, & quæ nunc peculiarem efformat speciem.
4. *Dianthus, deltoides*, floribus solitariis, squamis calycinis lanceolatis binis, corollis crenatis. L. Feldnelken mit einzelnen Blumen. Caryophyllus simplex supinus latifolius. B.

C. *Trigynia.*

Trigynia.

Cucubalus. Silene. Stellaria. Arenaria.

148. CUCUBALUS.

1. *Cucubalus, behen*, calycibus subglobosis glabris reticulato-venosis, capsulis trilocularibus, corollis subnudis. L. Wiederstoss. Folia opposita sessilia glabra oblonga.

Trigynia. 2. *Cucubalus, bacciferus*, calycibus campanulatis, petalis distantibus, pericarpis coloratis, ramis divaricatis. L. *Beerentragendes Vogelfraut*. Folia opposita ovato-lanceolata, flores albi herbacci majores, capsulæ feminales nigrae; in adpendice ex Menzelio.

149. SILENE.

1. *Silene, nutans*, petalis bifidis, floribus lateralibus secundis cernuis, panicula nutante. L. *Mariensröslein mit weissen Blumen*. Petala plerumque involuta, interdum patentia immo reflexa. Sæpe etiam calycem quadridentatum, petala quatuor, stamina octo, stylos binos reperi.
2. *Silene, conoidea*, calycibus fructus globosis acuminatis striis triginta, foliis glabris, petalis integris. L. *Mariensröslein mit rothen Blumen*. ex Oelhasio.

150. STELLARIA.

1. *Stellaria, nemorum*, foliis cordatis petiolatis, panicula pedunculis ramosis. L. *Sternblum mit herzförmigen Blättern*. Folia opposita, inferiora petiolata, superiora sessilia & cum caule hirsuta. Figuræ Tabernæmontani, Joh. Bauhini, Menzelii non conveniunt, nec plantam exacte repræsentant.
2. *Stellaria, holostea*, foliis lanceolatis ferrulatis, petalis bifidis. L. *Sternblum mit langen Blättern*.
3. *Stellaria, graminea*, foliis linearibus integerimis, floribus paniculatis. L. *Sternblum mit Grasblättern*.
- * 4. *Stellaria* foliis ovato-lanceolatis, pedunculis divergentibus. *Sternblum mit eyförmigen Blättern*. an *Stellaria, dichotoma*, foliis ovatis sessilibus, caule dichotomo, floribus solitariis, pedunculis fructiferis reflexis. L? Caulis hirsutus, folia opposita, inferiora breviter petiolata, margine integro, superiora minora sessilia hirsuta, pedunculi longi maxime divergentes dichotomi, floribus albis solitariis terminati; tandem reflexi; in *Karlsau* loco umbroso & humido, Junio.

151. ARENARIA.

Trigynia.

1. *Arenaria, peploides*, foliis ovatis acutis carnosiss. L. Sandkraut mit Portulakblättern.
2. *Arenaria, trinervia*, foliis ovatis acutis petiolatis nervosis. L. Sandkraut mit Begerichblättern. Caules erecti, folia opposita breviter petiolata, pedunculi ex alis foliorum.
3. *Arenaria, serpyllifolia*, foliis subovatis acutis sessilibus, corollis calyce brevioribus. L. Sandkraut mit Quendelblättern.

D. Pentagynia.

Pentagynia.

Sedum. Oxalis. Agrostemma. Lychnis. Cerastium. Spergula.

152. SEDUM.

1. *Sedum, telephium album*, foliis planiusculis ferratis, corymbo folioso, caule erecto. L. Fette Henne. Bruchwurz. Anabenkraut. Folia non certum servant ordinem, nunc alterna, nunc opposita, nunc ternata.
2. *Sedum, acre*, foliis subovatis adnato-sessilibus gibbis erectiusculis alternis, cyma trifida. L. scharfer Mauerpfeffer. kleine Hauswurz.
3. *Sedum, sexangulare*, foliis subovatis adnato-sessilibus gibbis erectiusculis sexfariam imbricatis. L. Mauerpfeffer mit häufigeren Blättern.
- * 4. *Sedum, reflexum*, foliis subulatis sparsis basi solutis, inferioribus recurvatis. L. Mauerpfeffer mit unteren gekrümmten Blättern. Sedum minus luteum folio acuto. B. ex Oelhasio.

153. OXALIS.

1. *Oxalis, acetosella*, scapo unifloro, foliis ternatis, radice squammoso-articulata. L. Sauerklee.

154. AGROSTEMMA.

1. *Agrostemma, githago*, hirsuta, calycibus corollam aequantibus, petalis integris nudis. L. Raden.

Pentagy-
nia.

155. LYCHNIS.

1. *Lychnis, flos cuculi*, petalis quadrididis, fructu subrotundo. L. Rufeßblum. Gauchblum.
2. *Lychnis, viscaria*, petalis integris, L. Klebnelfen. Stheernelfen nobis. Calyces cum petalis rubri.
3. *Lychnis, dioica*, floribus dioicis. L. Marienrößlein mit abgesonderten männlichen und weiblichen Blumen. Folia mollia incana, calyces striati, saepe rubentes, petala alba fere bifida margine crenulato. Hujus postea varietatem vidi, quæ *Lychnis sylvestris* sive aquatica purpurea simplex. B. Folia breviora latiora viridia aut rufescentia non mollia, calyces minus inflati, flores speciosi rubri, petala profunde emarginata seu incisa, tota planta magis villosa & humilior; in Rarlshau loco umbroso & humido, Junio.

156. CERASTIUM.

1. *Cerastium, viscosum*, erectum villoso-viscosum. L. rauhes flebriges Vogelkraut.
2. *Cerastium, semidecandrum*, floribus pentandris, petalis emarginatis. L. kleines rauhes Vogelkraut. Corolla calyci fere æqualis aut paullo brevior.
3. *Cerastium, arvense*, foliis lineari-lanceolatis obtusis glabris, corollis calyce majoribus. L. weiß Nägelein-gras. Folia opposita sessilia.
4. *Cerastium, aquaticum*, foliis cordatis sessilibus, floribus solitariis, fructibus pendulis. L. groß Wasservogelkraut.

157. SPERGULA.

1. *Spergula, arvensis*, foliis verticillatis, floribus decandris. L. Spert mit Wirbelblättern. Knöterich. Knebel.
2. *Spergula, nodosa*, foliis oppositis subulatis lævibus, caulibus simplicibus. L. Spert mit Gegenblättern.

CLASSIS XI.

D O D E C A N D R I A.

Staminibus ab undecim usque ad novendecim, stylo vel unico vel duobus vel tribus vel pluribus, hinc Monogynia, Digynia, Trigynia & Polygynia.

*A. Monogynia.**Monogynia.*

Asarum. Lythrum.

158. ASARUM.

- I. Asarum, *europæum*, foliis reniformibus obtusis binis.
L. Haseltourz.

159. LYTHRUM.

- I. Lythrum, *salicaria*, foliis oppositis cordato-lanceolatis, floribus spicatis dodecandris. L. rother Weiberich. Caules angulati hirsuti, folia sessilia.

*B. Digynia.**Digynia.*

160. AGRIMONIA.

- I. Agrimonia, *eupatoria*, foliis caulinis pinnatis, impari petiolato, fructibus hispidis. L. Odermennig.

*C. Trigynia.**Trigynia.*

Reseda. Euphorbia.

161. RESEDA.

- I. Reseda, *luteola*, foliis lanceolatis integris, calycibus quadrifidis. L. Streichkraut mit ganzen Blättern. Hanc non solum bey Engenort sed etiam prope urbem auf dem Sonnenberg & vor dem olivischen Thor seperi, Junio.

Trigynia. 1. *Refeda, lutea*, foliis omnibus trifidis, inferioribus pinnatis. L. Streichkraut mit getheilten Blättern. ex Oelhasio.

162. EUPHORBIA.

1. *Euphorbia, peplus*, umbella trifida dichotoma, involucellis ovaris, foliis obovatis integerrimis petiolatis. L. runde Wolfsmilch.
2. *Euphorbia, helioscopia*, umbella quinquesida trifida dichotoma, involucellis obovatis, foliis cuneiformibus serratis. L. Sonnenwendwolfsmilch.
3. *Euphorbia, esula*, umbella multifida bifida, involucellis subcordatis, petalis subbicornibus, ramis sterilibus, foliis uniformibus. L. schmalblättrige Wolfsmilch.
4. *Euphorbia, amygdaloides*, umbella multifida dichotoma, involucellis perfoliatis orbiculatis, foliis obtusis. L. Wolfsmilch mit Mandelblättern.
- * 5. *Euphorbia, lathyris*, umbella quadrifida dichotoma, foliis oppositis integerrimis. L. Springkraut. Springkörner. *Lathyris major*. B. Planta biennis procera ramosa, umbella universalis quadrifida, partialis dichotomæ, folia caulina fere linearia apicibus obtusioribus, ramorum folia basi latiora apicibus acutis, flores lutei, petala lunata. Forsterus mecum communicavit in Nassenhof repertam, Junio.
- * 6. *Euphorbia, characias*, umbella multifida bifida, involucellis perfoliatis emarginatis, foliis lanceolatis integerrimis, caule perenni. L. rothe Wolfsmilch. Jo. Phil. Breynius invenit copiose & sponte nascentem in hortis olivensibus, Augusto mense, & tamquam dubius sequentia adposuit nomina. *Tithymalus characias rubens germanicus*. C. B. *Tithymalus characias III. austriacus*. Clus. an *Tithymalus characias angustifolius*. C. B? an *Tithymalus characias rubens peregrinus*. C. B? ex schedis Breynii.

Polygynia.

D. *Polygynia.*

163. SEMPERVIVUM.

1. *Sempervivum, tectorum*, foliis ciliatis, propaginibus parentibus. L. Hauslaub.

CLASSIS XII.

ICOSANDRIA.

Staminibus viginti & pluribus, calyce mono-
phylo, cujus parieti interno petala & stamina
infera. Subdividitur in Monogyniam, Digyniam,
Trigyniam, Pentagyniam & Polygyniam.

A. Monogynia.

Monogynia.

164. PRUNUS.

1. Prunus, *padus*, floribus racemosis, foliis deciduis
basi subtus biglandulosis. L. Elsenbeer. Ahlfirschen.
2. Prunus, *spinosa*, pedunculis solitariis, foliis lanceo-
latis glabris, ramis spinosis. L. Schleedorn.
Schwarzdorn. Folia serrata, flores albi, fructus
nigro-carulei.
- * 3. Prunus, *avium*, umbellis sessilibus, foliis ovato-lan-
ceolatis conduplicatis subtus pubescentibus. L.
Bogelfirschen. Cerasus major sive sylvestris, fructu
sabadulci nigro colore inficiente. B. Fructu rubro
& nigro in sylvis remotioribus reperitur.

B. Digynia.

Digynia.

165. CRATAEGUS.

1. Crataegus, *oxyacantha*, foliis obtusis subtrifidis ser-
ratis. L. Hagedorn. Weißdorn. Mehlbeeren.
Stylus alter interdum deficit.
2. Crataegus, *torminalis*, foliis cordatis septangulis, lo-
bis intimis divaricatis. L. Elzbeeren. ex Oelhasio.

*Trigynia.**C. Trigynia.*

166. SORBUS.

1. *Sorbus, aucuparia*, foliis pinnatis utrinque glabris.
L. Sperberbaum. Vogelbeer. Eibischbeer. Quit-
schen nobis. Flores albi, baccæ rubræ.

*Pentagynia.**D. Pentagynia.*

Pyrus. Spiræa.

167. PYRUS.

Cal. semiquinquedidus, laciniis patentibus. *Cor.*
petala quinque subrotunda. *Stam.* subulata, an-
theræ simplices. *Pist.* germen infra receptacu-
lum, styli filiformes, stigmata simplicia. *Peric.*
pomum subrotundum carnosum quinqueloculare.
Sem. oblonga basi acuminata.

- * 1. *Pyrus, communis*, foliis serratis, pedunculis corym-
bosis. L. wilde Birn. Holzbirn. *Pyrus sylvestris*.
B. fructus parvi virides punctati; in sylvis hinter
der Olitwa.
- * 2. *Pyrus, malus*, foliis serratis, umbellis sessilibus. L.
wilde Apfel. Holzapfel. *Malus sylvestris*. B.
Poma parva acerba; in sylva zwischen Barentwinkel
und Matern. hinter der Koblude.

168. SPIRÆA.

1. *Spiræa, ulmaria*, foliis pinnatis, impari majore lo-
bato, floribus cymosis. L. Geißbart. Pinnæ fo-
liorum latæ ferratæ.
2. *Spiræa, filipendula*, foliis pinnatis, foliolis uniformi-
bus serratis, caule herbaceo, floribus cymosis. L.
rother Steinbrech. Pinnæ angustæ dentatæ, co-
rollæ petala sex.

E. Poly.

E. Polygynia.

Polygynia.

Rosa. Rubus. Fragaria. Potentilla. Tormentilla. Geum. Comarum.

169. ROSA.

1. Rosa, *canina*, germinibus ovatis pedunculisque glabris, caule petiolisque aculeatis. L. wilde Rosen. Hagebutten. Haubutten.

170. RUBUS.

1. Rubus, *idaeus*, foliis quinato-pinnatis ternatisque, caule aculeato, petiolis canaliculatis. L. Himbeeren. Varietas laevis Bocksheeren dicitur.
2. Rubus, *fruticosus*, foliis quinato-digitatis ternatisque, caule petiolisque aculeatis. L. Brombeeren.
3. Rubus, *caesus*, foliis ternatis subnudis, lateralibus bilobis, caule tereti aculeato. L. Kragbeeren.
- * 4. Rubus, *saxatilis*, foliis ternatis, flagellis nudis reptantibus herbaceis. L. kleine kriechende Brombeeren. Chamærubus saxatilis. B. in montibus nostris.

171. FRAGARIA.

1. Fragaria, *vesca*, flagellis reptans. L. Erdbeeren.

172. POTENTILLA.

1. Potentilla, *anserina*, foliis pinnatis serratis, caule repente. L. Gänserich.
2. Potentilla, *supina*, foliis pinnatis, caule dichotomo decumbente. kriechend Erdbeersünffingerkraut.
3. Potentilla, *argentea*, foliis quinatis cuneiformibus incisissimis subtus tomentosis, caule erecto. L. groß Steinsünffingerkraut. Quinquefolium erectum luteum dorso foliorum incano. Loesel.
4. Potentilla, *verna*, foliis radicalibus quinatis acute serratis retusis, caulinis ternatis, caule declinato. L. klein Sünffingerkraut.

5. Poten-

- Polygynia.* 5. *Potentilla, reptans*, foliis digitatis, caule repente, pedunculis unifloris. L. groß kriechend Süßfingerkraut. ex Menzelio.

173. TORMENTILLA.

1. *Tormentilla, erecta*, caule erectiusculo, foliis sessilibus. L. Tormentill.

174. GEUM.

1. *Geum, urbanum*, floribus erectis, fructu globoso villoso, aristis uncinatis nudis, foliis lyratis. L. Benediktenkraut. Foliorum laciniae inferiores dentatae aut incisae, superiores profunde crenatae.
2. *Geum, rivale*, floribus nulantibus, fructu oblongo, aristis plumosis. L. Wasserbenediktenkraut. Caulis & calyces villosi rubri, petala levius rubent, interius pallescunt.

175. COMARUM.

1. *Comarum, palustre*. L. Wasserfünffingerkraut.

CLASSIS XIII.

P O L Y A N D R I A.

Staminibus numerosis, estque Monogynia, Trigynia, Pentagynia, Hexagynia & Polygynia.

A. Monogynia.

Monogynia.

Actæa. Chelidonium. Papaver. Nymphæa. Tilia. Cistus.

176. ACTAEA.

1. Actæa, *spicata nigra*, racemo ovato, fructibusque baccatis. L. Kristoffelstrauch. Wolfstrauch. Foliola crenata.

177. CHELIDONIUM.

1. Chelidonium, *majus*, pedunculis umbellatis. L. Schellkraut. Schwalbenkraut.

178. PAPAVER.

1. Papaver, *rhæas*, capsulis glabris globosis, caule piloso multifloro, foliis pinnatibus incisfis. L. Klapperrosen. wilder Mohn mit runden Samengehäusen.
2. Papaver, *argemone*, capsulis clavatis hispidis, caule folioso multifloro L. Argemoneröslein. wilder Mohn mit langen Samengehäusen.

179. NYMPHAEA.

1. Nymphæa, *lutea*, foliis cordatis integerrimis, calyce petalis majore pentaphyllo. L. gelbe Seeblumen. Mummeln.
2. Nymphæa, *alba*, foliis cordatis integerrimis, calyce quadrifido. L. weiße Seeblumen.

Monogynia.

180. TILIA.

- I. Tilia, *europaea*, floribus nectario destitutis. L. Lindenbaum.

181. CISTUS.

- I. Cistus, *helianthemum*, suffruticosus procumbens, stipulis lanceolatis, foliis oblongis revolutis subpilosus. L. kleine Sonnenblum. Sonnengänzel. Ex Menzelio citatum postea ipse vidi. Caules sæpe rubri tomentosi, calycis tria folia majora luteola nervis viridibus elatis striata, duo reliqua minima viridia vix conspicua; locis remotioribus, Julio.

Trigynia.

B. Trigynia.

Delphinium. Aconitum.

182. DELPHINIUM.

- I. Delphinium, *consolida*, nectariis monophyllis, caule subdiviso. L. Rittersporn. Flore albo semel vidi inter segetes.

183. ACONITUM.

- I. Aconitum, *napellus*, foliorum laciniis linearibus superne latioribus linea exaratis. L. Eisenhütlein. Münchskappen. ex Oelhasio protuli, sed adhuc hodie reperitur in sylvis bey der Rohlbude.

Pentagynia.

C. Pentagynia.

184. AQUILEGIA.

- I. Aquilegia, *vulgaris*, nectariis incurvis. L. Akeley. Glocken.

Hexagynia.

D. Hexagynia.

185. STRATIOTES.

- I. Stratiotes, *aloides*, foliis ensiformi-triangularis ciliato-aculeatis. L. Wasseralee.

E. Poly

*E. Polygynia.**Polygynia.*

Anemone. Thalictrum. Ranunculus. Trollius.
Caltha.

186. ANEMONE.

1. Anemone, *hepatica*, foliis trilobis integerrimis. L.
Leberblumen.
2. Anemone, *patens*, pedunculo involucrato, foliis digitatis multifidis. L. Rüchenschelle mit offen stehenden Blumen. Flores cærulei aut violacei. Jac. Breynius reperit.
3. Anemone, *vernalis*, pedunculo involucrato, foliis pinnatis, flore erecto. L. Frühlingsrüchenschelle. Involucrum flori propius admotum quam in Anemone patente. Flos interdum petala septem gerit, quæ interius fere albida aut leviter rubentia, exterius purpurea, qui color tamen ob densos pilos flavescens, quibus muniuntur, quodammodo obsoletus videtur. Hujus datur Varietas, floribus minoribus, leviter rubentibus, parum hirsutis, interius albis.
4. Anemone, *pulsatilla*, pedunculo involucrato, petalis rectis foliis bipinnatis. L. Rüchenschelle mit dicken Blättern. ex Oelhasio.
5. Anemone pedunculo nudo, foliis laciniatis. Rüchenschelle mit fein zerschnittenen Blättern. Jac. Breynius reperit.
- * 6. Anemone, *pratensis*, pedunculo involucrato, petalis apice reflexis, foliis bipinnatis. L. Rüchenschelle mit geschlossenen schwärzlichen Blumen. Pulsatilla flore minore nigricante. B. Folia hirsuta bipinnata pinnulis plerisque trifidis aut bifidis, involucrum foliis longioribus & latioribus villis brevioribus, flos nutans minor angustior, fere clausus nisi quod apices petalorum reflectantur, coloris obscurioris purpurei, brevibus & densis villis albidis hirsutis, interius fere viridis, versus apicem albidus; in pratis remotioribus, Aprili.

7. Ane-

- Polygynia.* 7. *Anemone, nemorosa*, seminibus acutis, foliolis incis, caule unifloro. L. weisser Baldhahnenfuß.
 8. *Anemone, ranunculoïdes*, seminibus acutis, foliolis incis, petalis subrotundis, caule subbifloro. L. gelber Baldhahnenfuß.

187. THALICTRUM.

1. *Thalictrum, flavum*, caule folioso sulcato, panicula multiplici erecta. L. gelbe Wiesenraute. Folia bipinnata foliolis majoribus superne latioribus bi-vel tripartitis, margine integro. bey der Nobel, Jul. Aug.
 2. *Thalictrum, minus*, foliis sexpartitis, floribus cernuis. L. kleine Wiesenraute. Folia bi-vel tripinnata, ramulis divaricatis, foliola minora superne crenata vel denticulata, panicula diffusa, flosculi luteoli muscosi; eodem loco & tempore. Hanc & præcedentem speciem ex Oelhasio citaveram, quas postea amicissimus Forsterus mihi misit dicto loco collectas.
 * 3. *Thalictrum, angustifolium*, foliolis lanceolato linearibus integerrimis. L. schmalblätterige Wiesenraute. *Thalictrum pratense* angustissimo folio. B. Folia bipinnata foliolis longis, panicula magis contracta, flosculi pallidi luteoli. Rarum hanc speciem pariter laudato Forstero debeo ibidem natam.
 * 4. *Thalictrum, aquilegifolium*, fructibus pendulis triangularibus rectis, caule tereti. L. Wiesenraute mit Akeleyblättern. *Thalictrum majus* florum staminibus purpurascentibus. B. Folia aquilegiæ similia, flores paniculati odorati, petala & filamenta leviter purpurea, antheræ luteæ; ex locis remotioribus accepi, Junio.

Thalicti petala parva, stamina longissima.

188. RANUNCULUS.

1. *Ranunculus, flammula*, foliis ovato-lanceolatis petiolatis, caule declinato. L. Wasserhahnenfuß mit schmalen Blättern.
 2. *Ranunculus, lingua*, folioliis lanceolatis, caule erecto. L. Wasserhahnenfuß mit breiten Blättern.

3. *Ranun-*

3. *Ranunculus, ficaria*, foliis cordatis angulatis petiolatis. L. Feigwarzkrout. klein Schellkrout. Petala saepe octo.
4. *Ranunculus, cassubicus*, foliis radicalibus subrotundo-cordatis crenatis, caulinis digitatis dentatis, caule multifloro. Hanenfuß mit runden Blättern. Jac. Breynius reperit.
5. *Ranunculus, auricomus*, foliis radicalibus reniformibus crenatis incis, caulinis digitatis linearibus, caule multifloro. L. Hanenfuß mit nierenförmigen Blättern.
6. *Ranunculus, sceleratus*, foliis inferioribus palmatis, summis digitatis, fructibus oblongis. L. Hanenfuß mit länglichten Früchten.
7. *Ranunculus, bulbosus*, calycibus retroflexis, pedunculis sulcatis, caule erecto, foliis compositis. L. Hanenfuß mit zurück gebogenem Kelch.
8. *Ranunculus, repens*, calycibus patulis, pedunculis sulcatis, sarmentis repentibus, foliis compositis. L. kriechender Hanenfuß. Folia caulina superiora plerumque trifida angusta linearia, calyces hirsuti. Variat foliis omnibus ternatis petiolatis, foliolis trilobis incis.
9. *Ranunculus, polyanthemus*, calycibus patulis, pedunculis sulcatis, caule erecto, foliis multipartitis. L. aufrechter vielblümiger Hanenfuß.
10. *Ranunculus, acris*, calycibus patulis, pedunculis teretibus, foliis tripartito-multifidis, summis linearibus. L. brennender Wiesenhanenfuß. Ranunkel.
11. *Ranunculus, arvensis*, seminibus aculeatis, foliis superioribus decompositis linearibus. L. Hanenfuß mit stachlichtem Samen.
12. *Ranunculus, lanuginosus*, calycibus patulis, pedunculis teretibus, caule petiolisque hirtis, foliis trifidis lobatis crenatis holosericeis. L. großer Hanenfuß mit weichen wollichten Blättern. *Ranunculus montanus lanuginosus*, foliis ranunculi pratensis repentis. B. Caulis erectus cavus hirsutus, folia majora mollia lanuginosa petiolata, superiora sessilia tripartita;

*Polygy-
nia.*

in Karlkau, & in sylvis montosis remotioribus, Majo. Hujus Varietas: Ranunculus montanus subhirsutus, geranii folio. B. Ranunculus nemorosus hirsutus, foliis caryophyllatæ. Læfel. quæ species 12ma Tomi I.

13. Ranunculus, *aquaticus*, foliis submersis capillaceis, emerfis subpeltatis, L. Wasserhanenfuß mit weißen Blumen. Wassersenchel. Ranunculus aquaticus folio rotundo & capillaceo. B. Ranunculus aquaticus capillaceus. B. Millefolium aquaticum foliis abrotani, ranunculi flore & capitulo. B. Varietates foliis differentes Majo & sequentibus mensibus florent.

189. TROLLIUS.

- I. Trollius, *europæus*, corollis conniventibus, nectariis longitudine staminum. L. Alpenhanenfuß. Berg-
ranunkel. Nectaria inter numerosa stamina abscondita, in orbem posita, brevibus petiolis fulta, staminibus latiora, apice obtuso.

190. CALTHA.

- I. Caltha, *palustris*. L. Dotterblumen. Ruhblumen nobis. Flores striati vel sulcati exterius viridescentes.

CLASSIS XIV.

D I D Y N A M I A.

Staminibus quatuor, quorum duo longiora, seminibus vel nudis vel capsula inclusis, hinc duo ordines, Gymnospermia & Angiospermia.

*A. Gymnospermia.*Gymno-
spermia.

Seminibus nudis, calyce subquinquefido vel bilabiato.

a. calyce subquinquefido.

Ajuga. Teucrium. Nepeta. Betonica. Mentha. Glecoma. Lamium. Galeopsis. Stachys. Ballota. Marrubium. Leonurus. Origanum.

191. A J U G A.

1. Ajuga, *pyramidalis*, tetragono-pyramidalis. L. Gölzden, Günsel.

192. T E U C R I U M.

1. Teucrium, *chamædrys*, foliis cuneiformi-ovatis incis crenatis petiolatis, floribus subverticillatis ternis petiolatis. L. klein Gamanderlein. Caules rubentes lanuginosi, folia rigida hirsuta, folia quercus æmulantia, hinc nomen Chamædrys; ex Oelhaßo.
- *2. Teucrium, *scordium*, foliis oblongis sessilibus dentatoferratis, floribus geminis lateralibus pedunculatis, caule diffuso. L. Wasserfnoblauch. Scordium. B. Caulis tetragonus parum hirsutus, folia opposita villosa, flores dilute rubri, plantæ allium æmulatur; ad fossas bey Müggengahl copiosissime florer, Augu-

*Gymno-
spermia.*

Augusto; Forsterus hanc speciem mecum communicavit.

193. NEPETA.

1. *Nepeta, cataria*, floribus spicatis, verticillis subpedicellatis, foliis petiolatis cordatis dentato-ferratis. L. Ragenmünz. Plantam ex Oelhasio prolatam nuperrime reperi in sylva bey Lappin untweit der Papiermühle, Septembr. Caules tetragoni tomentosi ramosi, folia opposita mollia subtus tomentosa incana, verticilli breviter pedicellati; flores parvi albi punctis rubris adspersi, odor mentha.

194. BETONICA.

1. *Betonica, officinalis*, spica interrupta, corollarum lacinia labii intermedia emarginata. L. Betonick. Species altera Tomi I. nunc *Stachys* annua dicitur.

195. MENTHA.

1. *Mentha, viridis*, spicis oblongis, foliis lanceolatis nudis ferratis sessilibus, staminibus corolla longioribus. L. Bachmünz.
2. *Mentha, aquatica*, spicis capitatis, foliis ovatis serratis petiolatis, staminibus corolla longioribus. L. grosse Wassermünz.
3. *Mentha, arvensis*, floribus verticillatis, foliis ovatis acutis ferratis, staminibus corollam æquantibus. L. Ackermünz.
4. *Mentha, pulegium*, floribus verticillatis, foliis ovatis obtusis subcrenatis, caulibus subtèretibus repentibus, staminibus corolla longioribus. L. Polen. in Adpendice ex Menzelio.
- *5. *Mentha, rotundifolia*, spicis oblongis, foliis subrotundis rugosis crenatis sessilibus. L. Wassermünz mit runden Blättern. Rosmünze. *Mentha sylvestris* rotundiore folio. B. Caules tetragoni hirsuti. folia opposita lanuginosa, flores ex albo rubentes; ex Eichstadio.

196. GLECOMA.

Gymno-
spermia.

1. Glecoma, *hederacea*, foliis reniformibus crenatis. L. Gündelreben. Ubramp. nobis. Lacinia media labii inferioris rubras gerit maculas, & villis versus faucem munitur.

197. LAMIUM.

1. Lamium, *album*, foliis cordatis acuminatis petiolatis, verticillis vigintifloris. L. weiße taube Nessel.
2. Lamium, *purpureum*, foliis cordatis obtusis petiolatis. L. rothe taube Nessel.
3. Lamium, *amplexicaule*, foliis floralibus sessilibus amplexicaulibus obtusis. L. taube Nessel mit Blättern die den Stängel umgeben. Folia profunde crenata, flores rubri longius ex calycibus prominentes.
- * 4. Lamium, *maculatum*, foliis cordatis acuminatis, verticillis decemfloris. L. taube Nessel mit fleckichten Blättern. Lamium alba linea notatum. B. Urtica fatua leucostictos. Thal. Oelhasius hanc speciem ad viam nach dem Wärentwinkel reperit, an forte erraverit dubium est. Linnaeus plantam in Italia habitare, & folia area longitudinali alba notari dicit; Thalius, qui ab Oelhasio citatur, in sylvis Hercyniæ &c locis æduis reperiri, & folia albis maculis frequenter insigniri testatur; Camerarius in Horto Medico pariter folia albicantes maculas proferre adserit; Eichstadius lineam semper per medium folii decurrere perhibet; flores purpurei.

198. GALEOPSIS.

1. Galeopsis, *ladanum*, internodiis caulinis æqualibus, verticillis omnibus remotis. L. Körnwuth. Folia petiolata, florum rubrorum labium inferius macula lutea striisque purpureis notatum.
2. Galeopsis, *tetrahit*, internodiis caulinis superne in-crassatis, verticillis summis subcontiguis. L. taube Nessel mit stachlichten Kelchen. weiß Hanskraut, sed perperam. Corolla lutea, lacinia media inferioris labii purpurea.

*Gymno-
spermia.*

3. *Galeopsis, galeobdolon*, verticillis sexfloris, involu-
cro tetraphyllo. L. gelbe taube Nessel. Folia cor-
data hirsuta petiolata crenata, involucrum constat
quatuor foliolis brevibus angustis linearibus sive
denticulis cuivis verticillo subjectis.

199. STACHYS.

1. *Stachys, sylvatica*, verticillis sexfloris, foliis corda-
tis petiolatis. L. Stücknessel. Waldnessel.
2. *Stachys, palustris*, verticillis sexfloris, foliis lineari-
lanceolatis semi-amplexicaulibus. L. brauner Was-
serandorn. *Lyfimachia hirsuta* purpurea flore ga-
lericulato. Læfel. Caules cavi, folia opposita hir-
suta decussatim locata crenata, corollæ labium in-
ferius ex albo variegatum.
3. *Stachys, germanica*, verticillis multifloris, foliorum
serraturis imbricatis, caule lanato. I. riechender
Andorn.
4. *Stachys, annua*, verticillis sexfloris, foliis ovato-lan-
ceolatis trinerviis lævibus petiolatis. L. Gliedfraut.
Hæc in prima Spec. editione *Betonica* verticillata
calycibus spinosis, adpellata, & duas Bauhini spe-
cies comprehendebat, *Sideritidem* nempe arven-
sem latifoliam glabram, & *Sider*, vulgarem hirsu-
tam erectam; atque hæc ultima est, quam ex Oel-
haffio produxi in Tomo I. Sed jam dubitandum an
planta nostra per *Stachyn annuam*. Linn. intelli-
genda, quia folia lævia, quæ ei tribuit, glabram
solum indicant, nec *Sideritis hirsuta* tamquam va-
rietas, aut peculiaris species sub hoc vel alio genere
reperitur. Plantam ergo, quam non ipse vidi, Mo-
risoni verbis illustrabo. Caules pedales & bipeda-
les quadrati hirsuti ex albido virore flavescentes,
ad quorum genicula folia adversa rugosa hirsuta,
unciali aut sextantali longitudine, semunciam cir-
citer lata crenata, flores galericulati ex albido lu-
tei, labro sanguineis punctis guttato, calyces hir-
suti mucronati. Folia sessilia esse ex icone Mori-
soni & Tabernæmontani patet.

200. BALLOTA.

Gymno-
spermia.

- I. Ballota, *nigra*, foliis cordatis indivisis ferratis, calycibus acuminatis. L. Schwanger Andorn. Flores rubro-cærulei.

201. MARRUBIUM.

- I. Marrubium, *vulgare*, dentibus calycinis setaceis uncinatis. L. weisser Andorn. Folia rugosa, flores parvi; prope urbem parcius, in Praust am Danum copiose.

202. LEONURUS.

- I. Leonurus, *cardiaca*, foliis caulinis lanceolatis trilobis. L. Herzgespann.

203. ORIGANUM.

- I. Origanum, *vulgare*, spicis subrotundis paniculatis conglomeratis, bracteis calyce longioribus ovatis. L. Dost. Bracteæ calyce tantillum longiores aut interdum æquales.

b. calyce bilabiato.

Clinopodium. Thymus. Melissa. Scutellaria.
Prunella. Melittis.

204. CLINOPODIUM.

- I. Clinopodium, *vulgare*, capitulis subrotundis hispidis, bracteis setaceis. L. Wirbeldost.

205. THYMUS.

- I. Thymus, *serpyllum*, floribus capitatis, caulibus decumbentibus, foliis planis obtusis basi ciliatis. L. Feldkümmel. Qwendel.
2. Thymus, *acinos*, verticillis sexfloris, caulibus erectis subramosis, foliis acutis ferratis. L. wilde Basilien. kleine Bergmünz. Flores cæruleo-purpurei.

206. MELISSA.

- I. Melissa, *nepeta*, pedunculis axillaribus dichotomis folio longioribus, caule decumbente. L. Froschmünz. Wasserpoley. ex Oelhasio.

Gymno-
spermia.

207. SCUTELLARIA.

- I. *Scutellaria, galericulata*, foliis cordato-lanceolatis crenatis, floribus axillaribus. L. Fiebertraut. Folia opposita breviter petiolata.

208. PRUNELLA.

- I. *Prunella, vulgaris*, foliis omnibus ovato-oblongis petiolatis. L. Braunnellen.

209. MELITTIS.

- I. *Melittis melissophyllum*, L. taube Messel mit Melissenblättern. Caules pedales quadrati hirsuti, folia majora petiolata atro-viridia nitentia ferrata, flores tres aut quatuor in quovis verticillo, vel plane albi, vel macula majore purpurea in labio inferiore; in Adpendice ex Menzelio.

Angio-
spermia.

B. Angiospermia.

Seminibus capsula inclusis. Rhinanthus. Pedicularis. Euphrasia. Melampyrum. Lathræa. Antirrhinum. Scrophularia. Digitalis.

210. RHINANTHUS.

- I. *Rhinanthus, crista galli*, corollarum labio superiore compresso brevior. L. Klapper. Hanentamm. gelber Rodel. Caulis lineolis purpureis variegatus.

211. PEDICULARIS.

- I. *Pedicularis, sylvatica*, caule ramoso, calycibus oblongis angulatis lævibus, corollis labio cordato. L. Käufkraut. brauner Rodel. Folia opposita, inferiora remota, superiora conferta, ex alis foliorum flores solitarii brevissime pedicellati, labium superius fusco-purpureum, inferius dilute rubrum; Junio jam floret.

212. EUPHRASIA.

- I. *Euphrasia, officinalis*, foliis ovatis lineatis argute dentatis. L. weisser Augentrost. Flores ex albo levi-

leviter rubent seu carulescunt, laciniae labii inferioris emarginatae. Angio-
spermia.

2. Euphrasia, *odotites*, foliis linearibus, omnibus serratis. L. brauner Augentrost. Folia opposita, ex quorum alis flores solitarii brevissime pedicellati secundi.

213. MELAMPYRUM.

1. Melampyrum, *arvense*, spicis conicis laxis, bracteis dentato-setaceis. L. Ruhweizen mit purpurfarbigen Blättern.
2. Melampyrum, *nemorosum*, floribus secundis lateralibus, bracteis dentatis cordato-lanceolatis, summis coloratis sterilibus, calycibus lanatis. L. Ruhweizen mit blauen Blättern. Tag und Nacht.
3. Melampyrum, *pratense*, floribus secundis lateralibus, conjugationibus remotis, corollis clausis. L. Waldbirschen mit breiten Blättern.
4. Melampyrum, *sylvaticum*, floribus secundis lateralibus conjugationibus remotis, corollis hiantibus. L. Waldbirschen mit schmalen Blättern.

214. LATHRAEA.

1. Lathraea, *squamaria*, caule simplicissimo, corollis pendulis, labio inferiore trifido. L. Suppenwurz. Dohnblatt, Eichstadius reperit.

215. ANTIRRHINUM.

1. Antirrhinum, *linaria*, foliis lanceolato-linearibus confertis, caule erecto, spicis terminalibus sessilibus, floribus imbricatis. L. Leinfräut. Harnfräut.
- * 2. Antirrhinum, *majus*, corollis ecaudatis, floribus spicatis, calycibus rotundatis. L. Drant. Löwenmaul. Antirrhinum majus alterum folio longiore. B. Caulis erectus, foliis lanceolatis, flores albi, labium superius striis rubris notatum, palatum leucolum, nectarium brevissimum obtusum vix inter lacinias calycis inferiores prominet; hinter Kalibfe, Julio.

Angio-
spermia.

216. SCROPHULARIA.

1. *Scrophularia, nodosa*, foliis cordatis trinervatis, caule acutangulo. L. Brauntwurz. Kropfwurz. Flores fusco-virides.
2. *Scrophularia, aquatica*, foliis cordatis petiolatis decurrentibus obtusis, caule membranis angulato, racemis terminalibus. L. Wasserbrauntwurz. ex Oelhasio prolatam postea ipse reperi, folia breviter petiolata, superiora sessilia serrata.

217. DIGITALIS.

1. *Digitalis, lutea*, calycinis foliolis lanceolatis, corollis acutis, labio superiore bifido. L. gelber Fingerguth. Plantam ex Oelhasio notavi, nunc vero ipse vidi. Caulis hirsutus, folia sessilia alterna villosa, flores pallide lutei, interius ex fusco variegati, villosi, hinter Kalibke, Junio.

CLASSIS XV.

TETRADYNAMIA.

Staminibus sex, quorum quatuor longiora, pericarpio vel brevi siliculoso vel longo siliquoso.

*A. Siliculosa.**Siliculosa.*

Myagrū. Draba. Lepidium. Thlaspi. Cochlearia. Iberis. Alyssum. Lunaria. Planta in Tomo I. ex genere Clypeolæ prolata nunc ad Alyssum relata.

218. MYAGRUM.

1. Myagrū, *sativum*, filiculis obovatis pedunculatis polyspermis. L. Leindotter mit vielfachen Samen. Finkensamen. Folia basi auriculata.
2. Myagrū, *paniculatum*, filiculis lentiformibus orbiculatis punctato-rugosis. L. Leindotter mit einzelnen Samen. Folia inferiora cordato-lanceolata, caulina angusta basi aurita.

219. DRABA.

1. Draba, *verna*, scapis nudis, foliis lanceolatis subincis. L. Hungerblümlein. Klein Taschentraut.

220. LEPIDIUM.

1. Lepidium, *ruderales*, floribus diandris apetalis, foliis radicalibus dentato-pinnatis. ramiferis linearibus integerrimis. L. Klein Besenfraut.

221. THLASPI.

1. Thlaspi, *arvense*, filiculis orbiculatis, foliis oblongis dentatis glabris. L. Baurensenf.

2. Thlaspi.

- Siliculosa.* 2. *Thlaspi bursa pastoris*, filiculis obcordatis, foliis radicalibus pinnatifidis. L. groß Taschentraut. Hirs-
tentasche.

222. COCHLEARIA.

Cal. foliola ovata concava dehiscentia. *Cor.* petala obovata patentia. *Pist.* stylus brevissimus, stigma obtusum. *Peric.* silicula subcordata gibba scabra. *Sem.* pauca.

- * 1. *Cochlearia officinalis*, foliis radicalibus subrotundis, caulinis oblongis sinuatis. L. Löffelkraut. Löffelblatt nobis. *Cochlearia* folio subrotundo. B. Flores albi; in collibus ad litus maris bey Kalibze & alibi.

223. IBERIS.

Cal. foliola obovata parva concava patentia. *Cor.* petala obovata obtusa patentia inæqualia, duo exteriora proxima majora, duo interiora minima reflexa. *Pist.* stylus brevis, stigma obtusum. *Peric.* silicula compressa suborbiculata, superne margine bifido cincta. *Sem.* solitaria.

- * 1. *Iberis nudicaulis*, herbacea, foliis sinuatis, caule nudo simplici. L. Steinfress. Bursa pastoris minor foliis incis. B. Planta humilis, ex radice folia plurima parva, quæ pinnata videntur, pinnis rotundatis confluentibus, hinc sinuata dicuntur; caules plures breves nudi simplices, flores albi; in sylvis remotioribus, Majo.

224. ALYSSUM.

1. *Alyssum incanum*, caule erecto, foliis lanceolatis incanis integerrimis, floribus corymbosis. L. großer Baurensenf. grosse Wegfress. groß Schildbesenfraut. Petala profunde emarginata ut fere bifida videantur. Flores primum quidem corymbosi, sed versus finem æstatis, ubi planta consenuit, &
caules

caules in longitudinem porrecti, siliculæ racemum *Siliculo-*
efformant. *sa.*

2. *Alyssum, calycinum*, caulibus herbaceis staminibus omnibus dentatis, calycibus persistentibus. L. *Hein*
Echildefemtraut. Flores lutei mox albescent.
Hæc planta in primâ Specierum editione & in Tomo nostro I ad Clypeolam ob structuram siliculæ relata, nunc ob stamina dentata Alyssio jungitur.

225. LUNARIA.

Cal. foliata oblonga conniventia, alterna basi gibba. *Cor.* petala magna obtusa. *Pist.* germen pedicellatum, stylus brevis, stigma obtusum. *Peric.* silicula pedicellata magna elliptica plano-compressa stylo terminata. *Sem.* reniformia.

- * 1. *Lunaria, rediviva*, foliis alternis. L. *Mondviol.*
Viola lunaria major siliqua oblonga. B. Folia atro-viridia rugosa hirsuta cordata crenata, inferiora petiolis rigidis fragilibus, superiora sessilia, flores rubri; in sylvis remotioribus, Majo.

B. Siliquosa.

Siliquosa.

Cardamine. Sisymbrium. Erysimum. Turritis. Sinapis. Raphanus. Arabis. Brassica.

226. CARDAMINE.

1. *Cardamine, pratensis*, foliis pinnatis, foliolis radicalibus subrotundis, caulinis lanceolatis. L. *Wies*
senkresß.

227. SISYMBRIUM.

1. *Sisymbrium, nasturtium aquaticum*, siliquis declinatis, foliis pinnatis, foliolis subcordatis. L. *Brunn*
fressß.
2. *Sisymbrium, sylvestre*, siliquis declinatis, foliis pinnatis, foliolis lanceolatis serratis. L. *Wasser rauh*
sen. Wassersenf.
3. *Sisymbrium, amphibium palustre*, siliquis declinatis oblon-

Siliquosa. oblongo-ovatis, foliis pinnatifidis ferratis. L. Wasferrettig.

4. *Sisymbrium, arenosum*, caule subfolioso ramoso, foliis lyratis rectangulo-dentatis hispidis pilis ramosis. L. Heidesenf. wilde Rauken mit ohnblätterigen Stängeln. Flores plerumque leviter carulescentes, sed in unico exemplari, quod hactenus vidi, fere albos deprehendi, Læselius etiam flores niveos dicit.
5. *Sisymbrium, sophia*, petalis calyce minoribus, foliis decomposito-pinnatis. L. Weissamen. groß Bessemtraut.
6. *Sisymbrium, Loeselii*, foliis runcinatis acutis hirtis, caule retrorsum hispido. L. rauher Wegsensf.

228. ERYSIMUM.

1. *Erysimum, officinale*, filiquis spicæ adpressis, foliis runcinatis. L. gemeiner Wegsensf.
2. *Erysimum, alliaria*, foliis cordatis. L. Knoblauchsraut.
3. *Erysimum, cheiranthoides*, foliis lanceolatis integerrimis. Leindotter mit langen Schoten.

229. TURRITIS.

1. *Turritis, glabra*, foliis radicalibus dentatis hispidis, caulinis integerrimis amplexicaulibus glabris. L. Thurntraut. wilder Kohl. Caulis interdum in proceram longitudinem erigitur.

230. SINAPIS.

1. *Sinapis, arvensis*, filiquis multangulis toroso-turgidis rostro longioribus. L. Sederich. wilder Senf.

231. ARPHANUS.

1. *Raphanus, raphanistrum*, filiquis teretibus articulatis lævibus unilocularibus. L. gelber Ackerrettich. Raphanum non nisi flore luteo videram, cum Tomo I. illum inferebam, nec aliter inter segetes circa urbem fitas reperitur. Postea vero ex agris remotissimis varietates accepi, nempe Rapistrum flore albo filiqua

siliqua articulata. B. & Rapiſtrum flore albo lineis *Siliquosa*. nigris depicto. B. weißer Ackerrettig. Caulis hirsutus, folia hirsuta lyrata, calycis foliola albida, sicut petala, quæ in altera varietate lineis violaceis variegata. Ceterum Raphanus luteus & Sinapis arvensis, qui promiscue inter segetes æstivas crescunt, foliis & florum figura & colore similis, amboque nomine *Hederich* nobis noti, facile tamen dignoscuntur foliis calycinis, quæ in Sinapi patentia in Raphano vero conniventia sunt.

232. ARABIS.

- I. *Arabis, thaliana*, foliis petiolatis lanceolatis integerimis. L. kleiner Thurnsens. Hanc plantam in Appendice Tomi I ex Menzelio mutuata postea ipse florentem reperi mense Aprili vor dem olivischen Thor versus montes. Folia radicalia numerosa per terram sparsa parva petiolata pilosa margine nunc integro nunc parum serrato aut dentato, inde multi surgunt cauliculi pilosi simplices, rarius ramosi, paucis instructi foliis sessilibus minoribus pilosis, minutissime interdum denticulatis, flores albi. *Thaliana* dicitur a Ioanne Thelio Medico Northusano, qui in Sylva Hercynia eam primus sub nomine *Pilosellæ siliquatæ* descripsit, & icone adumbravit.

233. BRASSICA.

Cal. foliola lanceolata erecta basi gibba colorata. *Cor.* petala plana patentia sensim in ungues attenuata, glandulæ nectariferæ quatuor. *Peric.* siliqua longa teres dissepimento in apice prominente tereti. *Sem.* globosa.

- * I. *Brassica, napus*, radice caulescente fusiformi. L. wilde Rüben. *Napus sylvestris*. B. Caulis striatus procerus, folia inferiora lyrata glabra, caulina amplexicaulia profunde dentata, flores lutei, siliquæ nonnihil incurvatæ; in littore maris, Junio.

CLASSIS XVI.

MONADELPHIA.

Staminibus inferne connatis, decem vel pluribus, hinc Decandria & Polyandria.

Decan-
dria.

A. Decandria.

234. GERANIUM.

1. Geranium, *cicutarium*, pedunculis multifloris, floribus pentandris, foliis pinnatis incisis obrutis. L. kleiner Storchschnabel.
2. Geranium, *tuberosum*, pedunculis bifloris, foliis multipartitis, laciniis linearibus subdivisis obtusis. L. Storchschnabel mit knollichter Wurzel. Flores majores eleganter sed dilute rubent. Eichstadius reperit.
3. Geranium, *pratense*, pedunculis bifloris, foliis subpeltatis multipartitis pinnato-laciniatis rugosis acutis, petalis integris. L. blauer Storchschnabel. Gotesgnab. Hujus Varietas: Geranium batrachioides flore variegato. B. Flores formosi magni albi venis purpureis picti. D. Joh. Petr. Ernest. a Scheffler reperit in den olivischen Gegenden, & mecum communicavit.
4. Geranium, *robertianum*, pedunculis bifloris, calycibus pilosis decem angulatis. L. Storchschnabel mit rauhem Kelch. Ruprechtskraut. Planta hirsuta, calices decem strias five carinas monstrant, ita ut duo foliola tribus, duo alia unica, & unum duabus notentur; flores minores rubri, petala integra.
5. Geranium, *rotundifolium*, pedunculis bifloris, petalis integris obtusissimis longitudine calycis, caule pre-

prostrato, foliis reniformibus incis. L. Storch- *Dican-*
 schnabel mit Pappelblättern. *dria.*

6. *Geranium, sylvaticum*, pedunculis bifloris, foliis subpeltatis quinquelobis inciso - ferratis, caule erecto, petalis emarginatis. L. Baldstorchschnabel. Flores minores ex purpura rubentes; in Appendice ex Menzelio.

7. *Geranium, sanguineum*, pedunculis. L. Blutstorchschnabel. Folia lanuginosa in quinque lacinias & harum quælibet in tres minores divisa, flores maximi rubri; ex Menzelio.

* 8. *Geranium, columbinum*, pedunculis bifloris folio longioribus, foliis quinquepartito-multifidis, laciniiis acutis, arillis glabris, calycibus aristatis. L. Storchschnabel mit fein zerschnittenen Blättern. Folia in tenues lacinias lineares divisa, pedunculi florum longiores, flores purpurei mediæ magnitudinis; bey Karlsau, Junio.

9. *Geranium, palustre*, pedunculis bifloris longissimis declinatis, foliis quinquelobis incis, petalis integris. L. Storchschnabel mit langen Blumenstängeln. Folia longis petiolis, flores longioribus immo longissimis pedunculis fulciuntur, pedicelli post florescentiam declinantur, flores sanguinei majores; in den olivischen Gegenden, Junio.

B. Polyandria.

Polyan-
dria.

235. MALVA.

1. *Malva, alcea*, caule erecto, foliis multipartitis scabriusculis. L. Sigmaröstrauch. Calycem exterio-rem interdum tetraphyllum deprehendi.

2. *Malva, sylvestris*, caule erecto herbaceo, foliis septemlobatis acutis, pedunculis petiolisque pilosis. L. grosse Pappeln. Hasenpappeln.

3. *Malva, rotundifolia*, caule prostrato, foliis cordato-orbiculatis obsolete quinquelobis, pedunculis fructiferis declinatis. L. kleine Pappeln, Gäuspappeln.

CLASSIS XVII.

D I A D E L P H I A.

Staminibus in duo corpora coalitis; secundum numerum antherarum dividitur in Hexandriam, Octandriam & Decandriam.

*Hexan-
dria.*

A. Hexandria.

236 FUMARIA.

1. Fumaria, *bulbosa*, caule simplici, bracteis longitudine florum. L. Holzwurz.
2. Fumaria, *officinalis*, pericarpis monospermis racemosis, caule diffuso. L. Taubentropf. Erdrauch.

*Octan-
dria.*

B. Octandria.

237. POLYGALA.

1. Polygala, *vulgaris*, floribus cristatis racemosis, caulibus herbaceis simplicibus procumbentibus, foliis lineari-lanceolatis. L. Krenschblum. Folia sparsa, alæ corollarum persistentes, & in iis, quæ florem album gesserunt, tandem purpurascentes.

*Decan-
dria.*

C. Decandria.

Staminibus vel omnibus connatis, vel diadelphis.

a. staminibus omnibus connatis.

Spartium. Ononis. Anthyllis.

238. SPARTIUM.

Decan-
dria.

1. Spartium, *scoparium*, foliis ternatis solitariisque, ramis inermibus angulatis. L. Genist. Pfrimmen.

239. ONONIS.

1. Ononis, *spinosa*, floribus racemosis geminis, foliis ternatis, superioribus solitariis, ramis inermibus subvillosis. L. Hauhedel. Florum vexillum purpureum, alæ albæ, carina leviter rubet.

240. ANTHYLLIS.

1. Anthyllis, *vulneraria*, herbacea, foliis pinnatis inæqualibus, capitulo duplicato. L. gelber Wundsflee.

b. *Staminibus diadelphis.*

Orobus. Lathyrus. Vicia. Ervum. Coronilla.
Ornithopus. Astragalus. Trifolium. Lotus. Medicago.

241. OROBUS.

1. Orobus, *vernus*, foliis pinnatis ovatis, stipulis semisagittatis integerrimis, caule simplici. L. frühzeitige Waldfüchern. Vexillum saturate, carina obsolete rubet, alæ carinam fere obtegentes ex cæruleo purpurascunt, ubi vero flos consenuit totus cærulefcit; hoc enim pluribus plantis commune est, ut petala diutius persistentia tandem colorem mutant, ita vt albus in purpureum, luteus in album, & ruber in cætuleum transeat.
2. Orobus, *niger*, caule ramoso, foliis sexjugis ovato-oblongis. L. Waldfüchern mit Wickenblättern.

242. LATHYRUS.

1. Lathyrus, *pratensis*, pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis simplicissimis, foliolis lanceolatis. L. gelbe Wicken. Cirrhi plerumque simplices, interdum bi-vel trifidi, stipulæ magnæ latæ apice acutæ basi bifidæ, flores lutei.

*Decan-
dria.*

2. *Lathyrus, latifolius*, pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis, foliolis lanceolatis, internodiis membranaceis. L. wilde Ruchern. Foliola quatuor aut sex; cirrhi sæpe simplicissimi.
3. *Lathyrus, sylvestris*, pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis, foliolis ensiformibus, internodiis membranaceis. L. Waldfuchern. Folia bina conjugata, cirrhi sæpe triphylli, flores minores rubentes & albid; in Adpendice ex Menzelio.
- * 4. *Lathyrus, palustris*, pedunculis multifloris, cirrhis polyphyllis, stipulis lanceolatis. L. Wasserfuchern. *Lathyrus peregrinus*, foliis viciæ, flore subcæruleo pallideve purpurascente. B. *Lathyrus palustris* flore orobi nemorensis verni. Rupp. Folia pinnata foliolis plerumque purpurei majores; bey Rassenhof in humidis, unde Forsterus misit, Augusto.
- * 5. *Lathyrus, heterophyllus*, pedunculis multifloris, cirrhis diphyllis tetraphyllisque, foliolis lanceolatis, internodiis membranaceis. L. Bergfuchern. Foliola quatuor vel bina, tribus nervis longitudinalibus distincta, pedunculi longi, flores majores, vexillum extus pallide, subtus vero cum alis intense incarnatum, carina albida; in montibus, Julio.

Lathyri dignoscuntur caulibus alatis & petiolis in cirrhum terminatis, foliolis binis aut quatuor, raro pluribus.

243. VICIA.

1. *Vicia, dumetorum*, pedunculis multifloris, foliolis reflexis ovatis mucronatis, stipulis subdentalis. L. wilde blaue Wicken. Descriptio hujus plantæ in Tomo I. ita corrigenda: Folia pinnata foliolis ovatis villosis apice emarginatis, flores cæruleo-purpurei pedunculo elongato adhærentes; in sylvis. Hujus Varietas: *Vicia sylvatica* maxima pisco sylvestri similis. Joh. Bauh. Foliola glabra acuminata, flores rubri; in sylva horti Groddeckiani, Junio.

2. Vi-

2. *Vicia, cassubica*, pedunculis subsexfloris, foliolis denis ovatis acutis, stipulis integris. L. *strauchartige Wicken*. Jac. Breynius reperit. *Decandria.*
3. *Vicia, cracca*, pedunculis multifloris, floribus imbricatis, foliolis lanceolatis pubescentibus, stipulis integris. L. *Bogelwicken*.
4. *Vicia, sativa*, leguminibus sessilibus subbinatis erectis, foliis retusis, stipulis notatis. L. *rothe zweyblümige Wicken*. Flores rubri, & quidem vexillum levius alæ intensius rubent. Hujus videtur Varietas: *Vicia* leguminibus sessilibus solitariis. Foliola obverse ovata retusa cum acumine, stipulæ levissime notatæ, flores solitarii, vexillo & alis intense rubris.
5. *Vicia, sepium*, leguminibus pedicellatis subquaternis erectis, foliolis ovatis integerrimis, exterioribus decrefcentibus. L. *Zaunwicken*. Flores cæruleo-purpurei tres quatuor aut quinque.
6. *Vicia, lutea*, leguminibus sessilibus reflexis pilosis solitariis pentaspermis, corollæ vexillis glabris. L. *gelbe Wicken mit rauchen Schoten*. in Adpendice Tomi I ex Menzelio.
- * 7. *Vicia, lathyroides*, leguminibus sessilibus solitariis erectis glabris, foliolis senis, inferioribus obcordatis. L. *kleinste frühzeitige Wicken*. Planta ex minoribus, foliola quatuor aut sex, inferiora cordata, superiora ovata, flores purpurei; in montibus vor dem olivischen Thor, Majo.
- * 8. *Vicia, sylvatica*, pedunculis multifloris, foliolis ovalibus, stipulis denticulatis, L. *große Waldwicken mit weissen Blumen und blauen Strichen*. Caules striati, foliola plerumque alterna, stipulæ pluribus subtilissimis denticulis ornata, cirrhi polyphylli, pedunculi longi, flores albidii, vexillum lineis purpureo-cæruleis variegatum, alæ parum notatæ; in sylvis remotioribus, Junio.

Decan-
dria.

244. ERVUM.

- I. *Ervum, hirsutum*, pedunculis multifloris, seminibus globosis binis. L. kleine wilde Bicken. Caules longissimi ramosissimi, folia pinnata foliolis pluribus alternis angustis obtusis linearibus, cirrhis polyphyllis, pedunculi elongati floribus parvis quatuor ad octo ex albo carulescentibus.

245. CORONILLA.

- I. *Coronilla, varia*, herbacea, leguminibus erectis cretibus torosis numerosis, foliolis plurimis glabris. L. Peltchen. Foliola obtusa cum acumine, flores ex apice ramulorum brevissimis pedicellis umbellatis.

246. ORNITHOPUS.

- I. *Ornithopus, perpusillus*, foliis pinnatis, leguminibus subarcuatis. L. Vogelslaue.

247. ASTRAGALUS.

- I. *Astragalus, glycyphyllos*, caulescens prostratus, leguminibus subtriquetris arcuatis, foliis ovalibus pedunculo longioribus. L. Süßholz. Lectris.
- * 2. *Astragalus, austriacus*, caulescens procumbens, floribus racemosis, leguminibus utrinque acutis pilosis, foliolis linearibus emarginatis. L. Hanen-
kopsf. Onobrychis floribus viciae dilute caruleis. B. Folia pinnata cum impari, foliolis pluribus angustis lanceolato-linearibus, ex quorum alis pedunculi pluribus breviter pedicellatis floribus minoribus caruleis instructi; in Karlsruhe, Junio. Plantam alias raram in Prussia crescere jam Loeselius observavit.

248. TRIFOLIUM.

- I. *Trifolium, melilotis officinalis*, leguminibus racemosis nudis disperinis rugosis acutis, caule erecto. L. Steinklee.

2. Tri-

2. *Trifolium, hybridum*, capitulis umbellaribus, leguminibus tetraspermis, caule adscendente. L. weisser aufrechter Klee. *Decandria.*
3. *Trifolium, repens*, capitulis umbellaribus, leguminibus tetraspermis, caule repente, L. weisser kriechender Wiesenflee. Folia longis petiolis insident, foliola rotunda, flores saepe leviter rubent.
4. *Trifolium, pratense*, spicis subvillosis, cinctis stipulis oppositis membranaceis, corollis monopetalis. L. brauner Wiesenflee.
5. *Trifolium, arvense*, spicis villosis ovalibus, dentibus calycinis setaceis æqualibus. L. Hasenflee. Denticuli calycis villosi rubri.
6. *Trifolium, montanum*, spicis subimbricatis subtribus, vexillis subulatis emarcescentibus, calycibus nudis, caule erecto. L. weisser Bergflee. Caulis hirsutus, folia alterna.
7. *Trifolium, agrarium*, spicis ovalibus imbricatis, vexillis deflexis persistentibus, calycibus nudis, caule erecto. L. Hopfenflee. Foliola parva ovata.
8. *Trifolium, melilotus polonica*, leguminibus racemosis nudis dispermis lanceolatis, caule erecto. L. Steinflee mit wenigern und länger gestielten Blumen. Foliola acuminata & superne serrata, flores remoti longius quam in meliloto officinali pedicellati lutei.

249. LOTUS.

1. *Lotus, corniculatus*, capitulis depressis, caulibus decumbentibus, leguminibus cylindricis patentibus. L. Schotenflee. Flores quatuor vel plures.

250. MEDICAGO.

1. *Medicago, falcata*, pedunculis racemosis, leguminibus lunatis, caule prostrato. L. Sichelklee. Foliola parva apice truncato, flores lutei in racemum dispositi.

*Decan-
dria.*

2. *Medicago, lupulina*, spicis ovalibus, leguminibus reniformibus monospermis, caule procumbente. L. Schneckenflee mit einzeln Samen.
3. *Medicago, polymorpha*, leguminibus cochleatis, stipulis dentatis, caule diffuso. L. Schneckenflee mit stachlichter Frucht. ex Menzelio.

CLASSIS XVIII.

Polyan-
dria-

POLYADELPHIA.

Staminibus numerosis in plura corpora coa-
litis.

251. HYPERICUM.

1. Hypericum, *perforatum*, floribus trigynis, caulo ancipiti, foliis obtusis pellucido-punctatis. L. gemein Johannisstrauch.
2. Hypericum, *pulchrum*, floribus trigynis, calycibus ferrato-glandulosis, caule tereti, foliis perforatis cordatis glabris. L. Johannisstrauch mit herzförmigen Blättern, ex Qelhasio.

CLASSIS XIX.

SYNGENESIA.

Staminibus superne five antheris coalitis, flore vel simplici vel composito, corollis vel tubulatis vel ligulatis, flosculis vel hermaphroditis vel masculis vel femineis vel neutris. Hinc ordines sequentes: Polygamia æqualis, Polygamia superflua, Polygamia frustranea, Polygamia necessaria, Monogamia.

Polygamia æqualis ligulata.

A. Polygamia æqualis.

Flore composito, flosculis hermaphroditis, corolla vel ligulata vel tubulata.

a. corolla ligulata.

Tragopogon. Scorzonera. Sonchus. Lactuca. Chondrilla. Prenanthes. Leontodon, Hieracium. Crepis. Hypochoeris. Hypochaeris. Lapsana. Cichorium.

252. TRAGOPOGON.

- I. Tragopogon, *pratense*, calycibus corollæ radium æquantibus, foliis integris strictis. L. Boecksbart.

253. SCORZONERA.

- I. Scorzonera, *humilis*, caule subnudo unifloro, foliis lanceolatis nervosis planis. L. Schlangenmord. Ratterkraut. Caulem interdum lanugine obdutum reperi, folia nunc latiora nunc angustiora; crescit etiam hinter dem grünen Hase, Majo.

254. SONCHUS.

1. *Sonchus, arvensis*, pedunculis calycibusque hispidis subumbellatis, foliis runcinatis basi cordatis. L. grosse Gänssdistel.
2. *Sonchus, oleraceus*, pedunculis tomentosis, calycibus glabris. L. gemeine Gänssdistel. Hasenköhl.

*Polyg-
mia
equalis
ligulata.*

255. LACTUCA.

1. *Lactuca, perennis*, foliis linearibus dentato-pinnatis, laciniis sursum dentatis. L. blaue Chondrilla. wilder Salat mit Wegwartblättern.

256. CHONDRILLA.

1. *Chondrilla, juncea*. L. gelbe Chondrilla.

257. PRENANTHES.

1. *Prenanthes, muralis*, flosculis quinis, foliis runcinatis. L. Walbgänssdistel.

258. LEONTODON.

1. *Leontodon, taraxacum*, calyce inferne reflexo, foliis runcinatis denticulatis laevibus. L. gemeiner Löwenzahn. Pfaffenröhrlein. Butterblum nobis.
2. *Leontodon, autumnale*, caule ramoso, pedunculis squamosis, foliis lanceolatis integerrimis glabris. L. spät blühender Löwenzahn.
3. *Leontodon, hispidum*, calyce toto erecto, foliis dentatis integerrimis hispidis, pilis furcatis. L. rauher scharfer Löwenzahn. Folia interdum maculata, nervo rubro per medium ducto.

259. HIERACIUM.

1. *Hieracium, pilosella*, foliis integerrimis ovatis subtus tomentosis, caule repente, scapo unifloro. L. gelb Mausöhrlein.
2. *Hieracium, murorum*, caule ramoso, foliis radicalibus ovatis dentatis, caulino minori. L. Buchköhl. Lungenkraut. *Hieracium montanum* hirsutum ramosum. Loesel.

3. Hie-

Polyga-
mia
æqualis
ligulata.

3. Hieracium, *umbellatum*, foliis linearibus subdentatis sparsis, floribus subumbellatis. L. *schmalblättricht Habichtskraut*. Folia paucis brevibus denticulis instructa, ex alis foliorum superiorum pedunculi surgunt uniflori, in summitate caulis copiosiores fere umbellati, squamæ calycis apicibus parum reflexæ aut incurvatae, flores lutei.
4. Hieracium foliis dentatis hirsutis asperis, scapo nudo unifloro, calyce hirsuto. *Habichtskraut mit grossen einzelnen Blumen*.
5. Hieracium foliis radicalibus erectis linearibus dentatis, dentibus longissimis inflexis. *Habichtskraut mit langzahnichten Blättern*.
6. Hieracium latifolium, calycibus hirsutis. *breitblättricht Habichtskraut*.
7. Hieracium foliis angustissimis dentatis, caule fruticoso striato multifloro. *Habichtskraut mit vielen kleinen Blumen*.
- * 8. Hieracium, *auricula*, foliis integerrimis lanceolatis, scapo nudo multifloro, stolonibus reptantibus, L. *Habichtskraut mit blossen vielblümichem Stängel*. Pilosella major erecta altera. B. Planta hirsuta, caulis longissimus, inferne interdum uno alterove folio vestitus, superne nudus, apice plurimis breviter petiolatis floribus terminatus; ex locis remotioribus accepi, Junio.
- * 9. Hieracium, *paludosum*, caule paniculato, foliis amplexi-caulibus dentatis glabris, calycibus hispidis. L. *Habichtskraut mit glatten Blättern und rauchem Kelch*. Sumpfhabichtskraut. Hieracium montanum latifolium glabrum minus. B. Caulis glaber & folia, sed calyces pilis rigidis longis hirti, in sylvis remotioribus, Julio.
- * 10. Hieracium hirsutum pilis glandulosis. *Habichtskraut mit solbichten Haaren*. De hac planta non nisi caulis partem superiorem cavam & lactescentem vidi, cui adhuc tres ramuli alterni paucis floribus, tribus circiter, instructi adhærebant, cuilibet ramulo

mulo folium angustum lineare dentatum subjicie- *Polyga-*
batur, caulis tandem desinebat in umbellam quin- *mia*
que pedunculis unifloris bi- & trifloris, floribus *aqualis*
majoribus. Caulis raris, pedunculi crebris, caly- *ligulata.*
ces creberrimis pilis luteis glandula flava termina-
tis hirsuti erant, sicut in Hieracio *villosa* Linnæi, a
quo tamen pedunculis non semper unifloris & aliis
notis differebat.

260. CREPIS.

1. *Crepis, tectorum*, foliis lanceolato-runcinatis sessilibus lævibus, inferioribus dentatis caule glabro. L. *gemein Habichtsfraut. groß Habichtsfraut.* Hieracium chondrillæ folio glabrum. B. Cichorium pratense luteum lævius. B. Hæc Bauhini nomina in sec. Spec. editione cum hac planta conjunguntur.
2. *Crepis, biennis*, foliis runcinato-pinnatifidis scabris, basi superne dentatis, calycibus muricatis, L. *Habichtsfraut mit rauhen Wegwartblättern.* Hieracium maximum chondrillæ folio asperum. B. Hoc synonymum noviter adcessit loco illius quod Tomo I. citatum.

261. HYOSERIS.

1. *Hyoseris, minima*, caule diviso nudo, pedunculis incrassatis. L. *klein schmalblättricht Ferkleinfraut.* Hieracium minus folio subrotundo. B.

Species secunda Tomi I. *Hyoseris latifolia*, quæ in priore Linnæi editione non reperiēbatur, nunc ad Hypochærin refertur.

262. HYPOCHÆRIS.

1. *Hypochæris, radicata*, foliis runcinatis obtusis scabris, caule ramoso nudo lævi, pedunculis squamosis. L. *groß Ferkleinfraut.*
2. *Hypochæris, glabra*, glabra, calycibus oblongis imbricatis, caule ramoso nudo, foliis dentatosinuatis. L. *klein breitblättricht Ferkleinfraut.* Hieracium

Polyga-
mia.
aqualis
ligulata.

cium minus, dentis leonis folio oblongo glabro. B. Hyoseris latifolia Tomi I. Folia scabra, caules glabri nudi, inferius tenuissimi rubri, superius in-
crassati virides, in duos aut tres pedunculos crassiores divisi.

263. LAPSANA.

- I. Lapsana, *communis*, calycibus fructus angulatis, pedunculistenuibus ramosissimis. L. wilder Rohl. Hasenfohl. Rainfohl.

264. CICHORIUM.

- I. Cichorium, *intybus*, floribus geminis sessilibus, foliis runcinatis. L. Wegwart. Floribus albis semel vidi hinter dem Grünen Hofe.

Polyga-
mia.
aqualis
tubulata.

b. corolla tubulata.

Arctium. Serratula. Carduus. Cnicus. Onopordum. Carlina. Bidens. Eupatorium.

265. ARCTIUM.

- I. Arctium, *lappa*, foliis cordatis inermibus petiolatis. grosse Klette.

266. SERRATULA.

- I. Serratula, *arvensis*, foliis dentatis spinosis. L. Schartenkraut. Haberdistel.

267. CARDUUS.

- I. Carduus, *lanceolatus*, foliis decurrentibus pinnatifidis hispidis, laciniis divaricatis, calycibus ovatis spinosis villosis, caule piloso. L. Speerdistel.
2. Carduus, *nutans*, foliis semidecurrentibus spinosis, floribus cernuis, squamis calycinis superne patentibus. L. Distel mit hangenden Blumen.
3. Carduus, *crispus*, foliis decurrentibus sinuatis margine spinosis, floribus aggregatis terminalibus inermibus. L. kleine frause Wegdistel.

4. Car-

4. *Carduus, tuberosus*, foliis petiolatis subdecurren-
tibus subpinnatifidis spinosis, caule ineremi, flori-
bus solitariis. L. Distel mit knollichter Wurzel. *Polyga-
mia
aqualis*
- * 5. *Carduus foliis sessilibus spinosis, caule spinoso, ca-*
pitulis inermibus. Distel mit weichen Kelchschup-
pen. Folia lanceolata venosa, superne scabra, in-
ferne tomentosa, margine sinuato spinoso, caly-
cis squamæ patentēs virides glabræ in spinulam mol-
lem terminatæ, flores purpurei; ad fossas im oh-
rischen Niedersfeld, Augusto. *tubulata.*

268. CNICUS.

- I. *Cnicus, oleraceus*, foliis pinnatifidis carinatis nu-
dis, bracteis subcoloratis interis concavis. L. wil-
de Kardobenedikten. wilder Cassor. Caulis læ-
vis, bractearum margo sinuatus, spinulis molli-
bus armatus.

269. ONOPORDUM.

- I. *Onopordum, acanthium*, calycibus squarrosis, spi-
nis subulatis, foliis ovato oblongis sinuatis. L. grosse
Wegdistel. Krebsdistel. Caulis quinquangularis
spinosus.

270. CARLINA.

- I. *Carlina, vulgaris*, caule multifloro corymbofo, flo-
ribus terminalibus, calycibus radio albis. L. Dren-
distel. Ramuli plerumque duo, flores tres, vidi
tamen aliquando caulem quinque ramulos emitten-
tem, adeoque sexflorum.

271. BIDENS.

- I. *Bidens, tripartita*, foliis trifidis, calycibus subfo-
liosus, seminibus erectis. L. Wasserhanfstrauch mit
drensfachen Blättern. Conyza palustris foliis tri-
partitodivisis. Loesel. Folia sæpe quinquepartita.

272. EUPATORIUM.

- I. *Eupatorium, cannabinum*, foliis digitatis. L. Rus-
nigundenstrauch.

B. Polygamia superflua.

Flore composito, flosculis hermaphroditis in disco, femineis in radio, corolla vel tubulata, vel disci tantum tubulata radii vero ligulata, quæ radiata dicitur.

*Polygamia
superflua
tubulata.* lago.

a. corolla tubulata.

Tanacetum. Artemisia. Gnaphalium. Tussi-

273. TANACETUM.

1. Tanacetum, *vulgare*, foliis bipinnatis inciso-serratis. Reinfarn.

274. ARTEMISIA.

1. Artemisia, *absinthium*, foliis compositis multifidis, floribus subglobosis pendulis, receptaculo villosis. L. Wermuth.
2. Artemisia, *vulgaris*, foliis pinnatifidis planis incis, subtus tomentosis, racemis simplicibus, floribus ovatis, radio quinquefloro. L. Weyfuß.
3. Artemisia, *campestris*, foliis multifidis linearibus, caulibus procumbentibus virgatis. L. wilde Stabwurz. Flores cinerei aut rubri.
4. Artemisia, *maritima*, foliis multipartitis tomentosis, racemis cernuis, flosculis femineis ternis. L. Meerzwermuth.

275. GNAPHALIUM.

1. Gnaphalium, *dioicum*, sarmentis procumbentibus, caule simplicissimo, corymbo simplici terminali, floribus dioicis. L. Bergruhrkraut. Ragenpötlein.
2. Gnaphalium, *arenarium*, herbaceum, foliis lanceolatis, inferioribus obrusis, caule simplicissimo, corymbo composito. L. Rheinblumen. Mottenkraut.

3. Gna-

3. *Gnaphalium, sylvaticum*, caule simplicissimo, flo- *Polyga-*
ribus sparsis. L. groß Ruhrkraut. Waldruhrkraut. *min*

Species 4ta & 5ta Tomi I. ut & 6ta Adpendi. *superflua*
eis nunc sub Filaginis genere reperiuntur. *tubulata.*

276. TUSSILAGO.

1. *Tussilago, petasites*, thyrso ovato, flosculis omnibus hermaphroditis. L. Pestilenzwurz. Corolla & antherarum tubulus rubet, pistillum prominens cum stigmate crassiusculo album. Folia maxima per æstatem & autumnum vigent, novis semper succedentibus, quæ longis petiolis ex terra ipsa erumpunt, & quia caulis floriger jam pridem disparuit, pro alia planta a plurimis habentur, & Lehmblätter nostratibus vocantur; an der alten Rosdaun bey der Nobel, copiose.
2. *Tussilago, alba*, thyrso fastigiato, flosculis feminis nudis paucis. L. kleine Pestilenzwurz.
3. *Tussilago, farfara*, scapo imbricato unifloro, foliis subcordatis angularis denticulatis. L. Huflattich. Rosshub.

b. corolla radiata.

radiata.

Erigeron. Senecio. Solidago. Inula. Bellis. Chrysanthemum. Matricaria. Anthemis. Achillea. Cineraria.

277. ERIGERON.

1. *Erigeron, acré*, pedunculis alternis unifloris. L. blaue Dürrewurz. Hujus varietas multo humilior & ramosior, pedunculis subbifloris, in montibus remotioribus reperitur, Junio, quam figura Tabernæmontani bene exprimit.
2. *Erigeron, canadense*, caule floribusque paniculatis. L. weiße Dürrewurz.

Polyga-
mia
superflua
radiata.

278. SENECIO.

1. Senecio, *vulgaris*, corollis nudis, foliis pinnato-finuatis amplexicaulibus, floribus sparsis. L. Kreuzkraut.
2. Senecio, *viscosus*, corollis revolutis, foliis pinnatifidis viscidis, squamis calycinis laxis longitudine perianthii. L. wollicht Kreuzkraut. ex Oelhasio.
3. Senecio, *sylvaticus*, corollis reuolutis, foliis pinnatifidis denticulatis, caule corymboso erecto. L. breitblättricht Kreuzkraut.
4. Senecio, *jacobæa*, corollis radiantibus, foliis pinnato-lyratis, laciniis lacinulatis, caule erecto. L. Jacobskraut.
5. Senecio corollis radiantibus, foliis pinnatis, pinnis laciniatis aut dentatis. breitblättricht Jacobskraut.
6. Senecio corollis radiantibus, foliis incanis utrimque tomentosis pinnatis alternis. wollicht Jacobskraut.
7. Senecio, *palydosus*, corollis radiantibus, foliis ensiformibus acute serratis subtus subvillosis, caule stricto. L. Wasserrundkraut. Wasserdürrwurz mit weissen Blumen.
8. Senecio, *Saracenicus*, corollis radiantibus, floribus corymbosis, foliis lanceolatis serratis glabriusculis. L. gülden Bundkraut.
- * 9. Senecio corollis radiantibus, foliis lyratis. Meerjacobskraut. an Jacobæa maritima cinerea tenuiore folio Morison? cujus figuræ folia respondent, quæ alterna parum tomentosa lyrata, laciniis inferioribus integris aut parum dentatis, superiore magna sinuato-denticulata, flores lutei majores; haud procul a littore, Augusto.

279. SOLIDAGO.

1. Solidago, *virgaurea*, caule subflexuoso angulato, racemis paniculatis erectis confertis. L. heydnisch Bundkraut. Caulis procerus, folia alterna serrata, superiora sæpe integra, corollæ ligulatae frequenter bidentatae vel plane integrae.

280. INU.

280. INULA.

Polyga-

1. *Inula, britannica*, foliis amplexicaulibus lanceolatis distinctis ferratis subtus villosis, caule ramoso viloso erecto. L. Wasserdürrwurz mit gelben Blumen. *superflua radiata.*
2. *Inula, dysenterica*, foliis amplexicaulibus cordato-oblongis subtomentosis, caule villoso paniculato, squamis calycinis setaceis. L. grosse Dürrwurz.
3. *Inula, salicina*, foliis sessilibus lanceolatis recurvis ferrato-scabris, floribus inferioribus altioribus, ramis subangulatis glabris. L. Sternkraut mit glatten Blättern. ex Oelhasio.
4. *Inula, birta*, foliis sessilibus lanceolatis recurvatis subserrato-scabris, floribus inferioribus altioribus, caule teretiusculo subpiloso. L. Sternkraut mit rauhen Blättern. Wolwerley. Hoc nomen germanicum non ubique eidem plantæ imponitur. Arnica montana L. sive Doronicum alterum plantaginis folio B. præcipue & hoc nomine & Gallkraut vocatur, ob virtutes contra casum ab alto & sanguinem coagulatum. Quia vero non ubique obvia est, in nonnullis Germaniæ locis *Inula dysenterica* L. sive Conyza media asteris flore luteo B. pro Arnica venditur, teste Hallero in Ruppil Flor. Jenens. Loeselius in Flora Prussica *Inula salicina* L. sive Asteri montano luteo salicis glabro folio B. nomen Wolwerley imponit, & tamen folia aspera dicit, hirsutiemque notat. Eichstadius in præfatione editionis secundæ Oelhasii Elenchi inter peculiare Gedano plantas & herbam Wolwerley numerat, eamque Asterum luteum angustifolium B. vocat, in libro ipso vero eandem herbam, uti ex synonymis utrimque additis patet, Asterem montanum luteum B. nominat, omisso tamen germanico Wolwerley nomine, & substituto geel Sternkraut, geel Bruchkraut, sicut & in prima editione legitur. Hodie *Inula birta* L. sive Aster luteus hirsuto salicis folio B. nomine Wolwerley nobis in-

*Polyga-
mia
superflua,
radiata.*

notescit. Plantam in Tomo I. obiter descriptam, quam semel videram, nunc ubi copiose mihi oblata est, paullo justius delineabo. Radix fibrosa caules protrudit unum aut plures teretes hirsutos, qui foliis vestiuntur subalternis semiamplexicaulibus lanceolatis hirsuto-scabris leviter ferratis, quibusdam fere integris. Ex foliorum alis ramuli oriuntur pariter foliosi, ex superioribus pedunculi flore magno solitario terminati, ita ut inferiores, qui & seriores, magis eleventur. Calycis foliola viridia hirsuta linearia angusta patula, exteriora saepe reflexa, flores lutei, corollae ligulatae numerosae longae angustae lineares bi- aut tridentatae. Sic se habet planta in solo humidioris justam magnitudinem adsequuta, quae cubitalem superat; si minor manet, quod in locis siccioribus & arenosis contingit, tum nullos emittit ramulos, & unico saltem aut altero flore conspicitur, qualis illa erat quae primum a me visa & Tomo I. descripta. Inula nostra *hirta* cum *salicina* & habitu & floribus multum convenit, adeoque pro illa haberi potest, & forte interdum habetur. Differt tamen caule tereti hirsuto qui illi sulcatus glaber, foliis scabris hirsutis quae illi glabra rigida, & calycis foliolis viridibus hirsutis quae illi lutea glabra ciliata. Reperitur variis locis, bey Schellmühl, bey Schönsfeld, bey der Nobel & alibi, floret Augusto & Septemb.

* 5. Inula, *helenium*, foliis amplexicaulibus ovatis rugosis subtus tomentosis, calycum squamis ovatis. L. Mant. Helenium vulgare. B. Caulis erectus procerus sulcatus villosus, folia radicalia petiolata longa, caulina sessilia concava crenata subtus tomentosa, flores majores, calycis foliola viridia, interiora apice fusca, corollae ligulatae longae plerumque bidentatae. D. Jo. Petr. Ernest. a Scheffler mecum communicavit bey Royal iponte nascentem.

* 6. Inula, *pulicaria*, foliis amplexicaulibus undulatis, caule prostrato, floribus subglobosis. L. kleine

Dürer

Dürzwurz. Flöckkraut. Kristinkenskraut. *Conyza Polygama* flore globosa. B. Caules ramosi, superne *mia* hirsuti, folia subalterna villosa oblonga recurva *superflua* margine integro undulato, calyces lanuginosi, flo-*radiata*. res lutei, corollæ ligulatæ brevissimæ vix conspicuæ; locis humidis remotioribus, Augusto.

281. BELLIS.

1. Bellis, *perennis*, scapo nudo. L. Maßlieben. Gänseblümlein. Margarethenblumen. Marienblumen. nobis.

282. CHRYSANTHEMUM.

1. Chrysanthemum, *leucanthemum*, foliis amplexicaulibus oblongis, superne serratis, inferne dentatis. L. grosse Gänseblum.
2. Chrysanthemum, *segetum*, foliis amplexicaulibus, superne laciniatis, inferne dentato-serratis. L. Goldblum. Bucherblum. Rindsaug.
3. Chrysanthemum, *corymbiferum*, foliis pinnatis incisoserratis, caule multifloro. L. Bundernfahrn.
- * 4. Chrysanthemum, *inodorum*, foliis pinnatis multifidis; caule ramoso diffusum. L. Gänseblum mit fein zerschnittenen Blättern. Folia saturate viridia pinnulis angustis linearibus; squamæ calycis margine obsoletæ, flosculi hermaphroditi lutei, feminei albi; locis remotioribus, Julio.

283. MATRICARIA.

1. Matricaria, *chamomilla*, receptaculis conicis, radiis patentibus, seminibus nudis, squamis calycinis margine æqualibus. L. Kamillen. Römeyenblumen nobis.

284. ANTHEMIS.

1. Anthemis, *arvensis*, receptaculis conicis, paleis setaceis, seminibus coronato-marginatis. L. Streichblumen. Krötendill.
2. Anthemis, *cotula*, receptaculis conicis, paleis setaceis, seminibus nudis. L. stinkende Krötendill.

Polygamia superflua radiata. 3. *Anthemis, tinctoria*, foliis bipinnatis ferratis subtus tomentosis, caule corymbofo. L. Rindsaug mit Rheinfahrnblättern.

285. ACHILLEA.

1. *Achillea, ptarmica*, foliis lanceolatis acuminatis argute ferratis. L. Bertram. Dorant. weißer Rheinfahrn.

2. *Achillea, millefolium*, foliis bipinnatis nudis, laciniis linearibus dentatis, caulibus fulcatis. L. Schafgarbe. Folia alterna. Hujus Varietas: *Millefolium purpureum majus*. B. floribus perfecte rubris formosis; ex campis remotioribus accepi.

286. CINERARIA.

Cal. polyphyllus foliolis æqualibus. *Cor.* hermaphroditæ numerosæ infundibuliformes, femineæ lanceolatæ denticulatæ, numero foliolorum calycis. *Recept.* nudum planum. *Sem.* quadrangula papposa.

* 1. *Cineraria, alpina belenitis*, umbella involucrata, pedunculo communi nudiusculo, foliis oblongis villosis. L. wolriechende haarichte Dürnwurz. *Othonna* foliis lanceolatis integris subdentatis villosis, floribus umbellatis. L. edit. prima. *Conyza incana*. B. *Conyza helenitis mellita incana*. Lobel. *Aster incanus verbasci folio villosus*. Tournef. *Jacobæa palustris altissima* suave olens foliis integris. Rupp. Planta villosa, caulis tomentosus incanus, folia sparsa sessilia subtus cinerea, flores lutei odore mel spirantes; in palustribus remotioribus, Junio.

C. Polygamia frustranea.

Polygamia frustranea.

Flore composito, flosculis hermaphroditis in disco, neutris in radio, corolla prioris generis radia-

radiata posterioris tubulata: Coreopsis. Centaurea. *Polygama*

287. COREOPSIS.

*frustra-
nea.*

1. Coreopsis, *bidens*, foliis lanceolatis serratis oppositis amplexicaulibus. L. Wasserhausskraut mit einfachen Blättern. Conyza palustris foliis serratis. Læsel.

288. CENTAUREA.

1. Centaurea, *cyaneus*, calycibus serratis, foliis linearibus integerrimis, infimis dentatis. L. Kornblum.
2. Centaurea, *nigra*, calycibus ciliatis, squamula ovata, ciliis capillaribus erectis, foliis lyrato-angulatis, floribus flosculosis. L. Flockenblum mit schwarzlichem Kelch.
3. Centaurea, *scabiosa*, calycibus ciliatis, foliis pinnatifidis, pinnis lanceolatis. L. Flockenblum mit braungrünlichem Kelch.
4. Centaurea, *jacea*, calycibus scariosis laceris, foliis lanceolatis, radicalibus sinuato-dentatis, ramis angulatis. L. Flockenblum mit weißbraunem Kelch. Squamæ calycis albidæ aut fuscæ quasi emortuæ.
5. Centaurea, *cineraria*, calycibus ciliatis terminalifessilibus, foliis tomentosis bipinnatifidis, libis acutis. L. Flockenblum mit wollichten Blättern. ex Menzelio.
6. Centaurea, sive Jacea montana incana odora. B. pariter ex Menzelio, qui in hac & præcedente procul dubio erravit.
- * 7. Centaurea, *paniculata*, calycibus ciliatis, squamis planis, foliis bipinnatifidis, rameis pinnatifidis linearibus, caule paniculato. L. Flockenblum mit weißgrünlichem Kelch. Stoebe major calyculis non splendentibus. B. Caulis ramosissimus striatus tomentosus, folia sparsa incana minora pinnata, pinnulis angustis linearibus, squamæ calycis minores dilute virides apicibus fuscis ciliatis, flores

copiosi, ceteris speciebus minores, corollæ dilute rubræ, versus basin albidæ, antheræ purpureæ pistillum rubrum; in montibus remotioribus, Augusto.

D. Polygamia necessaria.

*Polygamia
necessaria*

Flore composito, flosculis masculis in disco, femineis in radio. Flosculi hujus ordinis etiam hermaphroditi dicuntur, quia stylo & stigmate instructi, germine tamen ut plurimum destituntur, aut eo præsentente tamen abortiunt, adeoque officio saltem masculorum funguntur.

289. FILAGO.

Cal. ex paleis imbricatis, continens in disco flosculos hermaphroditos, plures in ambitu inter squamas calycis flosculos femineos solitarios. *Cor.* hermaphroditicæ infundibuliformes limbo quadrifido, femineæ filiformes angustissimæ ore bifidæ. *Stam.* filamenta quatuor, anthera apice quadridentata. *Pist.* germen hermaphroditis vix ullum, femineis majusculum, stylus & stigma utrisque æqualia & ceteris hujus classis analogæ. *Recept.* disci nudum, in radio paleæ calycis flosculos distinguentes. *Sem.* obovata, pappo destituta.

1. Filago, *arvensis*, floribus conicis lateralibus, caute paniculato. L. Aelterrührkraut. Gnaphalium majus angusto oblongo folio. B.
2. Filago, *germanica*, panicula dichotoma, floribus rotundatis axillaribus hirsutis, foliis acutis. L. gemein Rührkraut.

3. *Filago, montana*, caule erecto diviso floribus conicis lateralibus axillaribus, L. klein kriechend Ruhrkraut. ex Menzelio. *Polygamia necessaria.*

Hæ tres Filaginis species cum Gnaphalio antea conjunctæ speciem 4tam & 5tam Tomi I. & 6tam Adpendicis efficiunt.

E. *Monogamia.*

Monogamia.

Flore simplici. *Viola. Impatiens. Jassione.*

290. VIOLA.

1. *Viola, odorata*, acaulis, foliis cordatis, stolonibus reptantibus. L. *Merzveilchen. blaue Viole.* Varietas: *Viola maritima alba.* B. hinter dem Grünsau Hofe & alibi parcius occurrit.
2. *Viola, canina*, caule adultiore adscendente, foliis oblongo-cordatis. L. *Hundsviole.*
3. *Viola, tricolor*, caule triquetro diffuso, foliis oblongis incis, stipulis dentatis. L. *Freysamkraut. blaue Gorge. Dreifaltigkeitsblum.* Hæc ultima floribus intensissime purpureis, medio cæruleis & luteis, reliquæ bicolores floribus albis & luteis, cæruleis & luteis, cæruleis & albis, aut cæruleis & purpureis.
- * 4. *Viola, palustris*, acaulis, foliis reniformibus. L. *Sumpfsviol mit runden Blättern.* Folia subtiliter crenata, quædam margine fere integro, flores pallidi ex cæruleo albid, quidam penitus albi, petalum deorsum spectans venis purpureis pictum; ad paludes sylvaticas remotiores, Majo.

291. IMPATIENS.

1. *Impatiens, noli tangere*, pedunculis multifloris solitariis, foliis ovatis, geniculis caulium tumentibus. L. *Springensamenkraut.* Caules cavi rubri, geniculis tumentibus pallidis, folia petiolata.

Monoga-
mia.

292. JASIONE.

Cal. communis decaphyllus, foliolis alternis inferioribus, flores plures brevissimis pedunculis adnexos includens; calyx proprius quinquedentatus germiui insidens. *Cor.* petala quinque lanceolata erecta. *Stam.* filamenta quinque antheris connexis. *Pist.* germen subrotundum infra receptaculum proprium, stylus filiformis, stigma levissime bifidum. *Peric.* capsula subrotunda bilocularis, calyce proprio coronata. *Sem.* parva.

- * I. *Jasione montana*. L. Schasgründkraut. Rapunculus scabiosæ capitulo candido. Læsel. Folia angusta linearia, caulina alterna, flores candidi, stylus ex antheris connexis quasi ex tubulo prominet; locis remotioribus, Septemb.

CLASSIS XX.

GYNANDRIA.

Staminibus cum pistillo cohærentibus, duobus vel pluribus, hinc Diandria & Polyandria.

A. *Diandria.*

Dian-
dria.

Orchis. Ophrys. Serapias. Cypripedium.

293. ORCHIS.

1. Orchis, *bifolia*, bulbis indivisis, nectarii labio lanceolato integerrimo, cornu longissimo, petalis patentibus. L. Bisamfnabentrout. Stendelwurç. Nachtschatten nobis.
2. Orchis, *mascula*, bulbis indivisis, nectarii labio quadrilobo crenulato, cornu obtuso, petalis dorsalibus reflexis. L. Knabentrout mit zurückgebo- genen Blumenblättern. Orchis morio mas foliis maculatis. B. Orchis foliis sessilibus non macula- tis. B. Hujus folia non maculata, licet in priore Bauhini nomine maculata dicantur, quia ambo eandem designant plantam.
- * 3. Orchis, *morio*, bulbis indivisis, nectarii labio qua- drifido crenulato, cornu obtuso, petalis omnibus conniventibus. L. Knabentrout mit zusammen- gebogenen Blumenblättern. Orchis morio femi- na. B. Hæc speciei secundæ varietatem formabat, nunc peculiarem speciem efficit.
4. Orchis, *maculata*, bulbis palmatis patentibus, ne- ctarii cornu germinibus brevior, labio plano, pe- talis dorsalibus patulis. L. Händleintrout mit fur- zen Hörnlein. Folia maculis fuscis adspersa.

*Dian-
dria.*

5. *Orchis, conopsea*, bulbis palmatis, nectarii cornu setaceo germinibus longiore, labio trifido, petalis duobus patentissimis. L. *Händleinwurz mit langen Hörnlein*. Hujus Varietas: *Orchis palmata angustifolia minor*. B. Flores minores albidi vel carnei, petala tria superiora conniventia, duo lateralia horizontaliter extensa, labium trifidum laciniis æqualibus, cornu angustum longum purpureum plerumque incurvum hinter dem Grünen Hofsfe, Julio.
6. *Orchis* petalis duobus lateralibus sursum flexis, tribus conniventibus, labio plano trifido, cornu obtuso. *Stendelwurz mit zwey aufrechten und drey zusammengehenden Blumenblättern*.
7. *Orchis, latifolia*, bulbis subpalmatis rectis, nectarii cornu conico, labio trilobo lateribus reflexo, bracteis flore longioribus. L. *Wasserhändleinwurz*. Hanc speciem in Adpendice ex Menzelio citatam postea ipse vidi. Petala duo lateralia erecta, tria conniventia, nectarii labium punctis & ductibus subtilibus rubris ornatum; locis palustribus remotioribus, Majo. Varietas floribus albis, ibidem, Junio.

294. OPHRYS.

1. *Ophrys, nidus avis*, bulbis fibroso-fasciculatis, caule vaginato, nectarii labio bifido. L. *Vogelnest*. *Margendreher*.
2. *Ophrys, ovata*, bulbo fibroso, caule bifolio, foliis ovatis, nectarii labio bifido. L. *Zwenblatt*. ex Eichstadio protuli, nunc ipse vide. Caulis longus tomentosus, inferne duobus foliis oppositis magnis glabris venosis circumdatus, in racemum longum spicatum porrectus, flores virides, nectarii labium longe dependens; locis remotioribus, Junio.
3. *Ophrys, monophyllos*, bulbo rotundo, scapo nudo, folio ovato, nectarii labio integro. L. *einblättriges Knabenkraut*.

4. *Ophrys*,

4. *Ophrys, cordata*, bulbo fibroso, caule bifolio, foliis cordatis. L. kleinstes Zweyblatt. ex Menzelii Centuria. *Dian-dria.*

295. SERAPIAS.

1. *Serapias, helleborine*, bulbis fibrosis, floribus erectis bractea brevioribus. L. wilde breitblätterige Nieswurz. Caulis procerus longam florum seriem gestans; petala tria superiora ovato-lanceolata concava parum longiora patentia & cum medio superiore viridia, reliquis superioribus levissime purpureis, nectarium inferne gibbum, humore viscido madidum.
- * 2. *Serapias, longifolia*, bulbis fibrosis, floribus erectis bractea longioribus. L. wilde schmalblätterige Nieswurz. *Helleborine montana angustifolia purpurea*. B. Flores plures, petala tria exteriora obsoleti coloris, duo interiora ex albo purpurascencia, nectarii basis excavata Linnæi, nunc distincta species. Tomo I. ex Oelhasio prolatam postea ipse vidi. Hujus alia datur Varietas: *Helleborine flore albo vel Damasonium montanum latifolium*. B. Flores rariores majores remoti candidi; ex locis remotioribus accepi, Junio.

296. CYPRIPIEDIUM.

1. *Cypripedium, calceolus*, radicibus fibrosis, foliis ovato-lanceolatis caulinis. L. Frauenschuh, Eichstadius reperit.

*B. Polyandria.**Polyandria.*

297. CALLA.

1. *Calla, palustris*, foliis cordatis, spatha plana, spadice undique hermaphrodito, L. Wasserdrachenswurz.

CLAS

CLASSIS XXI.

M O N O E C I A.

Floribus masculis & femineis distinctis in eodem planta locatis. Ordines sequentes: Diandria. Triandria. Tetrandria. Pentandria. Polyandria. Monadelphina. Syngenesia.

A. Diandria.

Dian-
dria.

Stamina duo.

298. LEMNA.

1. Lemna, *minor*, foliis sessilibus utrinque planiusculis, radicibus solitariis. L. Wasserlinsen. Entenfloot nobis.
2. Lemna, *trifulca*, foliis petiolatis lanceolatis. L. größfere Wasserlinsen. Wasserepheu. Folia inter se cohaerent, ita vt ex quovis folio ab utroque latere aliud folium primo sessile. postea petiolatum prodeat, hinc folia trifulca adparent; hæc folia lateralia avellantur, primarium illo loco magis pellucidum videtur.
- * 3. Lemna, *gibba*, foliis sessilibus subtus hemisphaericis, radicibus solitariis. L. Wasserlinsen mit unterwärts kugelförmigen Blättern. Folia superne plana sed subtus hemisphaerica, in quo differt a prima specie; parcius reperitur, vidi illam in fossis am Ende vom ohrischen Niederselde nach der Nobel hin.
- * 4. Lemna, *polyrbiza*, foliis sessilibus, radicibus confertis. L. Wasserlinsen mit vielfachen Wurzeln. Quodvis folium plures tenuissimas filiformes demittit

mittit radices & subtus purpureum est, ceterum folia lateribus cohærent, sicut in prima specie; in aquis bey der Brabant.

B. Triandria.

*Trian-
dria.*

Stamina tria: Typha. Sparganium. Carex.

299. TYPHA.

1. Typha, *latifolia*, foliis subensiformibus, spica mascula femineaque approximatis. L. Rohrkolben. Narrenkolben. Kieselkolben.

300. SPARGANIUM.

1. Sparganium, *erectum*, foliis erectis triquetris. L. Igelsknospen.

301. CAREX.

1. Carex, *arenaria*, spica composita, spiculis androgynis, inferioribus remotioribus, foliolo longiori instructis, culmo triquetro. L. Niedgras mit getheilter Zwitterähre.
2. Carex, *muricata*, spiculis subovatis sessilibus remotis androgynis, capsulis acutis divergentibus spinosis. L. Niedgras mit kleinen von ein ander stehenden Zwitterähren.
3. Carex, *hirta*, spicis remotis, masculis pluribus, femineis subpedunculatis erectis, capsulis hirtis. L. Niedgras mit drey männlichen oben und zwey weiblichen darunter stehenden Ähren.
4. Carex, *digitata*, spicis linearibus erectis, mascula brevior inferioraque, bracteis aphyllis, capsulis distantibus. L. Niedgras mit einer männlichen Ähre so die zweyte von oben ist.
5. Carex, *montana*, spicis femineis sessilibus subsolitariis ovatis masculæ approximatis, culmo nudo, capsulis subescentibus. L. Niedgras mit einer männlichen

Triandria.

- lichen Aehre oben und einer oder zwey weiblichen darunter.
6. *Carex, acuta nigra*, spicis masculis pluribus, femineis subsessilibus, capsulis obtusiusculis. L. Riedgras mit etlichen männlichen Aehren oben und etlichen weiblichen darunter.
 7. *Carex, pseudocyperus*, spicis pendulis, pedunculis geminatis. L. Riedgras mit einer männlichen Aehre oben und vier weiblichen unten an dünnem Stielen herabhängenden Aehren.
 8. *Carex, paniculata*, spiculis androgynis, racemo composito. L. Riedgras mit dickem aus viel kurzen Zwitterähren bestehenden Strauß. *Cyperus longus inodorus sylvaticus*. B. est eadem species, quam Tomo I, Caricem panicula densa spicis androgynis, nominavi, quia in prima Spec. edit. Linnaei non reperiabatur.
 9. *Carex panicula angusta*, spiculis androgynis. Riedgras mit dünnem aus kurzen zwitterähren bestehenden Strauß.
 10. *Carex spica suprema mascula*, femineis in ala folii brevis & tenuis sessilibus, superne saepe masculis. Riedgras mit einer männlichen Aehre oben und drey weiblichen oder Zwitterähren darunter.
 11. *Carex spica suprema mascula*, femineis in ala folii longissimi sessilibus. Riedgras mit einer männlichen Aehre oben, und drey schmalen weiblichen darunter.
 12. *Carex. vesicaria*, spicis masculis pluribus, femineis pedunculatis, capsulis inflatis-acuminatis. L. Riedgras mit vier männlichen Aehren oben, und drey oder mehr weiblichen an Stielen sitzenden darunter. Gramen cyperoides angustifolium, spicis longis erectis. B. est eadem species quæ Tomo I. nominatur *Carex spicis supremis masculis obtusis*, femineis pedunculatis erectis, ex ala folii longissimi prodeuntibus.

13. *Carex spica* suprema mascula, femineis ovatis sessilibus. Klein Niedgras mit einer männlichen Aehre oben und zwey oder drey kurzen weiblichen darunter. *Triandra.*

13. *Carex spicis* duabus masculis, totidem femineis. Niedgras mit zwey männlichen und zwey weiblichen Aehren. Mascularum suprema in apice, secunda adproxinata brevior; femineæ remotæ sessiles, ex ala folii angusti prodeuntes, superior ex brevior, inferior ex multo longior, omnes ex nigro fusca; caulis triqueter; in aquis unweit Miggau, Majo.

* 15. *Carex spica* suprema mascula, duabus vel tribus femineis breviter pedunculatis, culmo folioso. Klein Niedgras mit einer männlichen Aehre oben, und zwey bis drey weiblichen an Stielen sitzenden darunter. Ex minoribus speciebus est, spicæ femineæ breves, superior subsessilis, secunda breviter, tertia si adest longius pedunculata, ex alia folii angusti surgens, omnes cum mascula virides, culmus aliquot foliis vestitus; in montibus umbrosis im Taschenthal, Majo.

C. Tetrandria.

Tetrandria.

Stamina quatuor: Betula. Urtica.

302. BETULA.

1. *Betula, alba*, foliis ovatis acuminatis ferratis. L. Birke.

2. *Betula, alnus*, pedunculis, ramosis. L. Erle. Erlenbaum nobis.

303. URTICA.

1. *Urtica, urens*, foliis oppositis ovalibus. L. kleine Brennessel.

2. *Urtica, dioica*, foliis oppositis cordatis, racemis geminis. L. grosse Brennessel.

K

D. Pen-

Pentan-
dria.

D. Pentandria.

Stamina quinque. *Amaranthus*. *Xanthium*.

304. AMARANTHUS.

Flores masculi cum femineis mixti. *Cal.* triphyllus persistens. *Cor.* nulla. *Stam.* erecta patula. antheris oblongis. Flores feminei. *Cal.* ut in mare. *Cor.* nulla. *Pist.* germen ovatum, styli tres interdum duo breves, stigmata persistencia. *Peric.* capsula ovata trirostris unilocularis, horizontaliter dehiscens. *Sem.* unicum.

- I. *Amaranthus*, *viridis*, glomerulis triandris, floribus masculis trifidis, foliis ovatis emarginatis, caule erecto. L. weisser Meyer. Stuhr nobis. Blitum album minus. B. Planta procera ramosa, caulis ruber striatus, folia longis petiolis adpressa, flores virentes in alis foliorum & ad petiola sessiles. Stamina in hac specie non nisi tria, licet plures aliæ quinque staminibus gaudeant, ideoque inter pentandra locatum *Amaranthi* genus; in *Rasenhof*, unde Forsterus misit, Jul. Aug.

305. XANTHIUM.

- I *Xanthium*, *strumarium*, caule inermi, foliis cordatis trinervatis. L. kleine Klette.

Polyan-
dria.

E. Polyandria.

Stamina plura. *Ceratophyllum*. *Myriophyllum*. *Sagittaria*. *Quarrus*. *Fagus*. *Carpinus*. *Corylus*.

306. CERATOPHYLLUM.

Flores masculi. *Cal.* multipartibus. *Cor.* nulla. *Stam.* filamenta vix conspicua, antheræ oblongæ, calyce longiores. Flores feminei. *Cal.* ut in

in mare. *Cor.* nulla. *Pist.* germen ovatum, sty- *Polyan*
lus nullus, stigma obliquum. *Sem.* nux ovata *dria.*
acuminata.

- * I. *Ceratophyllum*, *demersum*, foliis dichotomo-bi-
geminis, fructibus trispinosis. L. Hornblat. fries-
chend Wasserschaftsheu. Equisetum sub aqua re-
pens foliis bifurcis. Loesel. Caules teretes glabri,
folia dura fragilia verticillata linearia superne bifa-
riam divisa, ut quodvis folium in quatuor apices
terminetur; margine exteriori parvis denticulis re-
motis aspero, fructus non vidi; sub aquis habitat
bey der Brabant.

307. MYRIOPHYLLUM.

- I. *Myriophyllum*, *spicatum*, floribus masculis inter-
rupte spicatis. L. Federwassergarbenkraut. Was-
serfederball.

308. SAGITTARIA.

- I. *Sagittaria*, *sagittifolia*, foliis sagittatis acutis. L.
Pfeilkraut.

309. QUERCUS.

- I. *Quercus*, *robur*, foliis deciduis oblongis superne
lterioribus, sinubus acutioribus, angulis obtusis.
L. Eiche.

310. FAGUS.

- I. *Fagus*, *sylvatica*, foliis ovatis obsolete ferratis. L.
Buche. Rothbuche.

311. CARPINUS.

- I. *Carpinus*, *betulus*, squamis strobilorum planis. L.
Hagebuche. Haynbuche. Weißbuche.

312. CORYLUS.

- I. *Corylus*, *avellana*, stipulis ovatis obtusis. L. Has-
selstrand.

*Monadel-
phia.*

F. Monadelphia.

Stamina filamentis connata.

313. PINUS.

1. Pinus, *sylvestris*, foliis geminis, primordialibus foliariis glabris. L. Föhren. Kiefern. Tichte.
2. Pinus abies. L. Tannenbaum in sylvis nostris non reperitur.

*Syngene-
sia.*

G. Syngenesia.

Stamina antheris connata.

314. BRYONIA.

1. Bryonia, *alba*, foliis palmatis utrinque calloso-scabris. L. Zaunrübe. Caulis lævis striatus, folia scabra alterna remota, ex alis foliorum pedunculi longi racemis floriferis, flores masculi & feminei in diversis racemis, luteo-virides, masculi majores, cirrhi simplices, quibus planta aliis vegetabilibus adligatur.

CLASSIS XXII.

D I O E C I A.

Floribus masculis & femineis distinctis in diversis plantis locatis; staminibus duobus, tribus, quatuor, quinque, octo, novem, aut filamentis connatis, hinc ordines Diandriæ, Triandriæ, Tetrandriæ, Pentandriæ, Octandriæ, Enneandriæ & Monadelphæ.

*A. Diandria.**Dian-
dria.*

315. SALIX.

1. Salix, *alba*, foliis lanceolatis acuminatis ferratis utrinque pubescentibus, ferraturis infimis glandulosis. L. gemeiner Weidenbaum.
2. Salix, *arenaria*, foliis integris ovatis acutis supra subvillosis subtus tomentosis. L. kleine Weide mit eyformigen wollichten Blättern.
3. Salix, *incubacea*, foliis integerrimis lanceolatis subrus villosis nitidis, stipulis ovatis acutis. L. kleine Weide mit länglichten unterwärts haarichten und glänzenden Blättern.
4. Salix, *fusca*, foliis integerrimis ovatis, subtus villosis nitidis. L. kleine Weide mit eyformigen unterwärts haarichten und glänzenden Blättern.
5. Salix, *caprea*, foliis ovatis rugosis subtus tomentosis undatis superne denticulatis. L. Saalweide. Weidenbaum mit eyformigen runzlichten Blättern. Salix latifolia rotunda. B.
6. Salix, *fragilis*, foliis serratis glabris ovato-lanceolatis, petiolis dentato-glandulosis. L. Bruchweide.

Dian-
dria.

- de. Weidenbaum mit spröden zerbrechlichen Zweigen. *Salix fragilis.* B.
7. *Salix, viminalis*, foliis subintegerrimis lanceolato-linearibus longissimis acutis subtus sericeis, ramis virgatis. L. Weidenbaum mit sehr langen und schmalen Blättern.
8. *Salix foliis longis latisque ovato-acuminatis glabris subserratis.* Weidenbaum mit großen eysförmigen Blättern.
9. *Salix foliis ovato-lanceolatis utrimque acutis integris subtus villosis.* Weidenbaum mit eysförmig länglichten unterwärts haarichten Blättern. Im Taschkenthal.

Trian-
dria.

B. Triandria.

317. EMPETRUM.

1. *Empetrum, nigrum*, procumbens, L. beerentragendes Heidekraut. in Adpendice Tomi I. ex Menzelio protuli, postea ipse vidi. Ramuli vetustiores fusci, juniores rubri, vestiti foliis crebris brevibus angustis crassis, subtus convexis & linea alba notatis, versus apicem ramulorum flores parvi albi solitarii sessiles; locis humidis, Majo,

Tetran-
dria.

C. Tetrandria.

317. VISCUM.

1. *Viscum, album*, foliis lanceolatis obtusis, caule dichotomo, spicis axillaribus. L. Mistel.

Pentan-
dria.

D. Pentandria.

Cannabis. Humulus.

318. CANNABIS.

1. *Cannabis, sativa.* L. wilder Hanf.

319. HUMULUS.

Pentan-
dria.

1. Humulus, *lupulus*. L. wilder Hopfen.

E. Octandria.

Octan-
dria.

320. POPULUS.

1. Populus, *tremula*, foliis subrotundis dentato-angulatis utrinque glabris. L. Aspe. Espe.
 * 2. Populus, *nigra*, foliis deltoidibus acuminatis serratis. L. Schwarzer Pappelbaum. in quibusdam Nehrungia locis.

F. Enneandria.

Ennean-
dria.

Mercurialis. Hydrocharis.

321. MERCURIALIS.

1. Mercurialis, *annua*, caule brachiato, foliis glabris, floribus spicatis. L. Bingelfraut. Eichstadius reperit.

322. HYDROCHARIS.

1. Hydrocharis, *morsus ranae*. L. Froschbiß.

G. Monadelphia.

Monadel-
phia.

323. JUNIPERUS.

1. Juniperus, *communis*, foliis ternis patentibus mucronatis bacca longioribus. L. Wacholder. Radig nobis.

CLASSIS XXIII.

P O L Y G A M I A.

Floribus partim hermaphroditis partim masculis aut femineis.

A. Hermaphroditus & masculus.

Holcus. Acer.

Hermaphrod. & masc.

324. HOLCUS.

1. Holcus, *odoratus*, glumis trifloris muticis glabris, hermaphrodito diandro. L. wolriechendes Darrgras. Mariengras. in sylvis olivensibus.
2. Holcus, *lanatus*, glumis bifloris villosis, hermaphrodito mutico, masculo arista recurva. L. wollichtes Darrgras.
3. Holcus, *mollis*, glumis bifloris nudiusculis, flosculo hermaphrodito mutico, masculo arista geniculata. L. weiches Darrgras mit längeren Granen. Gramen caninum longius radiculatum. B. Huic speciei in prima editione Linnæi non reperiundæ Tomo I. nomen imposui ex inspectione plantæ formatum: Holcus glumis bifloris glabris dorso ciliatis, arista masculi recurva extra calycem protensa. Varietatem postea reperi panicula brevi & fere spicata, aristis longioribus, foliis brevibus villosis, im Jaschkeenthal, Julio.

325. ACER.

1. Acer, *platanoides*, foliis quinquelobis acuminatis acute dentatis glabris, floribus corymbosis. L. Ahornbaum mit gezähnten Blättern. Linenbaum nobis.

2. Acer,

2. *Acer, pseudo-platanus*, foliis quinquelobis inæqualiter serratis, floribus racemosis. L. *Uhornbaum* mit sägeförmigen Blättern. *Hermaphrod. & masc.*
3. *Acer, campestre*, foliis lobatis obtusis emarginatis. L. *Uhornbaum* mit dreylappigen Blättern. *kleiner Eichenbaum*. *Eichstadius* hanc speciem citat.

B. Hermaphroditus & femineus.

Hermaphrod. & fem.

Parietaria. Atriplex. Fraxinus.

326. PARIETARIA.

1. *Parietaria, officinalis*, foliis lanceolato-ovatis alternis. L. *Wandkraut. Glaskraut. Tag und Nacht. ex Oelhasio protuli*, sed adhuc hodie reperitur.

327. ATRIPLEX.

1. *Atriplex, patula*, caule herbaceo patulo, foliis subdeltoideo-lanceolatis, calycibus feminum disco dentatis. L. *Melte mit langen schmalen Blättern*.
2. *Atriplex, laciniata*, caule herbaceo, foliis deltoideibus dentatis subtus argenteis. L. *Meermelte. Flores hermaphroditi spicati, feminei axillares.*

328. FRAXINUS.

1. *Fraxinus, excelsior*, foliolis serratis, floribus apetalis. L. *Esche*.

CLASSIS XXIV.

CRYPTOGAMIA.

Fructificatione latente a ceteris diversa nec in totum detecta. Ordines quatuor: Filices. Musci. Algæ. Fungi.

Filices.

A. Filices.

Fructificationes vel in caule vel in foliis.

a. fructificationes in caule.

Equisetum. Ophioglossum. Osmunda.

329. EQUISETUM.

1. Equisetum, *sylvaticum*, caule spicato, frondibus compositis. L. Schaftheu mit sehr feinen langen Blättern. Zinnkraut.
2. Equisetum, *arvense*, scapo fructificante nudo, sterili frondoso. L. Schaftheu mit abgetsondertem Fruchtstängel. Heermoss nobis.
3. Equisetum, *palustre*, caule angulato, frondibus simplicibus. L. Wasserschaftheu mit kurzen Blättern.
4. Equisetum, *fluviale*, caule striato, frondibus simplicibus. L. Wasserschaftheu mit langen Blättern.
5. Equisetum, *hyemale*, caule nudo scabro basi subramoso. L. ohnblätteriges Wasserschaftheu. Schachtelhalm.

323. OPHIOGLOSSUM.

1. Ophioglossum, *vulgatum*, fronde ovata. Natterzünglein. ex Oelhasio.

331. OSMUNDA.

Filices.

1. *Osmunda, lunaria*, scapo caulino solitario, fronde pinnata solitaria. L. Mondraute mit einem Blatt. ex Oelhaſio. Varietatibus a Jac. Breynio circa Gedanum detectis & in Tomo I. ex Centuria ejus adductis adhuc addenda est: *Lunaria racemosa* ramosa major. B. scapo ultra medium bifido seu ramoso, fronde bipinnata; itemque *Lunaria racemosa* folio multifido crispo. Ambæ ab illo auf der Saspe repertæ & hætenus bene conservatæ.
- * 2. *Osmunda* scapo caulino solitario, fronde gemina tripinnata, pinnulis subrotundis. Mondraute mit zwey Blättern. *Lunaria racemosa* multifido folio. B. *Lunaria botryites* ramosa silesiaca. Joh. Bauh. *Lunaria minor* ramosa. Clus. Bina folia hanc speciem a præcedente, quæ monophylla est, satis distinguunt. Adſervo adhuc plantam a Jac. Breynio auf der Saspe repertam, & cum icone in Centuria bene convenientem, quæ bina distincta gerit folia petiolata inferius tripinnata superius bipinnata, inter hæc folia scapus ex radice prodit altior racemosus fructifer.

b. fructificationes in foliis.

Acrochichum. Pteris. Polypodium.

332. ACROSTICHUM.

Fructificatione adcumulatæ averſam folii paginam totam occupant.

- * 1. *Acrostichum, thelypteris*, frondibus pinnatis, pinnis pinnatifidis integerrimis. L. Farnkraut mit gehäuftem Samen die das ganze Blat bedecken. Pinnæ oppositæ, pinnulæ stipiti proximæ reliquis longiores; habitus Polypodii filicis maris, sed averſa pagina feminibus undique tecta differentiam manifestat. Jac. Breynius reperit in locis humidis insulæ Nehringiæ inter salices juxta aggerem, & in depres-

Filices.

depressis locis zu Zoppoth haud procul a littore maris.

333. PTERIS.

1. *Pteris, aquilina*, frondibus supradecompositis, foliis pinnatis, pinnis lanceolatis, infimis pinnatifidis, superioribus minoribus. L. Farnkrautweiblein. ästiges Farnkraut.

334. POLYPODIUM.

1. *Polypodium, filix mas*, frondibus bipinnatis, pinnis obtusis crenulatis, stipite paleaceo. L. Farnkrautmännlein.
2. *Polypodium, cristatum*, frondibus subbipinnatis, foliolis ovato-oblongis, pinnis obtusiusculis apice acute serratis. L. Farnkraut mit tiefgesägten Blättern. in sylvis olivenfibus etiam reperitur.
3. *Polypodium, dryopteris*, frondibus supradecompositis, foliolis ternis bipinnatis. L. Farnkraut mit dreästigen Blättern. klein Steinfarnkraut.
4. *Polypodium, vulgare*, frondibus pinnatifidis, pinnis oblongis subserratis obtusis, radice squamata. L. Engelsüß. ex Oelhasio.
- * 5. *Polypodium, rhaticum*, frondibus bipinnatis, foliolis pinnisque remotis lanceolatis, serraturis acuminatis. L. dem Männlein ähnliches Farnkraut mit feineren Blättern. Filicula fortana major sive *Adiantum album* filicis folio. B. Foliola alterna, pinnae angustae remotae inciso-serratae; in sylvis remotioribus.

His addam aliquot species a Jac. Breynio circa Gedanum collectas & haecenus optime conservatas, licet plurimis annis elapsis. Nomina Linnaei, ubi reperi, adposui, ceteris ex inspectione siccorum exemplarium nomen addidi. Denominationes vero Joh. & Casp. Bauhini a Breynio ipso adscriptae sunt.

6. *Polypodium frondibus binnulis obtusis integris* *Filices*, aut parum crenatis. weiches ästiges Farnkraut. Filix major mollis ramosa. Joh. Bauh. potius Filix mollis sive glabra vulgari mari non ramosa accedens. ejusd. sic enim ab illo nominatur; folia tenuia tactu mollia; im Därenwinkel, Julio.
7. *Polypodium, fragile*, frondibus bipinnatis, foliolis remotis, pinnis subrotundis incisis. L. Farnkraut mit schwarzen Punkten. Filix saxatilis non ramosa nigris maculis punctata. B. ob foliola remota & pinnae breves patula sit hæc species puncta nigra ab averfa pagina videntur. An hujus varietas, an distincta species; Filix ramosa nigris maculis punctata. B? Priori in omnibus similis, nisi quod frondes ramosa, ramulis bipinnatis, pinnae vero in utroque sicco exemplari non incisæ sed parum crenatae; zwischen dem Jäschenthal und Därenwinkel.
8. *Polypodium, pheopteris*, frondibus subbipinnatis, foliolis infimis reflexis, paribus pinnula quadrangulari coadunatis. L. haarichtes Farnkraut mit herabgebogenen unteren Blättern. Filix minor non ramosa. Joh. Bauh. sed ejus figura nostram plantam male exprimit, ut dubium sit an hanc intellexerit. Caulis cum foliis villosus, pinnula subtiliter crenulata seu serrulata, foliola opposita, ad basin pinnulae majores, quæ cum illis folioli oppositi conjunctæ pinnae quadrangulares ad stipitem efformant, infimum foliolarum par versus terram deflectitur.
9. *Polypodium frondibus pinnatis, pinnis alternis remotis pinnatifidis, pinnulis integerrimis.* ungezahntes dem Männlein ähnliches Farnkraut. Filix fontis admirabilis ad marem vulgarem non ramosam accedens non dentata. Joh. Bauh. in sylva zwischen Schellmühl und der Caspe, Augusto.
10. *Polypodium, fontanum*, frondibus subbipinnatis lanceolatis, foliolis subrotundis argute incisis; stipite

Filicis, pite lævi. L. Klein Brunnensarnkraut. Filicula fontana minor. B. Varietatem addidit, quam minimam adpellat, collectam hinter der Dlinwa bey Glußchen, Julio.

* 11. Polypodium foliolis alternis pinnatis, pinnis oblongis incis. an Filix palustris maxima dentata B? in sylvula zwischen Schellmühl und der Gasse. Hæc sylvula hodie incerta, sed eandem reor speciem me ex sylvis remotioribus accepisse.

* 12. Polypodium frondibus bipinnatis, foliolis alternis, pinnis longis profunde incis. Filis tenuissime & profunde denticulata Montbelgardica. Joh. Bauh. im Jaschenthäl.

Musci.

B. *Musci*.

Musci sunt vel non calyptrati, vel calyptrati.

a. *Musci non calyptrati*.

Lycopodium. Sphagnum. Phascum.

335. LYCOPODIUM.

1. Lycopodium, *clavatum*, foliis sparsis filamentosis, spicis teretibus pedunculatis geminis. L. Bärclapp. Wolfssclauen. Folia in pilum canescentem terminantur.
2. Lycopodium, *complanatum*, foliis bifariis connatis, superficialibus solitariis, spicis geminis pedunculatis. L. Waldzypress. Gürtelkraut. Folia cauliculis adpressa.
- * 3. Lycopodium, *selago*, foliis sparsis octifariis, caule dichotomo erecto fastigiato, floribus sparsis L. hochwachsendes dunkelgrünes Moß. Muscus erectus ramosus saturate viridis. B. Selago vulgaris abietis rubræ facie. Dillen. Muscus erectus, caules bifariam divisi, foliis rigidis cuspidatis ex luteo virentibus dense vestiti, flores ex alis foliorum solitarii sessiles, Majo florent, Julio semina mature scunt. Jac. Breynius in montibus vicinis observavit.

Dille-

Dillenius Selaginem vocat & a Lycopodio distinguit, quia in hoc flores feminei adgregati & in spicam squamosam digesti, in illa vero solitarii in alis foliorum sessiles.

336. SPHAGNUM.

1. Sphagnum, *palustre*, ramis deflexis. L. *Sumpfs-
moß*. Muscus hic in paludibus sylvaticis crescens
caules demittit, quibus ramuli penduli adnascun-
tur, foliis albis brevibus acutis concavis squama-
tim vestiti, in summitate capsulæ globosæ spadiceæ
succulentæ ætate adparent, quæ maturæ pollen
flavum emittunt.

Dillenius Sphagnum & Phascum sub uno Sphag-
ni genere comprehendit, & characterem in cap-
sula seu anthera non calyptrata & fere sessili po-
nit. Linnæus ex figura antheræ globosa vel ova-
li ambo genera distinguit.

337. PHASCUM.

1. Phascum, *acaulon*, acaule, anthera sessili, foliis
ovatis acutis conniventibus. L. *kleinstes zwiebel-
förmiges Moß*. Hic muscus ex minoribus immo
minimis est, gregatim nascitur, & constat foliis
concavis acutis conniventibus, sine caule in bulbi
formam congestis, capsulæ floriferæ minutæ inter
folia latent.

b. musci calyptrati.

Fontinalis. Polytrichum. Mnium. Bryum.
Hypnum.

338. FONTINALIS.

1. Fontinalis, *antypiretica*, foliis complicato-carina-
tis trifariis acutis, antheris lateralibus. L. *jahnich-
tes Wassermoß*. In fluviis minoribus & aquis sta-
gnantibus vel fundo vel aliis corporibus adnascitur,
& cau-

Musci. & cauliculos emittit fluitantes tenues nigricantes ramosos, foliis pellucidis angustis basi latioribus vestitos, ex foliorum alis flores solitarii brevissimo pedicello instructi.

Character hujus generis secundum Dillenium est capsula calyptrata subsessilis, calyce seu folliculo membranaceo squamolo inclusa.

339. POLYTRICHUM.

1. *Polytrichum, commune*, caule simplici, anthera parallelepipedæ. L. gûlden Wibertodt. Plantæ masculæ caules longissimi, folia per lentem serrata videntur. Plantæ femininæ breviores in summitate foliis confertis quasi stellatæ adparent, quæ foliola sunt calycis communis, & hic flos tandem prolifer evadit, novum amittens cauliculum foliosum, & apice iterum stellatum seu novum proferentem florem femineum. Hyeme viret hic muscus, vere floret, & locis humidis & uliginosis sylvaticis remotioribus reperitur. Varietas: *Polytrichum aureum medium*. B. sicciore amat, & præcedente minor est. Calyx plantæ femininæ foliolis insigniter rubentibus in apice radiat. Hæc varietas in H. Brunnen und Sangesführschen Walde crescit.

Polytrichum Dillenius præcipue calyptra villosa & quidem recta a *Mnio* & *Bryo* distinguit, quibus lævis & sæpissime obliqua est.

340. MNIMUM.

1. *Mnium, androgynum*, caule ramoso androgynum. L. kleinsteß astiges Moß. Flores masculi & feminei in eadem planta, ambo pedunculati.
2. *Mnium, palustre*, caule dichotomo, foliis subulatis. L. gelblichtes Sumpfschmoss. Planta major flavescens, ramis longioribus bifurcatis, anthera majore.
3. *Mnium, serpyllifolium punctatum*, pedunculis aggregatis

gatis, foliis patentibus pellucidis. L. Moß mit punktirten durchsichtigen Wechselblättern. *Musci.*

* 4. *Mnium, hygrometricum*, acaule, anthera nutante, calyptra reflexa tetragona. L. klein gülden Wiedertodt. *Polytrichum aureum minus* B. *Muscus ex minoribus*, foliis congestis & conniventibus latiusculis sine caule enatis, ex quorum medio pedunculus subrubens reflexus, tempestate sicca magis erectus, anthera aurei coloris. Flos femineus in distincta planta, quæ stellata adparet. Primo vere floret, & gregatim nascitur in sylvis, humi & in arboribus vetustis aut lignis putrescentibus.

* 5. *Mnium, purpureum*, caule dichotomo, axillis pedunculiferis, anthera erecta, foliis carinatis. L. kleinstes Erdmoß mit häufigen rothen Stängeln und grünen Kapseln. Folia angusta tenuia crebra, ex divisionibus caulis setæ longæ purpureæ, antheræ oblongæ virides. Denso cæspite nascitur, & est ex minoribus, vere floret, passim reperi, im H. Brunnen, bey Brentau.

* 6. *Mnium, hornum*, antheris pendulis, pedunculo curvato, surculo simplici, foliolis margine scabris. L. Erdmoß mit hangenden grossen Kapseln. Folia oblonga pallida pellucida, antheræ virides; vere, in sylva bey Brentau.

Non dubitandum plures hic dari Mnii & sequentium generum species, si studiose quærantur, & cum figuris Dillenii conferantur; sine iconibus enim difficiliter distinguuntur plantæ minores & in pluribus sibi similes, cum genera ipsa, præsertim Mnii & Bryi, parum inter se differant. Linnæus plures species cum Mnio conjungit, quæ apud Dillenium Bryi nomine veniunt. Hic enim *Mnium* capitulis biformibus a *Bryo* diversum statuit, quia in *Mnio* capitula partim calyptrata partim nuda rotunda reperiuntur, quæ flores feminei Linnæi.

Musci-

341. BRYUM.

1. *Bryum, pyriforme*, antheris erectis obovatis, calyptra subulata, furculis acaulibus, foliis ovatis muticis. L. Erdmoß mit birnformiger Blüth. Flos brevi pedunculo innixus; ad aggeres fossarum, primo vere.
2. *Bryum, rurale*, antheris erectiusculis, foliis piliferis recurvis. L. größeres Erdmoß mit gekrümmten Blättern die ein Haar an der Spitze tragen. Flores longioribus pedunculis subfulciuntur.
3. *Bryum, murale*, antheris erectis, foliis piliferis erectiusculis, furculis simplicibus caespitosis. L. kleinster Erdmoß mit geraden Blättern die ein Haar an der Spitze tragen.
4. *Bryum, truncatulum*, antheris erectis subrotundis, operculo mucronate. L. kleinster Erdmoß mit rother Blüthe.
5. *Bryum, argenteum*, antheris pendulis, furculis cylindricis imbricatis laevibus. L. kleinster Wandmoß mit Heidekrautblättern. Muscus ex minimis.
6. *Bryum, caespitium*, antheris pendulis, foliis lanceolatis acuminato-setaceis, pedunculis longissimis. L. Erdmoß mit langen Stängeln und hangender Blüthe. Muscus minimus crebris furculis dense congestis & late sparsis terram operiens; antheræ primum virides postea flavescentes.
- * 7. *Bryum, striatum*, antheris subsessilibus sparsis, calyptris striatis sursumve pilosis. L. Baummoß mit kleinster Blüthe. Muscus parvus ramosus, foliis pellucidis carinatis, ex quorum alis flores minuti sessiles aut brevissime pedunculati hyeme & primo vere procreantur, & corticibus arborum sylvaticarum adnascuntur.
- * 8. *Bryum, pomiforme*, antheris erectis sphaericis. L. kleines Erdmoß mit apfelförmiger Blüthe. Muscus ex minoribus, acaulis, denso caespite nascent, folia angusta lanceolato-lineata, per lentem ca-

rimata,

rinata, pedunculi rubri, antheræ virides globosæ, *Musci.*
calyptræ breves; im Langesuhrschen Walde, April
li florebat.

* 9. *Bryum, undulatum*, antheris erectiusculis, pedunculis subfoliariis, foliis lanceolatis carinatis undulatis patentibus serratis. L. Erdmoß mit langesüchten krausen Blättern. Folia pellucida saturate viridia, anthera parum inclinata, operculum acuminatum; in sylva bey Brentau & alibi.

* 10. *Bryum, heteromallum*, antheris erectis, foliis setaceis secundis. L. kleines Erdmoß mit gebogenen Blättern. Folia capillacea in latus inclinata, antheræ autumnoprodeunt, verè maturescunt; denso cæspite nascitur & est ex minoribus; in sylva bey Brentau.

* 11. *Bryum, subulatum*, antheris erectis subulatis, furculis acaulibus. L. kleines Erdmoß mit lan-ger pfriemensförmiger Blüth. Muscus humilis minor, foliis brevibus latiusculis acuminatis terram operiens, antheræ præ ceteris speciebus longiores virides, post ea ochreæ, calyptræ longæ graciles, operculum longum attenuatum; im heiligen Brunnen, April.

* 12. *Bryum, scoparium*, antheris erectiusculis, pedunculis aggregatis, foliis secundis recurvatis, caule declinato. L. größeres besenförmiges Erdmoß. Denso nascitur cæspite, furculis crebris longioribus, foliis confertis angustis longiusculis læte viridibus. Hæc species cum sequente Hypni genere in eo convenit, quod pedunculorum basis quibusdam foliis latioribus arcte convolutis tanquam theca cingitur, ex qua nunc singuli nunc bini surgunt pedunculi; in sylva bey Brentau.

Plures Bryi species jam prætermitto,

342. HYPNUM.

I. *Hypnum, denticulatum*, fronde pinnata simplici, pinnis duplicatis basi pedunculifera. L. zahnich-

Musci.

- tes Erdmoß. *Muscus acaulis*, furculis pinnatis humi sparsis, pinnulis oppositis duplicatis apice recurvis, ex basi foliorum pedunculi surgunt floriferi initio veris.
2. *Hypnum, rutabulum*, ramis vagis subrepentibus, foliolis ovatis mucronatis imbricatis. L. zahnich-tes kriechendes Erdmoß. Ramuli laterales breves, pedunculi hinc inde ex alis foliorum erumpunt.
 3. *Hypnum, proliferum*, furculis proliferis plano-pinnatis, pedunculis aggregatis. L. kriechendes Farnmoß. Lycopodii more per terram late serpit, ramosissimum, & passim novas figens radículas, rami crebros emittunt ramulos fere horizontales pinnatos, quæ pinnae foliis minutissimis per lentem conspicuis vestiuntur, pedunculi floriferi plures uno loco prodeunt, perichætium hirsutum.
 4. *Hypnum, velutinum*, furculo repente, ramis confertis erectis, foliis subulatis, antheris subnutantibus. L. kriechendes seidenartiges Baummöß. Ad radices & cortices arborum reperitur, viticulis repentibus & radices protrudentibus, furculis erectis brevissimis dense comosis, foliis minutissimis viridibus, ad basin furculorum pedunculi ex brevi surgunt perichætio.
 5. *Hypnum, viticulosum*, furculis repentibus, ramis vagis teretibus, foliis patulis acuminatis. L. kriechendes Baummöß mit Wacholderblättern. *Muscus* densis foliis juniperinis in cespitem congestis. Helwing. Suppl. Longis cauliculis super arborum, quibus adnascitur, cortices repit, & frequentes emittit furculos dense congestos, ut plurimum iterum divisos, pedunculi floriferi longi tenues pallidi sparsi.
 6. *Hypnum, parum*, furculis pinnato-sparsis subulatis, foliis ovatis obtusis conniventibus. L. Zypressenformiges Erdmoß. *Muscus* cupressiformis ramosus. B. Caules erecti aut reclinati ramosi, folia obtusa mollia pallida splendentia dense caulem.

- & ramos vestiunt, pedunculi longi rubentes ex inferiore caulis parte prodeuntes, antheræ parum nutantes; in sylvis terram quandoque late contegit.
- * 7. Hypnum, *parietinum*, furculis plano-pinnatis continuatis, pedunculis aggregatis. L. Farnmoß mit glänzenden Blättern. an Muscus filicinus major. B? Confertim nascitur cauliculis numerosis complicatis ramulos laterales horizontaliter emittentibus, caules & ramuli rubri foliis parvis pellucidis dense vestiti per folia translucens, pedunculi floriferi ad exortum ramulorum; im Langesfuhrschen Wald.
- * 8. Hypnum, *sericeum*, furculo repente, ramis confertis erectis foliis subulatis. L. kriechendes seidenartiges Erdmoß. Differt ab Hypno *velutino* furculis longioribus secundis seu versus unum latum plerumque spectantibus, foliis majoribus sericeis splendentibus luteo-viridibus; in montibus nostris apricis.
- * 9. Hypnum, *bryoides*, fronde simplicissima pinnata lanceolata apice pedunculifera. L. kleinstes Erdmoß mit einzelnen Blüthen die aus den Spitzen der Zweige kommen. Muscus minimus, furculis pluribus brevibus reclinatorum non ramosis, ad quorum apicem ex alis foliorum surgunt pedunculi floriferi ex quolibet furculo unicus; in sylvis & umbrosis.
- * 10. Hypnum, *triquetrum*, ramis vagis recurvis, foliis ovatis recurvatis patulis. L. kriechend Erdmoß mit größeren Blättern. Folia majora triangularia pallide viridia laxius imbricata, ramuli rubri per folia translucent in sylvis passim floret autumno.
- * 11. Hypnum, *cuspidatum*, furculis vagis, apice foliis convolutis acuminato. L. Wassermoß mit zusammen gewickelten Blättern an der Spitze. Folia late viridia alterna acuminata pellucida splendentia ad apicem ramulorum in cuspidem rigidiusculam convoluta; in palude bey Wiggau.
- * 12. Hypnum, coma lutescente, extremitatibus stellatis. Dillen. Wassermoß mit auseinander stehenden

Musci. den spitzigen Blättern. Differt a *cuspidata* foliis mucronatis leviter pungentibus patulis nec apice convolutis, itemque colore qui e viridi obsolete lutescit. Dillenius dubitat an distincta sit species an vero varietas precedentis, quia flores non vidit. Eodem loco cum priore reperi, ubi aquis habitabat.

*13. *Hypnum, crispum*, furculis ramosis, frondibus subpinnatis, foliolis undulatis planis. L. liegendes Erdmoß mit krausen Blättern. Muscus vulgaris pennatus major. B. Surculi confertim nascentes incumbentes simpliciter pinnati, pinnulis obrusis transverse & incurve undularis & crispis, coloris late viridis; locis saxosis bey der Karthause.

*14. *Hypnum, cupressiforme*, furculis subpinnatis, foliis secundis recurvis apice subulatis. L. Erdmoß mit in einander gedrückenen Aesten und fleischnen gekrümmten Blättern. Surculi dense complicati, foliis crebris minoribus, ramuli non translucent; in sylvis ad radices arborum bey der Karthause. Hanc & precedentem speciem D. Henry Jac. de la Motte debeo.

Plures in sylvis remotioribus dantur Hypni species. Hypnum ab aliis muscis calyptratis distinguitur, quod basis pedunculi quibusdam squamulis a ceteris foliis diversis tamquam involucri cingitur, quod a Linnæo & Dillenio perichætiū nominatur, itemque caulibus & ramis sparsis diffusis.

Alga.

C. *Algæ.*

Jungermannia. Marchantia. Riccia. Lichen. Chara. Tremella. Conferva. Byssus.

343. JUNGERMANNIA.

I. Jungermannia, *complanata*, furculis repentibus, folio-

foliolis inferne auriculatis duplicato-imbricatis, ramis æqualibus. L. Baummoß mit unterwärts gerichteten Blättern. Planta tenera corticibus & truncis arborum arcte adnata ramosa, foliis rotundis imbricatis pallidis aut luteo-virentibus interdum late viridibus vestita, auriculæ foliorum squamis exiguis constantes ad inferam seu averfam paginam cernantur, ex ramulis hinc inde enascuntur flores, calyce compresso majusculo sessili, ex quo, Aprili mense, pedunculus surgit tener candidus fugax, antheram gerens ex viridi nigricantem; reperi in sylva zur guten Herberge.

Jungermannia species foliis gaudent vel imbricatis, uti modo descripta, vel pinnatis, vel etiam acaules sunt foliis simplicibus. Jungermannia genus Dillenio Lichenastrum vocatur, & flore tetrapetalo, qui Lianæi anthera quadrifariam dehiscens est; a Lichene distinguitur.

344. MARCHANTIA.

- I. Marchantia, *polymorpha*, calyce communi decemfido. L. Steinleberkraut. Planta acaulis, foliis variæ figuræ sinuosis viridibus crassis & pinguibus a tergo villosis, qui villi radiculae sunt, quibus terræ aut aliis corporibus adfiguntur. Majo flores masculi pedunculati ex sinibus foliorum vel interdum ex medio illorum procreantur, media æstate exarescentes. Septembr. flores feminei sessiles mediis foliis scyphorum instar innascuntur, per hyemem durantes, sequente æstate semina matura dimittentes. Reperi hanc plantam etiam in hortis locis umbris & humidis.

Marchantia a Dillenio Licheni adnumeratur.

345. RICCIA.

- I. Riccia, *fluitans*, frondibus dichotomis lineari-filiformibus. L. Wasserleberkraut. Planta filamentis

Alga.

tis viridibus dichotomis apice breviter bifides confans,

346. LICHEN.

Lichenes varia gaudent forma & structura, sunt enim leprosi tuberculati aut scutellati imbricati, foliacei, coriacei, scyphiferi, fruticulosi, filamentosi. Plurimæ Lichenis species leprosæ, imbricatæ, foliaceæ & coriaceæ a Dillenio Lichenoides vocantur, & floribus imperfectioribus a Lichene distinguuntur, qui floribus masculis & femineis bene distinctis & perfectis instructus, & cujus pleræque species ad Marchantiam & Ricciam Linnæi pertinent. Lichenes scyphiferi & fruticulosi a Dillenio Coralloides filamentosi vero Usneæ nominantur. Ex omnibus vulgarissimos tantum proferre animus est, genus enim numerosissimum ubique sylvas occupat, quædam Tomi I. species, utpote non satis exacte observatæ, hic omittuntur.

- * 1. Lichen, *rugosus*, leprosus albicans, lineolis simplicibus, punctisque nigris confertis. L. weißes Baummoss mit schwarzen Strichen und Punkten. Crusta constat tenuissima candida, punctis tuberculatis & lineolis rugosis nigris maculata, cortices Fagorum & Quercuum juniorum vestiente, in sylvis vulgari.
- * 2. Lichen, *pallescens*, crustaceus albicans, scutellis pallidis. L. runzlichtes Baummoss mit bleichen Blüthen. Arborum corticibus & muris aut saxis adheret, figura orbiculari, superficie rugosa, quæ planta mascula est; feminea figura magis irregulari scutellas profert dense congestas.
- * 3. Lichen, *subfuscus*, crustaceus albicans, scutellis subfuscis, margine cinereo subcrenato. L. graues Baummoss.

Baummoß mit grauen inwendig dunkleren Blüthen.
Crusta cinerea arborum ramos vestiens, tuberculis
cinereis excavatis intus fuscis.

Alga.

- * 4. Lichen, *Saxatilis*, imbricatus, foliolis sinuatis scabris lacunosis, scutellis folio concoloribus. L. gemeines oben graues unten schwarzes blätteriges Moß. Arboribus, tectis, & lignis vetustis adnascitur, coloris cinereo-glauci inferne nigri.
5. Lichen, *parietinus*, imbricatus, foliis crispis fulvis, peltis concoloribus fulvis. L. gelbes blätteriges Moß. Steinmoß. Muscus crustæ modo arboribus adnascens. B. Pariter ut præcedens ubique arboribus, muris, lignis adhæret; in medio crustaceus rugosus, margine in folia laciniata divisus.
- * 6. Lichen, *stellaris*, imbricatus, foliolis oblongis laciniatis angustis cinereis, scutellis pullis. L. graues schmalblätteriges Baummoss mit schwarzen Blüthen. Arboribus junioribus aut ramis minoribus cortice lævi vestitis adnascitur.
7. Lichen, *ciliaris*, foliaceus erectiusculus, laciniis linearibus ciliatis, scutellis pedunculatis crenatis. L. haarichtes büchsenförmiges Baummoss. Plerisque arboribus adnascitur, foliis angustis laciniatis incanis subtus glauco-viridibus glabris, margine pilis five setis rigidiusculis hispido; scutellis breviter pedunculatis nigris, limbo cinereo crenato cinctis.
- * 8. Lichen, *islandicus*, foliaceus adscendens laciniatus, marginibus elevatis ciliatis. L. graugrünes Erdmoß mit Mannstreuablättern. Muscus pulmonarius terrestris sanguineus. Jac. Breyn. qui circa Gedanum in collibus muscosis detexit hanc speciem & Ephem. Nat. Cur. descriptionem inseruit. Folia eryngio similia vel alcis cornua referentia, circa marginem teneris spinulis aspera, glauco-viridia ad basin rubra, peltæ in extremitatibus foliorum spadiceæ.
9. Lichen, *pulmonarius*, foliaceus laciniatus obtusus

Alga.

glaber, supra lacunofus, subtus tomentosus. L. Lungenfraut. Superior folli pagina viridis, exanthematibus albis reticulam formantibus ornata, inferior albescens & rufescens, folia lata in lacinias majores angulatas desinunt; in sylva bey Meinsfeld.

* 10. Lichen, *farinaceus*, foliaceus erectus compressus ramosus farinaceus, lateribus verrucosis. L. Baummof mit schmalen mehlichten Blättern. Folia angusta ramosa pallida, fructificationibus marginem occupantibus. Varietas foliis latioribus, verrucis marginalibus rarioribus, ad arbores & sepes ligneas copiose.

* 11. Lichen, *calicaris*, foliaceus erectus linearis ramosus lacunofus convexus mucronatus. L. forallenformiges Baummof. Muscus arboreus ramosus coralloides. B. Ramulis nascitur apice plerumque bifurcatis canaliculatis seu ab uno latere convexis ab altero concavis, lacunis oblongis notatis, glabris cinereo-viridibus; D. Henr. Jac. de la Morte mecum communicavit in sylvis bey der Karthause collectum.

* 12. Lichen, *prunastri*, foliaceus erectiusculus lacunofus, subtus tomentosus albus. L. Baummof mit Tannenhirschgeweihblättern. Folia plana lata divisa, cornua damæ referentia, superne coloris cinereo-glauci. Plantæ femineæ breviores minus ramosæ, scutellas concolores extremitatibus ramorum ferentes. Omnibus fere arboribus adnascitur.

13. Lichen, *caperatus*, pallide viridis rugosus margine undulatus. L. rosenformiges Baummof. Folia plura in orbem sparsa obtuse laciniata & rosæ instar explicata, crustæ modo adnascencia, & magnum quandoque spatium in corticibus arborum aut saxis occupantia; adulta scutellas proferunt majusculas concolores aut rufescentes.

14. Lichen, *caninus*, foliaceus repens lobatus obtusus planus subtus venosus villosus, pelta marginali adscendente. L. weißes Blätteriges Erdmof. Hie

Lichen

Lichen in terra super muscis herbaceis repit, iisque *Alga.*
adhæret; folia magna, ex basi angustiore dilatata,
marginibus lobatis obtusis, a parte superiore cine-
rea, inferiore alba, radiculis fibrosis candidis, quæ
muscis arcte adhærent; folia sibi invicem incuben-
tia satis amplum quandoque spatium occupant; in
Nehringischen Walde.

15. Lichen, *pyxidatus*, scyphifer simplex crenulatus
tuberculis fuscis. L. becherformiges Moß. Mus-
cus pyxioides terrestris. B. Ex crusta cinereo-vi-
ridi terram operiente tubuli surgunt ejusdem colo-
ris superius dilatati in scyphum terminati, mar-
gine crenulato, ex quo interdum alii scyphi ex
fuscis tuberculis enascuntur, crusta inferior tem-
pore foliacea evadit; in confinio sylvæ bey Brentau.

16. Lichen, *rangiferinus*, fruticulosus perforatus ra-
mosissimus, ramulis nutantibus. L. roth Korallen-
lenmoß. Caules erecti, in ramos divisi, brevissi-
mis & plurimis corniculis terminati. Tota planta
ex cinereo & virecente albicat, varietas vero cor-
niculis rufescentibus distincta; in Adpendice To-
mi I. ex Menzelio.

17. Lichen, *uncialis*, fruticulosus perforatus, ramulis
brevissimis acutis. L. weiß Korallenmoß. Mus-
cus terrestris, cauliculis albicantibus dichotomis
ramosis, ad divisuras ramorum perforatis, summi-
tatibus quasi pyxidatis perforatis & stellatis; in
monte inter Grünen Hof & Diwelsau sinistrorsum
sito latus septentrionale autumno occupat.

18. Lichen, *pliocatus*, filamentosus pendulus, ramis
implexis, scutellis radiatis. L. herabhängendes
Baummoß. Longissimis filis seu loris implexis &
ramosis, coloris cinerei seu glauco-viridis, ab ar-
borum ramis pendet hæc species in sylvis densiori-
bus. Reperi illam in sylvis olivensibus.

19. Lichen, *barbatus*, filamentosus pendulus subar-
ticulatus, ramis patentibus. L. Herabhängendes
Baum-

Alga.

Baummoss mit gegliederten Zweigen. *Muscus capillaceus longissimus*. B. Fere instar *Lichenis plicati* ex arboribus pendet, caules geniculis seu articulis distincti, crebris ramulis seu filamentis transversalibus in latera porrectis instructi; in sylvis bey der Karthause.

* 20. Lichen, *jubatus*, filamentosus pendulus, axillis compressis. L. herabhängendes Baummoss mit platten Zweigen. Caules superiore parte, ubi adhuc crassiores sunt, plani seu compressi videntur, cum in aliis speciebus ubique teretes sint; ceterum nullis filamentis horizontaliter ut in præcedente extensis, sed tantum longitudinalibus ramosis implexis tenuibus donati, coloris obscurioris; hinc inde parva vidi tubercula plana alba, sicut a Dillenjo observata sunt; bey der Karthause. Hanc & præcedentem speciem D. Henr. Jac. de la Motte mecum communicavit.

* 21. Lichen, *birtus*, filamentosus ramosissimus erectus, tuberculis farinaceis sparsis. L. sademartiges ästiges Baummoss. *Muscus ramosus*. Tabern. Ad cortices arborum & asseres sepium copiosissime nascitur, brevibus quidem sed dense complicatis filamentis ex cinereo virescentibus, ad asseres minor est.

22. Lichen, *floridus*, filamentosus ramosus erectus, scutellis radiatis. L. Scheibenmoss. *Muscus ramosus floridus*. Tabern. Cauliculi crassiusculi rigidi ramosi, fibris brevibus rigidis vestiti.

347. CHARA.

I. *Chara, vulgaris*, caulibus levibus, frondibus interne dentatis. L. stinkendes Wasserschaftheu. Wasserarmleuchter. Cauliculi longi tenues striati fragiles, folia linearia verticillata in duos vel plures denticulos divisa, seminibus rubris undique obsita, odor fortis & ingratus, qui & extra aquam penetrat, siquidem planta in vase servata & aquæ immerita

merfa totum foetere replevit conclave; in fossis sub *Alga*.
 aqua repit, & Lenticula palustri aut aliis plantis vel
 etiam luto obtegatur.

348. TREMELLA.

1. Tremella, *auricula*, sessilis membranacea auriformis cinerea. L. *Holunderschwamm*. *Fliederohrchen*. Planta irregularis figuræ, auriculam quodammodo referens, plicata rugosa, superne illosa, inferne glabra.
2. Tremella, *purpurea*, subglobosa sessilis solitaria glabra. L. *kleinster purpurfarbiger Baumschwamm*. Parvis constat tuberculis rotundis.

349. CONFERVA.

1. Conferva, *reticulata*, filamentis reticulatim coadunatis. L. *netzformiges Wassermosß*.

350. BYSSUS.

1. Byssus, *flos aquæ*, filamentis plumosis statantibus. L. *staubichter grüner Haarschimmel*. *Wasserblüthe*.
2. Byssus, *phosphorea*, lanuginosa violacea, lignis adnascens. L. *vielfarber Haarschimmel im faulen Holz*.
3. Byssus, *velutina*, filamentosa viridis. L. *weicher grüner Haarschwamm*.
4. Byssus, *antiquitatis*, pulverulenta atra. L. *schwarzer staubichter Mauerschimmel*.
5. Byssus, *saxatilis*, pulverulenta cinerea, rupes operiens. L. *grauer staubichter Steinschimmel*.
6. Byssus, *candelaris*, pulverulenta flava, lignis adnascens. L. *gelber staubichter Holzschimmel*.
7. Byssus, *botryoides*, pulverulenta viridis. L. *grüner staubichter Erdschimmel*.
8. Byssus, *lactea*, pulverulento-crustacea albissima. L. *weißer staubichter Baumschimmel*.

Algæ. Ad hunc ordinem Fucorum genus pertinet, quorum Menzelius tres species in Centuria Plantarum Gedanensium protulit, sed cum in mari ipso nascantur, nec nisi undarum vi ad littora ejiciantur, inter indigenas vix nominari debent.

Fungi.

D. Fungi.

Agaricus. Boletus. Hydnum. Phallus. Helvella. Peziza. Clavaria. Lycoperdon. Mucor. Cum difficillimum sit in hoc ordine species a varietatibus semper tuto distinguere, plantas quas vidi hic indicabo, non ubique hujus distinctionis ratione habita.

351. AGARICUS.

1. Agaricus, *campestris*, stipitatus, pileo convexo squamato albido, lamellis ruffis. L. weisser unten rother Blätterschwamm. Champignon.
2. Agaricus, *piperatus*, stipitatus, pileo planiusculo lactescente, margine deflexo, lamellis incarnato pallidis. L. weisser unten fleischfarber Blätterschwamm. Pfifferling.
3. Agaricus, *deliciosus*, stipitatus, pileo testaceo, suco lutescente. L. rother Blätterschwamm. Reiske. idem est qui Tomo I. ex Gleditschii Methodo vocatur Agaricus pileolo hemispharico, in centro depresso & in margine fornicato, petiolo brevi & crasso. Petiolus cavus.
4. Agaricus, *muscarius*, stipitatus, lamellis dimidiatis solitariis, stipite volvato, apice dilatato, basi ovato. L. rother weißgefleckter Fliegenschwamm. Hujus varietas: Agaricus volva exceptus, pileolo orbiculari fusco maculato in margine striato, petiolo anulato in basin tuberosam desinente. Gleditsch. brauner weißgefleckter Fliegenschwamm. in sylva hinter dem Barentwinkel.

5. *Agaricus, integer*, stipitatus, lamellis omnibus magnitudine aequalibus. L. rother unten weisser Blätterschwamm mit weissem Stiel. *Fungi.*
6. *Agaricus, dentatus*, stipitatus, pileo convexo, lamellis basi mucrone dentatis. L. gelber unten bleicher Blätterschwamm.
7. *Agaricus, cinnamomeus*, stipitatus, pileo sordide flavo, lamellis luteo-ruffis. L. unreingelber unten röthlicher Blätterschwamm.
8. *Agaricus, equestris*, stipitatus, pileo pallido, disco stellatim luteo, lamellis sulphureis. L. bleicher unten schwefelgelber Blätterschwamm.
9. *Agaricus, georgii*, stipitatus, pileo flavo convexo, lamellis albis. L. schwefelgelber unten weisser Blätterschwamm.
10. *Agaricus, extinctorius*, stipitatus, pileo campaniformi albido lacero, lamellis niveis, stipite subbulboso subulato nudo. L. ganz weisser kegelformiger Blätterschwamm.
11. *Agaricus, fimetarius*, stipitatus, pileo campanulato lacero, lamellis nigris lateraliter flexuosis, stipite fistuloso. L. weisser unten schwarzer Blätterschwamm.
12. *Agaricus, umbelliferus*, stipitatus, pileo plicato membranaceo, lamellis basi latioribus. L. kleinster weisser Blätterschwamm.
13. *Agaricus, clavus*, stipitatus, pileo luteo convexo striato, lamellis stipiteque albis. L. fleiner pomeranzfarbiger unten weisser Blätterschwamm.
14. *Agaricus volva minore exceptus*, pileolo orbiculari integerrimo, petiolo anulato, radice tuberosa. Gleditsch. ganz weisser glatter Blätterschwamm mit sehr langem Stiel.
15. *Agaricus volva exceptus*, pileolo hemisphaerico integerrimo, petiolo gracili præalto fistuloso. Gleditsch. brauner unten grauer Blätterschwamm.

Fungi.

16. *Agaricus, cantharellus*, stipitatus, lamellis ramosis decurrentibus. L. ganz gelber Blätterschwamm. gelber Pfifferling. Fungus angulosus & velut in lacinias sectus. B. idem est qui Tomo I. ex Gleditschii Methodo vocatur *Agaricus luteus*, pileolo turbinato in margine anguloso laciniato & varie contorto, lamellis crassis venosis ramosis & crispis. Totus croceus & esculentus, lamellæ cum pilei substantia continuæ nec ut in ceteris ab illa distinctæ.
17. *Agaricus* pileolo orbiculari dilute fusco, vertice saturatiore, in margine striato, lamellis subluteis laxis, petiolo concolore. Gleditsch. hellbrauner unten gelber Blätterschwamm.
18. *Agaricus* pileo lato flavo. gelbe Reize. Totus luteus succum fundens croceum & acrem. Varietas videtur *Agarici deliciofi*.
- * 19. *Agaricus* pileolo hemisphærico amplo, desuper a centro versus peripheriam striato, petiolo cylindraceo fistuloso. Gleditsch. braungelber unten schwarzer Blätterschwamm. Poggenstul nobis. Pileus primum ovatus seu campanulatus, postea magis expansus ex livido nigricans margine lacero, lamellæ nigrae, petiolus albus tenuis cavus; ad radices arborum in hortis gregatim nascitur locis umbrosis autumnno.
- * 20. *Agaricus* totus albus, pileo plano. ganz weisser platter Blätterschwamm. Süßling nobis. esculentus.
- * 21. *Agaricus* pileo plano vel centro depresso rubro, lamellis albis, petiolo rubro. rother unten weisser Blätterschwamm mit rothem Stiel. Röhrling nobis. esculentus.
- * 22. *Agaricus* ex una basi multiplex croceus squamosus, pileolo hemisphærico, squamis fuscis, lamellis luteis, petiolo crasso cavo squamoso. gelber vielfacher Blätterschwamm mit braunen Schuppen. in sylva hinter dem Bärenwinkel, Septemb.
- * 23. Aga-

23. *Agaricus pileolo parvo albido rugoso, lamellis laxis albis, petiolo alto tenui rufo.* *Musseron, Sapore & odore allii quandam speciem æmulatur; bey Karlsau & alibi, locis apricis elatioribus, Augusto & sequentibus mensibus.* *Fungi.*
24. *Agaricus pileo magno coriaceo subalbido glabro plano margine fornicato, lamellis nigris, petiolo albo brevi crasso solido.* *weißlichter unten schwarzer lederhafter Blätterschwamm.* *Peculiari & ingrato odore a reliquis diverso distinguitur; sub finem Augusti in collibus hinter dem grünen Hofe.*
25. *Agaricus parvus sanguineus, pileo glabro fornicato, lamellis laxis, petiolo alto, fleiner ganz blutrother Blätterschwamm.* *Lamellæ dilutius rubent.*
26. *Agaricus coriaceus, pileo plano albo squamis fuscis, vertice papillato fusco, lamellis albis crispatis, petiolo longo fistuloso variegato, annulo excepto.* *weißer lederhafter Blätterschwamm mit braunen Schuppen.* *Petiolus acetabulo quodam insertus, a quo & lamellæ oriuntur, sicut in Agarico 20 Gleditschii, cum quo & colore & centro papillato & petiolo variegato convenit, in aliis vero differt, præsertim pileo non lacero & filamentoso, sed integro coriaceo; in sylva sub finem Augusti.*
27. *Agaricus ex una basi multiplex, radice tuberosa, pileo magno fornicato aut plano alcido, squamis fuscis, lamellis albis, petiolo annulato.* *vielscher weißlicher Blätterschwamm mit braunen Schuppen.* *Pilei figura primum conica & campanulata tandem mutatur in planam, dum erumpit fusca vestitur cuticula, quæ mox in squamas rumplitur, centro fusco inanente, reliqua superficie inter squamas ex dilutissimo fusco albida, per ætatem candidissima filamentosa, petiolus brevis solidus crassus amplissimo annulo persistente cinctus; in horto reperi autumnò.*
28. *Agaricus sessilis multiplex, superne fuscus, lamellis*

Fungi.

mellis albis. brauner unten weisser Blätterschwamm ohne Stiel. ad truncos & ramos arborum vetustarum. Forsterus hanc speciem misit.

- * 29. Agaricus parvus, pileo conico ex plumbeo albescente striato, lamellis albis, petiolo alto tenui cavo superne albo inferne fusco. kleiner kegelförmiger bleisfarbiger unten weisser Blätterschwamm. in Karlsruhe, Octobr.
- * 30. Agaricus pileo campanulato versus peripheriam striato dilute fusco, vertice dilutiore, lamellis intense fuscis, petiolo alto tenui & tenero solido. glockenförmiger hellbrauner unten dunkelbrauner Blätterschwamm. Præcedente paullo major in Karlsruhe, Octobr.

352. BOLETUS.

- 1. Boletus, *versicolor*, acaulis, fasciis dicoloribus, poris albis. L. brauner unten weisser Löcherschwamm mit bunten Zirkeln, ohne Stiel.
- 2. Boletus coriaceus squamosus sessilis & multiplex, lobis varie divisus & expansis, tubulis tenuissimis connexis angulosis. Gled. bunter unten weisser Löcherschwamm mit wellenformigen Zirkeln, ohne Stiel.
- 3. Boletus, *luteus*, stipitatus, pileo pulvinato subviscido, poris rotundatis convexis flavissimis, stipite albido. L. brauner flebrichter unten gelber Löcherschwamm.
- 4. Boletus, *bovinus*, stipitatus, pileo glabro pulvinato marginato, poris compositis acutis, porulis angulatis brevioribus. L. brauner glatter unten grüngelber Löcherschwamm.
- * 5. Boletus pileolo rotundo plano in vertice elato, desuper e rubro spadiceo. inferne flavo, petiolo ex albo & fulvo variegato. Gled. rothbrauner unten gelber Pilz mit buntem Stiel. in colle fruticoso, August. Hujus Varietas: Boletus pileolo latissimo hemi-

hemisphaerico, desuper ferrugineo-rubente, inferne cum crasso petiolo subflavo. Gled. Steinpilz. Fungus Augusti mensis. B. Alia Varietas: Boletus pileolo hemisphaerico, superne viscido & fulvo, inferne luteo, petiolo candido flavescente punctis & lituris nigricantibus distincto. Gled. dunkelgelber Flebrichter Pilz. Pempfe nobis. Septembr. Fungi.

353. HYDNUM.

1. Hydnum, *tormentosum*, stipitatum, pileo plano infundibuliformi. L. dunkelbrauner trichterformiger Stachelschwamm. Hujus Varietas: Boletus coriaceus, pileolo campanulato inverso desuper sericeo & fulvo-ferrugineo lineis concentricis distincto, tubulis subtus connexis echinato-denticulatis. Gled. bunter trichterformiger saumetartiger Stachelschwamm. in sylva hinter dem Bärenwinkel, Septemb.
- * 2. Hydnum stipitatum, pileo plano, centro depresso. weißlicher Stachelschwamm mit hohem Wirbel. Pileus sordide albus, circulis obscurioribus variegatus, centro fusco depresso, inferne candidus, petiolo fusco.

354. PHALLUS.

1. Phallus, *impudicus*, volvatus stipitatus, pileo celluloso. L. weißer Gichtschwamm. Eichstadius reperit.
2. Phallus, *esculentus*, pileo ovato celluloso nudo rugoso. L. Morchel.

355. HELVELLA.

1. Helvella, *mitra*, pileo deflexo adnato lobato difformi. L. Galtenschwamm.

Fungi. Helvellæ plures species vidi, sed determinare non audeo, quia hoc fungorum genus non constantis est figuræ. Helvella in prior editione Elvela dicitur.

356. PEZIZA.

1. *Peziza, lentifera*, campanulata lentifera. L. *Becher-schwamm*. Hujus Varietas: *Peziza sessilis campanulata*, extus pilosa & fusca, intus striata plumbea glabra. Gled. Cyathum exacte refert, in quo semina duo vel tria nuda jacent; radículas agit in terram seu lignum aëri expositum; in horto, Septembr.

357. CLAVARIA.

1. *Clavaria, pistillaris*, claviformis simplicissima. L. *einfacher Kaulschwamm*.
2. *Clavaria, hypoxylon*, ramoso-cornuta compressa. L. *ästiger schwarzer Kaulschwamm mit weissen Epizhen. schwarzer Korallenschwamm*.
- * 3. *Clavaria, coralloides*, ramis confertis ramosissimis inæqualibus. L. *gelber Ziegenbart*. Hujus datur varietas ramis rubris, *rother Ziegenbart*, ambæ esculentæ ramulis innumeris contiguis terminatæ; in sylvis autumnno.
- * 4. *Clavaria* ramis paucioribus laxioribus longioribus. *gelber Korallenschwamm*. *Coralloides* minus ramosa flava, corniculis longioribus. Haller. Ramuli distantes expansi, apicibus bi-vel trifidis aut obtusis; in sylvis autumnno.
- * 5. *Clavaria* ramosa, apicibus latis crispatis. *trauser Ziegenbart*. Sic enim adpellandam & huc referendam credo plantam, quæ Jo. Phil. Breynio ex sylva zur guten Herberge mense Septemb. oblata, &

eo in peculiari scheda sequentem in modum descripta. Coralloides intybacea pallido carnea. An. 1719. primum hujus coralloidis specimen ad me missum, magnitudine humanum caput maximi moduli superabat, pondere tres ferme æquabat libras, tota crispa, coloris externe pallido-carnei, marinam spongiam majorem eminus non male referens, odorem fundebat fungosum quidem sed gratissimum instar Coralloidis ramosæ vulgaris, sed magis gratum. Caule nitebatur sesqui unciam crasso, eoque solido, externe & interne candido, mox in plures ramos minus crassos, eosque denuo in plurimos tenuiores subdivisos pariter solidos & candidos dividebatur, brassicæ caulifloræ instar. Ultimæ ramificationes in foliacea ornamenta, chartæ pergamenæ crassitie, eleganter crispa extendebantur, colore pallide carneo, qui circa extremitates sensim intendebatur, prædita, substantia quasi cartilagineæ. Totus fungus temporis tractu non putrescebat, sed exsiccabatur, nec a vermibus, diutius licet servatus, tentabatur. Anno subsequente 1720. aliud hujus Coralloidis specimen priori non longe minus nihilque elegantia cedens a muliercula quadam ad me deferebatur.

Fungi.

358. LYCOPERDON.

1. Lycoperdon, *bovista*, subrotundum lacerato-dehiscens. L. grosser kugelrunder glatter Staubschwamm. Bostf.

* 2. Lycoperdon turbinatum maximum scabrum cinereum, basi longissima & crassa, grosser birnformiger rauher Staubschwamm. Priorem magnitudine superat; in monte zwischen Grünen Hof und Diwelsau.

* 3. Lycoperdon globosum & aculeatum candidum, basi longissima crassa. Gled. fleiner stachelichter Staubschwamm. Fungus petiolatus, superficie
M. 3 petioli

Fungi.

petioli & globi primum tuberculata postea aculeata;
in sylva hinter dem Bärenwinkel.

- * 4. *Lycoperdon sessile scabrum*, kleiner rauher Staubschwamm. Fungus minor albus subrotundus acaulis scaber.
- * 5. *Lycoperdon globosum rufo-fuscum sessile*, radice tenui. kleiner rothbrauner kugelrunder Staubschwamm mit feiner Haarmurzel. ex locis remotioribus.

359. MUCOR.

- 1. *Mucor, mucedo*, stipitatus, capsula globosa. L. schwarzer Schimmel.
- 2. *Mucor, glaucus*, stipitatus, capitulo subrotundo aggregato. L. grauer Schimmel.
- 3. *Mucor, crustaceus*, stipitatus, spicis digitatis. L. weisser Schimmel.
- 4. *Mucor, erysiphe*, albus, capitulis fuscis sessilibus. L. weißbrauner Schimmel.
- 5. *Mucor, sphaerocephalus*, perennis, stipite filiformi nigro, capitulo globoso cinereo. L. schwarzgrauer Schimmel.

INDEX GENERUM.

A.

A cer	325	Anthyllis	240
Achillea	285	Aphanes	47
Aconitum	183	Apium	105
Acorus	123	Aquilegia	184
Acrostichum	332	Arabis	232
Aetæa	176	Arbutus	141
Adoxa	137	Arenaria	151
Aegopodium	106	Arctium	265
Aethusa	100	Artemisia	274
Agaricus	351	Arundo	22
Agrimonia	160	Asarum	158
Agrostemma	154	Asparagus	127
Agrostis	20	Asperugo	56
Aira	23	Asperula	41
Ajuga	191	Astragalus	247
Alchemilla	44	Athamanta	92
Alifina	128	Atriplex	327
Allium	117	Avena	32
Alopecurus	19		
Alfinc	110		
Alyssum	224		
Amaranthus	304		
Anagallis	61		
Anchusa	58		
Anemone	186		
Angelica	95		
Anthemis	284		
Anthericum	120		
Anthirrinum	215		
Anthoxanthum	10		

B.

Ballota	200
Bellis	281
Berberis	125
Betonica	194
Betula	302
Bidens	271
Boletus	352
Borago	54
Brassica	243
Briza	26

Ervum	244	Hippuris	I
Eryngium	85	Holcus	324
Erysimum	228	Holosteum	36
Evonymus	77	Hordeum	29
Eupatorium	272	Hottonia	63
Euphorbia	162	Humulus	319
Euphrasia	212	Hydnum	353
		Hydrocharis	322
F.		Hydrocotyle	107
		Hyoscyamus	67
Fagus	310	Hyoferis	261
Festuca	339	Hypericum	251
Filago	289	Hypnum	342
Fotinalis	338	Hypochæris	262
Fragaria	171		
Fraxinus	328	I.	
Fumaria	236		
		Iasione	293
G.		Iberis	223
		Impatiens	291
Galanthus	116	Intula	280
Galeopsis	108	Iris	13
Galium	42	Iuncus	124
Gentiana	84	Iungermannia	343
Geranium	234	Iuniperus	323
Geum	174		
Gladiolus	12	L.	
Glaux	73		
Glécoma	196	Lactuca	255
Globularia	37	Lagurus	21
Gnaphalium	275	Lamium	197
		Lapsana	263
H.		Laserpitium	93
		Lathræa	214
Hedera	79	Lathyrus	242
Helvella	355	Ledum	139
Heracleum	94	Lemna	298
Herniaria	80	Leontodon	258
Hieracium	259	Leonurus	202
		M 5	Lepi-

Lepidium	220	N.	
Lichen	346	Nepeta	193
Ligusticum	97	Nicotiana	74
Ligustrum	3	Nymphæa	179
Lilium	118		
Linum	113	O.	
Lithospermum	52	Oenothera	130
Lolium	33	Ononis	239
Lonicera	75	Onopordum	269
Lotus	249	Ophioglossum	330
Lunaria	225	Ophrys	294
Lychnis	155	Orchis	293
Lycoperdon	358	Origanum	203
Lycopodium	335	Ornithogalum	119
Lycopsis	55	Ornithopus	246
Lycopus	7	Orobus	241
Lyfimachia	60	Osmunda	331
Lythrum	159	Oxalis	153

M.

P.

Malva	235	Panicum	17
Marchantia	344	Papaver	178
Marrubium	201	Parietaria	326
Matricaria	283	Paris	136
Medicago	250	Parnassia	111
Melampyrum	213	Pastinaca	103
Melica	24	Pedicularis	211
Melissa	206	Peziza	356
Melirtis	209	Phalaris	16
Mentha	195	Phallus	354
Menyanthes	64	Phascum	337
Mercurialis	321	Phellandrium	98
Mnium	340	Phleum	18
Monotropa	142	Phyteuma	71
Mucor	359	Pimpinella	104
Myagrurn	218	Pinguicula	5
Myofotis	59	Pinus	313
Myofurus	115	Plantago	40
Myriophyllum	307	Poa	

Poa	25	Salvia	8
Polygala	237	Sambucus	109
Polygonum	135	Sanicula	86
Polypodium	334	Saponaria	146
Polytrichum	339	Saxifraga	144
Populus	320	Scabiosa	38
Poramogeton	48	Scandix	102
Potentilla	172	Scirpus	14
Prenanthes	257	Scleranthus	145
Primula	62	Scorzoneria	253
Prunella	208	Scrophularia	216
Prunus	164	Scutellaria	207
Pteris	333	Sedum	152
Pulmonaria	51	Selinum	91
Pyrola	140	Sempervivum	163
Pyrus	167	Senecio	278
		Serapias	295
		Serratula	266
Quercus	309	Silene	149
		Sinapis	230
		Sisymbrium	227
		Sium	96
Ranunculus	188	Solanum	70
Raphanus	231	Solidago	279
Reseda	161	Sonchus	254
Rhamnus	76	Sorbus	166
Rhinanthus	210	Sparganium	300
Ribes	78	Spartium	238
Riccia	345	Spergula	156
Rosa	169	Sphagnum	336
Rubus	170	Spiræa	168
Rumex	126	Stachys	199
		Statice	112
		Stellaria	150
		Stratiotes	185
		Symphytum	53
Sagina	49		
Sagittaria	308		
Salix	315		
Salsola	82		
		Tanacetum	272

T.

Teu.

Teuerium	192	V.	
Thaliætrum	187		
Thlaspi	221	Vaccinium	132
Thymus	205	Valeriana	11
Tilia	180	Verbascum	68
Tordylium	88	Verbena	6
Tormentilla	173	Veronica	4
Tragopogon	252	Viburnum	108
Trapa	45	Vicia	243
Tremella	348	Vinca	69
Trientalis	129	Viola	290
Trifolium	248	Viscum	317
Triglochin	127	Ulmus	83
Triticum	30	Urtica	303
Trollius	189		
Turritis	229	X.	
Tussilago	276		
Typha	299	Xanthium	305

INDEX SYNONYMORUM.

A lfine	49	Equisetum	306
Anagallis	4	Festuca	32
Angelica	91	Filicula	334
Aster	280. 286	Filix	334
Atriplex	81	Fungus	351. 352
Blitum	304	Gnaphalium	289
Boletus	353	Gramen arvense	27
Bursa pastoris	223	avenaceum	20. 23
Caryophyllus	147	caninum	324
Cerasus	164	cyperoides	301
Chamædrys	4	loliaceum	34
Cichorium	260	mannæ	35
Cicutaria	101	montanum	35
Conyza	271. 280. 286. 287	nemorosum	23
Coralloides	357	paniceum	17
Cyperus	301	pratense	10. 35
		Gramen	

Gramen spica brizæ	34	Napus	233
supinum	20	Onobrychis	247
Grossularia	78	Othonna	286
Helenium	280	Pilosella	259
Helleborine	295	Polytrichum	340
Hieracium	260. 261. 262	Pulsatilla	186
Hyoferis	262	Quinquefolium	172
Jacobæa	278. 286	Rapistrum	231
Kali	82	Rapunculus	72. 292
Lapathum	126	Sanicula	5
Lathyris	162	Scordium	192
Lenticula	2	Selago	335
Leucojum	116	Seseli	91
Lunaria	331	Sideritis	199
Lyfimachia	4. 199	Stoebe	288
Malus	167	Tithymalus	162
Millefolium	188. 285	Verbasculum	62
Muscus	335. 342. 346	Viola lunaria	225
Myrrhis	102	Urtica	197

Register.

A.

A ckelen	184	Baldrian	11
Ackerknoblauch	117	Ballrosen	108
Ackermünz	195	Bartsch	94
Ackernägleingras	36	Basillen	205
Ackerrrettich	231	Bathengel	4
Ackerruhrkraut	289	Baummoß	341. 343. 346
Ackersalat	11	Baumschwamm	348
Ackerstabiöse	38	Baurensenf	221. 224
Ackerstrauchgras	20	Becherschwamm	356
Ackertresp	34	Beintwell	53
Ackerzwiebel	119	Benedictenkraut	174
Ahlkirschen	164	Berggras	10. 20. 35
Ahornbaum	325	Bergklee	248
Allant	280	Bergknoblauch	117
Allranken	70	Bergküchern	242
Alpenhanenfuß	189	Bergmünz	205
Ampfer	126	Bergpeterlein	92
Andorn	7. 199. 200. 201	Berggranunkel	189
Angelik	91. 95	Bergriedgras	22
Apfel	167	Bergruhrkraut	275
Argentonerdslein	178	Bergsanickel	5
Aipe	320	Bergschilf	22
Altich	109	Bergschmielen	23
Augentrost	212	Bergtresp	34
		Bertram	285
		Eesentkraut	220. 224. 227
		Ettonick	194
		Eysfuß	274
		Fiberklee	64
		Fibernell	104
		Filsentkraut	67

B.

Bachbungen	4		
Bachmünz	195		
Bärenklau	94		
Bärlapp	335		
			Binz

Bingelkraut	321	D.	
Binsen	14. 138	Darrgras	324
Bisamhanenfuß	137	Distel	39. 85. 254. 257.
Bisamknabenkraut	293		266. 267. 269. 270
Birke	302	Dorant	285
Birti	167	Dost	203. 204
Blätterschwamm	351	Dotterblum	198
Blaubeeren	132	Drachenwurz	297
Blumenbinfen	138	Drathschmielen	23
Blumengras	150	Drespe	34
Blutgras	17	Drendistel	270
Blutstorchschnäbel	234	Dreyfaltigkeitsblum	290
Bocksbart	252	Dürrwurz	277. 278. 280
Bocksheeren	170		286
Bosist	358	Dungtas	15
Borragen	54	E.	
Brackdistel	85		
Brannellen	208	Ehrenpreis	4
Braunwurz	216	Eibischbeer	166
Brenneßel	303	Eiche	309
Brombeeren	170	Einbeer	136
Bruchkraut	80	Einblatt	122
Bruchweide	315	Eisenhüttlein	183
Bruchwurz	152	Eisenkraut	6
Brunnenfarnkraut	334	Ellerbaum	302
Brunnkress	227	Elfenbeer	164
Brustkraut	112	Elzbeeren	165
Buche	310. 311	Engelsfuß	334
Buchfohl	259	Entenfloot	298
Buchwinde	135	Entengras	35
Burretsch	54	Ephen	79. 298
Buschkrötengras	124	Eppich	105
Butterblum	258	Erbbeeren	171
		Erdbeersüßfingerkraut	172
		Erdmoß	340. 342. 346
		Erdrauch	236
		Erdschimmel	350
		Erdspinnenkraut	120
		Erle	302
			Eische
C.			
Champignon	351		
Chondrillen	255. 256		

Esche	328	Fuchsschwanzgras	19. 21
Espe	320	Fünffingerkraut	172

S.

G.

Faltenschwamm	355	Gänsblümlein	281
Farnkraut	332	Gänsblum	282
Farnmoß	342	Gänsdistel	254. 257.
Faulbaum	76	Gänserich	172
Federwassergarbenkraut	307	Gänsfuß	81
Feigwarzkraut	188	Gänspappeln	235
Feldfrötengras	124	Gamanderlein	4. 192
Feldkümmel	205	Gauchblum	155
Feldnelken	147	Gauchheil	61
Fenchgras	17. 18	Geisbart	168
Ferkleinkraut	261. 262	Geisblatt	75
Fette Henne	152	Genist	238
Fettkautsch	11	Genziarelle	84
Fichte	313	Gerstentresp	34
Fieberkraut	207	Gerstentwalg	29
Fingerhut	217	Gichtschwamm	354
Finkensamen	218	Giersch	106
Fischmelte	81	Glanz	16
Flachs	113	Glasakraut	326
Flachsgras	15	Gliedkraut	199
Flachsseiden	46	Glocken	184
Flieder	109	Glöcklein	72
Fliederrohrchen	348	Goldblum	282
Fliegenschwamm	331	Goldwurz	118
Flittergras	26	Gottesgnad	234
Flöhkraut	135. 280	Gras 10. 14	35. 112. 124.
Floffenblum	288		127. 301
Flußkraut	48	Grasllilien	120
Föhren	313	Grindwurz	126
Frauenschuh	296	Gülden Gänfel	191
Frensamkraut	290	Gülden Milzkraut	143
Froschbiß	322	Gündelreben	196
Froschmünz	206	Gürtelkraut	335
Frühlingstüchenschelle	186	Güter Henrich	81

S.		Hinbeerren	170
Haarschimmel	350	Hinschfraut	70
Haarschwamm	350	Hirschheilwurz	92
Haarstrauchgras	20	Hirschwurz	93
Haberdistel	267	Hirsegras	17
Habergras	32	Hirtentasche	221
Habichtkraut	259	Holunder	109
Händleinwurz	293	Holunderschwamm	348
Hagedorn	165	Holwurz	236
Hagebuche	311	Holzappel	167
Hagebutten	169	Holzbirn	167
Halskraut	72	Holzschimmel	350
Hanbutten	169	Hopfen	319
Hanenfamm	210	Hopfenflee	248
Hanenkopf	247	Hornblatt	306
Hanensfuß	137, 186, 188, 189	Hünerdarm	4, 61, 110
	318	Hünerraute	4
Hanf	198, 271, 287	Hustattich	276
Hanfstrauch	215	Hundsmelte	81
Harnkraut	3	Hundspeterlein	100
Hartriegel	312	Hundsbiolen	289
Haselstrauch	158	Hundstweizen	31
Haselwurz	26	Hundszung	57, 59
Hasengras	248	Hungerblumlein	219
Hasenflee	254, 263	Hutblum	5
Hasenkohl	87		
Hasenohrlein	235	J.	
Hasenpappeln	239	Jakobskraut	278
Hauhechel	163	Je länger je lieber	70
Hauslaub	152	Jgelskroffen	303
Hauswurz	311	Johanniskraut	251
Hauubuche	230	Johannistrauben	78
Hederich	329		
Heermos	133, 315	K.	
Heidekraut	132, 141	Kabbig	323
Heidelbeeren	227	Kälberkropf	101
Heidesenf	22	Käulschwamm	357
Helm	202	N	Kal
Herzgespann			

Ralmus	123	Kreß	223, 224, 226, 227
Rameelheu	138	Kreuzblum	237
Ramillen	283	Kreuzgenzianelle	84
Rammgras	28	Kreuzkraut	278
Rardobenedikten	268	Krisbeeren	78
Rartenbistel	39	Kristinkenkraut	280
Rarthäusernelken	147	Kristophelskraut	176
Razenmünz	193	Krötendill	284
Razenpfötlein	275	Krötengras	124
Rellerhals	134	Kropfwurz	216
Rerzenkraut	68	Kuckucksblum	155
Riesern	313	Küchenschelle	186
Rirschen	164	Küchern	241, 242
Rlapper	210	Kuhblumen	190
Rlapperrosen	178	Kuhweizen	213
Rlebkraut	42, 56	Kunigundenkraut	272
Rlebnelken	155		
Rlee	64, 153, 240, 248		L.
	250		
Rlette	265, 305	Labkraut	42
Rlettenkörfel	88	Läusekraut	211
Rnabenkraut	152, 293, 293	Leberblumen	111, 186
Rnauel	145	Leberkraut	344, 345
Rnaulgras	27	Leckritz	247
Rnebel	156	Lehmblätter	276
Rnoblauch	117, 192	Leindotter	218, 228
Rnoblauchkraut	228	Leinkraut	215
Rnöterich	156	Lieschgras	16, 18
Rnopfkrotengras	124	Lieschkolben	299
Rnotengras	25	Liguster	3
Rkörfel	88, 101	Lilien	120
Rohl	229, 254, 263	Lilien Konvallien	122
Rorallenmoß	346	Lindenbaum	180
Rorallenschwamm	357	Linenbaum	325
Rornblum	288	Linsen	298
Rornelbaum	43	Linsenkraut	2
Rornwuth	198	Löcherschwamm	352
Rragbeeren	170	Löffelblatt	222
Rrebsdistel	269	Löffelkraut	222

Löwenmaul	315
Löwenzahn	258
Lulch	33
Lungenkraut	51. 259. 346

m.

Mäufegerst	29
Mäusöhrlein	59. 259
Mäuschwänglein	115
Mannaschwengel	35
Mannstreu	69
Margarethenblumen	281
Margendreher	294
Marienblumen	281
Mariengras	324
Mariendöselein	149. 155
Markkraut	105
Maßlieben	37. 281
Mauergänßfuß	81
Mauerpfeffer	152
Mauerschimmel	350
Mayenblumen	122
Meerbrackdistel	85
Meergras	112
Meerhirsen	52
Meerjakobskraut	278
Meermelte	327
Meernelken	112
Meerwermuth	274
Meeske	41
Mehlbeeren	165
Melte	81. 327
Mengelwurz	126
Merzbeilchen	289
Meyer	304
Meyerblumen	129
Meyerkraut	42
Mire	110

Mistel	317
Mistmelte	81
Mudelgeer	84
Mohn	178
Mondraute	331
Mondviol	225
Morchel	354
Mosß	335. 338. 340. 343. 346. 349
Mosßbeeren	132
Mottenkraut	275
Münchskappen	183
Münz	193. 195. 205. 206
Mummeln	179
Musseron	351

n.

Nabelkraut	107
Nachtschatten	70. 293
Nadelförfel	47
Nagleingras	33. 156
Narrenkolben	299
Natterkraut	253
Natterwurz	135
Natterzünglein	330
Nelken	112. 147. 155
Nessel	197. 199. 209. 303
Nieswurz	295

o.

Ochsenzung	50. 55. 58
Odermennig	160
Ohnblatt	214
Olsenich	91
Orant	215

p.

Pappelbaum	320
Pappeln	235

Pastinack	103	Niedgras	16. 301
Peltschen	245	Rindsaug	282. 284
Pempfe	352	Rittersporn	182
Pestlenzwurz	276	Rockentresp	34
Peterlein	92. 96. 99. 100	Rodel	210. 211
Pfaffenröhrlein	258	Röster	83
Pfefferbaum	134	Röthling	351
Pfeilkraut	308	Rohrglanz	16
Pfennigkraut	60	Rohrgras	14. 22
Pfifferling	351	Rohrkolben	299
Pfriemengras	22	Rohrschilf	22
Pfrimmen	238	Romeyenblumen	283
Pilz	352	Rosen	169
Poggenstul	351	Rosmarin	139
Poley	195. 206	Rosfenchel	91
Porsch	139	Rosghub	276
Preusselbeeren	132	Rosmünz	195
Purgirflachs	113	Rothbuche	310

C.

Obeckgras	30	Ruprechtskraut	275. 289
Obeckweizen	30		234
Owendel	205		
Owitzchen	166		

S.

R.

Raben	154	Saaltweide	315
Rainkohl	263	Saffor	268
Ranunkel	188. 189	Salat	11. 255
Rapunzel	71. 72	Salben	8
Rauten	227	Salzkrant	82. 128
Rebarberbeeren	125	Samkraut	48. 135
Reinfahrn	273. 282. 285	Sandfench	18
Reizke	351	Sandkraut	151
Rettich	227. 231	Sandschilf	22
Rheinblumen	215	Sanickel	5. 86
Rheinweiden	3	Sauerampfer	126
		Sauerklee	153
		Saurach	125
		Schachtelhaln	329

Schaf

Schafampfer	126	Senf 221. 227. 228. 230	
Schafgarbe	285		232
Schafgrindkraut	292	Sichelflee	250
Schaffschwingel	35	Siegwurz	12
Schaftheu 306. 329. 347		Sigmarstraut	235
Schamkraut	81	Sinnau	44
Scharlach	8	Sinngrün	69
Schartenkraut	266	Skabiose	38
Scheibenmoß	346	Sommerviehgras	25
Schellkraut 177. 188		Sommervurz	142
Schierling 90. 97. 98		Sonnenblum	181
Schießbeerbaum	76	Sonnengünzel	181
Schildbeseintraut	224	Sonnenthau	124
Schilf	22	Sonnenwendwolsßmilch	162
Schimmel 350. 359		Sorge	290
Schlangenmord	253	Spargel	121
Schleedorn	164	Speerdistel	267
Schlüsselblum	62	Sperberbaum	166
Schmerbel	81	Sperst	156
Schmielen	23	Spindelbaum	77
Schneckenflee	250	Spizwegerich	40
Schneebumen	116	Spingkörner	162
Schneetropfen	116	Springkraut	162
Schöngras	24	Springfamentkraut	291
Schotenflee	249	Stabwurz	274
Schotenweiderich	131	Stachelbeeren	78
Schuppentwurz	214	Stachelnuß	45
Schwaben	35	Stachelschwamm	353
Schwalbenkraut	177	Staubschwamm	358
Schwamm 348. 350. 353		Stechapfel	66
Schwarzdorn	164	Steinblumen	111
Schwelken	108	Steinbrech 144.	168
Schwerdtlilie	12	Steinfarnkraut	334
Schwingel	35	Steinfünffingerkraut	172
Seebinsen	14	Steinflee	248
Seebumen	64. 179	Steintreß	223
Seetanne	1	Steinleberkraut	344
Seisenkraut	146	Steinmoß	346

Steinpilz	352	U.	
Steinsamen	52		
Steinschimmel	350	Udramp	83
Stendelwurz	293	Ulmbaum	196
Stephanskraut	9		
Sternblum	150	V.	
Sternkraut	2. 280		
Storchschnabel	234	Vergiß mein nicht	59
Straußgras	20. 25	Viehgras	25
Streichblumen	284	Violen	289
Streichkraut	161	Vogelbeer	166
Stucknessel	199	Vogelkirschen	164
Stuhr	304	Vogelklauen	246
Süßholz	247	Vogelkraut	49. 73. 110
Süßling	351		148. 156
Sumpfbinsen	14	Vogelnest	89. 294
Sumpfschachtelkraut	259	Vogelwicken	243
Sumpfsnöß	336. 340		
Sumpfsolisenich	91	W.	
Sumpsviol	290		
Susannenkraut	4	Wacholder	323
		Waldangelick	95
		Waldbinsen	14
		Waldgänsdistel	257
		Waldglöcklein	72
		Waldgras	24
		Waldhanenfuß	186
		Waldbhirsen	213
		Waldbüchern	241. 242
		Waldmeister	41
		Waldnessel	199
		Waldrapunzel	71
		Waldruhrkraut	275
		Waldstorchschnabel	234
		Waldstroh	42
		Waldviehgras	25
		Waldwicken	243
		Waldbypress	335
		Wallwurz	53
		Wand-	
T.			
Taback	74		
Tag und Nacht	213. 326		
Tannenwedel	1		
Taschenkraut	219. 221		
Taubenkropf	236		
Taumellulch	33		
Tausendguldenkraut	84		
Teichbinsen	14		
Teufelsabbis	38		
Theernelken	155		
Thurnkraut	229		
Thurnsens	232		
Tormentill	173		
Tressp	34		
Türkischer Bund	118		

Wandkraut	326	Wasserschierling	98
Wandlauskraut	13	Wasserschmielen	23
Wandmoß	341	Wassersenf	227
Wanzenkraut	139	Wasserviehgras	25
Wasseraloe	185	Wasserviol	63
Wasserampfer	126	Wasservogelkraut	156
Wasserandorn	7. 199	Wasserwegerich	128
Wasserangelik	95	Wasserweiderich	60
Wasserarmleuchter	347	Wasserwundkraut	278
Wasserbedicktentkraut	174	Wegdistel	267. 269
Wasserblüth	350	Wegerich	40. 128
Wasserbraunwurz	216	Wegkreß	224
Wasserdrachewurz	297	Wegsenf	227. 228
Wasserdürrwurz	278. 280	Wegtritt	135
Wasserepheu	298	Wegwart	264
Wassereppich	105	Weidenbaum	315
Wasserfeder	63	Weiderich	60. 130. 131
Wasserfederball	307		159
Wasserfenchel	188	Weiderichgrößlein	131
Wasserfünsfingerkraut	175	Weißbuche	311
Wassergras	127	Weißdorn	165
Wasserhändleintwurz	293	Weißwurz	122
Wasserhanentwurz	188	Weizen	30. 31
Wasserhanf Kraut	271. 287	Wellsamen	227
Wasserknoblauch	192	Wermuth	274
Wasserküchern	242	Wicken	242. 244
Wasserleberkraut	345	Widertodt	339. 340
Wasserlilie	13	Wiederstoß	148
Wasserlinsen	298	Wiederthon	120
Wassermeyerkraut	42	Wiesendungras	15
Wassermoß	338. 342. 349	Wiesenfench	18
Wassermünz	195	Wiesengras	25
Wasserpeterlein	96. 99	Wiesenhaber	32
Wasserpfeffer	135	Wiesenhanensfuß	188
Wasserpoey	206	Wiesentlee	248
Wasserranken	227	Wiesentkreß	226
Wasserrettich	227	Wiesenraute	187
Wasserriedgras	25	Wiesensalben	8
Wasserschaftheu	306. 329	Wiesenschilf	22
	347	N 4	Winde

Winde	65.	135		3.
Wintergrün		140		
Wirbeldost		204		
Wolfsbast		134	Jaunrübe	314
Wolfsbeer		136	Jaunwicke	233
Wolfsklauen		335	Ziegenbart	357
Wolfsmilch		162	Zinnkraut	329
Wolfswurz		176	Zipperleinkraut	106
Wollgras		15	Zittergras	26
Wolwerley		280	Zittertresp	34
Wucherblum		282	Zweyblatt	122, 294
Wulfkraut		68	Zwiebel	119
Wundflee		240	Hypergras	14
Wundkraut	278.	279	Hyperischwertel	138
Wundreinfahrn		282

CENTURIA
PLANTARUM

CIRCA

NOBILE GEDANUM

SPONTE NASCENTIUM,

ADJECTA

APPENDICIS LOCO

AD

ELENCHUM PLANTARUM
GEDANENSIIUM

Excell. & Exper.

Dn. NICOLAI OELHAFII

Regii Medici & Physici Gedanensis Ordinarii,

EXCURSU QUINQUE MENSIIUM HORNI TEM-
PORIS CUM ALIQUOT

NOBILISSIMIS ADOLESCENTIBUS FACTO,

collecta & edita

A

CHRISTIANO MENZELIO.

Dantisci, Typis Andreae Hünefeldii. 1650.

Nunc denuo impressa 1766.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

V I R O
M A G N I F I C O
A C
S T R E N U I S S I M O
Dn. A D R I A N O
D E
L I N D A

Nobilis ac Inclytæ Rcip. Gedanensis
PRÆSIDI & PRÆCOS.

Se, studiumque hoc & operas suas offert;
commendat, dedicat

Christianus Menzelius.

Quantum Res Botanica ceperit incrementi, ex quo non tantum Viri Clarissimi loca adire celebriora, sed & circa Patriam quisque suam, Regionem, Urbemve, ubi illis morari contingeret, lustrare diligentius ac peruestigare voluerunt; id vero Historia nostrorum temporum, librique inde plurimo ære conspicui, prorsus elegantes ac preciosi, jam dudum atque abunde satis declarant.

Excell.Dn.D. *Nicolaus Oelbafius*, Medicus Regius & Physicus hoc loco Ordinarius, quod dignum sese erat, Professionis Medicæ non minus quam Patrii decoris rationem habens, *Plantarum Gedanensium*, quæ circa & sponte nascerentur, *Elenchum* primus in hac
Urbe

Urbe publicavit, locaque, ubi reperi-
tæ essent singulæ, & quæri ergo perin-
de a Studiosis possent, per modum *Pi-
næcis Bauhini* demonstrare coepit. Ejus
vestigia secutus sum ego; & ex præter-
missis ab illo *Centuriam* veluti *Succeda-
neam* & quæ Prærogativas ejus Viri se-
queretur, confeci. Idque occasione
isthac, quam mihi Cl. & Exc. Dn. *Jo-
hannes Rave* Prof. Honoratus præbuit.

Dum n. ex *Methodi Sux* legibus, vel
ipsam Adolescentum pueritiam, pro
captu præcipue ejus ætatis, in Re Her-
baria, tanquam Sensibus magis obno-
xia, informari debere judicasset, mihi-
que istam detulisset provinciam; feci,
quantum licuit per hos admodum quin-
que menses; eduxi in campos ac Silvas
Nobilissimam Adolescentiam, & quic-
quid se undequaque florens offerret,
oculis ipsorum fidelibus subjeci. Im-
primis se *Lappinium*, quod tamen paul-
lo serius accesseram, ab insigni varie-
tate commendabat. Nunc in eo totus,
sum,

sum, ut Rem Herbariam, quantum ejus prima ac potissima fert Cognitio, ita sane digeram, ut illa ex Consilio & voluntate *Dn. Professoris*, minime omnium vel pro Scientiæ illius, vel etiam Medicinæ professis sane Studiosis, (quomodo hætenus tantum tractari publicarique solita est) sed pro Adolescentiæ captu & Scholarum propria Eruditione atque Exercitationibus, cunctis scilicet *Didacticæ Novæ* numeris legibusque, quantum in me fuerit, respondeat. Id equidem observare interea temporis coepi, quemadmodum hæc Singulare Demonstratio ad omnem omnino Generalem Doctrinam Necessaria sit, Eruditionem vero, non Imaginariam (qua nos multum ubique impediti, ceteri sæpe retracti a studiis in pueritia fuerunt) sed Veram omnino Vereque animo comprehensam ingeneret Discipulis.

Quod si hanc operam meam placere intellexero, *Lappinium* vestrum, *Magnifice*

sive Domine, futuro deinceps vere, curiosius invisam, & singularem ejus loci plantarum Indicem confecturus, Familiae Vestrae Inclitae, de isthoc Solo jam dudum promeritae, destinabo. Interea Filio *Vestrae Magnificentiae*, CAROLO, cujus maxime industria accensus sum ipse, me porro ac deinceps Comitem spondeo ac Ducem, non modo ut mentem inscitiae rubigine quotidie magis magisque exsuat, (veluti Scaliger de variae Eruditionis fructu pulchre loquitur) sed etiam his Excursibus & tempestivis & modicis vires corpori faciat, ac valetudinem bonam conservet. Deo *Vestram Magnificentiam* in Patriae Bonum ac Decus commendo.

Gdantisci XV. Aug. M. DC. L.

1. **A**quilegia sylvestris. Bauh. wilde Akeley.
 Aquilina. Matth. Ad. Lob. Cast. Tab.
 Aquilegia simplex. Cam. Fuchs. Cord. Ges. Dod.
 Thal. Isopyrum Dioscoridis. Colum. Jovis flos
 Athenæi. Dalech. Pothos Veterum. Cost. Florer.
 M. Mayo & Junio in montibus, hinter dem
 Zischenthal.
2. Alfine scandens baccifera. Bauh. Cyclaminus
 alter Dioscoridis. Alfine repens. Clus. hisp. &
 hist. Lob. Dod. Cast. Cam. Alfine major Clus.
 hist. Maxima, Thal. Cucubalus Plinii. Lugd.
 M. Julio in pago Ziskaum.
3. Alfine, Spergula dicta major. Bauh. Spergula
 Dod. Lugd. Sagine Spergula Ad. Lob. Alfine
 tenuifolia altera vel terrestris altera trichophyl-
 los Col. M. Junio & Julio inter segetes, via von
 kleinem Schottlande nach dem Olivischen Wald.
4. Alfine nodosa Germanica. Bauh. in Pin. 9 & Pro-
 dr. 8. M. Junio ad littora maris, bey der Saspe.
5. Alfine minor lini capitulis. Bauh. Alfine minor
 suffruticis instar. Thal. Alfine Petræa minima.
 Tab. Ger. M. Junio in agris hinter Schönefeld.

6. *Alfine triphyllos cærulea*. Bauh. *Sendelkraut cæruleis flosculis*. Trag. *Alfine parva recta*. Lob. Ico. Cam. *Elatine triphyllos*. Lugd. *Dactylorboranon cæruleo flore* Thal. *Alfine recta*. Tab. Ger. M. Majo, flore & cæruleo & purpureo in agris & montibus, nach dem H. Brun.
7. *Alfine, Veronicæ foliis, flosculis cauliculo adherentibus*. Bauh. *Alfine folio veronicæ*. Tab. Ger. *Elatine polyschides*. Lugd. M. Majo iisdem in locis.
8. *Alfine palustris folio oblongo*. Bauh. M. Junio im Teiche bey Prangschin.
9. *Alga angustifolia vitriariorum*. Bauh. *Fucus marinus* 1. Lugd. Lac. *Alga Cæs. marina graminea*. Lugd. Ejicitur a fluctibus maris ad littora, bey Zoppot und Redlaun.
10. *Atriplex sylv. latifolia* Bauh. *Blitum* 4 & *Solanum* 4 Trag. *Atriplex sylv.* 3. Matth. Lugd. *Pes anserinus* Fuch. Dod. Lon. Cam. *Chenopodium* 1. Tab. M. Junio in vallis civitatis & ad sepimenta.
11. *Atriplex maritima laciniata*. Bauh. *Atriplex marina* Matth. Cast. Dod. Cam. *Atriplex marina repens, Xerampelina* Ad. *Atriplex marina repens* Lob. M. Julio in littoribus maris bey Zoppot.
12. *Acer campestre & minus*. Bauh. *Mascholderbaum*. Dod. *Acer minor*. Dod. Clus. pan. Cam. *Platanus*. Lon. Ico. *Opulus*. Tur. Ges. hor. Cæs. M. Majo im Jaschfenthall.
13. *Aster luteus hirsuto salicis fol.* Bau. *Sternkraut mit geelen Blumen*, Tab. *Aster Pannonicus* 3

- cus 3. Clus. Pan. Aster flore luteo. Tab. Aster hirsutus Ger. Ico. M. Julio bey dem Bürgerwalde.
14. Bellis lutea foliis profunde incisus Bauh. Ucker goldtblumen. Bellis major lutea. Trag. Chrysanthemum segetum Lob. Chrysanthemum. Dod. Cam. ep. Cast. Chrysanth. folio virentiore Cam. Caltha arvensis & Chrysanthemum segetale Tab. M. Julio inter segetes, via qua itur vom Strieß nach dem Bahrenwinkel.
15. Brunella major folio non dissecto candidissimis floribus. Bauh. weisse Brunelle. M. Junio prope pagum Zischkau.
16. Brunel. minor alba laciniata. Bauh. Brunella altera Dod. Prunella candida altera vel 7. vel foemina Trag. M. Julio in montibus nach dem Bahrenwinkel.
17. Bursa pastoris minor loculo oblongo. Bauh. Klein Vogelfraut. Tab. Alsine minima. Eid. Paronychia alsinefolia Lob. Lugd. Paronychia vulgaris. Dod. Herbula bursa pastoris affinis. Cæs. Thlaspios minima species. Thal. Pilosella filiquosa minima. Cam. ad Thal. Myosotis parva. Dalech. Lugd. M. Martio & Aprili passim in arvis, hinter der Tempelburg.
18. Bursa pastoris similis filiquosa major seu majoribus foliis. Bauh. Paronychia altera myagri folio. Ges. Pilosella filiquata major. Thal. Aizoon Telephium. Dalech. Lugd. M. Junio hinter Zoppott ad littora maris.
19. Bursa pastoris similis filiquosa minor seu minoribus foliis. Bauh. M. Junio & Julio passim in agris Olivianis,

20. *Caryophyllus* syl. vulgaris latifolius. Bauh. Donnernägeln. Brunf. *Betonica* sylv. 1 Fuchs. *Cantabrica* sylv. Tur. *Tunica* sylv. Lon. *Caryophyllus montanus* 1 Tab. M. Junio & Julio in montibus hinter dem Jaschenthal.
21. *Caryophyllus holosteus montanus*. B. M. Majo & Junio passim in montibus beynt Hagelsberg.
22. *Chamæcistus vulgaris flore luteo*. B. Sonnenblüthlein. Tab. *Helianthemum* 2 Tab. Ges. Cord. h. p. *Flos Solis* & *pseudopanax Chironium*. Matth. Cast. Lugd. *Gratia Dei*. Dod. gal. Ges. h. cui & *Hyssopoides*. *Chironia*. Cæs. &c. M. Majo & Junio in collibus fegen dem Bahrenwinkel.
23. *Cannabis erratica* Bauh. wilder Hanf. *Cannabis foemina* Trag. Dod. gal. Lugd. *Cannabis sterilis*. Dod. Cam. Sylvestr. Cast. M. Junio & Julio passim ad fossas agrorum, qua itur nach dem Strieß.
24. *Chamæcerasus dumetorum fructu gemino rubro*. Bauh. aufrecht Zäunling. Tab. *Periclymenum rectum*. Eid. *Halimus* Trag. Lon. *Caprifolii* 3. spec. Dod. gal. *Xylosteum* Dod. Thal. Cam. Eyft. *Periclymenum Allobrogum*. Lob. M. Majo hinter Zoppet.
25. *Campanula foliis Echii*. Bauh. *Trachelium thyrsoides*. Clus. *Cervicaria major tenuifolia*. Thal. M. Julio in montibus beynt Bahrenwinkel.
26. *Chamædrys spuria minor rotundifolia*. Bauh. *Teucrium* 3 minus. Tab. *Chamædryoides*. Lob. Auricula

Auricula muris 6. Cæs. Chamædrys vulgaris foemina. Fuchs. M. Majo in agris passim hinter dem H. Leichnam.

27. Chærophyllum Sylv. Bauh. wilder Rôrsell. Dauci Sylv. genus. Ges. ap. Apium sylv. Ger. Ico. M. Junio ad sepes zur Olive.

28. Chærophyllon non nihil similis. Bauh. Perche-pier (i. e. Saxifraga) Anglorum. Ad. Lob. Lugd. Scandix minor. Tab. Alchimilla montana minima. Col. M. Majo & Junio in magna copia hinter der Rohlbude, in agris.

29. Clinopodium origano simile. Bauh. groß Wirbeldost. Tab. Clinopodium majus Eid. Cord. in Dios. Clinopodium vulgare majus. Matth. Cam. Gesn. hor. Loc. Cast. Pulegium montanum. Lon. Origanum verticillatum Thal. Acinos Lob. Acinus seu sterilis. Ad. Herba origano vulgari similis. Cæs. M. Junio & Julio in montibus hinter dem Zäschenthal.

30. Cuscuta major. Bauh. Flacksende. Androsaces vulgo Cuscuta. Trag. Androsace Discoridis aphyllus Ang. Cuscuta Matth. Lac. Lon. Eyft. Tab. Cassutha. Fuchs. Tur. Dod. Thal. M. Julio passim circa sepes, frutices, Urticam majorem & lupulum, quibus frequenter adhæret.

31. Corallina nigra veluti spinis exasperata. Bauh. in Pin. schwarz Corallenmoos. Ejecta ab æstu maris reperiatur in arenis littorum, hinter Zoppot.

32. Dracunculus palustris sive radice harundinea Plinii. Bauh. Wasserschlange wurz. Dracunculus Plinii 3. Fuch. Hydropiper rubeum. Eid.

- Ico. *Dracunculus aquaticus*. Matth. Dod. Cast. Cam. Ger. Eyst. Tur. Aron palustre. Ges. hort. Angina aquatica. Ad. Lob. M. Majo & Junio in paludibus sylvarum, bey der Weiffelmünde.
33. *Erica baccifera procumbens nigra*. Bauh. *Erica baccifera*. Matth. Lob. Lugd. Thal. *Erica* 1. Clus. pan. *Erica cōris folio undecima* Clus. hist. M. Majo & Junio in palustribus locis.
34. *Eryngium maritimum amethistinum*. Bauh. blaue Meerdisteln. *Eryngium rotundifolium*. Cam. *Eryng. marinum*. Matth. Dod. Tur. Acanos Plinii. Ad. Lob. *Crocodilium Dioscoridis & Plinii*. M. Julio in littoribus maris passim, auf der Saspe.
35. *Fucus maritimus vel quercus maritima vesiculas habens*. Bauh. Meerench. Tab. *Quercus marina*. Eid. Clus. hisp. Lob. *Fucus marinus* 1. Dod. belg. Passim in littoribus maris a cujus fluctibus ejicitur.
36. *Fucus cavus*. Bauh. Herba cava. Imper. Crescit similiter ac prior in lapidibus maris, cum quibus interdum ac mari ejicitur.
37. *Fucus fungis affinis*. Bauh. *Fucus fungularis* Imper. In littoribus maris, hinter Zoppot.
38. *Gentiana autumnalis ramosa*. Bauh. *Gentiana fugax seu annum* 1. vel *Gentiana* 7. Clus. pan. & hist. *Viola calathiana altera seu polyanthemus*. Thal. *Gentianella multiflora e cæruleo purpurascens*. Eyst. M. Augusto in locis humidis.

39. *Gentiana major flore punctato.* B. *Gentiana major pallida punctis distincta* Clus. pan. & hist. Iisdem temporibus & locis.
40. *Geranium cæruleum.* Tab. blaum Storchschnabel. *Geranium Batrachoides folio Aconiti.* Bauh. *Geranii spec. 3.* Ges. hor. Ger. 2 vel *Batrachoides alterum.* Clus. pan. & hist. Ger. *batrachoides cærul.* Eyft. M. Julio ad ripas fluminis der Roddaune bey Prangschin.
41. *Geranium sanguineum maximo flore.* Bauh. Blutwurz. Tab. *Sanguinaria radix.* Ger. 3. Trag. Ger. *alterum majus.* Ges. hor. Ger. *Hæmatodes.* Dod. Lup. Clus. pan. Ger. *Sanguinarium.* Eyft. M. Julio ibidem.
42. *Gnaphalium minus repens.* Bauh. Klein Ruhrkraut. *Gnaphalium minimum.* Lob. Ico. minimum. Tab. *Filago minor.* Ger. M. Julio in montibus hinter dem Schotlande nach Schönfeldt.
43. *Gramen dactylon. fol. latiore.* Bauh. *Sanguinaria Nevenaræ.* Trag. *Canaria Plinii & Galli crus Apulei.* Angl. *Coronopus Lonic.* Ischæmum. Ges. cat. Clus. hist. Tab. *Gramen Ischæmum Plinii.* Lugd. M. Julio, via vom kleinen Schotlande nach dem Olivischen Walde.
44. *Gramen sparteum* I *Panicula comosa.* Bauh. *Linosparton Plinii.* Clus. Lob. Lugd. *Spartum Plinii* I. Tab. Ger. M. Majo & Junio in locis palustribus bey der Weißelmünde.
45. *Gramen Cyperoides spica pendula brevior.* Bauh. *Pseudocyperus.* Ges. hor. Lob. Ico. Dod. *Pseudocyperus oligocarpus.* Thal. Gra-

- men aquaticum. Lugd. M. Junio in palustribus locis bey Schelmühle.
46. Gramen spartheum spicatum latifolium. Bauh. groß Meerpschimmengras. Spartum nostras alterum. Lob. Ico. Spartum 6. vel. Plinianum 4 Tab. Spartum Anglicum 2. Ger. M. Junio in littoribus maris. auf der Caspe.
- 47 Helleborine latifolia montana. Bauh. Satyrium Octavum. Trag. Helleborine. Dod. Lob. Lugd. Ger. Damasonium Calliphyllum. Cord. hist. Epipactis sive Elleborine. Cam. ep. Sigillum Salomonis. Cæs. Epipactis latifolia. Eyf. M. Julio, bey Zoppot in sylvis.
48. Helleborine angustifolia palustris sive pratensis. Bauh. Elleborine 2 Clus. pan. Elleborine recentiorum 3. Eid. hist. M. Julio in pratis bey Gischkau.
49. Helleborine flore rotundo feu Calceolus. Bauh. in pin. Marienschuchen Dod. Calceolus Marianus. Eid. Calceolus Sacerdotis. Eid. Calceolus Mariæ. Lob. Eyf. Lonchitis prior. Dalech. in Diosc. Ama. Damasonium nothum & Pseudodamasonium. Clus. pan. M. Majo zu Löppin.
50. Horminum minus supinum. Bauh. Horminum Sylv. vel Sylvestre minus Creticum. Clus. hist. Horminum Creticum vulgo. M. Julio bey dem heiligen Brunn.
51. Hieracium minus folio subrotundo. Bauh. klein Gerstlein Kraut. Hyoseris 1. Tab. Hyoseris mascula. Ger. M. Junio in montibus hinter der Tempelburg, Rohlbude, und Olive.

52. *Hyoscyamus albus major* vel 3 Diosc. Bauh. weiß Bilsamkraut. *Hyoscyamus candidus*. Trag. *Hyoscyamus albus*. Matth. Dod. Ges. hor. Tur. Lac. Ad. Lob. Cæs. *Hyoscyami* alterum genus in maritimis. Cæs. In littoribus maris bey Redlaw.
53. *Jacea montana candidissima* stœbes foliis. Bauh. weiße Glockblumen. *Jacea incana laciniata*. Matth. M. Julio, ad flumen Roddaune, bey Prangschin.
54. *Jacea montana incana odora*. Bauh. riechende Glockblumen. *Jacea montana Narbonensis*, Lob. *Jacea muscata* 5. Tab. *Jacea montana*. Ger. M. Julio in montibus bey dem Bahrenwinckel.
55. *Kali minus* alterum. Bauh. *Kali parvum* foliis oblongis. Cam. Anthylloides Thal. M. Majo in littoribus maris bey der Caspe.
56. *Lamium maculatum*. Bauh. *Urtica fatua leucostictos*. Thal. Galeopsis i Tab. *Lamium album*. Ger. *Urtica mortua maculis albis* resperfa. Col.
57. *Lamium montanum melissæ folio*. Bauh. *Melissophylli spec.* Dod. gal. *Melissophyllum verum*. Fuch. Syl. Cord. obs. *Herba sacra* quorundam Dalechampii. Lugd. *Melissa altera*. Cæs. M. Junio in Sylvis passim. Variat floribus pallide purpurascentibus, albis, versicoloribus.
58. *Lathyrus Sylvestris major*. Bauh. wilde Erbsen. *Pisum Græcorum* Sylv. Trag. *Ervum* Sylv. Fuchs. *Cicercula*. Turner. *Lathyrus* Sylv.

- Dod. ut. Clus. hist. Lathyrus Sylv. Eyft. M. Junio hinter Schönfeldt auch Zoppot.
59. *Lyfimachia filiquosa glabra minor floribus candidissimis.* Bauh. *Lyfimachia minor alba.* Tab. M. Julio ad promontoria maris bey Redlaw.
60. *Lycopsis.* Bauh. *Wolfsfuß.* *Cynoglossum.* Matth. Lac. Lugd. *Buglossum vulgare.* Lon. ico. *Echii altera species.* Dod. *Lycopsis altera Anglica.* M. Junio ad margines agrorum, flore communiter est cæruleo, incarnato tamen & candido reperitur in agris Olivianis.
61. *Lichen petræus latifolius seu Hepatica fontana.* Bauh. *Leberfraut.* *Hepatica Brunf.* Lon. prima Tab. *Jecoraria seu Hepatica fontana.* Trag. *Lichen.* Matth. Dod. Cæs. Ad fontes zum heiligen Brunn.
62. *Luteola herba salicis folio.* Bauh. *Streichfraut.* *Antirrhinon* Trag. Lugd. Thal. *Pseudostruthium.* Matth. Cast. Lugd. *Struthium* Lac. *Lutea vel Luteum Vitruvii* Ges. *Herba lutea.* Dod. *Lutum Virgilii.* Eid. *Luteola.* Lob. Ger. *Catanance.* Lon. Tab. M. Julio zum h. Brunn.
63. *Marrubium Cardiaca dictum candidissimis floribus.* Bauh. weiß Herßgespahn. M. Junio hinter Schönfeldt.
64. *Millefolium vulgare purpureum minus.* Bauh. *Millefol.* flore diluti ruboris. Trag. *Millef.* flore purpureo. Dod. Tab. M. Julio passim inter segetes zum Bahrenwinckel.

65. Mil.

65. *Millefolium aquaticum pennatum spicatum.* Bauh. Alga 3 Trag. M. Julio in piscinis im Zäschenthal.
66. *Muscus terrestris clavatus.* Bauh. Weintraut. Brunf. *Muscus terrestris.* Trag. Matth. Lac. *Musc. Ursinus vel pes ursinus.* Ges. Frac. *Lycopodium i. e. pes lupi.* Dod. gall. Tab. Chamæpeuce. Cord. hist. ico. Ges. *Pes Leonis.* Lob. Ger. *Selaginis species altera.* Thal. M. Julio in Sylv. hinter den Bahrenwinkel.
67. *Muscus terrestris coralloides erectus.* Bauh. M. Junio bey der Munde.
68. *Muscus terrestr. coralloides erectus cornibus rufescentibus.* Bauh. Eodem loco & tempore.
69. *Muscus terr. coralloides seu cornutus montanus.* Bauh. *Musc. corallinus seu corallina montana.* Tab. Ger. iisdem locis.
70. *Muscus marinus viridis multifido folio.* Bauh. Meermos. *Muscus mar. vulgarissimus* Lob. Lugd. *Musc. mar. 1* Dod. 3 Tab. Ger. *Musc. mar. herbaceus mollior.* Cæs. In ipso mari prope margines & fluitans & lapidibus inhærens.
71. *Nicotiana minor.* Bauh. & Eyst. wilder Taback. *Hyoscyamus niger & 3.* Matth. Cost. Lugd. *Hyf. luteus.* Dod. Ger. h. Lon. Cam. Petum 4. Clus. ad Monar. Tornabonæ congener. Cæs. M. Julio bey Prangschin.
72. *Ophris minima.* Bauh. in Prod. an *Ophris pumilum & tenellum* genus Clus. cur. post. M. Julio bey der Rohlbude.

73. *Orchis abortiva fusca*. Bauh. Lob. Vogel's nest. Nidus avis Neottia. Dod. Coagulum terræ Plinii, quibusdam. Satyrium 2 abortivum. Lob. M. Majo & Junio im Jaschfenthal, in Sylvis Olivianis & alibi.
74. *Orobanche quæ Hypopytis dici potest*. Bauh. Sommerwurz. Limodoron Theophrasti. Dod. Cauda Leonis. Tab. Orobanche & Herba Tauri vel Herba Vaccæ. Eid. M. Junio & Julio in Sylv. umb. der Rohsbude.
75. *Orobanche radice dentata flore purpurascen- te*. Bauh. Schuppenwurz. Radix squamata. Thal. Dentaria major. Matth. Cam. Eyf. Anblatum (i. e. aphyllon sine foliis) Dod. Dentaria Crocodilia. Tab. Aegolethoros Plinii. Gef. M. Martio & April im Jaschfenthal.
76. *Orchis alba bifolia calcare oblongo*. Bauh. weiß Knabenwurz. Orchis bifolia. Cam. Orchis Serapias. Testiculus bifolius. Cord. hist. Orachis ornitophora. Ger. ico. M. Junio in montibus hinter dem Jaschfenthal.
77. *Orchis palmata montana maculata*. Bauh. Palma Christi maculata montana. Tab. Satyrium foliis macul. Swen. Ibidem eodem tempore.
78. *Orchis palmata angustifolia minor*. Bauh. Satyrum fœmina. Brunf. Palma Christi fœmina. Tab. Ibidem. Duplex reperta, flore vulgari purpureo & candidissimo.
79. *Orchis palmata palustris latifolia*. Bauh. Palma Christi palustris 3 Tab. Serapias palustris latifol. Lob. Ger. Palma Christi flore purpureo.

- reo. Eyft. M. Majo & Junio in locis palu-
 stribus.
80. *Orchis palmata pratensis maculat.* Bauh.
 Eodem tempore hinter dem neuen Schotland.
81. *Orchis palmata palustris maculata.* Bauh.
 Ibid.
82. *Perfoliata montana latifolia.* Bauh. wilder
 Durchwachs. *Perfoliata montana.* Gef. Lugd.
 Cam. *Cacalia.* Lac. M. Julio in Sylvis bey der
 Rohsbude.
83. *Pyrola rotundifolia minor.* Bauh. wolries-
 chender Mangolt. *Pyrola 4. minima.* Clus. Pan.
 & hist. *Pyrola minima.* Eyft. M. Majo im
 Jaschfenthal.
84. *Pyrola folio mucronato ferrato.* B. Ambro-
 sia Dalech. in Diosc. *Pyrol. 2 & tenerior.* Clus.
 pan. & hist. *Pyrola minor.* Thal. *Alpine al-*
pina. Schwenck. M. Julio in Sylvis hinter dem
 Bahrenwinckel.
85. *Polytrichon aureum majus.* Bauh. gülden
 Widerthon. *Polytrichum majus.* Trag. *Adian-*
tum aureum. Tab. *Muscus capillaris.* Ger.
 M. Majo & Junio in palustribus locis bey der
 Munde.
86. *Polytrichum aureum medium.* B. *Adiantum*
aureum minus. Tab. Ibid.
87. *Polytrichum aureum minus.* Bauh. *Adian-*
tum aphyllon minus. Thal. *Polytr. aureum*
minimum. Dod. M. April. passim in monti-
 bus & sylvis.
88. *Pulegium latifolium.* Bauh. Poley. *Pulegium*
Brunf. Trag. Matth. Dod. *Puleg. aquaticum.*
 Gef.

Gef. hor. M. Julio ad ripas fluminis der Roddaun.

89. *Quinquefolium majus repens*. B. *Jünfffingerkraut*. *Pentaphyllum minus*. Brunf. *Pentaphyllum* Gef. hor. Cast. Tab. Dod. *Quinquefolium*. Matt. Ad. Lob. Lac. M. Junio neben und im Jaschfenthal.
90. *Quinquefolium folio argenteo*. B. *aufrecht Jünfffingerkraut*. *Pentaphyllum petræum majus*. Tab. *Pentaphyllum album*. Matth. *Pentaphyllum exiguum alterum*. Trag. *Quinquefolium Tormentillæ facie*. Ger. M. Junio & Julio via nach dem S. Brunn.
91. *Ranunculus longifolius palustris minor*. Bauh. *klein Wasserhanensfuß*. Tab. *Ranunculus lanceatus minor*. Eid. *Ran. flammeus aquatilis*. Lob. *Ran. aq. arnoglossophyllos*. Thal. *Aegolethron Plinii*. M. Julio in Palustribus locis circa propugnac. *Weißelmünde*.
92. *Rosa sylv. flore odorato incarnato*. Bauh. *wilde Rosen*. *Cynosbatos Dioscoridis*. Lon. Ad. *Cynorrhodos Plinii*. *Rosa canina odorata*. Lob. Cam. M. Majo & Junio, via qua itur nach dem heiligen Brunn. Huic *spongiola adnascitur*, quæ vocatur *Pilula castaneæ similis Plinio*. *Cynorrhodon Ang. Bedeguar officinarum, perperam*.
93. *Solanum bacciferum Officinar.* B. *Nachtschatten*. *Solatrium*. Brunf. *vulgare*. Trag. *Cæs. Solanum*. Lob. *fativum* Tab. *Cuculus & Cucubalum Plinii*. Ang. M. Julio prope urbem ad fossas agrorum. Item ad littora maris bey Redlaun.

Nedlaum. Quod tamen non alte excrefcit & aliam videtur faciem obtinere, quam vulgare. Duplex reperitur, foliis halicacabi & profundè magis laciniatis.

94. *Stachys palustris fœtida*. Bauh. brauner Wafferandorn. Tab. *Stachys aquatica*. Tab. *Betonica fœtida*. Gef. Col. *Sideritis* 1 gravis. odoris. Thal. *Clymenum minus*. Lugd. *Marrubium aquaticum acutum*. Ger. *Lyfimachia galleriiculata adulterina*. Eyft. M. Julio paffim ad ripas fluminis der Roddaun hinter dem Schottlande.
95. *Scabiosa multifido folio flore flavescente*. Bauh. weißlechtige Scabiofa. Scabios. 3. Cluf. Pan. Scab. 7 vel ochroleuco flore. Eid. hift. Scab. *pannonica flore albo*. Eyft. M. Julio confertim in montibus ad littora maris bey Nedlaum.
96. *Tithymalus Characias amygdaloides*. Bauh. *Tithymalus mafculus*. Theoph. Afcebra magnum Mefuæo. *Tithym. Characias*. Dod. Lugd. *Tithym. amygdaloides latifolius*. Tab. M. Majo via nach der Münde bey dem Holm.
97. *Trifolium cochleatum fructu nigro hifpido*. Bauh. klein Schneckenflee. *Trifol. cochleatum alterum*. Dod. *Medica folliculo fpinoso*. Lob. *Medica*. Caft. Ico. M. Majo in montibus fegen der Kalfsfchanze über.
98. *Vitis Idæa foliis oblongis albicantibus*. Bauh. *Myrtillus grandis*. Trag. *Vitis Idæe nigra major*. Thal. *Vitis Idæa* 3. Tab. *Vaccinia* Pan-

Pannonica. Ger. M. Majo & Junio in palustribus locis Insulæ Neringæ.

99. Vicia Sylv. lutea siliqua hirsuta. Bauh. geese Wicken. Vicia lutea. Tab. M. Junio & Julio passim in dumetis.

100. Veronica spicata minor. Bauh. klein aufrecht stehender Ehrenpreis. Tab. Veronica recta minor. Eid. Clus. pan. Veronica recta minima. Lob. Lugd. Ger. Clus. hist. M. Julio hinter der Koblbude.

Reliquæ Herbarum servantur alteri Centuriæ.

Emendanda.

1. in vita Breynii.

Pag. 2.	lin. 7.	<i>Leidenſi</i> lege <i>Leidenſi</i> .
— 8.	— 6.	<i>citeras</i> — <i>ciureas</i> .
— 11.	— 6.	<i>a fine</i> Baglivio.
— 12.	— 6.	Strozzi.
— —	— 12.	Romæ.
— 16.	— 7.	thalamii.
— —	— 18.	Breynii.
— 18.	— 17.	ſictitias.
— 21.	— 15.	Petiveri.

2. in Flora Gedanenſi.

— 29.	— 26.	florem.
— —	— 27.	corolla.
— 30.	— 6.	ſolitarius.
— —	— 7.	<i>a fine</i> . caule.
— 34.	— 14.	<i>addatur</i> ſeminibus nervoſis.
— —	— 24.	<i>poſt</i> paniceum <i>addatur</i> ſpica.
— 35.	— 4.	<i>a fine</i> calycinis.
— 37.	— 14.	Strauſgras.
— 41.	— 22.	<i>addatur</i> ex Oelhaſio.
— —	— 25.	<i>erectis</i> lege <i>rectis</i> .
— 42.	— 3.	foliis, <i>addatur</i> hirtutis.
— —	— 15.	latum, <i>addatur</i> villoſum mollius- culum.
— —	— 19.	Bromi.
— 43.	— 4.	laxa.
— 46.	— 1.	quinquefidis.
— 47.	— 11.	angulato.

- Pag. 52. lin. 22. repente, *lege* recumbente.
 — 56. — 27. quam, *lege* quem.
 — 57. — 15. aculeatis.
 — 59. — 27. *Gentianæ punctatæ nomen specif. mutilatum sic legatur. G. corollis quinquefidis campanularis punctatis verticillatis, calycibus quinquedentatis.*
 — — — 30. nigris seu fuscis.
 — 64. — 13. lata.
 — 77. — 6. *a fine addatur in sylva hinter dem Bärenwincfel, Septemb.*
 — 87 — 11. *addatur ex Oelhasio.*

New York Botanical Garden Library
QK 295 .R4 v.1-2
Reyger, Gottfried/Tentamen florae Gedane

gen

3 5185 00105 1455

T

Made in Italy

8 032919 990020